

การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อบริการห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

นางสาวสุภาพร นาทีกาญจนกุล

005957

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานที่กระทรวงศึกษาธิการปฏิบัติ

แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2519

A SURVEY OF PUBLIC OPINION TOWARDS THE SERVICES OF THE PROVINCIAL
PUBLIC LIBRARIES UNDER THE MINISTRY OF EDUCATION
IN NORTHEASTERN THAILAND

Miss Supaporn Nateganjanagul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Library Science
Graduate School
Chulalongkorn University

1976

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร. วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ)
คณบดี

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ สุกชิลักษณ์ อ่ำพันวงษ์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประคอง วรรณสุต)

.....กรรมการ
(อาจารย์ กานต์มณี ศักดิ์เจริญ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ แมนมาส ขวลิต)

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย

รองศาสตราจารย์ ประคอง วรรณสุต

อาจารย์ กานต์มณี ศักดิ์เจริญ

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง

การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อบริการห้องสมุดประชาชน
ระดับจังหวัด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ของประเทศไทย

โดย

นางสาวสุภาพร นาทีกาญจนกุล

แผนกวิชา

บรรณารักษศาสตร์

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อบริการของหอสมุดประชาชน
ระดับจังหวัด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ของประเทศไทย

ชื่อ

นางสาวสุภาพร นาทีกาญจนกุล แผนกวิชา บรรณารักษศาสตร์

ปีการศึกษา

2518

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ก็เพื่อสำรวจความสนใจ ความคิดเห็น และความ
ต้องการของประชาชนต่อบริการของหอสมุดประชาชนระดับจังหวัด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางสำหรับหอสมุดในการจัด
บริการเหล่านั้นต่อไป ข้อมูลที่รวบรวมได้เป็นคำตอบแบบสอบถามของประชาชนผู้เข้าใช้
หอสมุดในระยะเวลา 2 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 5 ถึง 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2518 ได้รับ
แบบสอบถามที่สมบูรณ์รวมทั้งสิ้น 938 ชุด ผู้วิจัยได้แบ่งตัวอย่างประชากรออกเป็น 4 กลุ่ม
ตามระดับอายุ คือ ระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี ระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี ระดับอายุ 26
ถึง 39 ปี และระดับอายุ 40 ปีขึ้นไป ข้อมูลจากแบบสอบถามได้นำมาวิเคราะห์และเสนอ
โดยไข รอยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ประชาชนที่มาใช้หอสมุดส่วนใหญ่ รอยละ 47.9 อยู่ในระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี
และส่วนใหญ่ รอยละ 58.8 เป็นนักเรียนหรือนักศึกษา ประชาชนส่วนใหญ่ รอยละ 51.0
รอยละ 57.8 รอยละ 60.0 และ รอยละ 60.0 ของทุกระดับอายุมาใช้หอสมุดมากกว่า
สัปดาห์ละ 1 ครั้ง แรงจูงใจทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ รอยละ 44.3 รอยละ 45.2 รอยละ
52.0 และ รอยละ 51.1 ของทุกระดับอายุมาใช้หอสมุด คือ เพราะสนใจบริการและ
กิจกรรมของหอสมุด นอกจากนี้ประชาชนทุกระดับอายุเห็นว่าส่วนใหญ่ของสภาพของหอสมุด

วัตถุประสงค์ หนังสือ บริการและกิจการของหอสมุดมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
แต่ประชาชนทุกระดับอายุมีความต้องการมากที่จะให้หอสมุดจัดบริการและกิจการส่วนใหญ่
ขอเสนอแนะ

กองการศึกษาผู้ใหญ่ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการ
พลเรือน และสำนักงานประมาท ควรร่วมมือกันเพื่อแก้ปัญหาของหอสมุด โดยการเพิ่ม
งบประมาณ วัตถุประสงค์ หนังสือ และบุคลากร ตลอดจนสร้างและซ่อมแซมอาคารหอสมุด
ประชาชนเพื่อให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด นอกจากนั้นกระทรวงศึกษาธิการควรยกฐานะ
งานหอสมุดประชาชนขึ้นเป็นสำนักงานหอสมุดประชาชนขึ้นตรงต่อกระทรวงศึกษาธิการ
และควรแก้ไขปรับปรุงมาตรฐานหอสมุดประชาชนซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำขึ้นเมื่อ
พ.ศ. 2508 โดยเฉพาะในด้านบริการและกิจการ

สถาบันวิจัยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   A Survey of Public Opinion Towards the Services
                  of the Provincial Public Libraries Under the
                  Ministry of Education in Northeastern Thailand

Name   Miss Supaporn Nateganjanagul
                  Department of Library Science

Academic Year   1975

ABSTRACT

The main purposes of this thesis were to survey the interests, opinions and the needs of people towards the services of the provincial public libraries under the Ministry of Education in Northeastern Thailand and to obtain some suggestions to be used as a guideline for library service improvement.

The data-gathering instrument was a questionnaire prepared especially for this survey. These questionnaires were completed by 938 people who used the libraries during the period of time from November 5 to November 20, 1975. To analyse the responses, the subjects surveyed were divided into four age groups: (1) 9 to 18 years, (2) 19 to 25 years, (3) 26 to 39 years, and (4) 40 years and up. The data was analysed and presented in percentage form and by Mean and Standard Deviation.

The results indicated that the majority of library users (47.9%) were people in the age group 9 to 18 years and the highest

number of library users (58.8%) were students. The highest percentage of each of the respective age groups, (i.e. 51.0%, 57.8%, 60.0%, 60.0%) indicated that they used the libraries more than once a week and most of them (i.e. 44.3%, 45.2%, 52.0%, 51.1% respectively) used the libraries because of their interests in library services and activities.

People of all age groups felt that most of the library facilities such as building, materials, equipment, books as well as library services and activities were moderately satisfactory and they expected the libraries to provide most of the services and activities at the high level.

It is recommended that first, there should be more cooperation between the Adult Education Division, Department of General Education, Ministry of Education, Office of the Budget Bureau and the Civil Service Commission in providing every library with sufficient fundings, materials, equipment, books and personnel. Moreover, construction of library buildings should be standardized in order to render better services and activities. Secondly, there should be more efficient administration, the Office of Public Libraries which is at present under the Adult Education Division should be reorganized and raised to departmental level and be administered directly by the Ministry of Education. In addition, the standard set up for public libraries by the Ministry of Education in 1965 should be revised with special emphasis placed on the improvement of public library services.

กิติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ประคอง กรวรรณสุต และ อาจารย์ กานต์มณี ศักดิ์เจริญ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไข วิทยานิพนธ์ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง และขอขอบพระคุณอาจารย์ แมนมาส ชาวดีค ผู้อำนวยการกองหอสมุดแห่งชาติ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร. โกวิท วรพิพัฒน์ ผู้อำนวยการกองการศึกษา ผู้ใหญ่ ดร. พิมล จิตทมนัน ผู้อำนวยการกองวิเคราะห์ 2 สำนักงบประมาณ นายวีระ ไชยธรรม เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน นางอาภารัตน์ ชำสกุล นางนฤมล เพ็ญไพบลีย์ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการ กองการศึกษา ผู้ใหญ่ทุกท่าน ตลอดจนบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย รวมทั้ง Mr. Thomas A. Christo และทุกท่านที่มีโลกดาวนามไว้ ณ ที่นี้ แต่เป็นผู้ที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลงด้วยดี

สุภาพร นาทีกาญจนกุล

สถาบันส่งเสริมบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิจกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	8
วิธีดำเนินการค้นคว้าวิจัย	8
ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัย	10
ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย	10
ความจำกัดในการวิจัย	11
2. บริการของหอสมุดประชาชนในประเทศไทย	12
ความหมายของหอสมุดประชาชน	12
วัตถุประสงค์ของหอสมุดประชาชน	13
หน้าที่ของหอสมุดประชาชน	14
บริการของหอสมุดประชาชน	15
ชนิดของบริการ	17
บริการของหอสมุดประชาชนในประเทศไทย	19

ห้องสมุดประชาชนของกระทรวงศึกษาธิการระยะแรก ...	19
ห้องสมุดประชาชนของกระทรวงศึกษาธิการระยะที่ 2 จนถึงปัจจุบัน	26
สภาพและบริการของห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	43
3. วิธีดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนคอบริการห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	67
วิธีดำเนินการวิจัย	67
การวิเคราะห์ข้อมูล	68
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
4. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ	173
สรุปผลการวิจัย	173
อภิปรายผล	178
ขอเสนอแนะ	192
บรรณานุกรม	199
ภาคผนวก	212
ประวัติการศึกษา... .. .	246

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. สถิติเกี่ยวกับห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชน	23
2. พ.ศ. ที่จัดตั้งห้องสมุดประชาชน	43
3. ลักษณะอาคารห้องสมุดประชาชน	45
4. จำนวนครุภัณฑ์ของห้องสมุดประชาชน	47
5. วุฒิและประสบการณ์ในการทำงานด้านห้องสมุดของบรรณารักษ์ ห้องสมุดประชาชน... .. .	49
6. รายได้ของห้องสมุดประชาชนประจำปีงบประมาณ 2518	51
7. จำนวนสิ่งพิมพ์ของห้องสมุดประชาชน	53
8. วิธีเลือกหนังสือของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน	55
9. เวลาเปิดและปิดทำการของห้องสมุดประชาชน... .. .	57
10. วันปิดทำการของห้องสมุดประชาชน... .. .	58
11. บริการที่ห้องสมุดประชาชนจัดขึ้น	60
12. กิจกรรมที่ห้องสมุดประชาชนจัดขึ้น	62
13. วิธีการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุดประชาชน	64
14. ปัญหาของห้องสมุดประชาชน	65
15. ขนาดของห้องสมุดประชาชนจำแนกตามจำนวนประชากรในเขต เทศบาล และสภาพของห้องสมุดประชาชนที่ได้มาตรฐาน	66
16. จำนวนประชาชนที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับอายุ	72
17. จำนวนประชาชนที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ... .. .	73
18. ร้อยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่มาใช้ห้องสมุดตามความถี่ ต่าง ๆ... .. .	81
19. ร้อยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่มาใช้ห้องสมุดด้วยแรงจูงใจ ต่าง ๆ... .. .	82

20.	รอยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่มาใช้ของสมุดควยใหญ่คุด ต่าง ๆ	84
21.	รอยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่ต้องการใช้หนังสือและ สิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ในห้องสมุด	86
22.	รอยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่ต้องการใช้หนังสือหมวด วิชาต่าง ๆ ในห้องสมุด	88
23.	รอยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับ ประเภทต่าง ๆ ของสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดที่ใ้ประโยชน์มากที่สุด	92
24.	รอยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่อาศัยส่วนประกอบต่าง ๆ ในการเลือกหนังสืออ่านในห้องสมุด	94
25.	รอยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่หาหนังสือในห้องสมุด โดยวิธีต่าง ๆ	97
26.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องความสะดวกในการเดินทางมาใช้ห้องสมุด... .. .	104
27.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการถ่ายเทอากาศในห้องสมุด	105
28.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องความสะดวกในห้องสมุด	106
29.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องความกว้างขวางของห้องสมุด	107
30.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องเสียงรบกวนในห้องสมุด	108
31.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องความเหมาะสมของป้ายบอกทิศทางในห้องสมุด	109

32.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความเหมาะสมของการแบ่งเนื้อที่ในท้องสมุค	110
33.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการตกแต่งท้องสมุคนาคูและชวนเขาไซ	111
34.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความสะอาดของหนองน้ำในท้องสมุค... ..	112
35.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความเหมาะสมของแสงสว่างในท้องสมุค... ..	113
36.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความพอเพียงของโต๊ะเก้าอี้ในท้องสมุค	114
37.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องแผนผังหรือคูสำหรับจัดนิทรรศการในท้องสมุค... ..	115
38.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความเหมาะสมของคูและชั้นเก็บหนังสือ	116
39.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความเหมาะสมของชั้นวางวารสารและนิตยสารในท้องสมุค	117
40.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความเหมาะสมของกฎ กติกาและระเบียบของท้องสมุคเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกและการยืมหนังสือ	118
41.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความเหมาะสมของเวลาเปิดปิดทำการของท้องสมุค... ..	119
42.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าท้องสมุค... ..	120

43.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความเหมาะสมของหนังสือของห้องสมุด	121
44.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความเหมาะสมของวารสารและหนังสือพิมพ์ของห้องสมุด	122
45.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องหนังสือของห้องสมุดตรงกับความต้องการของประชาชน	123
46.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความเป็นระเบียบของการจัดเรียงหนังสือบนชั้นในห้องสมุด	124
47.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องบัตรรายการของห้องสมุดให้ความสะดวกในการค้นหาสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด	125
48.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องระบบการจัดหมู่หนังสือของห้องสมุดให้ความสะดวกในการค้นหาหนังสือ	126
49.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความสะดวกในการติดต่อกับบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด	127
50.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการให้บริการของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด	128
51.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความกระตือรือร้นของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดในการช่วยค้นหาหนังสือ	129
52.	ค่าเฉลี่ยนำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องบริการตอบคำถาม	130

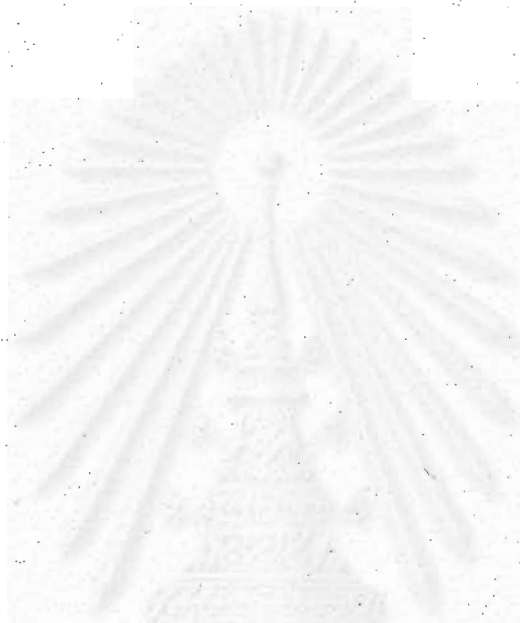
53.	คำเจดีย์นำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดชั้นแสดงหนังสือใหม่ของห้องสมุด	131
54.	คำเจดีย์นำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดนิทรรศการของห้องสมุด	132
55.	คำเจดีย์นำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดฉายภาพยนตร์ของห้องสมุด	133
56.	คำเจดีย์นำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดทำรายชื้อหนังสือใหม่ของห้องสมุด... .. .	134
57.	คำเจดีย์นำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องบริการจัดทำคู่มือช่วยการค้นคว้าจากเอกสารในห้องสมุด	135
58.	คำเจดีย์นำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดปาฐกถาของห้องสมุด	136
59.	คำเจดีย์นำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดเดานิทานสำหรับเด็กและยูสนใจ	137
60.	คำเจดีย์นำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องบริการไทม์ม... .. .	138
61.	คำเจดีย์นำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดอภิปรายของห้องสมุด	139
62.	คำเจดีย์นำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดรายการตอบปัญหาในห้องสมุดในโอกาสพิเศษ...	140
63.	คำเจดีย์นำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องบริการตอบคำถาม... .. .	141
64.	คำเจดีย์นำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องบริการแนะนำการไลห้องสมุด... .. .	142

65.	คำเจดีย์นำหนักความคองการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องบริการยืมระหว่างห้องสมุด	143
66.	คำเจดีย์นำหนักความคองการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดชั้นแสดงหนังสือใหม่	144
67.	คำเจดีย์นำหนักความคองการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดทำรายชื้อหนังสือใหม่ของห้องสมุด	145
68.	คำเจดีย์นำหนักความคองการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดฉายภาพยนตร์ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ... .. .	146
69.	คำเจดีย์นำหนักความคองการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดฉายภาพยนตร์สารคดีเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจ	147
70.	คำเจดีย์นำหนักความคองการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดนิทรรศการในโอกาสที่เหมาะสม... .. .	148
71.	คำเจดีย์นำหนักความคองการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดอภิปรายทางวิชาการ... .. .	149
72.	คำเจดีย์นำหนักความคองการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดปาฐกถาที่ให้ความรู้แก่ประชาชน... .. .	150
73.	คำเจดีย์นำหนักความคองการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดรายการให้ความรู้และความบันเทิงทางวิทยุ... .. .	151
74.	คำเจดีย์นำหนักความคองการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดงานรื่นเริงสำหรับสมาชิกห้องสมุดเป็นครั้งคราว	152
75.	คำเจดีย์นำหนักความคองการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดกีฬาเพื่อสังสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกห้องสมุดและบรรณารักษ์	153
76.	คำเจดีย์นำหนักความคองการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดฉายภาพยนตร์เพื่อการบันเทิง	154

77.	คำเจดีย์นำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดแสดงทุนเพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการอ่าน	155
78.	คำเจดีย์นำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดเล่านิทานสำหรับเด็กและยูสนใจ	156
79.	คำเจดีย์นำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดวิจารณ์หนังสือของห้องสมุด	157
80.	คำเจดีย์นำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดรายการตอบปัญหาในห้องสมุดในโอกาสพิเศษ...	158
81.	คำเจดีย์นำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดบริการแนะแนวการอ่าน	159
82.	คำเจดีย์นำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดอภิปรายในหัวข้อที่เกี่ยวกับงานอาชีพ	160
83.	คำเจดีย์นำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องบริการหนังสือจอง... ..	161
84.	คำเจดีย์นำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องบริการห้องสมุดเคลื่อนที่... ..	162
85.	คำเจดีย์นำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดอภิปรายในโอกาสที่เหมาะสม	163
86.	คำเจดีย์นำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องการจัดรายการให้ความรู้และความบันเทิงทางโทรทัศน์	164
87.	คำเจดีย์นำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุใน เรื่องบริการจัดทำคู่มือช่วยคนควาจากเอกสารในห้องสมุด...	165
88.	รอยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความร่วมมือที่ห้องสมุดควรให้แกบริการการศึกษาผู้ใหญ่ ...	166

89. คาเจลยนำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุใน
เรื่องห้องสมุดแห่งนี้เป็นสถานที่ให้ความรู้แก่ประชาชน ...

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความเป็นมาของปัญหา

ปัจจุบันประชากรของประเทศไทยมีประมาณ 42.5 ล้านคน ในจำนวนนี้มีถึง 20.7 ล้านคน ที่อยู่ในวัยศึกษา ซึ่งรัฐจำเป็นต้องรับภาระหนักในขณะนี้ เพื่อพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพ และเป็นกำลังที่จะพัฒนาประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนดังกล่าวเท่าที่เป็นอยู่ขณะนี้จัดในระบบโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ แต่จากสถิติการศึกษา พ.ศ. 2518 ของกระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏว่าประชากรในวัยศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 20.7 ล้านคน มีโอกาสศึกษาในโรงเรียนเพียง 8.2 ล้านคนเท่านั้น จำนวนที่เหลืออีก 12.5 ล้านคน ไม่มีโอกาสได้เข้าศึกษาในโรงเรียน นอกจากนี้ประชากรในวัยอื่น ๆ ซึ่งแม้ว่าจะจบการศึกษาในระบบโรงเรียนแล้วก็ตาม แต่ประชาชนเหล่านี้ก็ควรได้รับบริการทางการศึกษาอยู่ตลอดชีวิต เพื่อให้ได้เพิ่มพูนความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ ตลอดจนสามารถดำรงตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม การศึกษานอกระบบโรงเรียนอันเป็นการศึกษาค้นคว้าตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกเพศทุกวัย จึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่รัฐจะต้องจัดขึ้นเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของห้องสมุดประชาชน ซึ่งถือว่าเป็นวิธีให้การศึกษแก่ประชาชนวิธีหนึ่ง จึงได้มีมติให้จัดตั้งห้องสมุดประชาชนขึ้นตามจังหวัดและอำเภอต่าง ๆ² เพื่อเผยแพร่ความรู้ สร้างนิสัย รักการอ่าน และรักการค้นคว้าให้แก่ประชาชน ห้องสมุดประชาชนที่ดีจะต้องสามารถให้บริการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ ดังนั้นผู้วิจัย

¹ กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานปลัดกระทรวง, กองแผนงาน, สถิติการศึกษา 2518.

² "แจ้งมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องการศึกษาผู้ใหญ่" คำสั่งกระทรวงธรรมการ ที่ 20909/2483 ลงวันที่ 22 สิงหาคม 2483 ระเบียบและคำสั่งเกี่ยวกับงานการศึกษาผู้ใหญ่, หน้า 1.

จึงมีความสนใจอย่างยิ่งที่จะสำรวจความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริการของห้องสมุดประชาชน เพื่อให้ทราบว่าบริการของห้องสมุดประชาชนที่จัดขึ้นขณะนี้สามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งผลของการวิจัยจะสามารถใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงกิจการห้องสมุดประชาชนให้สามารถให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนมากยิ่งขึ้น

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เรื่องของห้องสมุดประชาชนไคมีผู้ทำการวิจัยไว้แล้วหลายเรื่องด้วยกัน ผลงานวิจัยดังกล่าวพอสรุปได้ดังนี้

ดร. ชาร์ล อีแวน (Dr. Charles Evans) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าของชนชั้นกลาง และการใช้ห้องสมุดประชาชน (Middle Class Attitude and Public Library Use) โดยออกแบบสอบถามบรรณารักษ์ และประชาชนผู้ใช้ห้องสมุด เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของผู้ใช้ห้องสมุด กับผู้ที่ไม่ใช่ห้องสมุดในแถบโอเชียนไซด์ (Oceanside) รัฐแคลิฟอร์เนีย เพื่อทดสอบสมมติฐานว่า ในระดับชนชั้นกลาง ผู้ไม่ใช่ห้องสมุดมีทัศนคติที่ดีต่อห้องสมุด เช่นเดียวกับผู้ใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้ห้องสมุดมีทัศนคติต่อห้องสมุดในทางที่ดีกว่าผู้ที่ไม่ใช่ห้องสมุดประชาชน นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ใช้ห้องสมุดส่วนมากมักจะเป็นผู้มีกิจกรรมเกี่ยวกับการศึกษา และการใช้ห้องสมุดประชาชนมีความสัมพันธ์กับการใช้ห้องสมุดแห่งอื่น ๆ ด้วย ผู้ใช้ห้องสมุดเหล่านี้มักจะพบชอบกพร่องของห้องสมุด เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ จำนวนหนังสือ บัตรรายการ และอาคารห้องสมุด เป็นต้น การที่จะมีผู้ใช้ห้องสมุดมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของห้องสมุดในการที่จะสนองความต้องการส่งเสริมความก้าวหน้าทางอาชีพของผู้ใช้ห้องสมุดเหล่านั้นด้วย สำหรับผู้ที่ไม่ใช่ห้องสมุดประชาชนมักพบว่า ห้องสมุดมีข้อเสียเกี่ยวกับกฎเกณฑ์การใช้ห้องสมุด ที่จอร์จมีไม่เพียงพอ แต่หากถามบริการไม่คอยมีผู้ใดกล่าวถึง³

³Charles Evans, Middle Class Attitude and Public Library Use (Colorado: Libraries Unlimited, 1970), 126 p.

พ.ศ. 2505 มอริส เอ เกลแฟน (Morris A. Gelfand) ได้ทำการวิจัยสภาพของสมุดประชาชนในประเทศไทย และเขียนบทความรายงานสภาพของสมุดประชาชนไทย ในช่วง พ.ศ. 2505 ชื่อ The National Library and Library Development and Training in Thailand ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ห้องสมุดประชาชนไทย ที่อยู่ในความควบคุมของกองการศึกษาผู้ใหญ่ กระทรวงศึกษาธิการ ในขณะนั้นมีถึง 308 แห่ง แต่ในจำนวนนี้มีห้องสมุดเพียง 227 แห่งเท่านั้นที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล ผู้วิจัยได้เสนอแนะวิธีดำเนินงานห้องสมุดเพื่อให้รัฐบาลและประชาชนในท้องถิ่นได้เห็นความสำคัญและให้ความสนับสนุนมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1. จัดหาหนังสือและนิตยสารที่ทันต่อเหตุการณ์เข้าห้องสมุดให้มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ประชาชนสนใจมาใช้บริการห้องสมุด และอาจเป็นทางหนึ่งที่จะทำให้ห้องสมุดได้รับความสนับสนุนจากรัฐบาล
2. จัดตั้งห้องสมุดประชาชนตัวอย่างในกรุงเทพฯ เพื่อให้บริการที่ดีเลิศเป็นตัวอย่างแก่ห้องสมุดทั่วไป
3. กระทรวงศึกษาธิการควรหาวิธีการที่จะกระตุ้นให้บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนปรับปรุงตนเอง งานบริการ และห้องสมุดของตนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยสนับสนุนให้บรรณารักษ์มีโอกาสเลื่อนชั้น หรือตำแหน่งสูงขึ้น นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่กองการศึกษาผู้ใหญ่ควรออกไปตรวจตราและเยี่ยมเยียนห้องสมุดประชาชนตามจังหวัดต่าง ๆ เป็นประจำ เพื่อแสดงความสนใจและตรวจสอบการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ด้วย
4. กระทรวงศึกษาธิการควรหาวิธีกระตุ้นให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามาให้ความร่วมมือช่วยเหลือกิจการห้องสมุดประชาชนในท้องถิ่นของตนให้มากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการตั้งคณะกรรมการห้องสมุดแล้ว ยังควรออกกฎหมายเพื่อสนับสนุนกิจการห้องสมุดให้เข้มแข็ง

ยิ่งขึ้นอีกด้วย⁴

พ.ศ. 2508 ดร.เฟรนเซส แลนเดอร์ สเปน (Dr. Frances Lander Spain) ได้เขียนบทความเกี่ยวกับวิวัฒนาการของสมุดในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2494 ถึง พ.ศ. 2508 ไว้ในเอกสารบรรณารักษศาสตร์ ฉบับที่ 2 เรื่อง Some Notes on Library Development in Thailand 1951-1965 สรุปได้ว่า หอสมุดประชาชนในประเทศไทยยังไม่ก้าวหน้าเท่ากับหอสมุดประเภทอื่น ๆ แม้ว่าในระยะนั้นกองการศึกษาผู้ใหญ่จะได้จัดตั้งหอสมุดประชาชนทุกจังหวัดในประเทศไทย โดยมีกระทรวงมหาดไทยให้ความร่วมมือในคานสดานที่ตั้งหอสมุดแล้วก็ตาม หอสมุดประชาชนยังประสบปัญหาทางด้านงบประมาณ บุคลากรที่มีคุณภาพ และหนังสือที่จะให้บริการแก่ผู้ใช้หอสมุดไม่เพียงพอ⁵

พ.ศ. 2513 ยอร์ช ชานด์เลอร์ (George Chandler) ได้เขียนหนังสือชื่อ Library in the East รายงานความก้าวหน้าและสภาพหอสมุดมหาวิทยาลัย หอสมุดเฉพาะ หอสมุดโรงเรียน และหอสมุดประชาชน ของประเทศทางตะวันออก 8 ประเทศ คือ เลบานอน อียิปต์ อิหร่าน ปากีสถาน อินเดีย ไทย ฮองกง ญี่ปุ่น

สำหรับประเทศไทย ผู้เขียนได้กล่าวถึงหอสมุดประชาชนไว้ว่า ยังไม่ก้าวหน้าเมื่อเปรียบเทียบกับหอสมุดประเภทอื่น ๆ และเมื่อเปรียบเทียบกับหอสมุดประชาชนของประเทศอิหร่าน ฮองกง และญี่ปุ่นแล้ว หอสมุดประชาชนของไทยก็ยังน้อยกว่า ผู้เขียนกล่าวว่า ในกรุงเทพฯ มีหอสมุดเล็ก ๆ เพียง 2 แห่ง ที่ดำเนินการโดยกรุงเทพมหานคร

⁴Morris A. Gelfand, The National Library Development and Training in Thailand; Draft report to the Unesco Programme of Participation in the Activities of Member States (Bangkok: Unesco, 1962), 66 p. (Mimeographed).

⁵Frances Lander Spain, Some Notes on Library Development in Thailand 1951-1965. "Library Science paper" No. 2: Department of Library Science Faculty of Arts, Chulalongkorn University, (1965), pp. 18-20.

และมีห้องสมุดอีก 3 แห่งที่ดำเนินการโดยกระทรวงศึกษาธิการ ห้องสมุดเหล่านี้ให้บริการ การอ่าน และให้บริการยืมหนังสือแก่ผู้ที่ เป็นสมาชิกห้องสมุด ผู้เขียนสรุปไว้ว่า ห้องสมุด ประชาชนไทยยังไม่ก้าวหน้า แม้จะได้มีการริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ เช่น เรือห้องสมุดเคลื่อนที่ และได้มีการวางแผนพัฒนาห้องสมุดมาตั้งแต่ พ.ศ. 2492 แล้วก็ตาม ทั้งนี้เพราะประชาชน ยังมิได้เห็นคุณค่าของห้องสมุดประชาชนในฐานะที่เป็นสถาบันทางการศึกษาและวัฒนธรรม ของประชาชนที่แท้จริง⁶

พ.ศ. 2514 สมบูรณ์ ภูหุลา ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาของห้องสมุดประชาชน ในประเทศไทย โดยออกแบบสอบถาม และสัมภาษณ์บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน ของกอง การศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนในสังกัดเทศบาลนคร- กรุงเทพมหานคร และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนในสังกัดเทศบาลนครธนบุรี ผลการวิจัยปรากฏ ว่า หน่วยงานที่ดำเนินงานห้องสมุดประชาชนมี 5 แห่งคือ กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญ ศึกษา เทศบาลนครกรุงเทพ เทศบาลนครธนบุรี กองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัย แห่งชาติ (ก.ร.ป. กลาง) และกรมการพัฒนาชุมชน แต่ละหน่วยงานนี้มีการดำเนินงาน เป็นของตนเอง สภาพห้องสมุดของกองอำนวยการกลางรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ และ กรมการพัฒนาชุมชน เป็นเพียงตู้สมุดเคลื่อนที่ ห้องสมุดประชาชนของเทศบาลมีการดำเนินงาน ที่ค่อนข้างดี แต่ประสบปัญหาเรื่องสถานที่ตั้งห้องสมุดยังไม่เหมาะสม ในขณะที่ห้องสมุด ประชาชนของกองการศึกษาผู้ใหญ่ประสบปัญหาคานอาคาร ครุภัณฑ์ยังไม่เหมาะสม ขาด บรรณารักษ์ที่มีความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ หนังสือ วารสารไม่ทันสมัย และไม่เพียงพอ กับผู้ใช้ห้องสมุด สถานะของบรรณารักษ์ยังคงเป็นเพียงข้าราชการชั้นจัตวา นอกจากนี้ยัง ขาดงบประมาณที่จะปรับปรุงห้องสมุดให้ไ้มาตรฐาน

⁶George Chandler, Library in the East (London: Seminar Press, 1971), p. 109.

ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้มีการสร้างอาคารห้องสมุดที่ถูกแบบแผนเพื่อเป็นตัวอย่างใน กรุงเทพมหานคร และเสนอให้ยกฐานะหน่วยงานห้องสมุดประชาชน แผนกการศึกษาประชาชน กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา ขึ้นเป็นกองห้องสมุด เพื่อขอบรรจุบรรณารักษ์ที่มีคุณวุฒิ⁷

ปี 2517 สุรางค์ คุณวงษ์ ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการปฏิบัติงานห้องสมุดประชาชนของกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะประเมินผลการปฏิบัติงานห้องสมุดประชาชนของกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการให้บริการ ว่าได้จัดบริการใดเหมาะสมเพียงใด เพื่อให้ทราบความต้องการ ความคิดเห็น และลักษณะของผู้ใช้บริการ รวมทั้งปัญหาในการดำเนินงาน และปัญหาที่ผู้ใช้ประสบ โดยออกแบบสอบถามบรรณารักษ์และประชาชนผู้ใช้ห้องสมุดต่าง ๆ คือ ห้องสมุดประชาชนสวนกุหลาบนี้ ห้องสมุดประชาชนซอยพระนาง ห้องสมุดประชาชนบางลำพู และห้องสมุดประชาชนอนุสาวรีย์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4-5 รองลงมาได้แก่ นิสิตนักศึกษา ระดับปริญญาตรี ความคิดเห็นที่มีต่อบริการที่ควรแก้ไขก็คือ สถานที่คับแคบ วัสดุครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ไม่เพียงพอ ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้เพิ่มจำนวนบุคลากร และขยายบริการให้ยืมหนังสือไปอ่านนอกห้องสมุด ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่สนใจหนังสือในหมวดประวัติศาสตร์ และนวนิยาย การดำเนินงานห้องสมุดมีปัญหาเกี่ยวกับ งบประมาณไม่พอเพียง และการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ วัสดุและครุภัณฑ์⁸

⁷สมบุญ ภูท้ว, "ปัญหาห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514) (อัคราเนา).

⁸สุรางค์ คุณวงษ์, "การประเมินผลการปฏิบัติงานห้องสมุดประชาชนของกรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2517) (อัคราเนา).

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความสนใจและความคิดเห็นของประชาชนต่อบริการห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
2. เพื่อสำรวจความต้องการของประชาชนว่ามีความต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการและกิจกรรมประเภทใดบ้าง เพื่อเป็นแนวทางสำหรับห้องสมุดที่จะจัดบริการเหล่านั้นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อบริการห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการสำรวจ ได้แก่ ประชาชนที่อยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัด กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อุดรธานี และอุบลราชธานี โดยสุ่มตัวอย่างจากประชาชนผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 938 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม 2 ชุด คือ แบบสอบถามบรรณารักษ์ ซึ่งมีทั้งคำถามแบบที่ให้ตอบเฉพาะเจาะจง และแบบที่ให้ตอบอย่างอิสระ โดยถามเกี่ยวกับภูมิหลังของบรรณารักษ์ สภาพห้องสมุด หนังสือ สิ่งพิมพ์ และครุภัณฑ์ของห้องสมุด บริการและกิจกรรมที่ห้องสมุดจัด รวมทั้งปัญหาในการดำเนินงาน ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของบรรณารักษ์ และอีกชุดหนึ่งคือ แบบสอบถามประชาชนซึ่งมีคำถามแบบเฉพาะเจาะจง

และคำถามที่หาคอบอย่างอิสระ เช่นเดียวกับแบบสอบถามบรรณารักษ์ โดยถามเกี่ยวกับ ประวัติส่วนตัว การใช้ห้องสมุด ความคิดเห็นเกี่ยวกับห้องสมุด ความพอใจ และความคง การตอบบริการและกิจกรรมของห้องสมุด รวมทั้งขอเสนอแนะ

ขอตกลงเบื้องต้น

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามถือว่าเชื่อถือได้ และวัดได้ตรง ความวัตถุประสงค์ เนื่องจากได้ให้กรรมการ และอาจารย์ที่ปรึกษาของการวิจัยตรวจสอบแล้ว
2. คำตอบที่ได้รับจากบรรณารักษ์และประชาชน ถือว่าเป็นความจริง เชื่อถือได้

วิธีดำเนินการค้นคว้าวิจัย

1. ศึกษาความหมายของห้องสมุดประชาชน จุดประสงค์ หน้าที่ และบริการของ ห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย โดยการค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ รัฐบาล วิทยานิพนธ์

2. ข้อมูลที่ไม่สามารถค้นคว้าจากเอกสารได้ ใช้วิธีการสำรวจโดยสร้างแบบ สอบถาม 2 ชุด ชุดแรก เป็นแบบสอบถามบรรณารักษ์ ซึ่งได้ทดลองใช้กับบรรณารักษ์ ห้องสมุดประชาชน 3 แห่ง คือ บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนหนองคาราม บรรณารักษ์ ห้องสมุดประชาชนซอยพระนาง บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนปทุมวัน เมื่อได้นำมาแก้ไข แล้ว จึงได้สร้างแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และส่งไปยังบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนระดับ จังหวัด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย รวม ทั้งสิ้น 16 ชุด ส่วนแบบสอบถามชุดที่ 2 ซึ่งเป็นแบบสอบถามประชาชน ได้นำไปทดลองใช้ กับผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนปทุมวัน จำนวน 20 คน แล้วจึงส่งไปยังบรรณารักษ์ห้องสมุด ประชาชนทั้ง 16 แห่ง ให้แจกแก่ผู้ใช้ห้องสมุดในระหว่างเวลา 2 สัปดาห์

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับวงการห้องสมุดประชาชน อีกด้วย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามบรรณารักษ์ และแบบสอบถาม ประชาชนทางไปรษณีย์ แบบสอบถามของบรรณารักษ์ ผู้วิจัยได้เจ้าหน้าที่ของถึงตัวผู้วิจัย และ

ปีงบประมาณให้บรรณารักษ์ส่งคืนทางไปรษณีย์ ส่วนแบบสอบถามประชาชน ผู้วิจัยได้นำหมายไปเก็บรวบรวมจากบรรณารักษ์ด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลจากแบบสอบถามบรรณารักษ์ได้นำมาเสนอในรูปแบบของตาราง ส่วนแบบสอบถามประชาชนได้นำมาจำแนกตามระดับอายุ ข้อมูลในแบบสอบถามได้นำมาวิเคราะห์ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

$$P = \text{ค่าอัตราส่วนร้อยละ}$$

$$f = \text{จำนวนคนที่ตอบปัญหาข้อนั้น ๆ}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดในแต่ละระดับอายุแต่ละจังหวัด}$$

ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผล ความคิดเห็น ความพอใจ ความต้องการ คำนวณโดยหาค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ยของค่าตอบแต่ละข้อ}$$

$$f = \text{ความถี่}$$

$$X = \text{คะแนน (น้ำหนักประจำข้อ)}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดแต่ละระดับอายุของแต่ละจังหวัด}$$

และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของค่าตอบแต่ละข้อ โดยวิธีสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

f = ความถี่

X = คะแนน (น้ำหนักของคำตอบ) ⁹

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. การสำรวจจะทำให้ทราบถึงการดำเนินงาน เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุด รวมทั้งปัญหาต่าง ๆ

2. ผลของการวิจัย อาจจะทำให้ประโยชน์ต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ ซึ่งจะนำความคิดเห็นของประชาชน และข้อเสนอแนะจากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้สามารถจัดบริการที่ตรงกับความต้องการของประชาชน

ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย

ห้องสมุดประชาชน หมายถึง ห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด สังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่ กระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่มาใช้ห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด สังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่ กระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

⁹ประคอง กรรมสูตร, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู (พิมพ์ครั้งที่ 4, พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 52.

ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ ที่ทำการสำรวจ คือ ระหว่างวันที่ 5 ถึง 20 พฤศจิกายน พ.ศ.
2518

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย หมายถึง จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น
ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ
สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อุดรธานี และอุบลราชธานี

ความจำกัดในการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตกว้างขวางครอบคลุมเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด จึงทำการวิจัยเฉพาะห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัดของภาคนี้เท่านั้น ผลการวิจัยจึงไข้แทนได้เฉพาะความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น ไม่สามารถจะแทนความคิดเห็นเกี่ยวกับห้องสมุดประชาชนทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริการของห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย

ความหมายของ "ห้องสมุดประชาชน"

คาร์เตอร์ วี กูด (Carter V. Good) ได้ให้ความหมายของคำว่า ห้องสมุดประชาชนไว้ดังนี้ "ห้องสมุดประชาชน คือ ห้องสมุดที่ให้บริการแก่ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนใด ชุมชนหนึ่ง หรือเขตใดเขตหนึ่ง และได้รับความสนับสนุนทางการเงินบางส่วน หรือทั้งหมด จากเงินของประชาชน"¹

Technical Dictionary of Librarianship ให้ความหมายไว้ว่า "ห้องสมุดประชาชน เป็นห้องสมุดที่เปิดบริการแก่บุคคลทั่วไปโดยไม่คิดมูลค่า ได้รับการสนับสนุน และควบคุมโดยประชาชน"²

สมาคมห้องสมุดอเมริกัน ได้อธิบายความหมายของห้องสมุดประชาชนไว้อย่างชัดเจนว่า ห้องสมุดประชาชนคือ ห้องสมุดที่มีหน้าที่จัดบริการโดยไม่คิดมูลค่าแก่ประชาชนในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง หรือเขตใดเขตหนึ่ง และมีลักษณะสำคัญสามประการคือ ห้องสมุดประชาชนนั้น รัฐบาลเป็นเจ้าของหรือเป็นผู้ควบคุม ใ้รับเงินอุดหนุนจากภาษีของประชาชน และให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป

จากคำอธิบายดังกล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า ห้องสมุดประชาชนคือ ห้องสมุดที่ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากรัฐบาล โดยประชาชนเป็นผู้เสียภาษีให้รัฐเพื่อใช้บำรุงห้องสมุด

¹Carter V. Good, Dictionary of Education (Chicago: McGraw-Hill, 1973), p. 399.

²Beatrix Messa De Gil, Ray Trantran and Peter Goy, Dictionary of Librarianship (Mexico: Editorial F. Trillas, 1964), p. 336.

³American Library Association, Post War Standards for Public Libraries (Chicago: American Library Association, 1943), p. 19.

เปิดบริการอย่างกว้างขวางแก่ประชาชนในท้องถิ่นโดยไม่จำกัดเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมือง และความรู้ หอสมุดบางแห่งที่ได้รับความนิยมทางการเงินจากรัฐบาล แต่เปิดบริการแก่ประชาชนทั่วไปโดยไม่คิดมูลค่า ก็ถือว่าเป็นหอสมุดประชาชนด้วย

วัตถุประสงค์ของหอสมุดประชาชน

หอสมุดประชาชนโดยทั่วไปมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญดังนี้

1. เป็นแหล่งให้บริการการศึกษาออกโรงเรียนแก่ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย และทุกระดับการศึกษา
2. เป็นแหล่งสนับสนุนการเผยแพร่ความรู้ การศึกษา และวัฒนธรรม โดยจัดให้ประชาชนสามารถใช้นั่งโต๊ะและวัสดุอื่น ๆ โดยไม่เสียค่าบริการใด ๆ
3. เป็นแหล่งกลางที่จะปลูกฝังให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่านและการศึกษาค้นคว้า
4. เป็นศูนย์รวบรวมข่าวสารและความรู้ต่าง ๆ ที่ทันต่อเหตุการณ์และความเคลื่อนไหวของโลก ที่ให้พื้นฐานทางความคิดของประชาชนโดยส่วนรวม และเป็นพื้นฐานของความเที่ยงตรงทางวัฒนธรรมและสติปัญญา
5. เป็นศูนย์รวมของกิจกรรมทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น
6. เป็นแหล่งกลางในการส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และให้รู้จักพักผ่อนหย่อนใจด้วยการอ่านหนังสือ
7. เป็นแหล่งส่งเสริมกิจกรรมทางด้านการศึกษาและวัฒนธรรมของกลุ่มชน หรือองค์การในสังคม เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนทุกคนในสังคม
8. เป็นแหล่งปลูกฝังความรับผิดชอบทางการเมืองแก่ประชาชนทุกคน
9. เป็นแหล่งที่ประชาชนสามารถใช้นั่งโต๊ะและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ตามความต้องการและสภาพแวดล้อมของประชาชน⁴

⁴Thomas Landau, ed., Encyclopedia of Librarianship (London: Bowes & Bowes, 1966), p. 363.

10. เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะเผยแพร่ความคิด ทักษะคิด ประสบการณ์ และข่าวสาร
ในรูปของเอกสารและสิ่งพิมพ์⁵

เพื่อให้ห้องสมุดประชาชนเป็นสถาบันที่สำคัญของสังคม กระทรวงศึกษาธิการได้
กำหนดวัตถุประสงค์ของห้องสมุดประชาชนในประเทศไทยไว้ดังนี้

1. ให้การศึกษานอกโรงเรียนแก่ชนทุกชั้น ทุกวัย และทุกระดับการศึกษา
2. ส่งเสริมให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่านและการศึกษาค้นคว้า
3. ให้บริการทางข่าวสารและความรู้ต่าง ๆ ที่ทันต่อเหตุการณ์และความเคลื่อนไหว

ของประเทศและของโลก

4. ส่งเสริมและ เผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชนและประเทศ
5. ส่งเสริมและแนะนำให้ประชาชนเข้าใจและปฏิบัติตามเป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบ

ประชาธิปไตย

6. ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างในทางที่เกื้อประโยชน์และความรื่นรมย์⁶

หน้าที่ของห้องสมุดประชาชน

ห้องสมุดประชาชนมีหน้าที่เก็บรวบรวมวรรณคดีที่มีค่าของชุมชน บันทึกในด้านความคิด
ความรู้ และการกระทำของคนในอดีต ซึ่งนับวันจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งในรูปของหนังสือ
สิ่งพิมพ์และสื่อทัศนวัสดุ มีการจัดระเบียบวัสดุเพื่อให้บริการแก่ประชาชนทั่วไปโดยไม่คิด
มูลค่า ห้องสมุดมีหน้าที่ให้ข้อเท็จจริงและข้อสนเทศทุกด้านแก่ผู้ใช้ทุกคน⁷ ฉะนั้นห้องสมุด

⁵Henning Gimbel, Work Simplification in Danish Public Libraries (Chicago: American Library Association, 1969), p. 8.

⁶"มาตรฐานห้องสมุดประชาชน" คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการลงวันที่ 9 ธันวาคม
2508. ระเบียบและคำสั่งเกี่ยวกับงานการศึกษาผู้ใหญ่. หน้า 281.

⁷American Library Association, Minimum Standards for Public Library System, 1966 (Chicago, 1967), p. 8.

จึงต้องจัดหาข่าวสารและขอเสนอแนะสำหรับให้บริการให้กว้างขวางที่สุดเท่าที่จะทำได้ในทุกสาขาวิชาด้วยอัตราส่วนเท่า ๆ กัน เพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้บริการแต่ละคนในมากที่สุด นอกจากนี้ห้องสมุดยังมีหน้าที่กระตุ้นและสนับสนุนให้ประชาชนเกิดความต้องการที่จะอ่านหนังสือ ส่งเสริมให้ประชาชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ช่วยเป็นตัวกลางเชื่อมโยงสังคมกับชนกลุ่มน้อยที่ถูกแยก เพราะการศึกษา ห้องสมุดประชาชนมีหน้าที่กระจายความคิดและทัศนคติต่าง ๆ อย่างเป็นกลางเพื่อช่วยให้ประชาชนได้ตระหนักถึงหน้าที่ของตน มีความรับผิดชอบต่อนตนเอง ต่อชุมชน และต่อประเทศชาติ ฉะนั้นห้องสมุดประชาชนจึงมีหน้าที่เสมือนเป็นมหาวิทยาลัยของประชาชนในฐานะที่ให้โอกาสแก่ประชาชนทุกเพศทุกวัยและทุกระดับการศึกษาให้มีโอกาสได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตลอดชีวิต⁸

บริการของห้องสมุดประชาชน

005957

การที่ห้องสมุดประชาชนจะทำหน้าที่ต่าง ๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กล่าวมาแล้วได้นั้น ห้องสมุดจำเป็นต้องมีบริการที่สนองความต้องการทางคานต่าง ๆ ของประชาชนในชุมชนได้ครบถ้วน คุณค่าของห้องสมุดประชาชนมีโดยอยู่ที่กิจกรรมที่ใหญ่โต หรืออยู่ที่ทรัพยากรในห้องสมุด และวิธีการที่ทันสมัย แต่อยู่ที่บริการที่ห้องสมุดให้แก่ชุมชน⁹

บริการของห้องสมุดประชาชนคือ การจัดหาขอเสนอแนะต่าง ๆ ให้สะดวกแก่การใช้ขอเสนอแนะต่าง ๆ เหล่านี้ไม่ได้หมายความว่าเฉพาะสิ่งที่อยู่ในรูปของหนังสืออย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงสิ่งที่อยู่ในรูปของสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และสื่อทัศนวัสดุทุกประเภทด้วย¹⁰ ดังนั้น

⁸Ingeborg Heintze, The Organization of the Small Public Library (Paris: United Nations Educational Scientific and Cultural Organization, 1963), p. 10.

⁹Norman Roberty, "Some Thought on Librarianship in England, Wales and Other Countries," The Library World, LXVIII (September, 1966), 163.

¹⁰American Library Association, Minimum Standards..., p. 9.

จะเห็นได้ว่า บริการของหอสมุดประชาชนมีใ้เกี่ยวข้องกับเฉพาะการจัดหนังสือให้หอสมุดประชาชนใดโซ่เท่านั้น แต่รวมไปถึงวิธีการทุกอย่างที่จะให้ผู้ใช้หอสมุดใดซอ่ในเขตพื้นที่ของการใดซอ่อย่างสะดวกและรวดเร็ว

เป็นการยากที่จะพูดว่าบริการใดของหอสมุดควรจะเริ่มก่อน เพราะการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องนี้จะขึ้นอยู่กับภาวการณ์ที่เป็นอยู่ในขณะนั้น บรรณารักษ์จะต้องคิดแปลงแก้ไขบริการต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับสภาพของแต่ละท้องถิ่น¹¹ ฉะนั้นก่อนที่บรรณารักษ์จะให้บริการแก่คนในชุมชนแต่ละแห่ง บรรณารักษ์ควรดำเนินงานต่าง ๆ ตามลำดับขั้นต่อไปนี้คือ ในขั้นแรกบรรณารักษ์ต้องทำความเข้าใจคนในชุมชนนั้นอยู่เสมอ ๆ บรรณารักษ์ต้องสนใจและมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะต่าง ๆ ของคนในท้องถิ่นนั้น บรรณารักษ์ต้องเป็นคนหูตากว้างขวาง โดยอ่านหนังสือพิมพ์ในท้องถิ่น พบปะติดต่อกับผู้นปกครองท้องถิ่นและผู้นำชุมชนต่าง ๆ แทนการนั่งศึกษาสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จากสถิติแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น บรรณารักษ์อาจศึกษาชุมชนนั้นได้จากเอกสารเกี่ยวกับประวัติของชุมชนนั้น เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของชุมชนนั้น เกี่ยวโรงเรียน กิจกรรมทางวัฒนธรรม ธุรกิจ อุตสาหกรรม ทัศนคติของคนในเมือง ชนบท และหมู่บ้าน บรรณารักษ์ควรสนใจถึงความเปลี่ยนแปลงทางคานต่าง ๆ ของสังคม เช่น ความเปลี่ยนแปลงของลักษณะของประชากรในท้องถิ่นของตน เช่น ถ้ามีนักเรียน นักศึกษาเพิ่มขึ้น ก็จะมีแนวโน้มว่าจะมีการใช้หอสมุดมากขึ้นด้วย ทั้งนี้เพราะจากสถิติของหอสมุดประชาชนโดยทั่วไปบ่งไว้วา ผู้ที่มีการศึกษาสูงมาใช้หอสมุดประชาชนมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย เมื่อบรรณารักษ์ได้ทราบถึงลักษณะต่าง ๆ ของชุมชนนั้น ๆ แล้ว บรรณารักษ์และคณะกรรมการหอสมุดต้องร่วมกันกำหนดนโยบายคานบริการต่าง ๆ เช่น ใครมีสิทธิ์มาใช้หอสมุด หอสมุดจะจัดบริการอย่างไร มีหนังสือคานใดบ้าง พร้อมทั้งรายละเอียดต่าง ๆ ที่จำเป็น หลังจากวางนโยบายแล้วก็จำเป็นต้องมีการวางโครงการสำหรับงานต่าง ๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับมาตรฐานและนโยบายที่วางไว้ ควรมีการอภิปรายกันว่า จะมีการดำเนินงานอย่างไร

¹¹โลออน เนล อาร์ แมคคอนวิน, การขยายกิจการหอสมุดประชาชน แปลโดยแมนมาส ขวลิต (ปารีส : องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ, 2494), หน้า 150.

แยกโครงการต่าง ๆ ไปตามลักษณะงาน เช่น ถ้าหากจัดทำโครงการสำหรับหนังสือและวัสดุ ก็ต้องมีการวางแผนว่า จะซื้อหนังสือจำนวนเท่าใด มีหนังสือวิชาต่าง ๆ วิชาละกี่เล่ม จะมีหนังสือในวิชาใดมากที่สุด จะมีหลักการเลือกซื้อหนังสืออย่างไร แผนการที่วางไว้แล้วควรเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ศึกษาและให้คณะกรรมการได้นำไปศึกษาควม หลังจากนั้นควรส่งให้หน่วยราชการท้องถิ่นและประกาศให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน เพื่อประชาชนจะได้ทราบว่า หอสมุดจะให้อะไรที่ตรงกับความต้องการของตนบ้าง¹²

บรรณารักษ์พึงระลึกไว้เสมอว่า บริการที่หอสมุดจัดนั้นจะต้องสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของประชาชนได้ และบรรณารักษ์เป็นผู้ที่มีหน้าที่จะจัดให้ประชาชนได้เข้าถึงบริการของหอสมุดได้อย่างเต็มที่ โดยการปรับปรุงบริการและวิธีการปฏิบัติให้เหมาะสมกับสถานการณ์ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และกลุ่มชนที่เกี่ยวข้องของหอสมุดตลอดเวลา รวมทั้งมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องของ หอสมุดบริการ และประชาชนทั่วไปด้วย¹³

ชนิดของบริการ

ไม่ว่าสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และปัจจัยอื่นจะเป็นอย่างไรก็ตาม บริการพื้นฐานที่ทุกหอสมุดควรจะมีคือ บริการยืมหนังสือ บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า¹⁴ บริการการแนะนำการใช้หนังสือในหอสมุดและการแนะนำการอ่าน นอกจากนี้ บรรณารักษ์ควรช่วยผู้อ่านในการเลือกหนังสือที่จะอ่านด้วย แต่ควรเปิดโอกาสให้ผู้อ่านมีเสรีภาพในการเลือกด้วยตนเอง บรรณารักษ์ควรให้คำแนะนำเท่านั้น¹⁵

หอสมุดประชาชนจะให้บริการตอบคำถามแก่ประชาชนทุกเพศทุกวัยและทุกอาชีพ ปัญหาที่มีผู้อ่านมาจะกระจายไปในสาขาวิชาต่าง ๆ ตามความสนใจของผู้อ่าน ซึ่งอาจจะ เป็นปัญหาที่ได้ประสบในชีวิตประจำวัน ปัญหาเกี่ยวกับอาชีพ ตลอดจนถึงปัญหาในการทำรายงาน

¹²Wheeler and Goldkor, op. cit., p. 26.

¹³แมคคอลลิน, เรื่องเดิม, หน้า 10.

¹⁴United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Standard for Library Service (London, 1970), p. 204.

¹⁵Public Library Association, op. cit., p. 14.

การค้นคว้าของนักเรียนควย 16

นอกจากนี้ยังมีบริการพิเศษอื่น ๆ ซึ่งแล้วแต่ของสมุดแต่ละแห่งจะจัดทำ โดยพิจารณาจากกำลังของบรรณารักษ์งบประมาณ นโยบายของห้องสมุดและปัจจัยอื่น ๆ บริการเหล่านี้ได้แก่ การจัดทำรายชื่อหนังสือ การเล่าเรื่องหนังสือ การวิจารณ์หรืออภิปรายเกี่ยวกับเรื่องของหนังสือ การทำสารระดังเขบตความจากหนังสือและวารสาร การจัดนิทรรศการ การจัดหนังสือในการประชุมของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น และการจัดบริการพิเศษสำหรับเด็ก เช่น การแสดงหุ่น การเล่านิทาน การทายปัญหา การจัดงานรื่นเริงโดยใช้บัตรห้องสมุดเป็นใบผ่านประตู การจัดบริการสำหรับเด็กนี้อาจจะจัดเป็นมุมสำหรับเด็ก หรืออาจจัดบริการแยกไปเป็นห้องสมุดสำหรับเด็กโดยเฉพาะก็ได้ 17

ห้องสมุดประชาชนจะไม่สามารถดำเนินงานให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของห้องสมุดประชาชนได้อย่างสมบูรณ์ ถ้าหากไม่ได้มีการร่วมมือหรือประสานงานกับสถาบันทางการศึกษา สถาบันทางสังคม และสถาบันทางวัฒนธรรมอื่น ๆ รวมทั้งโรงเรียน กลุ่มการศึกษาผู้ใหญ่ และชมรมต่าง ๆ ของท้องถิ่น เช่น ในกานการร่วมมือกับโรงเรียน ห้องสมุดประชาชนสามารถจัดหาหนังสือที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนในโรงเรียน และร่วมมือกับโรงเรียนจัดหาวัสดุการอ่านมาชนิด เพื่อช่วยเสริมการศึกษาในขณะที่นักเรียนเรียนในโรงเรียน หรือในคอนหยุกภาคฤดูร้อน หรือโรงเรียนใดไม่มีห้องสมุดก็อาจมาติดต่อให้ห้องสมุดประชาชนไปบริการแก่โรงเรียนได้ 18

¹⁶สุนทร หังสตุท, "บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้าของห้องสมุด,"

บรรณารักษ์ 20 (พระนคร: แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518), หน้า 56.

¹⁷Elizabeth H. Gross, Public Library Service to Children (Dobbs Ferry: Oceana Publications, 1967), p.91-103.

¹⁸Carlos Victor Penncce, "Planning Library Services," Unesco Bulletin for Libraries, XXI (March-April, 1967), 60-88.

บริการของห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย

บริการที่ห้องสมุดประชาชนจัดขึ้นมีหลายอย่างดังที่ได้อธิบายมาแล้ว แต่การให้บริการของห้องสมุดประชาชนในแต่ละประเทศนั้นย่อมแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิวัฒนาการของห้องสมุดและวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งห้องสมุด ตลอดจนปัจจัยต่าง ๆ ของห้องสมุด เช่น บุคลากร งบประมาณ และหนังสือ เป็นต้น การศึกษาดังวิวัฒนาการ วัตถุประสงค์ และปัจจัยต่าง ๆ ของห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่ง แต่ละประเทศ จะช่วยให้เข้าใจถึงสภาพของบริการของห้องสมุดประชาชนแห่งนั้นหรือประเทศนั้นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

แต่เดิมมาในประเทศไทยไม่มีห้องสมุดที่เรียกว่า ห้องสมุดประชาชน มีแต่วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ซึ่งวงการห้องสมุดของประเทศไทยอนุโลมให้เป็นที่ห้องสมุดประชาชนแห่งแรกในประเทศไทย ตามข้อเท็จจริงแล้ว วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามมิได้จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นที่ห้องสมุดประชาชน แต่จัดตั้งขึ้นเพื่อกิจกรรมทางพุทธศาสนา ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว วัดพระเชตุพนฯ ชำรุดทรุดโทรมมาก พระองค์จึงโปรดให้ทำการปฏิสังขรณ์ใน พ.ศ. 2375 และได้โปรดให้รวบรวมตำราวิชาซึ่งสมควรแก่การเล่าเรียนมาตรวจตราแก้ไข บางวิชาก็โปรดให้ใช้ของเดิม บางวิชาก็โปรดให้ประชุมนักปราชญ์แต่งใหม่ แล้วให้จารึกบนแผ่นศิลาประดับไว้ในบริเวณวัดพร้อมกับรูปปั้นประกอบตำราเหล่านั้นด้วย โดยมีวัตถุประสงค์ให้วัดพระเชตุพนฯ เป็นแหล่งเล่าเรียนวิชาความรู้ของประชาชนโดยไม่เลือกชั้น บรรดาศักดิ์ วัตถุประสงค์ข้อนี้ตรงกับวัตถุประสงค์ของห้องสมุดประชาชน ทั้งนี้วงการห้องสมุดของประเทศไทยจึงยกย่องให้วัดพระเชตุพนฯ เป็นห้องสมุดประชาชนแห่งแรกของประเทศไทย¹⁹

ห้องสมุดประชาชนของกระทรวงศึกษาธิการระยะแรก

ห้องสมุดประชาชนในประเทศไทยได้รับการจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ให้ทำหน้าที่เป็นห้องสมุดประชาชนโดยตรงนั้น เริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2459 โดยกรมศึกษาธิการ

¹⁹ วราณี กุลสมบุญ, วัดพระเชตุพนฯ ห้องสมุดประชาชนแห่งแรกในประเทศไทย

(พระนคร: แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508), หน้า 23.

หรือกระทรวงศึกษาธิการปัจจุบัน หอสมุดประชาชนระยะแรกที่จัดตั้งขึ้นนี้มีชื่อเรียกว่า หออ่านหนังสือสำหรับประชาชน จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นที่รวบรวมหนังสือต่าง ๆ ที่เป็นความรู้ มีประโยชน์แก่ประชาชน และเปิดบริการให้ประชาชนทุกชั้นเข้าอ่านได้²⁰ โดยแผนกหอสมุด ซึ่งขึ้นอยู่กับกรมศึกษาธิการเป็นผู้รับผิดชอบ ในครั้งแรกได้จัดตั้งหออ่านหนังสือสำหรับประชาชนขึ้นสามแห่ง คือ ที่โรงเรียนวัดสุทัศน์ และโรงเรียนวัดสามจีนโคก จังหวัดพระนคร ที่โรงเรียนวัดประยูรวงศาวาส จังหวัดธนบุรี ในปีต่อมาได้เปิดหออ่านหนังสือสำหรับประชาชนเพิ่มขึ้นสองแห่ง คือ ที่โรงเรียนมหาวชิราวุธ จังหวัดสงขลา และ ณ ที่ว่าการอำเภอชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ²¹ ต่อมา พ.ศ. 2461 ได้มีการจัดตั้งหออ่านหนังสือสำหรับประชาชนเพิ่มขึ้นอีกสี่แห่งในจังหวัดบุรีรัมย์ คือ ณ ที่ว่าการอำเภอเมือง ณ ที่ว่าการอำเภอพุทไธสง ณ ที่ว่าการอำเภอนางรอง และ ณ ที่ว่าการอำเภอกระตุ้ง²² รวมมีหออ่านหนังสือสำหรับประชาชนเมื่อ พ.ศ. 2461 ทั้งสิ้นเก้าแห่ง

หออ่านหนังสือสำหรับประชาชนเหล่านี้ได้รับความสนใจจากประชาชนมาก ถึงปรากฏในรายงานกระทรวงธรรมการฉบับที่ 12 ประจำปีพุทธศักราช 2462 ว่า มีประชาชนเข้าไปใช้หออ่านหนังสือสำหรับประชาชนมากขึ้นเป็นลำดับ และมีผู้บริจาคหนังสือสำหรับให้เนื่อง ๆ แต่เนื่องจากมีอุปสรรคทางด้านการเงินและสถานที่ ทำให้ไม่สามารถจัดหออ่านหนังสือสำหรับประชาชนให้เพิ่มขึ้นได้ มีข้อเสนอแนะให้รัฐบาลให้เงินอุดหนุนแก่หออ่านหนังสือ

²⁰ กระทรวงธรรมการ, รายงานกระทรวงธรรมการ ฉบับที่ 9 (พระนคร, 2459) (อักษรสำนวน), หน้า 19.

²¹ กระทรวงธรรมการ, รายงานกระทรวงธรรมการ ฉบับที่ 10 (พระนคร, 2460) (อักษรสำนวน), หน้า 23.

²² กระทรวงธรรมการ, รายงานกระทรวงธรรมการ ฉบับที่ 11 (พระนคร, 2461) (อักษรสำนวน), หน้า 42.

สำหรับประชาชน²³ แสดงว่าตั้งแต่เริ่มจัดตั้งมาห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชนไม่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลแต่อย่างใด โคกาท้ายเพียงผู้มีจิตศรัทธาบริจาคหนังสือให้ และโคกหนังสือที่พิมพ์ขึ้นใหม่จากหอพระสมุดสำหรับพระนครเท่านั้น²⁴ แคชชอนและนี้ก็ไม่ประสบผลแต่อย่างใด

ใน พ.ศ. 2468 กรมตำรวจ กระทรวงธรรมการได้รับหน้าที่ให้ดูแลห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชนซึ่งขณะนั้นมีอยู่เพียงเจ็ดแห่ง คือที่จังหวัดพระนครมีสามแห่ง โคกแห่งอ่านหนังสือสำหรับประชาชนวัดประยูรวงศาวาส ห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชนวัดสุทัศน์ และห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชนวัดสามจีน และตามจังหวัดต่าง ๆ มีสี่แห่งคือ ที่จังหวัดสงขลา จังหวัดจันทบุรี จังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดบุรีรัมย์²⁵ ในเมื่อกรมตำรวจได้จัดตั้งแผนกหอสมุดขึ้นใหม่หน้าที่จัดตั้งห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชนในที่ต่าง ๆ ทั่วไป เพื่อให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสหาความรู้ด้วยตนเอง โดยการอ่านหนังสือ²⁶ แต่อย่างไรก็ตาม ห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชนที่มีอยู่ทั่วประเทศก็ยังคงมีเพียงเจ็ดแห่งเท่าเดิม ซึ่งนับว่าน้อยมาก ไม่เพียงพอที่จะให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง อุปสรรคที่สำคัญที่ทำให้ไม่สามารถจัดตั้งห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชนเพิ่มขึ้นได้ก็คือ ไม่มีทุนพอที่จะจัดหาสถานที่และจัดซื้อหนังสือ

²³ กระทรวงธรรมการ, รายงานกระทรวงธรรมการ ฉบับที่ 12 (พระนคร, 2462) (อักษำเนา), หน้า ๗.

²⁴ กระทรวงธรรมการ, รายงานกระทรวงธรรมการ ฉบับที่ 11 (พระนคร, 2461) (อักษำเนา), หน้า 42-44.

²⁵ กระทรวงธรรมการ, รายงานกระทรวงธรรมการ ฉบับที่ 18 (พระนคร, 2468) (อักษำเนา), หน้า 40.

²⁶ กระทรวงธรรมการ, รายงานกระทรวงธรรมการ ฉบับที่ 19 (พระนคร, 2469) (อักษำเนา), หน้า 48.

พ.ศ. 2470 แผนกหนังสือของกรมตำรวจได้จัดตั้งห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชน
 อีกสองแห่ง คือ ที่จังหวัดร้อยเอ็ด และที่จังหวัดเชียงใหม่²⁷ พ.ศ. 2471 มีห้องอ่านหนังสือ
 สำหรับประชาชนตามมณฑลต่าง ๆ รวมทั้งสิ้นสิบสามแห่ง ดังปรากฏตามตารางในรายงาน
 กระทรวงธรรมการ ฉบับที่ 21 ประจำปีพุทธศักราช 2471 ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

²⁷ กระทรวงธรรมการ, รายงานกระทรวงธรรมการ ฉบับที่ 20 (พระนคร, 2470)
 (อักษรสำนวน), หน้า 33.

ตารางที่ 1 สถิติเกี่ยวกับห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชนใน พ.ศ. 2471

มณฑล	เลขที่	ที่ตั้ง	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	มีหนังสือ ทั้งสิ้น	มีผู้เข้าไปอ่าน ถึงวันละ	หมายเหตุ
กรุงเทพฯ	1	ร.ร.วัดสุทัศน์	ถ. ที่ทอง	พระนคร	พระนคร	1473	46	
	2	ร.ร.วัดสามจีน	สามแยก	สัมพันธวงศ์	พระนคร	1212	41	
	3	ร.ร.วัดประยูรวงศ์	วัดประยูรวงศ์	กิ่งบุปผาราม	ธนบุรี	1391	64	
					รวม	<u>4076</u>	<u>50.33</u>	
อยุธยา	-	-	-	-	-	-	-	
นครสวรรค์	-	-	-	-	-	-	-	
พิษณุโลก	-	-	-	-	-	-	-	
พายัพ	-	-	-	-	-	-	-	
นครราชสีมา	-	-	-	-	-	-	-	
ราชบุรี	1	ห้องตัวอย่างสินค้า	หน้าเมือง	เมือง	ราชบุรี	285	82	
สงขลา	1	ร.ร.ประจำมณฑล	บดยาง	เมือง	สงขลา	1954	45	
	2	บ้านระโนด	ระโนด	ระโนด	สงขลา	101		
ปัตตานี	1	สโมสรเสือป่า	สะนารัง	สะนารัง	ปัตตานี	386	5	

ตารางที่ 1 สถิติเกี่ยวกับห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชนใน พ.ศ. 2471 (ต่อ)

มณฑล	เลขที่	ที่ตั้ง	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	มีหนังสือ ทั้งสิ้น	มีผู้เข้าไปอ่าน ถึงวันละ	หมายเหตุ
ภูเก็ต	-	-	-	-	-	-	-	ห้องสมุดของ
จันทบุรี	1	ตลาดเหนือ	ตลาดจันทบุรี	เมือง	จันทบุรี	749	25	โรงเรียน
ปราจีนบุรี	-	-	-	-	-	-	-	ประจำมณฑล
นครราชสีมา	1	ศาลากลางจังหวัดชัยภูมิ	ในเมือง	เมือง	ชัยภูมิ	673	8	ราชบุรีรวม
	2	ร.ร.ประจำจังหวัด ชัยภูมิ	ในเมือง	เมือง	รอยเอ็ด	790	28	อุทยาน
	3	ที่ว่าการอำเภอเมือง บุรีรัมย์	ในเมือง	บุรีรัมย์	บุรีรัมย์	115	1	
	4	ที่ว่าการอำเภอนางรอง	นางรอง	นางรอง	บุรีรัมย์	104	1	
	5	ที่ว่าการอำเภอตลุง	ประโคนชัย	ตลุง	บุรีรัมย์	129	1	
อุดรธานี	-	-	-	-	-	-	-	
					รวม	5283	21.78	
รวม	13	-	-	-	-	9359	36.06	

ห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชน หรือห้องสมุดประชาชนของกระทรวงศึกษาธิการ
ระยะแรก ไกลสิ้นสุดลงเมื่อ พ.ศ. 2471 เพราะหลังจากนี้ไม่ปรากฏรายงานที่เกี่ยวกับ
ห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชนอีกเลย

แม้ว่าห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชนจะได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อให้เป็นห้องสมุด
ประชาชนก็ตาม แต่เนื่องจากวัตถุประสงค์ที่สำคัญในการจัดตั้งมีเพียงเพื่อเปิดโอกาสให้
ประชาชนทุกคนได้มีโอกาสหาความรู้ด้วยตนเองจากการอ่านหนังสือ ดังนั้นบริการของห้อง
สมุดประชาชนระยะแรกนี้คงมีเพียงเปิดให้ประชาชนเข้าอ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่
ห้องสมุดเก็บรวบรวมไว้เท่านั้น ไม่ปรากฏว่ามีบริการหรือการจัดกิจกรรมอื่น ๆ แต่อย่างใด

เป็นที่น่าเสียดายว่า ห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชนไม่สามารถจะดำเนินงานต่อ
ไปได้ ทงสิ้นสุดลงภายในเวลาอันสั้น ทั้ง ๆ ที่ห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชนบางแห่งมี
ประชาชนเข้าไปอ่านหนังสือวันละจำนวนมาก ดังจะเห็นได้จากสถิติเกี่ยวกับห้องอ่านหนังสือ
สำหรับประชาชนใน พ.ศ. 2471 ในตารางข้างตน ไคแก่ห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชน
ทั้งสามแห่งในจังหวัดพระนคร คือ ห้องอ่านหนังสือโรงเรียนวัดสุทัศน์ ห้องอ่านหนังสือ
โรงเรียนวัดสามจีน ห้องอ่านหนังสือโรงเรียนวัดประยูรวงศ์ และห้องอ่านหนังสือที่จังหวัด
ราชบุรี ทั้งนี้เนื่องจากมีอุปสรรคหลายด้าน ทั้งด้านกำลังเงิน สถานที่และจำนวนหนังสือ
ห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชนไม่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล แม้ว่าจะมีผู้เสนอแนะให้
รัฐบาลให้เงินอุดหนุนแก่ห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชน แต่ขอเสนอแนะเหล่านั้นก็ไม่ได้
เกิดผลแต่อย่างใด อุปสรรคทางด้านการเงินนี้ทำให้ห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชนไม่
สามารถจัดหาหนังสือให้เพียงพอหรือให้ตรงกับความต้องการของประชาชนมาให้บริการได้
หนังสือที่มีในห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชน เป็นหนังสือที่ได้รับจากการบริจาคหรือหอพระ
สมุดสำหรับพระนครเท่านั้น จากตารางข้างตนจะเห็นได้ว่า ห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชน
บางแห่งมีหนังสือเพียงร้อยกว่าเล่มเท่านั้น เช่น ห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชนบ้านระโนด
จังหวัดสงขลา ห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชน ณ ที่ว่าการอำเภอมือง ณ ที่ว่าการ
อำเภอนางรอง และ ณ ที่ว่าการอำเภอคลอง จังหวัดบุรีรัมย์ นอกจากนี้ห้องอ่านหนังสือ
สำหรับประชาชนเท่าที่มีอยู่หลายแห่งก็ไม่อยู่ในสภาพที่ดี ไม่ได้รับความนิยมนจากประชาชน
ดังจะเห็นได้จากสถิติของผูเข้าอ่านหนังสือในห้องอ่านหนังสือ ว่ามีห้องอ่านหนังสือหลายแห่ง

มีผู้เข้าอ่านเพียงวันละหนึ่งคนเท่านั้น เช่น ห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชน ณ ที่ว่าการ
อำเภอเมือง ณ ที่ว่าการอำเภอนางรอง และ ณ ที่ว่าการอำเภอคลอง จันทบุรีรัมย์
อุบลราชธานี ฯลฯ ดังกล่าวทำให้ไม่สามารถจะปรับปรุงหรือขยายงานด้านห้องอ่านหนังสือให้ดี
และกว้างขวางขึ้นได้ และเป็นเหตุให้ห้องอ่านหนังสือสำหรับประชาชนของลุ่มเล็กไปในที่สุด
ห้องสมุดประชาชนของกระทรวงศึกษาธิการระยะที่ 2 จนถึงปัจจุบัน

หลังจากที่ห้องสมุดประชาชนของกระทรวงศึกษาธิการระยะแรกสิ้นสุดลงประมาณ
20 ปี ห้องสมุดประชาชนของกระทรวงศึกษาธิการระยะที่ 2 จึงเกิดขึ้นโดยมีผลเนื่องมา
จากการจัดการศึกษาผู้ใหญ่ในประเทศไทย ซึ่งเริ่มจัดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2483 โดยคณะรัฐมนตรี
มีมติให้กระทรวงศึกษาธิการจัดตั้งกองการศึกษาผู้ใหญ่ โดยให้สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ และให้กระทรวง ทบวง กรม อื่น ๆ เป็นผู้ให้ความร่วมมือช่วยเหลือ²⁸ ต่อมา
พ.ศ. 2492 รัฐบาลมีนโยบายที่จะจัดการศึกษาผู้ใหญ่ให้เป็นไปอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น และ
ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ จึงได้มีการขยายรูปงานใหม่ 4 ด้าน คือ การศึกษาชั้นมูลฐาน
การอาชีวศึกษาผู้ใหญ่ การมัธยมศึกษา และการศึกษาประชาชน ในงานด้านการศึกษา
ประชาชนนี้เองที่รัฐบาลได้วางนโยบายให้จังหวัดต่าง ๆ เริ่มจัดตั้งห้องสมุดประชาชนขึ้น²⁹
พ.ศ. 2494 กองการศึกษาผู้ใหญ่ได้โอนมาสังกัดในกรมประชาศึกษา ต่อมา พ.ศ. 2495
กรมประชาศึกษาได้เปลี่ยนชื่อเป็นกรมสามัญศึกษา และกองการศึกษาผู้ใหญ่ยังคงสังกัดใน

²⁸ "แจ้งมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องการศึกษาผู้ใหญ่" คำสั่งกระทรวงธรรมการที่
20909/2483 ลงวันที่ 22 สิงหาคม 2483. ระเบียบและคำสั่งเกี่ยวกับงานการศึกษา
ผู้ใหญ่. หน้า 1.

²⁹ "การศึกษาผู้ใหญ่ตามนโยบายของรัฐบาล" หนังสือกระทรวงศึกษาธิการที่
24532/2492 ลงวันที่ 13 กันยายน 2492. ระเบียบและคำสั่งเกี่ยวกับงานการศึกษา
ผู้ใหญ่. หน้า 2.

กรมสามัญศึกษาคามเดิม³⁰ งานห้องสมุดประชาชนก็จัดเป็นหน้าที่ของแผนกการศึกษาประชาชน
กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา มาจนทุกวันนี้

การจัดห้องสมุดประชาชนระยะที่ 2 นี้โดยขยายตัวขึ้นคือ มีการจัดตั้งห้องสมุด
ประชาชนอำเภอ ในปี 2495 โดยมติของคณะรัฐมนตรีให้จัดตั้งห้องสมุดประชาชนตามอำเภอ
ต่าง ๆ อำเภอละ 1 แห่ง และมอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงมหาดไทย
ร่วมมือกันดำเนินการ กระทรวงศึกษาธิการเป็นฝ่ายดำเนินการ ส่วนกระทรวงมหาดไทย
เป็นฝ่ายจัดหาสถานที่ การที่ให้จัดตั้งห้องสมุดประชาชนอำเภอขึ้นนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้
ประชาชนได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้จากหนังสือในห้องสมุด เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน
และเพื่อเป็นที่เผยแพร่วัฒนธรรม และความบันเทิงสำหรับประชาชน³¹ เพื่อให้งานห้องสมุด
ประชาชนก้าวหน้ายิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการยังไปปรับปรุงระเบียบวากยของสมุดประชาชน
ให้เหมาะสม และจำแนกห้องสมุดประชาชนออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ห้องสมุดประชาชนจังหวัด ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง ชั้นตรงต่อจังหวัด มี
หน้าที่ให้บริการแก่ประชาชน ณ ที่ตั้งจังหวัด และเป็นศูนย์กลางหมุนเวียนหนังสือและวัสดุ
ภายในจังหวัด

2. ห้องสมุดประชาชนอำเภอ ตั้งอยู่ ณ อำเภอ เป็นสาขาของห้องสมุดประชาชน
จังหวัด มีหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชน ณ ที่ตั้งอำเภอ และอาจหมุนเวียนหนังสือและวัสดุ
ถึงประชาชนในชนบทด้วย

3. ห้องสมุดเคลื่อนที่ ขึ้นอยู่กับห้องสมุดประชาชนจังหวัดหรือกระทรวงศึกษาธิการ
มีหน้าที่นำหนังสือและวัสดุจากห้องสมุดประชาชนจังหวัด หรือกระทรวงศึกษาธิการไปให้

³⁰ "พระราชกฤษฎีกาการจักวางระเบียบราชการกรมสามัญศึกษาในกระทรวง
ศึกษาธิการ พ.ศ. 2495," ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 69 ตอนที่ 54 (9 กันยายน,
2495), หน้า 1066-1068.

³¹ "ห้องสมุดประชาชน," คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 29629/2495 ลงวันที่
28 สิงหาคม 2495. ระเบียบและคำสั่งเกี่ยวกับงานการศึกษายุใหญ่. หน้า 253.

ห้องสมุดประชาชนอำเภอหรือจังหวัดแล้วแต่กรณี และถึงมือประชาชนในชนบท³²

กระทรวงศึกษาธิการได้พยายามดำเนินการเพื่อส่งเสริมและปรับปรุงกิจการของห้องสมุดประชาชนทั้ง 3 ประเภทให้ดีขึ้น โดยใน พ.ศ. 2496 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ส่งแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมห้องสมุดซึ่งมีอธิบดีกรมสามัญศึกษาเป็นประธานกรรมการ เพื่อกำหนดให้คำแนะนำและส่งเสริมหรือพิจารณาวิธีการจัดห้องสมุดให้ดีขึ้น โดยวางแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ไว้เป็นหลัก ต่อมากระทรวงศึกษาธิการก็ได้แต่งตั้งคณะกรรมการอีกคณะหนึ่งแทนคณะกรรมการคณะแรก ให้ชื่อว่า คณะกรรมการส่งเสริมกิจการห้องสมุดประชาชน โดยมีอธิบดีกรมสามัญศึกษาเป็นประธาน และมีกรรมการอื่น ๆ ได้แก่ ผู้อำนวยการห้องสมุดสำนักข่าวสารอเมริกัน ผู้เชี่ยวชาญการศึกษาผู้ใหญ่ขององค์การบริหารวิเทศกิจแห่งสหรัฐอเมริกา อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ของมลินธิฟูไลโบรท์ และเจ้าหน้าที่บางคนของกระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการคณะนี้มีหน้าที่ดำเนินการส่งเสริมกิจการของห้องสมุดประชาชน³³

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังได้ดำเนินการเพื่อให้ประชาชนเกิดความสนใจในห้องสมุดประชาชนยิ่งขึ้น โดยจัดห้องสมุดเคลื่อนที่ทั้งทางบกและทางน้ำสำหรับบริการแก่ประชาชนในภาคกลาง จัดบริการโสตทัศนศึกษาแก่ประชาชนผู้มาเข้าชมสมุดในจังหวัดต่าง ๆ โดยปฏิบัติงานประสานกับหน่วยโสตทัศนศึกษาของจังหวัด

อย่างไรก็ตาม กิจการห้องสมุดประชาชนของกระทรวงศึกษาธิการก็ยังไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร เนื่องจากกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษาได้รับงบประมาณจำกัด

³² "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยห้องสมุดประชาชน พ.ศ. 2495," ที่ 38319/2495 ลงวันที่ 29 ตุลาคม 2495. ระเบียบและคำสั่งเกี่ยวกับงานการศึกษาผู้ใหญ่ (พระนคร, 2513), หน้า 258.

³³ สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์, วิวัฒนาการและบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทย (เอกสารบรรณารักษศาสตร์ เล่ม 4, พระนคร: แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์, 2510), หน้า 18.

ไม่สามารถจะปรับปรุงหอสมุดประชาชนทุกแห่งให้ก้าวหน้าไปพร้อม ๆ กันได้ ดังนั้น ใน พ.ศ. 2506 กองการศึกษาผู้ใหญ่โตแกปัญหาข้อนี้โดยมีมติให้ปรับปรุงหอสมุดประชาชน จังหวัดไทเป็นตัวอย่างแกหอสมุดประชาชนอื่น ๆ³⁴ โดยวางโครงการไว้และเริ่มปฏิบัติจริง ๆ เมื่อ พ.ศ. 2513 โดยสร้างหอสมุดเพื่อเป็นตัวอย่างแห่งแรกคือ หอสมุดประชาชน จังหวัดเชียงใหม่³⁵ นอกจากนี้ยังได้ทำข้อเสนอแนะ เรื่องการปรับปรุงหอสมุดประชาชน จังหวัดส่งไปยังหอสมุดประชาชนจังหวัดทุกแห่ง เพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติโดยกล่าวถึงเรื่องที่ต้องปรับปรุง 4 อย่าง คือ

1. เรื่องการขอความร่วมมือของท้องถิ่นในการจัดหอสมุด ทั้งในค่านความคิดเห็น และการเงิน โดยให้หรือฟื้นคณะกรรมการดำเนินงานหอสมุดประชาชนซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานโดยตำแหน่ง ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินงานโดยลดี

2. เรื่องคุณสมบัติของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่โดยกำหนดไว้ว่า บรรณารักษ์ควรมี วุฒิอนุปริญญาบรรณารักษศาสตร์ หรือวุฒิ ป.กศ. หรือวุฒิ ม.6 เป็นอย่างต่ำ ซึ่งจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในด้านการจัดหอสมุดด้วย โดยให้ได้รับเงินเดือนตามวุฒิ นอกจากนั้นหอสมุดควรมีเจ้าหน้าที่อย่างน้อย 3 คน คือ บรรณารักษ์ ผู้ช่วยบรรณารักษ์ และภารโรง โดย ตำแหน่งบรรณารักษ์และผู้ช่วยบรรณารักษ์ควรเป็นข้าราชการสามัญ

3. เรื่องการซื้อหนังสือ และการจัดหอสมุด โดยกรมสามัญศึกษาจะเป็นผู้จัด รายชื่อหนังสือที่หอสมุดควรมีให้แกหอสมุด และให้มีคณะกรรมการจัดซื้อหนังสือที่พิจารณาในการจัดซื้อหนังสือ และควรจัดหอสมุดให้เป็นที่สนใจของประชาชน

³⁴"การปรับปรุงหอสมุดประชาชนประจำจังหวัด" คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 13206/2506 ลงวันที่ 8 สิงหาคม 2506. ระเบียบและคำสั่งเกี่ยวกับงานการศึกษาผู้ใหญ่. หน้า 275 - 276.

³⁵"เรื่องงบประมาณก่อสร้างหอสมุดประชาชนเชียงใหม่." ผ.ช.ญ. วันที่ 27 กรกฎาคม 2513.

4. เรื่องกิจกรรมของห้องสมุด โดยให้ห้องสมุดจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้อยู่ในความสนใจของประชาชน เช่น จัดให้มีการเล่นิทาน ปาฐกถา ฉายภาพยนตร์ หัดนศึกษา คนตรี การสาธิตต่าง ๆ ในบางโอกาส³⁶

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะได้มีมติให้ปรับปรุงห้องสมุดประชาชนจังหวัด เพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่ห้องสมุดประชาชนอื่น ๆ แล้วก็ตาม แต่การดำเนินงานของห้องสมุดประชาชนส่วนใหญ่ก็ยังคงไม่ได้มาตรฐาน และไม่เจริญก้าวหน้าไปเท่าที่ควรอีก ทั้งนี้เนื่องจากยังไม่เคยมีการจัดทำมาตรฐานสำหรับห้องสมุดประชาชนของไทยเพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ ควบคู่กันนี้เองจึงทำให้การปรับปรุงส่งเสริมกิจการห้องสมุดประชาชนไม่ค่อยได้ผลสมบูรณ์ตามความมุ่งหมาย ดังนั้น ใน พ.ศ. 2508 กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานห้องสมุด" มีปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน ทำหน้าที่พิจารณาเกี่ยวกับการปรับปรุงส่งเสริมห้องสมุด คณะกรรมการคณะนี้ได้จัดทำมาตรฐานห้องสมุดประชาชนขึ้น ซึ่งกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของห้องสมุดประชาชน ภารกิจและวัสดุ บุคลากร การเงิน ตลอดจนบริการของห้องสมุดประชาชน³⁷

การจัดทำมาตรฐานห้องสมุดประชาชนนี้ นับว่ามีผลต่อการดำเนินงานของห้องสมุดประชาชนมาก เพราะช่วยให้ห้องสมุดประชาชนได้มีหลักในการดำเนินงาน และมีแนวทางในการปรับปรุงห้องสมุดของตนด้วย

นอกจากนั้น ใน พ.ศ. 2509 กรมสามัญศึกษาได้ขอเปลี่ยนอัตราค่าจ้างประจำตำแหน่งบรรณารักษ์ให้เป็นอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยมีจุดประสงค์ให้

³⁶"การปรับปรุงห้องสมุดประชาชนจังหวัด (กลุ่ม 2)" หนังสือกระทรวงศึกษาธิการที่ 13206/2506 ลงวันที่ 8 สิงหาคม 2506. ระเบียบและคำสั่งเกี่ยวกับงานการศึกษาผู้ใหญ่. หน้า 277-278.

³⁷ดูเพิ่มเติมที่ภาคผนวก.

เข้ามาปฏิบัติงานในตำแหน่งนี้มีความมั่นคงในการทำงาน³⁸ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนได้โอนผู้มีสิทธิใหม่ตำแหน่งบรรณารักษ์จตุวาขึ้นในแผนกการศึกษาประชาชน กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา มีผลทำให้บรรณารักษ์มีกำลังใจในการทำงานมากขึ้น³⁹

ในปีเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านขึ้น โดยดำเนินการร่วมกับกรม กอง และจังหวัดที่อยู่ในโครงการการศึกษาชนบท มีบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนจังหวัดทำหน้าที่หมุนเวียนหนังสือไปให้ประชาชนตามหมู่บ้าน แต่งานนี้ไม่ได้ขยายออกไปมากนัก เพราะเป็นงานที่ต้องลงทุนมากและขาดเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่จะออกไปให้บริการ⁴⁰ ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดตั้งที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านขึ้นแทนใน พ.ศ. 2515 โดยให้กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษาเป็นผู้ดำเนินการจัดตั้งที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านขึ้น เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสอ่านหนังสือพิมพ์รายวันเป็นประจำ เป็นการส่งเสริมการอ่าน ป้องกันการลืมนั่งสอของประชาชน นอกจากนั้นเพื่อให้ประชาชนได้ร่วมมือกับรัฐบาลสร้างความเจริญในหมู่บ้านของตน กองการศึกษาผู้ใหญ่จึงได้จัดตั้งที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านไว้ที่ใจกลางหมู่บ้านที่ซึ่งประชาชนในหมู่บ้านไปมาได้สะดวก และคัดเลือกประชาชนในหมู่บ้านนั้นจำนวน 5-7 คนให้เป็นคณะกรรมการที่อ่านหนังสือพิมพ์

³⁸"การ เปลี่ยนอัตราค่าจ้างประจำตำแหน่งบรรณารักษ์ที่ว่างลงเป็นอัตราเงินเดือน" คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ 0904/10958 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2509. ระเบียบและคำสั่งเกี่ยวกับงานการศึกษาผู้ใหญ่. หน้า 279.

³⁹"โอนผู้มีสิทธิใหม่ตำแหน่งบรรณารักษ์จตุวา" คำสั่งสำนักงาน ก.พ. ที่ สร. 0904/70423 ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน 2509. ระเบียบและคำสั่งเกี่ยวกับงานการศึกษาผู้ใหญ่. หน้า 291.

⁴⁰สัมภาษณ์ โกวีท วรพิพัฒน์ ผู้อำนวยการกองการศึกษาผู้ใหญ่ 14 เมษายน 2519.

ประจำหมู่บ้าน ทำหน้าที่รับผิดชอบและดำเนินงานที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน⁴¹ ใน ปัจจุบันกองการศึกษาผู้ใหญ่สามารถจัดตั้งที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านได้ถึง 2,123 แห่ง⁴² และมีโครงการจะขยายงานให้ทั่วประเทศ โครงการนี้มีประโยชน์มาก และการลงทุนของรัฐก็น้อยกว่า คิดเฉลี่ยแล้วหมู่บ้านละ 3 บาท เท่านั้น⁴³

ในแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 3 พ.ศ. 2515-2519 กระทรวงศึกษาธิการได้รวมเรื่องห้องสมุดประชาชนไว้ด้วย โดยวางโครงการปรับปรุงห้องสมุดประชาชน 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2515-2519 โดยใช้งบดำเนินการรวม 5 ปีเป็นเงิน 27,252,100 บาท และให้งบลงทุนรวม 5 ปีเป็นเงิน 17,800,000 บาท⁴⁴ แต่ตัวเลขแท้จริงที่กองการศึกษาผู้ใหญ่ได้รับเฉพาะงบประมาณห้องสมุดประชาชนตั้งแต่ พ.ศ. 2516-2518 เป็นเงินเพียง 14,187,124 บาท สำหรับปี พ.ศ. 2518 นี้ได้รับงบประมาณทั้งสิ้น 4,931,764 บาท เท่านั้น⁴⁵ ส่วนห้องสมุดประชาชนที่จะปรับปรุงให้ได้มาตรฐานตามโครงการ 5 ปี มีจำนวน 50 แห่ง

สำหรับโครงการปรับปรุงห้องสมุดประชาชนนอกเหนือจากโครงการที่กระทรวงศึกษาธิการได้รวมเข้าไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 3 ดังกล่าวแล้ว ยังมีโครงการ

⁴¹ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน พ.ศ. 2515. ระเบียบและคำสั่งเกี่ยวกับงานการศึกษาผู้ใหญ่. หน้า 295.

⁴² กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, การศึกษาผู้ใหญ่ (กรุงเทพฯ, 2518) หน้า 52.

⁴³ สัมภาษณ์ โกวิต วรพิพัฒน์ ผู้อำนวยการกองการศึกษาผู้ใหญ่ 14 เมษายน 2519.

⁴⁴ กระทรวงศึกษาธิการ, แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 3 2515-2519 (พระนคร: โรงพิมพ์การศาสนา, ม.ป.ป.), หน้า 376.

⁴⁵ การดำเนินงานห้องสมุดประชาชน. ผก. (งานห้องสมุด), กย. ที่ 186 วันที่ 11 พฤศจิกายน 2518.

ปรับปรุงห้องสมุดประชาชนอีก โครงการหนึ่ง ดำเนินการโดยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ร่วมกับกรมสามัญศึกษา มีชื่อว่า โครงการร่วมปรับปรุงห้องสมุดประชาชน โครงการนี้ขยายมาจากโครงการร่วมปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียน ซึ่งสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยจัดทำขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2508 และได้รับผลดี เพราะช่วยให้โรงเรียนระดับมัธยมและประถมมีห้องสมุดที่จัดตั้งถูกต้องหลักวิชาเป็นตัวอย่างได้ ดังนั้นคณะกรรมการสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ประจำปี พ.ศ. 2515-2517 จึงมีมติให้ขยายโครงการเพื่อช่วยเหลือห้องสมุดประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ

1. เพื่อให้ห้องสมุดที่ปรับปรุงตามโครงการนี้เป็นห้องสมุดประชาชนตัวอย่าง
2. เพื่อศึกษาปัญหาและวิธีแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดและการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน
3. เพื่อให้เป็นแนวทางในการที่จะตั้งและปรับปรุงห้องสมุดประชาชนให้เข้าสู่มาตรฐานต่อไป

ห้องสมุดประชาชนที่ได้รับการคัดเลือกมาปรับปรุงจะได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือทางด้านการวิชาการจากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย และจะได้รับหนังสือและครุภัณฑ์ที่เหมาะสมจำนวนหนึ่งซึ่งมีมูลค่าไม่เกิน 10,000 บาท⁴⁶ และห้องสมุดประชาชนที่ได้รับการเลือกคือ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดฉะเชิงเทรา

นอกจากนี้ ห้องสมุดประชาชนยังได้รับความสนับสนุนจากด้านอื่น ๆ จากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยอีก ที่สำคัญคือ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยได้จัดอบรมบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมีละครึ่ง โดยเปิดโอกาสให้บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนได้เข้าอบรมด้วย และยังช่วยจัดห้องสมุดประชาชนตามที่ทางจังหวัดขอมา เช่น ห้องสมุดประชาชนจังหวัดสมุทรปราการ⁴⁷

⁴⁶ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย "โครงการร่วมปรับปรุงห้องสมุดประชาชน"

⁴⁷ สัมภาษณ์ นิลวรรณ อินทเทระ เลขาธิการฝ่ายบริหารสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

เนื่องจากห้องสมุดประชาชนของกระทรวงศึกษาธิการระยะที่ 2 นี้มีบทบาทและความสำคัญในฐานะเป็นแหล่งให้บริการทางการศึกษาแก่ประชาชน มีการให้บริการและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่มุ่งให้ประชาชนได้ศึกษาหาความรู้ตามความสนใจและความสามารถของตน ซึ่งถือได้ว่าเป็นการให้การศึกษารูปแบบนอกโรงเรียนอย่างหนึ่ง กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าวของห้องสมุดประชาชนจึงประกาศยกฐานะห้องสมุดประชาชนเป็นสถานศึกษา เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2516⁴⁸ และเพื่อให้ห้องสมุดประชาชนสามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างกว้างขวางตามหลักการ จึงได้วางระเบียบการปรับปรุงห้องสมุดทั้งด้านอาคารสถานที่ การบริการ งบประมาณ บุคลากร ตลอดจนการดำเนินงานเสียใหม่⁴⁹ และได้แบ่งประเภทของห้องสมุดประชาชนออกตามขนาดของห้องสมุดเป็น 4 ประเภท คือ

1. ห้องสมุดประชาชนขนาดใหญ่ หรือศูนย์การศึกษาตลอดชีวิตตั้งอยู่ในจังหวัดทุกจังหวัด
2. ห้องสมุดประชาชนขนาดกลาง ตั้งอยู่ในอำเภอหรือในชุมชนที่มีประชากรตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป
3. ห้องสมุดประชาชนขนาดเล็ก ตั้งอยู่ในอำเภอหรือในชุมชนที่มีประชากรไม่ถึง 10,000 คน
4. ห้องสมุดประชาชนขนาดเล็ก หรือที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ให้มีหมู่บ้านละ 1 แห่ง⁵⁰

ปัจจุบันมีห้องสมุดประชาชนของกระทรวงศึกษาธิการรวมทั้งสิ้น 330 แห่ง เป็นห้องสมุดประชาชนจังหวัด 69 แห่ง ห้องสมุดประชาชนอำเภอ 261 แห่ง⁵¹

⁴⁸ "ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ตั้งสถานศึกษา" คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2516.

⁴⁹ กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา, มาตรฐาน คุณภาพ และปริมาณงานในหน้าที่ครูบรรณารักษ์สำหรับห้องสมุดประชาชน (อัครสำเนา).

⁵⁰ เรื่องเดียวกัน.

⁵¹ กรมสามัญศึกษา, การศึกษาผู้ใหญ่ (พระนคร, 2518), หน้า 43.

เนื่องจากการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนของกระทรวงศึกษาธิการระยะที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้โดยให้อ่านและค้นคว้าจากหนังสือ และทำรายการ ๆ ในห้องสมุด ส่งเสริมการรู้หนังสือ และปลูกฝังนิสัยของประชาชนให้รักการอ่านหนังสือ ค้นคว้าและหาความรู้จากหนังสือ และเพื่ออบรมให้ความรู้แก่ประชาชนด้วยวิธีอื่นตามโอกาส เช่น ปาฐกถา ไลศทัศนศึกษา คนตรี การสนทนา สโมสร พิธีภักดิ์ และกีฬา เป็นต้น⁵² จึงนับได้ว่า การจัดตั้งห้องสมุดประชาชนระยะที่ 2 นี้ มีวัตถุประสงค์ทางการให้การศึกษาแก่ประชาชนเข้ามาเกี่ยวข้องกับวงนอกเหนือจากวัตถุประสงค์เพื่อการอ่านเช่นห้องสมุดประชาชนประเภทหรือห้องอ่านหนังสือ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ห้องสมุดประชาชนระยะที่ 2 นี้ให้บริการที่กว้างขวางกว่าห้องสมุดประชาชนประเภทหรือห้องอ่านหนังสือมาก บริการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ห้องสมุดประชาชนระยะที่ 2 จัดขึ้นนั้นได้แก่ บริการให้ยืมหนังสือ แนะนำการใช้หนังสือ และห้องสมุดบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์และส่งเสริมการอ่าน เช่น จัดนิทรรศการ ปาฐกถา อภิปราย ฉายภาพยนตร์ ฟิล์มสตริป สไลด์ เล่านิทาน คนตรี เป็นต้น นอกจากนั้นยังมีบริการและกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดร่วมกับสถาบันหรือหน่วยงานอื่นได้แก่ รวมมือกับห้องสมุดอื่น ๆ ในการแลกเปลี่ยนหนังสือระหว่างห้องสมุด จัดหนังสือหมุนเวียนไปตามท้องถิ่นต่าง ๆ ดังที่ได้ปฏิบัติมาแล้วในจังหวัด - ฉะเชิงเทรา และจังหวัดอุบลราชธานี⁵³ ซึ่งทำให้ประชาชนได้อ่านหนังสือมากขึ้น และได้อ่านหนังสือใหม่ ๆ อยู่เสมอ การร่วมมือกับหน่วยไลศทัศนศึกษา กองการศึกษาผู้ใหญ่ จัดบริการไลศทัศนศึกษาแก่ประชาชนผู้มาเข้าชมห้องสมุด ก็ทำให้ประชาชนเกิดความสนใจในห้อง

⁵² "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยห้องสมุดประชาชน พ.ศ. 2495," ระเบียบและคำสั่งเกี่ยวกับงานการศึกษาผู้ใหญ่, หน้า 257-259.

⁵³ สนั่น ปัทมะทิน, "ปาฐกถาเรื่องการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย," สมุดที่ระลึกงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2495 (พระนคร: กระทรวงศึกษาธิการ, 2496), หน้า 6.

สมุคมากขึ้น⁵⁴ นอกจากนี้ห้องสมุดประชาชนบางแห่งได้รับความช่วยเหลือโดยตรงจากกองการศึกษาผู้ใหญ่ซึ่งจัดให้มีโครงการศึกษาประชาชน และจัดเวียนค่าบริการเป็นห้องสมุดประชาชนเคลื่อนที่ในแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำแม่กลอง และแม่น้ำบางปะกง โดยเฉพาะแม่น้ำแม่กลองเวียนค่าบริการได้ออกปฏิบัติการตามจุดต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ เช่น ห้องสมุดประชาชนอำเภอและโรงเรียน เป็นต้น โดยจัดบริการต่าง ๆ เช่น จัดฉายภาพยนตร์ และบริการหนังสือเพิ่มเติมให้ ซึ่งความร่วมมือเหล่านี้ช่วยให้งานของห้องสมุดประชาชนสมบูรณ์และสามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างเต็มที่ยิ่งขึ้น

บริการเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อห้องสมุดประชาชนมาก เพราะบริการคือหัวใจสำคัญของงานห้องสมุดประชาชน สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องวัดประสิทธิภาพของห้องสมุดประชาชนได้ว่า ห้องสมุดประชาชนแห่งใดเป็นห้องสมุดประชาชนที่ดีหรือไม่เพียงใด การดำเนินงานของห้องสมุดประชาชนจะนับได้ว่ามีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จก็ต่อเมื่อห้องสมุดประชาชนแห่งนั้นสามารถให้บริการอย่างกว้างขวาง ที่ที่สุด และเหมาะสมที่สุดแก่ประชาชนทุกเพศทุกชั้น และทุกวัยในห้องนั้น⁵⁵

จากวิวัฒนาการของห้องสมุดประชาชนของกระทรวงศึกษาธิการ จะเห็นว่าห้องสมุดประชาชนของกระทรวงศึกษาธิการระยะแรก และห้องสมุดประชาชนของกระทรวงศึกษาธิการระยะที่ 2 แยกต่างกันอย่างมาก ห้องสมุดประชาชนระยะแรกคงทำหน้าที่เป็นเพียงห้องอ่านหนังสือเท่านั้น ยังไม่มีการให้บริการของห้องสมุดอย่างกว้างขวางแต่อย่างใด ถ้าพิจารณาถึงค่าบริการที่มีให้แก่ประชาชนแล้วจะเห็นว่า ห้องสมุดประชาชนระยะแรกมีสภาพไม่ต่างไปจากที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านในปัจจุบันเท่าไรนัก สำหรับห้องสมุดประชาชนของกระทรวงศึกษาธิการระยะที่ 2 นั้น มีลักษณะเป็นห้องสมุดประชาชนที่แท้จริงแล้ว เพราะมีการจัดดำเนินการและให้บริการที่กว้างขวางกว่าห้องสมุดประชาชนระยะแรกมาก ถ้าศึกษาจาก

⁵⁴ "การประสานงานระหว่างห้องสมุดประชาชนและหน่วยโสภณศึกษา" ที่ 1493/2502 ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2502. ระเบียบและคำสั่งเกี่ยวกับงานการศึกษาผู้ใหญ่, หน้า 272.

⁵⁵ แมคคอดวิน, เรื่องเดิม หน้า 6.

วิวัฒนาการของห้องสมุดประชาชนระยะที่ 2 จะเห็นได้ว่า ภายในเวลาประมาณ 30 ปีหลังจากที่เริ่มจัดตั้งห้องสมุดประชาชนมาจนถึงปัจจุบัน หน่วยงานหลายฝ่าย เช่น กระทรวงศึกษาธิการ วิทยุการบินที่จะปรับปรุงห้องสมุดประชาชนให้ดีขึ้นเพื่อให้ห้องสมุดประชาชนสามารถให้บริการที่ดีแก่ประชาชนได้ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่ทำให้ห้องสมุดไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร เช่น ในสมัยแรกที่มีการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนขึ้น มีห้องสมุดบางแห่งที่จัดเก็บรักษาหนังสือไว้ในทูลนกกุญแจ โดยไม่ยอมให้ประชาชนเลือกหยิบอ่านเองตามต้องการ ซึ่งวิธีการเช่นนี้ทำให้ประชาชนไม่ได้รับความสะดวกในการใช้ห้องสมุด และทำให้บริการของห้องสมุดประชาชนไม่เป็นสาธารณูปการแก่ประชาชนตามแบบสากลนิยมของห้องสมุดประชาชนอย่างแท้จริง กระทรวงศึกษาธิการได้แก้ไขข้อบกพร่องนี้ โดยมีหนังสือแจ้งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดให้ส่งห้องสมุดประชาชนทุกแห่งให้อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการเลือกหนังสือมาอ่านเองได้⁵⁶ ซึ่งก็ทำให้ประชาชนสามารถใช้หนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในห้องสมุดได้สะดวกยิ่งขึ้น

นอกจากนั้น กระทรวงศึกษาธิการยังได้ปรับปรุงระเบียบว่าด้วยห้องสมุดประชาชน พ.ศ. 2492 ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2495 เรียกว่า ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยห้องสมุดประชาชน พ.ศ. 2495 และใน พ.ศ. 2508 ก็ได้จัดทำมาตรฐานห้องสมุดประชาชนขึ้น เพื่อให้ห้องสมุดประชาชนได้ใช้เป็นแนวปฏิบัติ และเป็นแนวในการปรับปรุงห้องสมุดของตน

นอกจากจะปรับปรุงด้านระเบียบและมาตรฐานของห้องสมุดประชาชนแล้ว กระทรวงศึกษาธิการยังทำการปรับปรุงห้องสมุดประชาชนจังหวัดให้เป็นตัวอย่างแก่ห้องสมุดประชาชนอื่น ๆ และจัดทำโครงการปรับปรุงห้องสมุดประชาชนอีกหลายโครงการ ตลอดจนปรับปรุงตำแหน่งบรรณารักษ์ให้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อให้บรรณารักษ์มีกำลังใจในการปฏิบัติ

⁵⁶"การอำนวยความสะดวกให้ประชาชนได้อ่านหนังสือในห้องสมุดประชาชนได้ง่าย"
คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ 41301/2495 วันที่ 19 พฤศจิกายน 2495, ระเบียบและ
คำสั่งเกี่ยวกับงานการศึกษาผู้ใหญ่, หน้า 263.

งานยิ่งขึ้น และใน พ.ศ. 2516 ก็ได้ประกาศยกฐานะของสมุคประชาชนขึ้นเป็นสถานศึกษา

อย่างไรก็ตาม แนวโน้มจะมีการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปรับปรุงของสมุคประชาชนดังกล่าวแล้ว แต่ในปัจจุบันของสมุคประชาชนในประเทศไทยก็ยังไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร จะเห็นได้ว่า โครงการที่จะให้มีการจัดตั้งของสมุคประชาชนขึ้นทุกอำเภอ ๆ ละ 1 แห่ง ซึ่งตั้งเป้าหมายไว้ตั้งแต่ พ.ศ. 2495 จนกระทั่งปัจจุบัน โครงการนี้ก็ยังไม่บรรลุผล เพราะยังขาดของสมุคประชาชนระดับอำเภออีกประมาณ 300 อำเภอ⁵⁷ นอกจากนี้ของสมุคประชาชนที่มีอยู่แล้วยังไม่สามารถจัดหาบุคลากร หนังสือ อาคารสถานที่ และวัสดุ ครุภัณฑ์ให้ดูตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งทำให้ไม่สามารถให้บริการที่ดีแก่ประชาชนได้

การที่การดำเนินงานของของสมุคประชาชนในประเทศไทยไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร ทั้ง ๆ ที่มีการจัดทำมาตรฐาน ตลอดจนมีการดำเนินการปรับปรุงของสมุคประชาชนดังกล่าวมาแล้วนั้น เนื่องจากมีปัญหาและอุปสรรคหลายด้าน ที่สำคัญคือ

1. ปัญหาทางการเงิน

งานของสมุคประชาชนได้รับงบประมาณต่ำกัมาก ไม่เพียงพอสำหรับการปรับปรุงและการดำเนินงานของสมุค งบประมาณที่ได้จากกองทุนศึกษาผู้ใหญ่ในแต่ละปี สำหรับหมวดค่าวัสดุ ของสมุคประชาชนจังหวัดขนาดใหญ่ เช่น ของสมุคประชาชนจังหวัดชลบุรี เชียงใหม่ เป็นต้น ได้รับเพียง 16,000 บาท ของสมุคประชาชนขนาดกลาง เช่น ของสมุคประชาชนจังหวัดกระบี่ ได้รับงบประมาณ 10,000 บาท และของสมุคประชาชนขนาดเล็ก เช่น ของสมุคประชาชนจังหวัดสมุทรปราการ ได้รับเพียง 5,000 บาทเท่านั้น นอกจากนี้ ส่วนหนึ่งของงบประมาณที่ของสมุคประชาชนควรจะได้รับต้องสิ้นเปลืองและสูญเปล่าไปในด้านฝึกอบรมบุคลากร ขยายโอนและลวงออกบ่อย ๆ เพราะไม่สามารถจะเลื่อนตำแหน่งบรรดาศักดิ์ให้สูงขึ้น เช่น ข้าราชการอื่น ๆ ได้

2. ปัญหาเกี่ยวกับอาคารสถานที่

จากสถิติ พ.ศ. 2517 ของสมุคประชาชนทั่วประเทศมีอาคารที่เป็นเอกเทศเพียง 168 แห่งเท่านั้น ของสมุคประชาชนที่ตองอาศัยสถานที่อื่น มีถึง 150 แห่ง ของสมุค

⁵⁷ กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา, "รายชื่อของสมุคประชาชนในประเทศไทย" (พิมพ์คัด).

ประชาชนที่เข้าอาศัยอยู่มี 12 แห่ง⁵⁸ หอสมุดประชาชนที่มีอาคารหอสมุดที่เป็นเอกเทศ ก็มักจะคับแคบ ชำรุดทรุดโทรม หรือมีโครงสร้างตามหลักวิชาการหอสมุด เนื้อที่ภายในไม่ได้มาตรฐาน ทำให้ไม่สะดวกแก่ผู้ใช้หอสมุด หอสมุดประชาชนส่วนมากไม่มีบริเวณและสถานที่สำหรับจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการศึกษาของประชาชน ปัจจุบันมีหอสมุดประชาชนจังหวัดที่มีอาคารมาตรฐานเพียง 19 แห่งเท่านั้น นอกจากนั้นก็กำลังก่อสร้างอยู่อีก 8 แห่งซึ่งจะแล้วเสร็จใน พ.ศ. 2518-2519⁵⁹

3. ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากร

จากสถิติ พ.ศ. 2518 ปรากฏว่า จำนวนบรรณารักษ์หอสมุดประชาชนทั่วประเทศรวมกันแล้วยังมีไม่เพียงพอกับจำนวนหอสมุด ปัจจุบันมีหอสมุดประชาชนรวม 330 แห่ง ในจำนวนนี้มีหอสมุดประชาชนที่มีจำนวนบรรณารักษ์สามัญรวมทั้งสิ้น 177 คน บรรณารักษ์ถูกจ้างประจำ 67 คน และภารโรงรวมทั้งสิ้น 77 คน⁶⁰ นอกจากนั้นบรรณารักษ์ก็ยังมีคุณภาพต่ำ เพราะกำหนดให้บรรณารักษ์มีตำแหน่งสูงสุดเพียงข้าราชการชั้นจัตวา บรรณารักษ์ที่มีประสบการณ์เมื่อไม่สามารถเลื่อนชั้นให้สูงขึ้นได้จึงลาออก ดังนั้นจึงมีแคบบุคคลใหม่ซึ่งไม่เหมาะสมกับงานหอสมุดประชาชนที่ต้องการคนที่มีคุณภาพสูง การที่บรรณารักษ์ขอโอนหรือลาออกบ่อย และภาวที่หอสมุดประชาชนบางแห่งก็ยังไม่มีอัตราบรรณารักษ์ว่างอยู่ แต่ไม่สามารถหาบุคคลเข้าบรรจุได้ ทั้งนี้เพราะไม่มีความก้าวหน้าในการทำงาน เรื่องนี้เป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้งานหอสมุดประชาชนไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร

4. ปัญหาเกี่ยวกับหนังสือและสิ่งพิมพ์ในหอสมุดประชาชน

จากการสำรวจของสมบุรณ์ กุหลาบ ในเรื่องปัญหาของหอสมุดประชาชนใน

⁵⁸ กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา, สรุปผลการดำเนินงานหอสมุด
2516-2517.

⁵⁹ กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา, หอสมุดมาตรฐาน (อัครสำเนา).

⁶⁰ กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา, อัครสารคดี 2516-2518 ตุลาคม
พฤษภาคม พ.ศ. 2518.

ประเทศไทยได้สรุปไว้ว่า หอสมุดประชาชนของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉลี่ยแล้วมีหนังสือ ภาษาไทยแห่งละ 1,232 เล่ม วารสารภาษาไทย แห่งละ 14 รายการ และประสบปัญหา เกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ในหอสมุดประชาชนไม่สมดุลย์กัน และไม่ทันสมัย⁶¹ ทั้งนี้ เพราะ มีงบประมาณในการซื้อหนังสือ เข้าหอสมุดในแต่ละปีจำกัด

กระทรวงศึกษาธิการเห็นว่า ปัญหาเหล่านี้จำเป็นต้องมีการแก้ไข เพื่อให้กิจการของ หอสมุดประชาชนเจริญก้าวหน้าขึ้น จึงได้หาทางปรับปรุงหอสมุดประชาชน โดยได้ประกาศ ยกฐานะหอสมุดประชาชนขึ้นเป็นสถานศึกษา เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2516⁶² เนื่องจาก ได้พิจารณาว่า หอสมุดประชาชนเป็นสถานที่ให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไปโดยไม่จำกัด เพศ วัย ความรู้และอาชีพ ในรูปของการอ่าน การค้นคว้า การปราศรัย และการบรรยาย การให้บริการตอบคำถามและการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ต่าง ๆ โดยมีระเบียบและวิธีการ เฉพาะ จึงนับเป็นการให้การศึกษาประเภทการศึกษาออกโรงเรียนที่มีความสำคัญยิ่ง นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังได้มอบให้กองการศึกษาผู้ใหญ่ค่า เนิน เรือง เสนอขอให้บรรณารักษ์ หอสมุดประชาชนมีตำแหน่งเป็นข้าราชการครู แต่การค่า เนิน เรือง เสนอขอให้บรรณารักษ์ หอสมุดประชาชนมีตำแหน่งเป็นครูนั้น ครูสหายังไม่ได้รับรอง ด้วยเหตุผลที่ว่าบรรณารักษ์ มิได้ทำการสอนในโรงเรียน นคร⁶³

⁶¹ สมบูรณ์ ภูทอก, "ปัญหาหอสมุดประชาชนในประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514) (ชดสำเนา), หน้า 228-229.

⁶² "ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องตั้งสถานศึกษา" คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2516.

⁶³ สัมภาษณ์ โกวิท วรพิพัฒน์ ผู้อำนวยการกองการศึกษาผู้ใหญ่ 14 เมษายน 2519.

สำหรับปัญหาความอาคารของสมุด กระทรวงศึกษาธิการได้แก้ไขปัญหานี้โดยได้
 กำหนดการสร้างอาคารของสมุดให้โดยมาตรฐานใหม่แล้วเสร็จใน พ.ศ. 2519 อีกเป็นจำนวน
 8 แห่ง เป็นห้องสมุดประชาชนขนาดใหญ่ 6 แห่ง คือ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดพังงา
 ห้องสมุดประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดน่าน ห้องสมุดประชาชน
 จังหวัดขอนแก่น ห้องสมุดประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด และห้องสมุดประชาชนจังหวัดมหา
 สारคาม และเป็นห้องสมุดขนาดกลาง 2 แห่ง คือ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดกำแพงเพชร
 และห้องสมุดประชาชนจังหวัดชัยภูมิ

อนึ่ง ใน พ.ศ. 2518 กองการศึกษาผู้ใหญ่ กระทรวงศึกษาธิการ ได้วางโครงการ
 จัดตั้งศูนย์การศึกษาประชาชน (Life Long Education Center) โดยรวมหน่วยงาน
 ต่าง ๆ ที่สังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ เช่น โรงเรียน
 ฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ โรงเรียนผู้ใหญ่เคลื่อนที่ ห้องสมุดประชาชนจังหวัด และอำเภอ
 หน่วยโสภณศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน รวมเข้า
 ไว้วางกัน มีการดำเนินงานที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน รวมเป็นศูนย์กลางการส่งเสริมการ
 ศึกษา นอกโรงเรียนแก่ประชาชน เป็นศูนย์กลางสำหรับจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมและทางการ
 ศึกษา เป็นหน้าที่รับผิดชอบโดยกรมคือ จังหวัด มีคณะกรรมการอำนวยการซึ่งมีผู้ว่าราชการ
 จังหวัดเป็นประธานกรรมการ มีหน้าที่วางนโยบายดำเนินการเท่านั้น และมีคณะกรรมการ
 ดำเนินงานอีกชุดหนึ่งซึ่งมีศึกษาธิการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ รับผิดชอบการดำเนิน
 งานของศูนย์ ส่วนงบประมาณลงทุนขั้นแรกนี้ รัฐบาลได้กู้เงินจากธนาคารโลกประมาณ
 500 ล้านบาท โดยทำสัญญาจัดตั้งศูนย์การศึกษาประชาชน 24 แห่ง ในระยะเวลา 5 ปี ศูนย์
 แต่ละแห่งจะโดยบุคลากรและงบประมาณในการดำเนินงานครบทุกแห่ง ห้องสมุดจะได้รับ
 ผลดีจากโครงการศูนย์การศึกษาประชาชนดังนี้

1. ในสถานอาคารสถานที่ ศูนย์การศึกษาประชาชนจะขยายและปรับปรุงห้องสมุด
 ประชาชนจังหวัดที่มีเนื้อที่ไม่ต่ำกว่า 5 ไร่ และมีอาคารมาตรฐานอยู่แล้ว จัดสร้างเป็นศูนย์
 การศึกษาประชาชนในเมือง สำหรับจังหวัดที่ยังไม่มีห้องสมุดประชาชนเป็นมาตรฐานก็จะ
 จัดสร้างศูนย์ใหม่ขึ้น โดยให้มีบริเวณเนื้อที่ 15-20 ไร่ และมีห้องสมุดประชาชนรวมอยู่ใน

ศูนย์ควย⁶⁴

2. ในด้านบุคลากร กองการศึกษาผู้ใหญ่เชื่อว่าบุคลากรของห้องสมุดประชาชน จะได้รับการปรับปรุงคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น โดยมีหัวหน้าศูนย์การศึกษาประชาชนเป็นผู้บังคับบัญชา ระดับสูง หัวหน้าฝ่ายบริการจะเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของหัวหน้าห้องสมุดประชาชนอีก ต่อหนึ่ง การที่มีหัวหน้าศูนย์เป็นนักวิชาการระดับสูง รวมทั้งบุคลากรจากฝ่ายอื่น ๆ เช่น หน่วยโสตทัศนศึกษา หน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ รวมควยนี้ จะทำให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสามารถจัดปัญหาขาดแคลนบุคลากรของห้องสมุดไปได้ทางหนึ่ง⁶⁵

3. ในคานงบประมาณ ห้องสมุดประชาชนจะได้รับงบประมาณตามขอบุณพื้นที่ รัฐบาลได้กู่มาจากธนาคารโลก ในระยะเวลา 5 ปี ที่จะพัฒนาศูนย์การศึกษาประชาชนให้ คำนเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ งบประมาณนี้จะแบ่งเป็นงบประมาณสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ ในศูนย์การศึกษาประชาชนและงบประมาณสำหรับจัดกิจกรรมในชนบทนอกศูนย์ควย⁶⁶

เห็นได้ว่า โครงการศูนย์การศึกษาประชาชนเป็นความหวังใหม่ของการปรับปรุง ห้องสมุดประชาชนเพื่อให้สามารถจัดบริการให้ประชาชนในแต่ละจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพยิ่งกว่าเดิม และทำให้ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางการศึกษาตลอดชีวิตของประชาชน อย่างแท้จริง

สถาบันวิทยบริการ

⁶⁴ กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา, โครงการศูนย์การศึกษาประชาชน.

หน้า 5.

⁶⁵ สัมภาษณ์ โกวิท วรพิพัฒน์ ผู้อำนวยการกองการศึกษาผู้ใหญ่ 14 เมษายน

2519

⁶⁶ กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา, เรื่องเดิม, หน้า 6.

สภาพและบริการของห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัดสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ในปัจจุบันมีห้องสมุดประชาชนสังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่ กระทรวงศึกษาธิการ
รวมทั้งสิ้น 330 แห่ง สำหรับในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยนั้นมีห้องสมุด
ประชาชนที่อยู่ในสังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่ กระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งสิ้น 88 แห่ง โดย
เป็นห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด 16 แห่ง และเป็นห้องสมุดประชาชนระดับอำเภอ 72
แห่ง⁶⁷ เริ่มมีการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัดขึ้นในภาคนี้ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2480
คือห้องสมุดประชาชนจังหวัดขอนแก่น และต่อมาจึงได้มีการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนจังหวัด
ขึ้นตามจังหวัดต่าง ๆ ในภาคนี้ ดังปรากฏในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 พ.ศ. ที่จัดตั้งห้องสมุดประชาชน

ห้องสมุดประชาชนจังหวัด	พ.ศ. ที่จัดตั้ง
1. ขอนแก่น	2480
2. ชัยภูมิ	2481
3. อุดรราชธานี	2482
4. บุรีรัมย์	2491
5. สกลนคร	2491
6. นครราชสีมา	2492
7. มหาสารคาม	2492
8. กาฬสินธุ์	2493
9. อุดรธานี	2493
10. หนองคาย	2494
11. ยโสธร	2497
12. เลย	2497
13. สุรินทร์	2497
14. รอยเอ็ด	2498

หมายเหตุ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดนครพนม และสุรินทร์ ไม่ปรากฏปีที่จัดตั้ง
ที่มา : กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา

⁶⁷ กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา. "รายชื่อห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย"
(พิมพ์ที่คัด).

ห้องสมุดประชาชนที่จัดตั้งขึ้นเหล่านี้ได้ให้บริการแก่ประชาชนในเขตจังหวัด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตเทศบาลเมือง และ ในเขตใกล้เคียง แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่าห้องสมุดประชาชนทุกแห่งจะมีวัตถุประสงค์ในการจัดและดำเนินการดำเนินงานเช่นเดียวกัน แต่การดำเนินงานของห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ได้แก่ อาคารห้องสมุด บุคลากร วัสดุครุภัณฑ์ งบประมาณ หนังสือ และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพราะสิ่งเหล่านี้มีผลโดยตรงต่อการให้บริการและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องสมุด

อาคารห้องสมุด

อาคารมีส่วนสำคัญต่อการให้บริการและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องสมุด อาคารห้องสมุดที่เหมาะสมจะสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ใช้ และช่วยให้การให้บริการและจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปอย่างสะดวกและไฉไล อาคารห้องสมุดที่เหมาะสมควรเป็นอาคารเอกเทศซึ่งหมายถึงอาคารที่ใช้เป็นห้องสมุดโดยเฉพาะ มิได้ใช้ร่วมกับหน่วยงานหรือกิจการอื่น นอกจากนั้นอาคารห้องสมุดควรตั้งอยู่ในเขตชุมชน มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีการคมนาคมมาใช้ได้อย่างสะดวก และมีเนื้อที่กว้างขวางพอเพียงที่จะให้บริการประชาชนในท้องถิ่น และสามารถต่อเติมได้ในอนาคต ภายในอาคารควรมีแสงสว่างเพียงพอและอากาศถ่ายเทได้สะดวก⁶⁸ สำหรับลักษณะของอาคารห้องสมุดประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 3 ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁶⁸ American Library Association, Minimum Standards for Public Library System, 1966 (Chicago, 1967), p. 58.

ตารางที่ 3 ลักษณะอาคารห้องสมุดประชาชน

ห้องสมุดประชาชนจังหวัด	อาคารเป็นเอกเทศ	อาคารชั่วคราว	อาคารไม่เหมาะสม	อาคารคับแคบ	สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม	แสงสว่างไม่เพียงพอ	อากาศถ่ายเทไม่สะดวก
1. กาทสินธุ์		X	X	X	X	X	
2. ขอนแก่น	X	X	X	X		X	X
3. ชัยภูมิ	X		X	X	X		
4. นครพนม	X						
5. นครราชสีมา			X	X			
6. บุรีรัมย์	X				X	X	
7. มหาสารคาม	X						
8. ยโสธร	X		X	X			
9. รอยเอ็ด	X	X	X	X	X	X	X
10. เลย	X			X			
11. ศรีสะเกษ	X			X	X		
12. สกลนคร	X						
13. สุรินทร์			X	X	X	X	
14. หนองคาย	X	X	X	X			
15. อุตรดิตถ์	X						
16. อุบลราชธานี	X						
17. รวมทั้งภาค	13	4	8	10	6	5	2

จากตารางที่ 3 จะเห็นได้ว่า หอสมุดประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 13 แห่งมีอาคารเป็นเอกเทศ หอสมุดประชาชนจังหวัดกาฬสินธุ์ นครราชสีมา และสุรินทร์ เพียง 3 แห่งที่มีอาคารไม่เป็นเอกเทศ ปัญหาเกี่ยวกับท่านอาคารที่หอสมุดประชาชนจำนวนมากที่สุดประสบคือ ปัญหาท่านอาคารคับแคบ ปัญหาrongลงมาได้แก่ ปัญหาเรื่องอาคารไม่เหมาะสม และสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม

หอสมุดประชาชน 5 แห่งคือ หอสมุดประชาชนจังหวัดนครพนม มหาสารคาม สกลนคร อุบลราชธานี และอุบลราชธานี ไม่ประสบปัญหาท่านอาคารเลย เนื่องจากมีอาคารหอสมุดที่สร้างใหม่เป็นอาคารหอสมุดมาตรฐาน หอสมุดประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ดประสบปัญหาท่านอาคารมากที่สุด รองลงมาคือหอสมุดประชาชนจังหวัดขอนแก่น

ครุภัณฑ์ของหอสมุด

ในการให้บริการแก่ประชาชน นอกจากจะต้องมีอาคารสถานที่ที่เหมาะสมดังกล่าวแล้ว หอสมุดยังต้องจัดหาครุภัณฑ์ที่เหมาะสมและมีจำนวนเพียงพอมาไว้ในหอสมุดด้วย จากการสำรวจพบว่า หอสมุดประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่ไม่มีตู้จุลสาร และรถเข็นหนังสือ มีเพียงหอสมุดประชาชนจังหวัดอุบลราชธานีแห่งเดียวที่มีตู้จุลสาร และหอสมุดประชาชนจังหวัดชัยภูมิเป็นหอสมุดเพียงแห่งเดียวในภาคนี้ที่มีรถเข็นหนังสือ รายละเอียดเกี่ยวกับครุภัณฑ์ของหอสมุดปรากฏรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 จำนวนครุภัณฑ์ของห้องสมุดประชาชน

ห้องสมุดประชาชน จังหวัด	ที่นั่งอ่าน หนังสือ	โต๊ะจ่าย รับ	ตู้บัตร รายการ	ชั้นวาง วารสาร	ที่วาง หนังสือพิมพ์	ที่จัด นิทรรศการ	พิมพ์ดีด	ตู้ใส่ค- ฐู ทัศน์วีดีโอ	พัดลม
1. ภาพสีนูน	30	1	1	2	2	1	1	1	0
2. ขอนแกน	40	1	1	2	2	1	0	1	3
3. ชัยภูมิ	50	1	1	1	1	2	1	0	0
4. นครพนม	120	2	1	3	1	1	1	1	0
5. นครราชสีมา	72	1	2	15	1	5	2	0	3
6. บุรีรัมย์	80	2	2	7	2	3	0	0	6
7. มหาสารคาม	150	1	1	3	1	1	1	0	0
8. ยูโสธร	20	1	1	1	1	1	0	0	2
9. รอยเอ็ด	30	1	2	1	0	1	0	0	0
10. เลย	40	2	1	2	0	4	1	0	3
11. ศรีสะเกษ	48	1	1	1	1	1	0	0	0
12. สกลนคร	100	1	2	1	2	2	1	1	0
13. สุรินทร์	30	1	0	2	1	4	0	1	0
14.หนองคาย	36	1	1	2	1	2	0	1	0
15. อุบลราชธานี	180	1	2	2	2	6	1	0	0
16. อุบลราชธานี	150	1	1	3	3	3	1	0	0

บุคลากรของห้องสมุด

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ห้องสมุดจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีความเหมาะสมทั้งด้านความรู้ความสามารถและมีจำนวนเพียงพอ เพื่อให้สามารถดำเนินงานของห้องสมุดและให้บริการ ตลอดจนจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ ห้องสมุดประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยจำนวน 8 แห่ง คือ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดนครราชสีมา ยโสธร โขย สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อุดรธานี และอุบลราชธานี แต่ละแห่งมีบรรณารักษ์ ผู้ช่วยบรรณารักษ์ และภารโรง อย่างละ 1 คน มีห้องสมุดประชาชน 6 แห่งคือ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดกาฬสินธุ์ ชัยภูมิ นครพนม มหาสารคาม รอยเอ็ด และศรีสะเกษ แต่ละแห่งมีเพียงบรรณารักษ์ และภารโรง อย่างละ 1 คน ห้องสมุดประชาชนจังหวัดขอนแก่น มีบรรณารักษ์และ ผู้ช่วยบรรณารักษ์ อย่างละ 1 คน แต่ไม่มีภารโรง ส่วนห้องสมุดประชาชนจังหวัดบุรีรัมย์เป็นห้องสมุดประชาชนแห่งเดียวในภาคนี้ที่มีบรรณารักษ์ถึง 2 คน และภารโรง 1 คน

บรรณารักษ์ของห้องสมุดประชาชนในภาคนี้ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการสามัญ ยกเว้นบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนจังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา ยโสธร และสกลนคร ที่มีฐานะเป็นลูกจ้างประจำ บรรณารักษ์ของห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งมีวุฒิและประสบการณ์ในการทำงานด้านห้องสมุดแตกต่างกันไปดังตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 วุฒิและประสบการณ์ในการทำงานด้านห้องสมุดของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

ห้องสมุดประชาชน จังหวัด	ประสบการณ์ (ปี)	วุฒิ						อบรมและ ฝึกงานด้าน บรรณารักษ์	
		มัธยมศึกษา ปีที่ 3	ประกาศนียบัตร มัธยมศึกษา การศึกษาระดับ มัธยมศึกษา	พาณิชย์- การ	พิเศษ- การศึกษา	ประโยคครู ประถมศึกษา	ประโยคครู มัธยมศึกษา		พิเศษ มัธยม
1. กาฬสินธุ์	4		X					X	
2. ขอนแก่น	18	X						X	
3. ชัยภูมิ	8						X	X	
4. นครพนม	2		X					X	
5. นครราชสีมา	10					X		X	
6. บุรีรัมย์	1						X		
7. มหาสารคาม	6						X		
8. ยโสธร	20	X						X	
9. รอยเอศ	1				X				
10. เลย	2				X			X	
11. ศรีสะเกษ	20	X						X	
12. สกลนคร	21			X				X	
13. สุรินทร์	2					X		X	
14. หนองคาย	1					X		X	
15. อุตรดิตถ์	3				X				
16. อุบลราชธานี	15						X	X	
17. รวมทั้งภาค		3	2	1	3	2	1	4	12

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่า บรรณารักษ์ของหอสมุดประชาชนมีวุฒิอย่างต่ำคือ มัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือมัธยมศึกษาปีที่ 6 เติม มีบรรณารักษ์ของหอสมุดประชาชน 4 แห่งที่ได้รับวุฒิพิเศษมัธยม บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เคยได้รับการอบรมหรือฝึกงานด้านบรรณารักษ์มาแล้ว มีเพียง 4 แห่ง คือ หอสมุดประชาชนจังหวัดบุรีรัมย์ มหาสารคาม รอยเอ็ด และอุดรธานี ที่บรรณารักษ์ไม่เคยได้รับการอบรมหรือฝึกงานด้านบรรณารักษ์ แต่บรรณารักษ์ของหอสมุดทั้ง 4 แห่งก็กล่าวอ้างถึงสอบวิชาชุดบรรณารักษ์ศาสตร์ได้

สำหรับเรื่องประสบการณ์ในการทำงานด้านห้องสมุดนั้น จะเห็นได้ว่าบรรณารักษ์ของหอสมุดประชาชนจังหวัดสกลนครมีประสบการณ์ในการทำงานด้านห้องสมุดนานที่สุดคือ 21 ปี บรรณารักษ์ของหอสมุดประชาชนจังหวัดบุรีรัมย์ รอยเอ็ด และหนองคาย ต่างมีประสบการณ์ในการทำงานด้านห้องสมุดน้อยที่สุดคือ 1 ปี ประสบการณ์ในการทำงานด้านห้องสมุดของบรรณารักษ์ของหอสมุดประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉลี่ย 8.4 ปี และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.5 ปี

การเงินของหอสมุด

นอกจากอาคาร ครุภัณฑ์ และบุคลากรแล้ว การเงินของหอสมุดก็เป็นปัจจัยที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ช่วยให้การดำเนินงานของหอสมุดประสบความสำเร็จ รายได้ของหอสมุดประชาชนแต่ละแห่งมีจำนวนแตกต่างกัน ซึ่งนอกจากหอสมุดประชาชนแต่ละแห่งจะได้รับเงินงบประมาณประจำปีจากกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา ไม่เท่ากันแล้ว รายได้ของหอสมุดก็ยังขึ้นอยู่กับความสามารถของบรรณารักษ์ของหอสมุดหนึ่งที่จะหารายได้เข้าหอสมุดโดยวิธีต่าง ๆ เช่น หาผู้มีจิตศรัทธาบริจาคเงินเข้าหอสมุด เก็บเงินบำรุงหอสมุดจากสมาชิกหอสมุด เก็บเงินค่าปรับจากผู้ที่ส่งหนังสือของหอสมุดคืนเกินกำหนด เป็นต้น ตารางต่อไปนี้จะแสดงให้เห็นถึงการเงินหรือรายได้ประจำปี 2518 ของหอสมุดประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ตารางที่ 6 รายได้ของห้องสมุดประชาชนประจำปีงบประมาณ 2518

ประเภทของ รายได้ ห้องสมุด ประชาชน จังหวัด	งบประมาณประจำปี				รายได้นอกเหนือจากงบประมาณ ประจำปี				รวมราย ได้ทั้งหมด ของ ห้องสมุด
	คา ทอมนแทน	คา ใช้สอย	คา วัสดุ	รวม	คา สมาชิก	คา ปรับ เงิน บริจาค	เงิน รวม		
1 ภาพลื่นขุ	0	0	3,000	3,000	2,670	0	1,500	4,170	7,170
2 ขอนแกน	0	0	3,000	3,000	1,210	0	226,363*	227,573	230,573
3 ซัยภูมิ	0	0	3,000	3,000	4,249	318	11,125	15,692	18,692
4 นครพนม	0	0	10,000	10,000	892	500	340	1,732	11,732
5 นครราชสีมา	0	1,200	3,000	4,200	10,716	0	34,591	45,307	49,507
6 บุรีรัมย์	0	0	3,000	3,000	6,050	200	0	6,250	9,250
7 มหาสารคาม	0	200	3,000	3,200	2,340	43	3,000	5,383	8,583
8 ยโสธร	0	0	3,000	3,000	200	0	0	200	3,200
9 ร้อยเอ็ด	0	0	3,000	3,000	750	0	0	750	3,750
10 เลย	0	1,800	3,000	4,800	2,870	10	0	2,880	7,680
11 ศรีสะเกษ	2,000	5,561	8,000	15,561	0	0	0	0	15,561
12 สกลนคร	0	1,200	10,000	12,000	2,032	0	0	2,032	14,032
13 สุรินทร์	0	4,190	3,000	7,190	950	0	0	950	8,140
14 หนองคาย	0	1,000	3,000	4,000	532	32	0	546	4,546
15 อุบลราชธานี	1,480	4,800	16,000	22,280	19,026	1,258	0	37,840	58,124
16 อุบลราชธานี	0	0	16,000	16,000	11,500	3,908	0	15,408	31,408

หมายเหตุ * = เงินจำนวนนี้เป็นเงินบริจาคเพื่อการก่อสร้างอาคารห้องสมุดหลังใหม่

200,000 บาท

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่า หอสมุดประชาชนจังหวัดอุดรธานีได้รับงบประมาณประจำปีมากที่สุด รองลงมาคือหอสมุดประชาชนจังหวัดอุบลราชธานี มีหอสมุดประชาชนในภาคนี้จำนวน 6 แห่งที่ได้รับงบประมาณประจำปีน้อยที่สุด เพียงแห่งละ 3,000 บาท สำหรับรายได้ นอกเหนือจากงบประมาณประจำปีนั้น หอสมุดประชาชนจังหวัดขอนแก่นมีรายได้นอกเหนือจากงบประมาณประจำปีมากที่สุด ส่วนหอสมุดประชาชนจังหวัดยโสธร มีรายได้นอกเหนือจากงบประมาณประจำปีน้อยที่สุด และหอสมุดประชาชนจังหวัดศรีสะเกษไม่มีรายได้อื่นนอกเหนือจากงบประมาณประจำปีเลย เมื่อรวมรายได้ทั้งหมดของหอสมุดแต่ละแห่งแล้ว พบว่าหอสมุดประชาชนจังหวัดขอนแก่นมีรายได้มากที่สุด รองลงมาคือ หอสมุดประชาชนจังหวัดอุดรธานี และนครราชสีมา ตามลำดับ หอสมุดประชาชนจังหวัดยโสธรมีรายได้รวมทั้งหมดน้อยที่สุด เพียง 3,200 บาทเท่านั้น อนึ่ง เป็นที่น่าสนใจกว่า ในภาคนี้มีหอสมุดประชาชนเพียง 2 แห่ง คือ หอสมุดประชาชนจังหวัดศรีสะเกษ และอุดรธานีที่ได้รับงบประมาณประจำปีครบทั้ง 3 ประเภท คือ ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย และค่าวัสดุ หอสมุดประชาชนจำนวน 6 แห่งได้รับ ค่าใช้สอย และค่าวัสดุ และหอสมุดประชาชนอีก 8 แห่ง ได้รับเพียงค่าวัสดุเท่านั้น

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า หอสมุดประชาชนแต่ละแห่งในภาคนี้มีรายได้แตกต่างกันมาก และรายได้ของหอสมุดแต่ละแห่งก็เป็นสิ่งหนึ่งที่มีผลต่อการกำหนดปริมาณหนังสือและสิ่งพิมพ์ของหอสมุด ดังนั้น จากการสำรวจจึงพบว่า หอสมุดประชาชนในภาคนี้มีหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ แตกต่างกันทั้งด้านจำนวนประเภทของสิ่งพิมพ์ ถึงรายละเอียดในการวางต่อไป

ตารางที่ 7 จำนวนสิ่งพิมพ์ของห้องสมุดประชาชน

ประเภทของ ห้องสมุด ประชาชนจังหวัด	ประเภทของ สิ่งพิมพ์		วารสาร	วารสาร	หนังสือพิมพ์	หนังสือพิมพ์	สิ่งพิมพ์	แผนที่	รูปภาพ
	หนังสือ ภาษาไทย	หนังสือ ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ	ภาษาไทย	หนังสือพิมพ์ ท้องถิ่น	สิ่งพิมพ์ รัฐบาล	แผนที่ ลูกโลก	
1. กาศสิณูฐ	3960	150	35	5	4	1	10	2	10
2. ขอนแก่น	6182	400	35	0	5	3	0	0	0
3. ชัยภูมิ	2500	100	60	3	4	0	0	5	10
4. นครพนม	2985	800	15	0	4	0	6	1	2
5. นครราชสีมา	9172	1000	19	5	5	4	15	1	15
6. บุรีรัมย์	2909	109	10	3	2	1	0	1	25
7. มหาสารคาม	4000	100	41	2	3	4	8	4	0
8. ยูโสธร	1747	100	6	3	2	2	0	1	8
9. รอยเอศ	2532	150	10	0	0	0	2	0	0
10. เลย	3675	1000	40	1	2	1	4	1	5
11. ศรีสะเกษ	3942	250	22	1	3	4	12	5	30
12. สกลนคร	5908	420	65	3	5	2	2	2	30
13. สุรินทร์	1610	100	34	8	2	0	0	6	7
14. หนองคาย	1664	45	40	3	3	2	1	3	2
15. อุดรธานี	6832	400	87	6	9	6	3	32	2
16. อุบลราชธานี	11475	100	25	0	5	2	3	1	0

จากตารางที่ 7 จะเห็นว่า หอสมุดประชาชนจังหวัดอุบลราชธานีมีหนังสือภาษาไทยมากที่สุด ส่วนหอสมุดประชาชนจังหวัดสุรินทร์มีหนังสือภาษาไทยน้อยที่สุด หอสมุดประชาชนจังหวัดนครราชสีมามีหนังสือภาษาอังกฤษมากที่สุด ส่วนหอสมุดประชาชนจังหวัดหนองคายมีหนังสือภาษาอังกฤษน้อยที่สุด

หอสมุดประชาชนจังหวัดนครราชสีมามีวารสารภาษาไทยมากที่สุด หอสมุดประชาชนจังหวัดยโสธรมีวารสารภาษาไทยน้อยที่สุด สำหรับวารสารภาษาอังกฤษนั้น หอสมุดที่มีมากที่สุดคือ หอสมุดประชาชนจังหวัดสุรินทร์ มีน้อยที่สุดคือ หอสมุดประชาชนจังหวัดเลย และศรีสะเกษ มีแห่งละ 1 รายการ มีหอสมุด 4 แห่งที่ไม่มีวารสารภาษาอังกฤษ คือ หอสมุดประชาชนจังหวัดขอนแก่น นครพนม รอยเอ็ด และอุบลราชธานี

สำหรับหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นนั้น หอสมุดประชาชนจังหวัดอุบลราชธานีมีมากที่สุดถึง 9 ฉบับ และ 6 ฉบับ หอสมุดประชาชนจังหวัดรอยเอ็ดไม่มีหนังสือพิมพ์ไว้ให้บริการเลย หอสมุดประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ ยกเว้นหอสมุดประชาชนจังหวัดนครพนม มีหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ 1 ฉบับ นอกจากนั้นหอสมุดประชาชนจังหวัดอุบลราชธานียังมีแผนที่มากที่สุดถึง 32 แผนที่ หอสมุดประชาชนจังหวัดขอนแก่น และรอยเอ็ดไม่มีแผนที่ไว้ให้บริการเลย หอสมุดประชาชนจังหวัดศรีสะเกษและสกลนคร มีรูปภาพไว้ให้บริการถึง 30 รูป แต่หอสมุดประชาชนจังหวัดขอนแก่น รอยเอ็ด และอุบลราชธานีไม่มีรูปภาพไว้ให้บริการ

หนังสือและสิ่งพิมพ์ดังกล่าวในหอสมุดแต่ละแห่ง บรรณารักษ์ของหอสมุดแห่งนั้นจะเป็นผู้คัดเลือกซื้อเข้าหอสมุด โดยมีวิธีการเลือกที่แตกต่างกันดังนี้คือ

ตารางที่ 8 วิธีการเลือกหนังสือของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

ห้องสมุดประชาชน จังหวัด	ดูรายชื่อหนังสือที่ ร้านส่งมาให้	ดูรายชื่อหนังสือที่ คณะกรรมการ ห้องสมุดเสนอให้	ดูรายชื่อหนังสือ ที่ผู้อ่านเสนอให้	ไปดูหนังสือที่ ร้านขายหนังสือ
1. กาฬสินธุ์	X	X	X	
2. ชอนแก่น				X
3. ชัยภูมิ	X	X	X	
4. นครพนม		X	X	
5. นครราชสีมา	X		X	X
6. บุรีรัมย์	X	X	X	X
7. มหาสารคาม			X	
8. ยโสธร	X	X		
9. รอยเอ็ด			X	
10. เลย	X			X
11. ศรีสะเกษ	X		X	
12. สกลนคร	X		X	
13. สุรินทร์			X	
14. หนองคาย	X			
15. อุบลราชธานี	X		X	
16. อุบลราชธานี	X		X	X
17. รวมทั้งภาค	11	5	12	5

จากตารางที่ 8 ปรากฏว่า บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนส่วนใหญ่เลือกหนังสือ
โดยดูรายชื่อหนังสือที่ผู้อ่านเสนอให้ รองลงมาได้เลือกโดยวิธีดูรายชื่อหนังสือ

ที่ร้านขายหนังสือส่งมาให้ เป็นที่น่าสังเกตว่า ไม่มีบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนแห่งใดที่ตอบว่า เลือกซื้อหนังสือโดยดูจากคู่มือการเลือกหนังสือ อย่างไรก็ตาม หนังสือทุกประเภทที่ได้รับการเลือกเข้าห้องสมุดแล้ว บรรณารักษ์จะเป็นผู้ทำหน้าที่จัดหมวดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ เพื่อให้ความสะดวกแก่ประชาชนในการค้นหาหนังสือ ห้องสมุดประชาชนในภาคนี้ส่วนใหญ่ 14 แห่ง จัดหมู่หนังสือตามระบบการจัดหมู่แบบทศนิยมของคีวดี มีเพียง 2 แห่ง คือ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดยโสธร และสุรินทร์ ที่แบ่งหมวดหมู่หนังสือเอง ส่วนการจัดทำบัตรรายการสำหรับใช้ค้นหาหนังสือในห้องสมุดนั้น ห้องสมุดประชาชนส่วนใหญ่จำนวน 14 แห่งได้จัดทำแล้ว คงมีเพียงห้องสมุดประชาชนจังหวัดสุรินทร์และหนองคายเท่านั้นที่ยังไม่ได้มีการจัดทำบัตรรายการ

ในคานวารสารทางวิชาการฉบับดังกล่าวเวลานั้น พบว่าห้องสมุดประชาชนส่วนใหญ่จำนวน 12 แห่งได้ทำการเยี่ยมชมเพื่อเก็บไว้ใช้ประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าสำหรับประชาชนต่อไป คงมีเพียงห้องสมุดประชาชนจังหวัดขอนแก่น ยโสธร ศรีสะเกษ และหนองคาย ที่ไม่ได้ทำการเยี่ยมชมวารสาร

เวลาทำการของห้องสมุดก็เป็นสิ่งหนึ่งที่มีผลต่อการให้บริการของห้องสมุด เวลาเปิดปิดที่เหมาะสมจะช่วยให้ประชาชนสามารถเข้ารับบริการจากห้องสมุดได้อย่างเต็มที่ การวางต่อไปนี้จะแสดงให้เห็นถึงวันและเวลาทำการของห้องสมุดประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

ตารางที่ 9 เวลาเปิดและปิดทำการของห้องสมุดประชาชน

ห้องสมุด ประชาชนจังหวัด	เวลาทำการ	เวลาเปิดทำการ					เวลาปิดทำการ		
		7.00น.	8.00น.	8.30น.	9.00น.	10.00น.	16.00น.	16.30น.	17.00น.
1 ภาพสีนู้			x						x
2 ขอนแก่น					x				x
3 ชัยภูมิ				x				x	
4 นครพนม					x		x		
5 นครราชสีมา					x				x
6 บุรีรัมย์					x				x
7 มหาสารคาม				x				x	
8 ยโสธร				x				x	
9 รอยเจ็ด	x							x	
10 เลย					x				x
11 ศรีสะเกษ						x			x
12 สกลนคร				x				x	
13 สุรินทร์				x				x*	
14 หนองคาย	x							x	
15 อุบลราชธานี				x				x	
16 อุบลราชธานี					x*			x*	
17 รวมทั้งภาค		2	1	6	6	1	1	9	6

หมายเหตุ * = เวลาทำการจะเปลี่ยนไปเฉพาะวันเสาร์ หรือวันอาทิตย์

ตารางที่ 10 วันเปิดทำการของท้องสมุคประชาชน

ท้องสมุคประชาชน	วันเปิดทำการ						วันหยุดราชการประจำปี
	จังหวัด	อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	
1. กาทสินธุ์	X	X					X
2. ขอนแก่น	X	X					X
3. ชัยภูมิ	X						X
4. นครพนม						X	X
5. นครราชสีมา		X	X				X
6. บุรีรัมย์		X					X
7. มหาสารคาม	X	X					X
8. ยโสธร	X						X
9. รอยเอ็ด	X					X	X
10. เลย		X	X				X
11. ศรีสะเกษ		X	X				X
12. สกลนคร			X				X
13. สุรินทร์		X					X
14. หนองคาย					X	X	X
15. อุบลราชธานี	X	X					X
16. อุบลราชธานี							X
17. รวมทั้งภาค	7	9	4	1	2	1	16

จากตารางที่ 9 จะเห็นว่า ท้องสมุคประชาชนในภาคนี้ส่วนใหญ่เปิดทำการเวลา 8.30 น. และ 9.00 น. และปิดทำการเวลา 16.30 น. เป็นส่วนใหญ่ มีท้องสมุค

ประชาชน 2 แห่ง ที่เปลี่ยนเวลาเปิดและปิดทำการเป็นพิเศษในวันเสาร์และวันอาทิตย์ คือ หอสมุดประชาชนจังหวัดสุรินทร์ จะปิดทำการเวลา 12.00 น. สำหรับวันอาทิตย์ และ หอสมุดประชาชนจังหวัดอุบลราชธานีจะเปิดทำการเวลา 8.30 น. และปิดเวลา 19.30 น. ในวันเสาร์

จากตารางที่ 10 หอสมุดประชาชนทุกแห่งปิดทำการในวันหยุดราชการต่าง ๆ ประจำปี วันจันทร์เป็นวันที่หอสมุดประชาชนส่วนใหญ่ปิดทำการ รองลงมาคือวันอาทิตย์ ไม่มีหอสมุดใดปิดทำการในวันศุกร์ เป็นที่น่าสังเกตว่า หอสมุดประชาชนจังหวัดอุบลราชธานี ปิดทำการเฉพาะวันหยุดราชการประจำปีเท่านั้น เพื่อให้ประชาชนเข้ามาใช้หอสมุดได้อย่างเต็มที่

อย่างไรก็ตาม หอสมุดประชาชนมิได้มีหน้าที่ให้บริการคานหนังสือเพื่อการอ่าน เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังมีหน้าที่ให้บริการในท่านอื่น ๆ ด้วย ดังปรากฏในตาราง

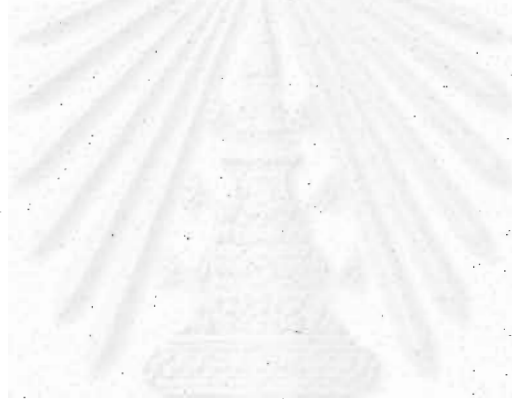
สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 บริการที่ห้องสมุดประชาชนจัตวีน

ห้องสมุดประชาชน จังหวัด	ใ้ยืม หนังสือ	ทำเครื่องมื่อ ช่วยคนเรื่ง	บริการด้าน บรรณานุกรม	ทำรายชื่ หนังสือใหม่	จัดชั้นแสดง หนังสือใหม่	บริการค้บ คำถาม	ให้บริการแก โรงเรียน	บริการ ห้องสมุด เคลื่อนที่
1. ภาพสินธุ์	X			X		X	X	
2. ขอนแก่น	X			X	X	X	X	
3. ชัยภูมิ	X			X	X	X	X	
4. นครพนม	X				X	X		
5. นครราชสีมา	X			X		X	X	
6. บุรีรัมย์	X					X	X	
7. มหาสารคาม	X				X	X		
8. ยูโสธร	X		X	X		X		
9. รอยเอ็ด	X	X				X		
10. เลย	X	X			X	X		
11. ศรีสะเกษ	X			X	X	X	X	X
12. สกลนคร	X	X	X	X	X	X	X	X
13. สุรินทร์	X					X		
14. หนองคาย	X	X	X			X		
15. อุตรธานี	X			X	X	X		
16. อุบลราชธานี	X			X	X	X		
17. รวมทั้งภาค	16	4	3	9	8	16	8	2

จากตารางที่ 11 จะเห็นได้ว่า บริการที่ห้องสมุดประชาชนทุกแห่งจัดขึ้นได้แก่ บริการให้ยืมหนังสือ และบริการตอบคำถาม ส่วนบริการที่ห้องสมุดในภาคนี้จำนวนน้อยแห่งที่สุดจัดได้แก่ บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ บริการदानบรรณานุกรม และการทำเครื่องมือช่วยคนเฝ้าจากเอกสาร

นอกจากบริการต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว ห้องสมุดประชาชนยังได้จัดกิจกรรมขึ้นหลายอย่าง เพื่อให้ความรู้ความบันเทิงและสิ่งถูกใจประชาชนสนใจมาใช้บริการของห้องสมุด ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งก็แตกต่างกันไป ดังตารางต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 กิจกรรมที่ห้องสมุดประชาชนจัดขึ้น

ห้องสมุดประชาชน จังหวัด	จัดฉาย ภาพยนตร์	จัด นิทรรศการ	จัด เล่นิทาน	จัด อภิปราย	จัด ตอบปัญหา	จัด ประชุม	จัดงาน รื่นเริง	จัด ปราศรัย	จัดรายการ ทางวิทยุ
1. ภาพสีนูน	X	X		X	X	X	X	X	
2. ขอนแก่น	X	X		X	X	X	X	X	X
3. ชัยภูมิ	X	X	X	X		X		X	
4. นครพนม		X			X	X	X		
5. นครราชสีมา	X	X	X	X		X		X	X
6. บุรีรัมย์		X							
7. มหาสารคาม	X	X	X	X	X	X	X	X	X
8. ยโสธร		X							
9. รอยเอ็ด		X	X	X		X		X	
10. เลย	X	X				X			
11. ศรีสะเกษ	X	X				X			
12. สกลนคร	X	X	X			X			
13. สุรินทร์	X	X	X		X	X	X		
14. หนองคาย		X				X			
15. อุบลราชธานี	X	X	X	X				X	X
16. อุบลราชธานี		X							
17. รวมทั้งภาค	10	16	7	7	5	12	5	7	4

จากตารางที่ 12 จะเห็นว่า กิจกรรมที่ห้องสมุดส่วนใหญ่จัดได้แก่ การจัดนิทรรศการ การจัดประชุมและการจัดฉายภาพยนตร์ กิจกรรมที่ห้องสมุดส่วนน้อยจัดได้แก่ การจัดรายการทางวิทยุ และการจัดงานรื่นเริง ส่วนการจัดกีฬาเพื่อส่งเสริมระหว่างสมาชิกและบรรณารักษ์นั้น มีห้องสมุดประชาชนจังหวัดนครพนมเพียงแห่งเดียวที่จัด และไม่มีห้องสมุดใดเลยที่จัดการแสดงหุ่นเพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการอ่าน

ห้องสมุดที่จัดกิจกรรมมากชนิดที่สุดคือ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดมหาสารคาม รองลงมาคือ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดนครราชสีมา และห้องสมุดประชาชนจังหวัดขอนแก่น ส่วนห้องสมุดที่จัดกิจกรรมน้อยอย่างที่สุดคือ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดยโสธร บุรีรัมย์ และอุบลราชธานี

อย่างไรก็ตาม การจัดบริการและกิจกรรมต่าง ๆ จะได้รับผลดีนั้นย่อมต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์ที่ดีควบคู่กันไปด้วย ห้องสมุดสามารถดำเนินการประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบ อาจจะใช้วิธีขอความร่วมมือจากบุคคลอื่นหรือจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สถานีวิทยุประจำท้องถิ่น หนังสือพิมพ์ประจำท้องถิ่น เป็นต้น ห้องสมุดประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยมีการประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีต่าง ๆ

ดังตารางที่ 13

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 วิธีการประชาสัมพันธ์ของหอสมุดประชาชน

หอสมุดประชาชน จังหวัด	ประกาศใน หนังสือพิมพ์ ท้องถิ่น	ออกรายการ วิทยุท้องถิ่น	ตีพิมพ์ ในที่ชุมชน	ตีพิมพ์ ในหอสมุด	อื่น ๆ
1. ภาพสีนูน	X	X		X	
2. ขอนแกน		X	X	X	
3. ซักกุ๊มิ		X	X	X	X*
4. นครพนม				X	
5. นครราชสีมา	X	X	X	X	X**
6. บุรีรัมย์			X	X	
7. มหาสารคาม			X	X	
8. ยโสธร				X	
9. รอยเอ็ด		X		X	
10. เลย		X	X	X	
11. ศรีสะเกษ	X	X		X	
12. สกลนคร		X	X	X	
13. สุรินทร์			X	X	
14. หนองคาย				X	
15. อุดรธานี		X	X	X	X***
16. อุบลราชธานี				X	
17. รวมทั้งภาค	3	9	9	16	3

หมายเหตุ * = มีหนังสือเชิญชวนไปตามหน่วยงานต่าง ๆ และนำรถออกโฆษณา
 ** = แจกใบปลิวโฆษณากิจการและวิธีใช้หอสมุด ตลอดจนการส่งใบสมัคร
 และระเบียบการไปที่โรงเรียนและหน่วยงานต่าง ๆ
 *** = ออกเป็นหนังสือราชการไปตามหน่วยราชการต่าง ๆ เพื่อชักชวนให้
 มาร่วมกิจกรรมที่หอสมุดจัดขึ้น

จากตารางที่ 13 จะเห็นว่า หอสมุดประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทุกแห่ง ทำการประชาสัมพันธ์โดยวิธีคิดแผนป้ายในหอสมุด หอสมุดที่จัดการประชาสัมพันธ์หลายวิธี ที่สุดได้แก่ หอสมุดประชาชนจังหวัดนครราชสีมา รองลงมาคือ หอสมุดประชาชนจังหวัดชัยภูมิ และอุดรธานี หอสมุดที่มีการประชาสัมพันธ์หลายวิธีที่สุดคือ หอสมุดประชาชนจังหวัดนครพนม ยโสธร หนองคาย และอุบลราชธานี

การดำเนินงานของหอสมุดประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในปัจจุบันยังประสบปัญหาและอุปสรรคหลายด้าน ซึ่งต้องการความช่วยเหลือร่วมมือในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้จากหลายฝ่ายด้วยกัน หอสมุดส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านการเงิน หนังสือและสิ่งพิมพ์ รองลงมาคือปัญหาในด้านค่าบริการ ดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 14 ปัญหาของหอสมุดประชาชน ความความคิดเห็นของบรรณารักษ์

หอสมุดประชาชน จังหวัด	อาคาร สถานที่	ครุภัณฑ์	หนังสือและ สิ่งพิมพ์	บุคลากร	การเงิน	การบริการ
1. กาฬสินธุ์	X	X	X	X	X	
2. ขอนแก่น	X			X	X	X
3. ชัยภูมิ	X	X	X	X	X	X
4. นครพนม			X			X
5. นครราชสีมา	X	X	X	X	X	X
6. บุรีรัมย์	X	X	X		X	X
7. มหาสารคาม			X	X	X	X
8. ยโสธร	X	X	X	X	X	
9. รอยเอศ	X	X	X	X	X	X
10. เลย	X	X	X	X	X	X
11. ศรีสะเกษ	X	X	X	X	X	X
12. สกลนคร		X	X		X	X
13. สุรินทร์	X	X	X	X	X	X
14. หนองคาย	X	X	X	X	X	X
15. อุดรธานี		X	X	X	X	X
16. อุบลราชธานี			X		X	
17. รวมทั้งภาค	11	12	15	12	15	13

เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานของห้องสมุดประชาชนที่กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2508 แล้ว ปรากฏว่า ห้องสมุดประชาชนในภาคนี้ส่วนใหญ่จำนวน 9 แห่งเป็นห้องสมุดประชาชนขนาดกลาง ส่วนห้องสมุดประชาชนอีก 7 แห่ง เป็นห้องสมุดประชาชนขนาดใหญ่ สำหรับเรื่องครุภัณฑ์และจำนวนบุคลากรนั้น ไม่มีห้องสมุดประชาชนในภาคนี้แห่งใดเลยที่มีครุภัณฑ์และจำนวนบุคลากรครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน ส่วนเรื่องอาคารงบประมาณ คุณวุฒิของบุคลากร จำนวนหนังสือ และบริการของห้องสมุดนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานแล้ว ปรากฏรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 15 ขนาดของห้องสมุดประชาชน จำแนกตามจำนวนประชากรในเขตเทศบาล* และสภาพของห้องสมุดประชาชนที่ได้มาตรฐาน

ห้องสมุดประชาชน จังหวัด	จำนวนประชากร ในเขตเทศบาล	ขนาด		อาคาร	หนังสือ	คุณวุฒิ ของ บุคลากร	งบ ประมาณ	บริการ
		ใหญ่	กลาง					
1 กาฬสินธุ์	14,960		x		x			x
2 ขอนแก่น	38,171	x			x			x
3 ชัยภูมิ	12,540		x			x		x
4 นครพนม	20,385	x						
5 นครราชสีมา	83,671	x			x			x
6 บุรีรัมย์	16,431		x			x		x
7 มหาสารคาม	19,707		x	x	x	x		
8 ยโสธร	11,898		x					
9 รอยเอ็จ	20,242	x						
10 เลย	10,137		x					
11 ศรีสะเกษ	13,662		x					x
12 สกลนคร	18,943		x	x				x
13 สุรินทร์	16,342		x					
14 หนองคาย	21,150	x						
15 อุบลราชธานี	56,218	x		x			x	
16 อุบลราชธานี	82,714	x		x				x
17 รวมทั้งภาค		7	9	4	4	3	1	8

* ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น
ของประชาชนต่อบริการของห้องสมุดประชาชน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้เริ่มศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ และเอกสารชั้นต้นในคาน ที่เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของห้องสมุดประชาชน ความหมาย หน้าที่ และพัฒนาการด้าน บริการของห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย ส่วนข้อมูลที่ไม่สามารถค้นคว้าจากเอกสารได้ ผู้วิจัยใช้วิธีสำรวจ โดยออกแบบสอบถามตัวอย่างประชากร ซึ่งได้แก่ประชาชนผู้ใช้ห้องสมุด และสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องในวงการห้องสมุดประชาชน อาทิเช่น ผู้อำนวยการกองการศึกษาผู้ใหญ่ ศึกษาธิการจังหวัด และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนจังหวัด

ก่อนที่จะสร้างแบบสอบถามประชาชน ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับห้องสมุด- ประชาชนในคานระเบียบ กฎเกณฑ์ การให้บริการ สภาพห้องสมุด จากหนังสือ วารสาร เอกสารการวิจัยที่เกี่ยวกับห้องสมุดประชาชนในประเทศไทยและต่างประเทศ รวมทั้งศึกษา ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุดประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยที่บรรณารักษ์ ห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งได้ตอบแบบสอบถามกลับคืนมาอย่างละเอียด เพื่อให้ได้มาซึ่ง แบบสอบถามที่เหมาะสมที่สุด เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วได้นำไปทดลองใช้กับประชาชน ผู้ใช้ห้องสมุดประชาชนปทุมวัน จำนวน 30 คน เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2518 หลังจากนั้น นำมาแก้ไขปรับปรุงแล้วจึงได้สร้างแบบสอบถามประชาชนฉบับสมบูรณ์

เนื่องจากไม่สามารถแจกแบบสอบถามแก่ประชาชนทุกคนที่เข้ามาใช้ห้องสมุดทุก ๆ วันได้ จึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างประชากร โดยแจกแบบสอบถามเฉพาะผู้ที่เข้าใช้ห้องสมุดประชาชน ภายในระยะเวลาที่กำหนด 2 สัปดาห์ คือ ระหว่างวันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2518 ถึง วันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2518

แบบสอบถามสำหรับประชาชน เป็นแบบคำถามเฉพาะเจาะจงให้เลือกตอบ และคำถามที่เปิดโอกาสให้ตอบโดยเสรี เนื้อหาของแบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 เกี่ยวกับประวัติส่วนตัวของประชาชน เช่น อายุ เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ การใช้ห้องสมุด หนังสือ และสิ่งพิมพ์
- ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของห้องสมุด วัสดุ กฏเกณฑ์ และการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด
- ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความพอใจ และความต้องการของประชาชนที่ในห้องสมุด จัดบริการ และกิจกรรมต่าง ๆ
- ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะของประชาชนเพื่อการปรับปรุงบริการของห้องสมุดประชาชน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามประชาชนทางไปรษณีย์ โดยได้รับความร่วมมือจากผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการกองการศึกษาผู้ใหญ่ ออกหนังสือแนะนำไปยังบรรณารักษ์ เพื่อขอความร่วมมือช่วยแจกแบบสอบถามแก่ประชาชนผู้เข้าใช้ห้องสมุดในระยะเวลา 2 สัปดาห์ ตั้งแต่ วันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2518 ถึงวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2518 ผู้วิจัยได้ระบุเวลาที่จะไปขอรับแบบสอบถามคืนจากบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนในจังหวัดทุกแห่งด้วยตนเอง ซึ่งในโอกาสที่ไปรับแบบสอบถามนั้น ได้ทำการสัมภาษณ์บรรณารักษ์ ศึกษาธิการ บางจังหวัด และตั้ง เกตสภาพของห้องสมุดโดยทั่วไปด้วย เริ่มส่งแบบสอบถามประชาชน เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2518 และได้รับแบบสอบถามคืนครบทุกแห่ง เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2518

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามประชาชนทั้งหมด ได้นำมาจำแนกตามระดับอายุ เพื่อความ

เหมาะสมทั้งนี้ เนื่องจากห้องสมุดประชาชนเป็นห้องสมุดที่ให้บริการแก่ประชาชนทั่วไปโดยไม่จำกัด เพศ วัย หรือคุณวุฒิ ดังนั้น ประชาชนผู้ใช้ห้องสมุดจึงมีระดับอายุแตกต่างกัน ซึ่งระดับอายุที่แตกต่างกันนี้ มีส่วนต่อความคิดเห็นของประชาชนด้วย ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แยกประชาชนของแต่ละจังหวัดออกเป็นระดับอายุ ดังนี้

1. อายุ 9 ถึง 18 ปี หมายถึงผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนขั้นต้นจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. อายุ 19 ถึง 25 ปี หมายถึงผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนชั้นอุดมศึกษา

3. อายุ 26 ถึง 39 ปี หมายถึงผู้ที่อยู่ในวัยทำงานหรือในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

4. อายุ 40 ปี ขึ้นไป หมายถึงผู้ที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ตอนปลายจนถึงผู้สูงอายุ

ข้อมูลในแบบสอบถามส่วนที่เป็นแบบเฉพาะเจาะจงคำตอบ ซึ่งให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบข้อที่ตรงกับความเป็นจริง ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

$$P = \text{ค่าอัตราส่วนร้อยละ}$$

$$f = \text{จำนวนผู้ที่ตอบปัญหาข้อนั้น ๆ}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดในแต่ละอายุ แต่ละจังหวัด -}$$

และรวมทั้งภาค

สำหรับข้อมูลที่ได้อาจการประเมินผลความคิดเห็น และความต้องการของประชาชน ได้นำมาคำนวณโดยหาค่าเฉลี่ย และทำตามลำดับ ดังนี้

1. แจกแจงความถี่ของคะแนนทุกข้อ ของแบบสอบถามแต่ละชุด

2. คูณความถี่ (f) ของแต่ละข้อด้วยน้ำหนักคะแนนประจำข้อ (x) ที่กำหนดคือ

$$\text{มากที่สุด} = 5$$

$$\text{มาก} = 4$$

$$\text{ปานกลาง} = 3$$

$$\text{น้อย} = 2$$

$$\text{น้อยที่สุด} = 1$$

3. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของคำตอบแต่ละข้อโดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ยของคำตอบแต่ละข้อ}$$

$$f = \text{ความถี่}$$

$$X = \text{คะแนน (น้ำหนักประจำข้อ)}^1$$

$$N = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดแต่ละระดับอายุของแต่ละจังหวัด-
และรวมทั้งภาค}$$

4. ที่ความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบแต่ละข้อดังนี้

$$4.6 - 5.0 = \text{มากที่สุด}$$

$$3.6 - 4.5 = \text{มาก}$$

$$2.6 - 3.5 = \text{ปานกลาง}$$

$$1.6 - 2.5 = \text{น้อย}$$

$$1 - 1.5 = \text{น้อยที่สุด}$$

5. หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคำตอบแต่ละข้อ

โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

$$S.D. = \text{ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคำตอบแต่ละข้อ}$$

¹ประคอง กรวรรณ, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู, (พิมพ์ครั้งที่ 4, พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2517), หน้า 42.

$$f = \text{ความถี่}$$

$$x = \text{คะแนน (น้ำหนักของคำตอบ)}^2$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามประชาชนได้รับกลับคืนทั้งสิ้น 950 ชุด เมื่อทำการจำแนกตามระดับอายุแล้ว ปรากฏว่า เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์รวมทั้งสิ้น 938 ชุด จำนวนประชาชนที่ส่งแบบสอบถามคืนมาจากแต่ละจังหวัดมีจำนวนแตกต่างกันไปตามระดับอายุและอาชีพ ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 16 และ 17 ดังนี้

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 จำนวนประชาชนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับอายุ

ท้องสมุค ประชาชนจังหวัด	ระดับอายุ 9 - 18 ปี		19 - 25 ปี		26 - 39 ปี		40 ปี ขึ้นไป		รวม ทั้งจังหวัด
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. กาฬสินธุ์	56	65.9	18	21.2	11	12.9	0	0	85
2. ขอนแก่น	48	45.7	25	23.8	21	20.0	11	10.5	105
3. ชัยภูมิ	20	30.3	13	19.7	22	33.3	11	16.7	66
4. นครพนม	3	14.3	11	52.4	5	23.8	2	9.5	21
5. นครราชสีมา	38	40.4	45	47.9	9	9.6	2	2.1	94
6. บุรีรัมย์	36	46.1	31	39.7	8	10.3	3	3.8	78
7. มหาสารคาม	15	40.5	16	43.2	5	13.5	1	2.7	37
8. ยโสธร	21	48.8	13	30.2	8	18.6	1	2.3	43
9. ร้อยเอ็ด	11	55.0	2	10.0	7	35.0	0	0	20
10. เลย	15	62.5	6	25.0	3	12.5	0	0	24
11. ศรีสะเกษ	18	50.0	7	19.4	5	13.9	6	16.7	36
12. สกลนคร	47	54.0	31	35.6	8	9.2	1	1.1	87
13. สุรินทร์	22	46.8	17	36.2	8	17.0	0	0	47
14. หนองคาย	37	64.9	14	24.6	5	8.8	1	1.7	57
15. อุตรดิตถ์	40	48.2	28	33.7	12	14.5	3	3.6	83
16. ภูธรราชธานี	22	40.0	17	30.9	13	23.6	3	5.4	55
17. รวมทั้งภาค	449	47.9	294	31.3	150	16.0	45	4.8	938

ตารางที่ 17 จำนวนประชาชนที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ

ท้องสมุคประชาชน จังหวัด	นักเรียน นักศึกษา		ข้าราชการ		ค้าขาย		กร	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กาฬสินธุ์	54	63.5	11	12.9	5	5.9	1	1.2
2. ขอนแก่น	45	42.9	17	16.1	10	9.5	7	6.7
3. ชัยภูมิ	25	37.9	30	45.4	2	3.0	3	4.5
4. นครพนม	5	23.8	11	52.4	1	4.8	3	14.3
5. นครราชสีมา	68	72.3	8	8.5	5	5.3	0	0
6. บุรีรัมย์	56	71.8	10	12.8	5	6.4	0	0
7. มหาสารคาม	30	81.1	5	13.5	1	2.7	1	2.7
8. ยโสธร	22	51.2	12	27.9	7	16.3	2	4.6
9. รอยเอ็ด	11	55.0	8	40.0	0	0	0	0
10. ศรีสะเกษ	18	50.0	11	30.5	2	5.5	4	11.1
12. สกลนคร	62	71.3	6	6.9	0	0	7	8.0
13. สุรินทร์	25	53.2	7	14.9	1	2.1	5	10.6
14. หนองคาย	35	61.4	7	12.3	2	3.5	2	3.5
15. อุบลราชธานี	49	59.0	10	12.0	7	8.4	3	3.6
16. อุบลราชธานี	30	54.5	7	12.7	4	7.3	2	3.6
17. รวมทั้งภาค	552	58.8	160	17.0	53	5.6	41	4.4

ตารางที่ 17 จำนวนประชาชนที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ (ต่อ)

ท้องสมุทประชาชน จังหวัด	นักบวช		รับจ้าง		เกษตรกร		แม่บ้าน		ไม่ระบุอาชีพ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. กาลสินธุ์	4	4.7	1	1.2	0	0	0	0	9	10.6
2. ขอนแก่น	15	14.2	1	0.9	7	6.7	0	0	3	2.5
3. ชัยภูมิ	0	0	4	6.1	0	0	0	0	2	3.0
4. นครพนม	0	0	1	4.8	0	0	0	0	0	0
5. นครราชสีมา	4	4.2	7	7.4	0	0	0	0	2	2.1
6. บุรีรัมย์	5	6.4	1	1.3	1	1.3	0	0	0	0
7. มหาสารคาม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8. ยโสธร	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9. รอยเอ็ด	0	0	1	5.0	0	0	0	0	0	0
10. เลย	2	8.3	2	8.3	1	4.2	0	0	0	0
11. ศรีสะเกษ	0	0	0	0	1	2.8	0	0	0	0
12. สกลนคร	0	0	3	3.4	2	2.3	1	1.1	6	6.9
13. สุรินทร์	4	8.5	2	4.2	3	6.4	0	0	0	0
14. หนองคาย	1	1.7	1	1.7	9	15.8	0	0	0	0
15. อุบลราชธานี	1	1.2	6	7.2	2	2.4	1	1.2	4	4.8
16. อุบลราชธานี	2	3.6	8	14.5	0	0	1	1.8	1	1.8
17. รวมทั้งภาค	38	4.0	38	4.0	26	2.8	3	0.3	27	2.9

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามถึงประชาชนจำนวนกึ่งกล่าวสังกั้นมานั้น สามารถแบ่งตามลักษณะของเนื้อหาได้เป็น 2 ส่วนใหญ่ ๆ ส่วนหนึ่งเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพการใช้ห้องสมุด อีกส่วนหนึ่งเป็นความคิดเห็น ความพอใจ และความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับห้องสมุด ดังนั้น ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงแยกเสนอเป็น 2 ส่วน ตามลักษณะของเนื้อหา กล่าว ส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพการใช้ห้องสมุด จะเสนอในรูปของตารางร้อยละ ส่วนที่เป็นความคิดเห็น ความพอใจ และความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับห้องสมุดจะเสนอในรูปของตารางค่าเฉลี่ย

อย่างไรก็ตาม การวิจัยครั้งนี้ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกมาในรูปของตารางจำนวนมาก จึงทำให้ผู้วิจัยไม่อาจบรรยายแทรกกระหว่างแต่ละตารางเหล่านั้นได้ เพราะอาจทำให้ผู้อ่านเกิดความสับสนและไม่สะดวกในการติดตามผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้แยกบรรยายตารางทั้งหมดของแต่ละส่วนในรูปของบทความก่อน แล้วจึงต่อกด้วยตารางทั้งหมดของส่วนนี้

อนึ่ง ในการอธิบายตารางที่ 18 ถึง 25 และตารางที่ 88 ผู้วิจัยจะใช้คำว่า ทุกระดับอายุ ในกรณีที่มีหมายถึงประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี ระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี ระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี และระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป เรียงตามลำดับ

การอธิบายตารางที่ 26 ถึง 87 และตารางที่ 89 เป็นการแสดงค่าโดยเฉลี่ยของจำนวนประชาชนที่ให้ความคิดเห็นในระดับอายุและระดับความเห็นต่าง ๆ กัน

สภาพการใช้ห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชนจัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการข่าวสาร ความรู้ และความบันเทิงแก่ประชาชน โดยไม่จำกัด เพศ วัย และคุณวุฒิ ประชาชนทุกคนย่อมมีสิทธิที่จะไปใช้ห้องสมุด แต่การที่ประชาชนแต่ละคนจะสนใจหรือสามารถไปใช้ห้องสมุดได้บ่อยเพียงใดนั้นย่อมแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคล จากการสำรวจได้พบว่า ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ไปใช้ห้องสมุดด้วยความถี่ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 18 ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 51.0 ร้อยละ 57.8 ร้อยละ 60.0 และร้อยละ 60.0 ของทุกระดับอายุ มาใช้ห้องสมุดมากกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

ประชาชนจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 12.2 ร้อยละ 13.9 และร้อยละ 11.3 ของระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี ระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี และระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี ตามลำดับ มาใช้ห้องสมุดอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ส่วนประชาชนจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 13.3 ของระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป มาใช้ห้องสมุดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ยังมีประชาชนร้อยละ 11.1 ร้อยละ 9.9 ร้อยละ 10.0 และร้อยละ 8.9 ของทุกระดับอายุ ที่มาใช้ห้องสมุดในอัตราความถี่อื่น ๆ ได้แก่ มาใช้ห้องสมุดเฉพาะวันหยุดเรียน มาใช้ห้องสมุดเฉพาะวันเปิดเรียน มาใช้ห้องสมุดทุกวัน มาใช้ห้องสมุดเมื่อต้องการค้นคว้าหรือเมื่อมีความจำเป็น มาใช้ห้องสมุดเมื่อมีเวลาว่าง เป็นต้น

แต่ไม่ว่าประชาชนจะมาใช้ห้องสมุดด้วยอัตราความถี่ใดก็ตาม เมื่อได้ทำการสอบถามถึงแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความสนใจมาใช้ห้องสมุดแล้ว ปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.3 ร้อยละ 45.2 ร้อยละ 52.0 และร้อยละ 51.1 ของทุกระดับอายุ มาใช้ห้องสมุดเพราะสนใจบริการและกิจกรรมของห้องสมุด มีประชาชนจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 2.9 และร้อยละ 9.2 ของระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี ตามลำดับ ที่ตอบว่ามาใช้ห้องสมุดเพราะได้แรงจูงใจจากการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด ประชาชนจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 4.9 ของระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี มาใช้ห้องสมุดเพราะครูหรืออาจารย์แนะนำ ส่วนประชาชนจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 2.2 ของระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป มาใช้ห้องสมุดเพราะเพื่อนหรือคนอื่น ๆ ชักชวนมา และไม่มีเลยที่มาใช้ห้องสมุดเพราะครูหรืออาจารย์แนะนำมา

อย่างไรก็ตาม มีประชาชนร้อยละ 23.2 ร้อยละ 31.6 ร้อยละ 38.0 และร้อยละ 24.4 ของประชาชนทุกระดับอายุ ตอบว่า เกิดความสนใจมาใช้ห้องสมุดเนื่องจากแรงจูงใจอื่น ๆ ได้แก่ ต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สนใจศึกษาค้นคว้าเพื่อให้ได้ความรู้เพิ่มเติม ชอบอ่านหนังสือ ต้องการพักผ่อน ต้องการแก้เหงา ชอบบรรยากาศของห้องสมุด ชอบบรรยากาศ เป็นต้น ดังรายละเอียดในตารางที่ 19

จะเห็นได้ว่า ประชาชนเกิดความสนใจมาใช้ห้องสมุดด้วยแรงจูงใจต่าง ๆ ดังกล่าว และในการมาใช้ห้องสมุดนั้นประชาชนแต่ละคนก็มีจุดประสงค์ของตนซึ่งแตกต่างกันไป จุดประสงค์ในการมาใช้ห้องสมุดที่นับว่าสำคัญได้แก่ เพื่ออ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในห้องสมุด

ซึ่งประชาชนจำนวนมากที่สุดร้อยละ 65.3 ร้อยละ 67.3 และร้อยละ 93.3 ของระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี ระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี และระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป ตามลำดับ ต่างมาใช้ห้องสมุดด้วยจุดประสงค์นี้ ส่วนประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 59.9 ของระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี มาใช้ห้องสมุดเพื่อยืมหนังสือที่สนใจไปอ่านที่บ้าน

มีประชาชนจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 4.7 และร้อยละ 4.8 ของระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี ตามลำดับ ที่มาใช้ห้องสมุดเพื่อนำหนังสือที่บ้านหรือที่อื่น ๆ มาอ่านในห้องสมุด ส่วนประชาชนจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 2.7 และร้อยละ 2.2 ของระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี และระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป ตามลำดับ มาใช้ห้องสมุดเพื่อทำการบ้านที่ได้รับมอบหมายจากครูหรืออาจารย์ และสำหรับประชาชนระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไปนั้น ไม่มีผู้ใดที่มาใช้ห้องสมุดเพื่อนำหนังสือจากที่บ้านหรือที่อื่น ๆ มาอ่านในห้องสมุดเลย

ประชาชนร้อยละ 3.3 ร้อยละ 3.7 และร้อยละ 4.0 ของระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี ระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี และระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี ตามลำดับ ตอบว่ามาใช้ห้องสมุดด้วยจุดประสงค์อื่น ๆ ได้แก่ เพื่อพบปะเพื่อนฝูง เพื่อใช้เป็นที่สงบจิตใจ เป็นต้น ซึ่งรายละเอียดปรากฏอยู่ในตารางที่ 20

ดังได้กล่าวแล้วว่า ประชาชนแต่ละวัยมีความคิดเห็นและความต้องการแตกต่างกัน ความต้องการของประชาชนในอันที่จะใช้หนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ในห้องสมุดก็เช่นเดียวกัน จากการสำรวจพบว่า ประชาชนในวัยศึกษามีความต้องการใช้หนังสือที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางด้านการเรียนมากกว่าประชาชนวัยอื่น ๆ ขณะเดียวกันประชาชนในวัยประกอบอาชีพมีความต้องการใช้หนังสือที่เกี่ยวกับงานอาชีพมากกว่าประชาชนในวัยศึกษา เป็นต้น จากการสำรวจพบว่า ความต้องการของประชาชนในการใช้หนังสือในห้องสมุด แยกละเอียดเป็นประเภท และหมวดวิชาต่าง ๆ ดังตารางที่ 21 และ 22 คือ ประชาชนจำนวนสูงสุดร้อยละ 44.3 ของระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี ต้องการใช้น้ำหนังสือที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางด้านการเรียน รองลงมาร้อยละ 44.1 ต้องการใช้น้ำหนังสือประเภทนวนิยาย และหนังสือเพื่อความบันเทิง น้อยที่สุดร้อยละ 10.5 มีความต้องการใช้น้ำหนังสือที่เกี่ยวกับงานอดิเรกต่าง ๆ

ประชาชนจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 48.0 ของระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี ต้องการใช้น้ำหนังสือประเภทนวนิยาย และหนังสือเพื่อความบันเทิง รองลงมาร้อยละ 39.4 ต้องการ

ใช้หนังสือประเภทสารคดี และความรู้ทั่วไป น้อยที่สุดร้อยละ 14.3 ต้องการใช้นั่งสื่อกีเกี่ยวกับงานอดิเรกต่าง ๆ

ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 60.0 ของระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี ต้องการใช้นั่งสื่อบรรณคดีและความรู้ทั่วไป รองลงมาร้อยละ 49.3 ต้องการใช้นั่งสื่อบรรณคดีและหนังสือเพื่อความบันเทิง ประชาชนที่ต้องการใช้นั่งสื่อบรรณคดีส่งเสริมความก้าวหน้าทางการเรียนมีจำนวนน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 8.0

ประชาชนจำนวนมากที่สุดร้อยละ 51.1 ของระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป ต้องการใช้นั่งสื่อบรรณคดีและความรู้ทั่วไป และมีประชาชนจำนวนเท่ากันที่ต้องการใช้นั่งสื่อบรรณคดีเกี่ยวกับงานอาชีพ ประชาชนจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 6.7 ของระดับอายุนี้ ต้องการใช้นั่งสื่อบรรณคดีส่งเสริมความก้าวหน้าทางการเรียน

สำหรับ เรื่องหมวดวิชา ของหนังสือที่ประชาชนต้องการใช้ในห้องสมุดนั้น จากการสำรวจพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 57.9 และร้อยละ 54.1 ของระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี ตามลำดับ มีความต้องการใช้นั่งสื่อบรรณคดีความรู้ทั่วไป รองลงมาร้อยละ 34.1 และร้อยละ 37.1 ของระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี ต้องการใช้นั่งสื่อบรรณคดีประวัติศาสตร์ ประชาชนจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 8.5 และ 16.7 ของแต่ละระดับอายุ ต้องการใช้นั่งสื่อบรรณคดีศิลปกรรม

ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 64.0 ของระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี ต้องการใช้นั่งสื่อบรรณคดีความรู้ทั่วไป รองลงมาร้อยละ 37.3 ต้องการใช้นั่งสื่อบรรณคดีสังคมศาสตร์ น้อยที่สุดร้อยละ 14.0 ต้องการใช้นั่งสื่อบรรณคดีศิลปกรรม

ประชาชนจำนวนมากที่สุดร้อยละ 60.0 ของระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป ต้องการใช้นั่งสื่อบรรณคดีความรู้ทั่วไป รองลงมาร้อยละ 42.2 ต้องการใช้นั่งสื่อบรรณคดีศาสนา น้อยที่สุดร้อยละ 4.4 ต้องการใช้นั่งสื่อบรรณคดีกีฬาและบันเทิง

สรุปได้ว่า หนังสือบรรณคดีความรู้ทั่วไป เป็นหนังสือที่ประชาชนส่วนใหญ่ของทุกระดับอายุ ต้องการใช้ในห้องสมุด ส่วนหนังสือบรรณคดีศิลปกรรม เป็นหนังสือที่ประชาชนจำนวนน้อยที่สุด ของทุกระดับอายุ ยกเว้นระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป ต้องการใช้ในห้องสมุด

นอกจากความต้องการของประชาชนในการใช้หนังสือในห้องสมุดจะแตกต่างกันตามวัยแล้ว ในด้านที่เกี่ยวกับประเภทของสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดที่ให้ประโยชน์แก่ประชาชนมากที่สุดนั้น ประชาชนแต่ละวัยก็มีความเห็นต่างกันดังรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 23 ซึ่งสรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 42.8 ของระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี เห็นว่าหนังสือวิชาการเป็นสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดประเภทที่ให้ประโยชน์มากที่สุด ประชาชนจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 20.5 ของระดับอายุนี้ เห็นว่า นวนิยายเป็นสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดประเภทที่ให้ประโยชน์มากที่สุด

ประชาชนจำนวนสูงสุด ร้อยละ 48.0 ร้อยละ 56.0 และร้อยละ 64.4 ของระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี ระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี และระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป ตามลำดับ เห็นพ้องกันว่า วารสารและหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดประเภทที่ให้ประโยชน์มากที่สุด ประชาชนจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 24.1 ร้อยละ 24.0 และร้อยละ 13.3 ของแต่ละระดับอายุ ดังกล่าวตามลำดับ เห็นว่าหนังสืออ้างอิงเป็นสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดประเภทที่ให้ประโยชน์มากที่สุด

นอกจากนั้นมีประชาชนร้อยละ 5.1 ร้อยละ 2.4 ร้อยละ 5.3 และร้อยละ 2.2 ของทุกระดับอายุ เห็นว่าสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ได้แก่ หนังสือประกอบการเรียน เรื่องแปล สารคดี สิ่งพิมพ์รัฐบาล เป็นสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดประเภทที่ให้ประโยชน์มากที่สุด

ประชาชนที่เข้าใช้ห้องสมุด เลือกหนังสือในห้องสมุดอ่าน โดยมีส่วนประกอบในการเลือกต่าง ๆ กัน ดังปรากฏตามตารางที่ 24 ว่า ประชาชนจำนวนมากที่สุดร้อยละ 36.1 ร้อยละ 40.1 ร้อยละ 44.0 และร้อยละ 33.3 ของทุกระดับอายุ ตอบเหมือนกันว่า ชื่อผู้แต่ง เป็นส่วนประกอบสำคัญในการเลือกหนังสืออ่านในห้องสมุด และมีประชาชนจำนวนมากที่สุด ร้อยละ 33.3 ของระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป เช่นกัน ที่ตอบว่าชื่อหนังสือเป็นส่วนประกอบสำคัญในการเลือกหนังสืออ่านในห้องสมุด

ประชาชนจำนวนรองลงไปร้อยละ 33.0 ร้อยละ 33.0 และร้อยละ 34.0 ของระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี ระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี และระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี ตอบว่าชื่อหนังสือเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการเลือกหนังสืออ่านในห้องสมุด

ประชาชนจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 9.6 และร้อยละ 11.2 ของระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี ตามลำดับ ทพบว่า บทความโฆษณาหนังสือ เป็นส่วนประกอบสำคัญในการเลือกหนังสืออ่านในห้องสมุด ส่วนประชาชนจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 13.3 และร้อยละ 6.7 ของระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี และระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป ตามลำดับ ทพบว่า คำแนะนำของเพื่อนหรือคนอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบสำคัญในการเลือกหนังสืออ่านในห้องสมุด

ประชาชนร้อยละ 1.8 ร้อยละ 3.1 ร้อยละ 1.3 และร้อยละ 2.2 ทุกระดับอายุ ทพบว่า สิ่งอื่น ๆ เป็นส่วนประกอบสำคัญในการเลือกหนังสืออ่านในห้องสมุด สิ่งอื่น ๆ ดังกล่าวได้แก่ ความนิยมของผู้อ่านคนอื่น ๆ ความจำเป็นหรือความต้องการในระยะนั้น อุดมการณ์ - ส่วนตัว เป็นต้น

เนื่องจากหนังสือในห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งมีจำนวนมาก ดังนั้นจึงต้องมีการจัดหมู่หนังสือ และจัดทำบัตรรายการขึ้นไว้ในห้องสมุดเพื่อให้ประชาชนสามารถค้นหาหนังสือที่ตนต้องการได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ห้องสมุดประชาชนในภาคนี้ส่วนใหญ่จำนวน 14 แห่ง ได้จัดหมู่หนังสือ และจัดทำบัตรรายการขึ้นแล้ว แต่จากการสำรวจวิธีที่ประชาชนใช้หาหนังสือในห้องสมุดกลับปรากฏว่า ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 76.0 ร้อยละ 70.7 ร้อยละ 71.3 และร้อยละ 66.7 ของทุกระดับอายุ กลับหาหนังสือในห้องสมุดโดยวิธีจากชั้นหนังสือ ประชาชนจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 18.9 ของระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี หาหนังสือในห้องสมุดโดยวิธีตามบรรณารักษ์ ส่วนประชาชนจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 21.8 ร้อยละ 20.7 และร้อยละ 33.3 ของระดับอายุอื่น ๆ ตามลำดับ หาหนังสือในห้องสมุดโดยวิธีจากบัตรรายการ

นอกจากวิธีต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ยังมีประชาชนร้อยละ 1.8 ร้อยละ 1.4 ร้อยละ 4.0 และร้อยละ 4.4 ของทุกระดับอายุ ที่หาหนังสือในห้องสมุดโดยวิธีอื่น ๆ ได้แก่ถามเพื่อนหรือคนอื่น ๆ ดูตามโต๊ะ เก้าอี้ ในห้องสมุด ดังตารางที่ 25

ตารางที่ 18 ร้อยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่มาใช้ห้องสมุดตามความถี่ต่าง ๆ

ห้องสมุดประชาชน จังหวัด	ร้อยละของผู้มีอายุ 9-18 ปี				ร้อยละของผู้มีอายุ 19-25 ปี				ร้อยละของผู้มีอายุ 26-39 ปี				ร้อยละของผู้มีอายุ 40 ปีขึ้นไป			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1 กาฬสินธุ์	32.1	42.9	10.7	28.6	16.7	38.9	22.2	22.2	27.3	63.6	18.2	0	0	0	0	0
2 ขอนแก่น	22.9	54.2	14.6	8.3	8.0	60.0	28.9	0	38.1	57.1	9.5	0	18.2	72.3	18.2	9.1
3 ชัยภูมิ	40.0	55.0	10.0	0	30.8	38.5	15.4	7.7	13.6	54.5	32.7	4.5	9.1	63.6	27.3	0
4 นครพนม	33.3	66.7	0	0	9.1	63.6	9.1	18.2	20.0	60.0	20.0	0	50.0	50.0	0	0
5 นครราชสีมา	28.9	18.4	13.2	36.8	11.1	66.7	4.4	11.1	22.2	55.5	22.2	0	0	50.0	0	50.0
6 บุรีรัมย์	22.2	50.0	16.7	11.1	16.1	45.2	22.6	12.9	0	67.5	12.5	0	0	33.3	33.3	33.3
7 มหาสารคาม	20.0	73.3	6.7	0	6.2	87.5	0	0	40.0	60.0	0	20.0	0	100.0	0	0
8 ยโสธร	28.6	47.6	19.0	4.8	30.8	38.5	23.1	7.7	0	87.5	0	12.5	0	0	0	100.0
9 ร้อยเอ็ด	36.4	54.4	9.1	0	0	100.0	0	0	14.3	42.9	14.3	28.6	0	0	0	0
10 เลย	20.0	66.7	6.7	6.7	16.7	83.3	0	0	33.3	66.7	0	0	0	0	0	0
11 ศรีสะเกษ	16.7	50.0	16.7	16.7	14.3	42.9	28.6	14.3	0	40.0	0	60.0	16.7	33.3	50.0	0
12 สกลนคร	25.5	63.8	85.1	2.1	19.3	41.9	19.3	16.1	25.0	50.0	25.0	0	0	100.0	0	0
13 สุรินทร์	31.8	45.4	9.1	13.6	23.5	52.9	11.8	11.8	25.0	50.0	0	25.0	0	0	0	0
14 หนองคาย	27.0	43.2	24.3	0	21.4	71.4	14.3	0	40.0	60.0	0	0	0	100.0	0	0
15 อุบลราชธานี	22.5	62.5	10.0	5.0	3.6	75.0	10.7	7.1	0	66.7	8.3	25.0	0	100.0	0	0
16 อุดรราชธานี	22.7	68.2	0	4.5	29.4	58.8	0	11.8	7.7	76.9	0	15.4	33.3	33.3	0	0
17 รวมทั้งภาค	26.5	51.0	12.2	11.1	15.6	57.8	13.9	9.9	18.7	60.0	11.3	10.0	13.3	60.0	20.0	8.9

หมายเหตุ 1 = สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
2 = มากกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

3 = อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
4 = ความถี่อื่น ๆ

ตารางที่ 19 ร้อยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่มาใช้ห้องสมุดด้วยแรงจูงใจต่าง ๆ

ห้องสมุดประชาชนจังหวัด	ร้อยละของผู้มีอายุ 9 - 18 ปี					ร้อยละของผู้มีอายุ 19 - 25 ปี				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. ภาพยนตร์	17.9	12.5	5.4	32.1	16.1	5.5	5.5	0	11.1	83.3
2. ขอนแก่น	31.2	35.4	0	35.4	18.7	4.0	24.0	28.0	12.0	32.0
3. ชัยภูมิ	10.0	30.0	0	30.0	45.0	15.4	7.7	7.7	38.5	0
4. นครพนม	0	0	0	66.7	33.3	0	9.1	18.2	36.4	54.5
5. นครราชสีมา	13.2	28.9	2.6	36.8	28.9	6.7	13.3	2.2	53.3	24.4
6. บุรีรัมย์	8.3	11.1	5.5	52.8	77.8	6.4	22.6	12.9	54.8	25.8
7. มหาสารคาม	20.0	20.0	0	40.0	33.3	6.2	0	31.2	31.2	31.2
8. ยโสธร	19.0	42.9	4.8	19.0	28.6	23.1	7.7	7.7	30.8	53.8
9. รอยเอศ	9.1	18.2	0	63.6	27.3	0	0	0	50.0	50.0
10. เลย	20.0	20.0	0	46.7	13.3	0	33.3	0	66.7	0
11. ศรีสะเกษ	16.7	0	0	50.0	38.9	0	0	0	71.4	42.9
12. สกลนคร	6.4	10.6	4.2	55.3	34.0	9.7	6.4	0	61.3	22.6
13. สุรินทร์	9.1	13.6	0	68.2	13.6	11.8	0	5.9	41.2	52.9
14. หนองคาย	13.5	24.3	8.1	45.9	8.1	25.0	14.3	7.1	71.4	17.9
15. อุรธานี	20.0	15.0	2.5	55.0	20.0	21.4	14.3	14.3	35.7	28.6
16. อุบลราชธานี	27.3	18.2	0	45.4	9.1	11.8	5.9	5.9	47.1	23.5
17. รวมทั้งภาค	16.3	19.8	2.9	44.3	23.2	10.2	11.6	9.2	45.2	31.6

ตารางที่ 19 ร้อยละของประชาชนแต่ละระกัมีอายุที่มาใช้ห้องสมุดควยแรงจูงใจต่าง ๆ (ต่อ)

ห้องสมุดประชาชนจังหวัด	ร้อยละของผู้มีอายุ 26 - 39 ปี					ร้อยละของผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. ภาพลัษนุ์	0	9.1	27.3	54.5	36.4	0	0	0	0	0
2. ขอนแกน	19.0	19.0	19.0	42.9	19.0	0	0	36.4	45.4	9.1
3. ชัยภูมิ	0	0	4.5	59.1	45.5	0	0	18.2	45.4	27.3
4. นครพนม	20.0	0	0	80.0	0	0	0	50.0	50.0	0
5. นครราชสีมา	11.1	11.1	0	67.7	33.3	50.0	0	0	0	50.0
6. บุรีรัมย์	0	0	25.0	37.5	50.0	0	0	33.3	33.3	66.7
7. มหาสารคาม	40.0	0	20.0	40.0	20.0	0	0	0	0	100
8. ยูโสทร	0	12.5	0	50.0	37.5	0	0	0	100	0
9. รอยเอศ	0	0	0	57.1	42.9	0	0	0	0	0
10. เลย	33.3	0	0	66.7	33.3	0	0	0	0	0
11. ศรีสะเกษ	0	0	0	40.0	60.0	0	0	0	83.3	16.7
12. สกลนคร	12.5	0	0	62.5	50.0	0	0	0	100	0
13. สุรินทร์	0	0	0	37.5	62.5	0	0	0	0	0
14. หนองคาย	25.0	0	16.7	41.7	33.3	0	0	100	100	100
15. อุตรธานี	0	0	0	33.3	16.7	0	0	0	33.3	0
16. อุบลราชธานี	15.4	0	7.7	46.1	46.1	0	0	0	66.7	33.3
17. รวมทั้งภาค	10.0	4.7	9.3	52.0	38.0	2.2	0	20.0	51.1	24.4

หมายเหตุ 1 = เพื่อนหรือคนอื่น ๆ ชักชวนมา 4 = มาเพราะสนใจบริการและกิจกรรมของห้องสมุด
 2 = ครูหรืออาจารย์แนะนำ 5 = แรงจูงใจอื่น ๆ
 3 = มาเพราะการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด

ตารางที่ 20 ร้อยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่มาใช้ของสมุทคด้วยเหตุผลต่าง ๆ

ของสมุทคประชาชนจังหวัด	ร้อยละของผู้มีอายุ 9 - 18 ปี						ร้อยละของผู้มีอายุ 19 - 25 ปี					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
1. ภาพสีนูน	51.8	82.1	32.1	5.4	21.4	1.8	66.7	72.2	16.7	5.5	11.1	16.7
2. ขอนแกน	79.2	43.7	14.6	2.1	18.7	6.2	76.0	40.0	52.0	4.0	8.0	0
3. ซักยมิ	40.0	70.0	30.0	5.0	25.0	0	61.5	61.5	23.1	15.4	7.7	0
4. นครพนม	33.3	100	0	0	0	0	72.7	54.5	36.4	0	0	9.1
5. นครราชสีมา	65.8	26.3	21.0	2.6	39.5	0	61.4	37.8	28.9	2.2	22.2	4.4
6. บุรีรัมย์	66.7	41.7	13.9	5.5	22.2	2.8	61.3	48.4	32.3	12.9	12.9	3.2
7. มหาสารคาม	66.7	66.7	26.7	13.3	33.3	13.3	62.5	75.0	12.5	0	6.2	0
8. ยโสธร	52.4	76.2	28.6	0	23.8	4.8	53.9	76.9	23.1	0	15.4	0
9. รอยเคค	45.4	90.9	9.1	0	9.1	0	100	50.0	50.0	0	0	0
10. เลย	40.0	93.3	40.0	0	53.3	0	50.0	83.3	100	0	33.3	0
11. ศรีสะเกษ	50.0	83.3	27.8	16.7	27.8	16.7	85.7	57.1	57.1	14.3	0	0
12. สกลนคร	51.1	74.5	23.4	2.1	14.9	6.4	54.8	71.0	22.6	0	19.3	9.7
13. สุรินทร์	81.8	18.2	13.6	4.5	0	0	94.1	47.1	5.9	11.8	0	0
14. หนองคาย	67.6	32.4	27.0	10.8	27.0	0	57.1	78.6	35.7	14.3	7.1	0
15. อุครธานี	47.5	70.0	32.5	5.0	22.5	2.5	67.9	67.9	25.0	0	10.7	0
16. อุบลราชธานี	31.8	72.7	18.2	0	27.3	0	52.9	58.8	11.8	0	11.8	5.9
17. รวมพหุภาค	57.7	59.9	23.8	4.7	23.4	3.3	65.3	58.2	28.6	4.8	12.2	3.7

ตารางที่ 20 รอยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่มาใช้ห้องสมุดควยเหตุผลต่าง ๆ (ต่อ)

ห้องสมุดประชาชนจังหวัด	รอยละของผู้มีอายุ 26 - 39 ปี						รอยละของผู้มีอายุ 40 ปีขึ้นไป					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
1. กาศสินธุ์	54.5	72.7	18.2	18.2	18.2	0	0	0	0	0	0	0
2. ขอนแก่น	76.2	66.7	52.4	4.8	4.8	0	100	63.6	54.5	0	0	0
3. ชัยภูมิ	72.7	63.6	27.3	0	0	0	100	27.3	18.2	0	0	0
4. นครพนม	80.0	60.0	20.0	0	0	0	100	100	50.0	0	0	0
5. นครราชสีมา	55.5	77.8	22.2	0	0	0	100	0	0	0	0	0
6. บุรีรัมย์	87.5	62.5	25.0	0	0	0	100	66.7	33.3	0	0	0
7. มหาสารคาม	80.0	60.0	20.0	0	20.0	0	100	0	0	0	0	0
8. ยโสธร	50.0	87.5	50.0	0	0	0	0	100	0	0	0	0
9. รอยเอศ	42.9	57.1	28.6	0	0	28.6	0	0	0	0	0	0
10. เลย	66.7	100	33.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11. ศรีสะเกษ	60.0	40.0	0	0	0	40.0	66.7	16.7	33.3	0	0	0
12. สกลนคร	37.5	87.5	37.5	0	0	0	100	100	0	0	100	0
13. สุรินทร์	87.5	37.5	25.0	25.0	0	0	0	0	0	0	0	0
14. หนองคาย	60.0	60.0	0	0	0	0	100	0	0	0	0	0
15. อุดรธานี	83.3	58.3	16.7	0	0	16.7	100	33.3	0	0	0	0
16. อุบลราชธานี	61.5	84.6	23.1	15.4	0	0	100	33.3	0	0	0	0
17. รวมทั้งภาค	67.3	67.3	28.0	4.7	2.7	4.0	93.3	42.2	26.7	0	2.2	0

หมายเหตุ 1 = เพื่ออ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในห้องสมุด
 2 = เพื่อยืมหนังสือที่สนใจไปอ่านที่บ้าน
 3 = เพื่อใช้หนังสืออ้างอิงซึ่งยืมกลับบ้านไม่ได้

4 = เพื่อนำหนังสือจากที่บ้านหรือที่อื่น ๆ มาอ่านในห้องสมุด
 5 = เพื่อนำมาทำการบ้านที่ได้รับมอบหมายจากครู หรืออาจารย์
 6 = เหตุผลอื่น ๆ

ตารางที่ 21 ร้อยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่通宵การใช้หนังสือและสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ในห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชนจังหวัด	ร้อยละของผู้นี้อายุ 9 - 18 ปี					ร้อยละของผู้นี้อายุ 19 - 25 ปี				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. ภาพสีนูน	51.8	32.1	12.5	5.4	60.7	50.0	55.5	27.9	33.3	44.4
2. ขอนแกน	22.9	41.7	12.5	14.6	41.7	24.0	40.0	8.0	44.0	12.0
3. ซัยภูมิ	35.0	25.0	10.0	5.0	45.0	69.3	30.8	23.1	15.4	15.4
4. นครพนม	33.3	0	0	0	0	36.4	36.4	18.2	18.2	36.4
5. นครราชสีมา	26.3	10.5	2.6	7.9	55.3	44.4	37.8	11.1	11.1	37.8
6. บุรีรัมย์	27.8	18.9	19.4	8.3	30.5	32.3	38.7	19.3	6.4	29.0
7. มหาสารคาม	66.7	33.3	6.7	13.3	66.7	62.5	25.0	0	6.2	25.0
8. ยูโสธร	33.3	19.0	9.5	0	57.1	61.5	15.4	30.8	53.8	0
9. รอยเอศ	81.8	54.5	0	0	27.3	0	0	50.0	50.0	50.0
10. เลย	60.0	26.7	6.7	13.3	46.7	50.0	33.3	16.7	33.3	83.3
11. ศรีสะเกษ	66.7	38.9	0	22.2	44.4	14.3	71.4	0	14.3	14.3
12. สกลนคร	55.3	36.2	10.6	8.5	48.9	58.1	41.9	29.0	19.3	45.2
13. สุรินทร์	45.4	45.4	9.1	9.1	36.4	35.3	52.9	5.9	35.3	29.4
14. หนองคาย	27.0	32.4	13.5	8.1	16.2	85.7	57.1	7.1	21.4	14.3
15. อุครธานี	50.0	25.0	12.5	30.0	42.5	39.3	35.7	7.1	25.0	35.7
16. อุบลราชธานี	77.3	18.2	13.6	36.4	45.4	82.3	35.3	0	11.7	23.5
17. รวมทั้งภาค	44.1	29.4	10.5	12.0	44.3	48.0	39.4	14.3	21.8	30.3

ตารางที่ 21 ร้อยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่ต้องการใช้หนังสือและสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ในห้องสมุด (ต่อ)

ห้องสมุดประชาชนจังหวัด	ร้อยละของผู้มีอายุ 26 - 39 ปี					ร้อยละของผู้มีอายุ 40 ปีขึ้นไป				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. กภาพสีนูน	54.5	54.5	27.3	45.4	18.2	0	0	0	0	0
2. ขอนแกน	33.3	52.4	33.3	57.1	9.5	72.7	72.7	27.3	72.7	0
3. ซัยภูมิ	54.5	63.6	31.8	45.4	13.6	9.1	54.5	9.1	72.7	18.2
4. นครพนม	20.0	60.0	20.0	60.0	0	50.0	50.0	0	50.0	0
5. นครราชสีมา	55.5	44.4	22.2	33.3	0	50.0	0	0	50.0	0
6. บุรีรัมย์	62.5	62.5	12.5	50.0	25.0	66.7	66.7	33.3	33.3	0
7. มหาสารคาม	60.0	60.0	20.0	40.0	20.0	0	0	0	0	0
8. ยูโสธร	75.0	37.5	25.0	37.5	0	100	0	0	100	0
9. รอยเอศ	42.9	85.7	57.1	57.1	0	0	0	0	0	0
10. เลย	66.7	66.7	33.3	66.7	0	0	0	0	0	0
11. ศรีสะเกษ	0	60.0	0	40.0	20.0	16.7	33.3	0	16.7	16.7
12. สกลนคร	62.5	50.0	37.5	37.5	0	100	0	0	100	0
13. สุรินทร์	25.0	87.0	0	25.0	0	0	0	0	0	0
14. หนองคาย	40.0	100	0	20.0	0	100	100	0	0	0
15. อุบลราชธานี	50.0	75.0	8.3	41.7	0	33.3	66.7	0	33.3	0
16. บุคธราชธานี	69.2	38.5	15.4	38.5	7.7	0	33.3	0	0	0
17. รวมทั้งภาค	49.3	60.0	23.3	44.0	8.0	40.0	51.1	11.1	51.1	6.7

หมายเหตุ 1 = นวนิยาย และหนังสือกานการบันเทิง
 2 = สารคดี
 3 = หนังสือที่เกี่ยวกับงานอดิเรกต่าง ๆ

4 = หนังสือที่เกี่ยวกับงานอาชีพ
 5 = หนังสือที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางดานการเรียน

ตารางที่ 22 ร้อยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่ถือการใช้หนังสือพิมพ์รายวันต่าง ๆ ในท้องสมุก

ท้องสมุกประชาชนจังหวัด	ร้อยละของผู้อยู่อายุ 9 - 18 ปี											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. กาทสินธุ์	46.4	33.9	14.3	39.3	26.8	50.0	23.2	42.9	5.4	10.7	37.5	57.1
2. ขอนแก่น	60.4	8.3	8.3	18.7	6.2	33.3	16.7	25.0	4.2	25.0	25.0	37.5
3. ชัยภูมิ	55.0	20.0	5.0	25.0	5.0	35.0	0	40.0	10.0	0	20.0	25.0
4. นครพนม	0	33.3	0	0	33.3	0	0	0	33.3	33.3	0	0
5. นครราชสีมา	63.2	13.2	10.5	42.1	15.8	36.8	13.2	39.5	10.5	21.0	23.7	26.3
6. บุรีรัมย์	63.9	18.9	5.5	18.9	18.9	11.1	11.1	16.7	18.9	18.9	5.5	11.1
7. มหาสารคาม	66.7	33.3	20.0	53.3	40.0	66.7	40.0	53.3	20.0	33.3	53.3	73.3
8. ยโสธร	71.4	4.8	4.8	28.6	14.3	33.3	19.0	42.9	0	0	28.6	28.6
9. รอยเอศ	45.4	18.2	9.1	27.3	18.2	36.4	27.3	36.4	18.2	27.3	27.3	36.4
10. เลย	66.7	26.7	13.3	40.0	20.0	33.3	33.3	46.7	13.3	26.7	20.0	40.0
11. ศรีสะเกษ	61.1	16.7	0	22.2	5.5	27.8	11.1	38.9	11.1	11.1	11.1	38.9
12. สกลนคร	59.6	17.0	4.2	34.0	21.3	29.8	19.1	29.8	8.5	8.5	27.7	29.8
13. สุรินทร์	50.0	13.6	9.1	9.1	18.2	31.8	22.7	22.7	4.5	27.3	9.1	18.2
14. หนองคาย	59.5	8.1	16.2	16.2	13.5	24.3	2.7	18.9	0	8.1	16.2	27.0
15. อุตรดิตถ์	62.5	10.0	5.0	22.5	15.0	25.0	20.0	15.0	5.0	20.0	22.5	25.0
16. อุบลราชธานี	45.4	13.6	22.7	36.4	27.3	31.8	18.2	40.9	22.7	18.2	40.9	54.5
17. รวมทั้งภาค	57.9	16.5	9.6	27.8	17.1	32.7	17.1	31.4	8.5	15.8	24.3	34.1

ตารางที่ 22 ร้อยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่ถือการใช้หนังสือพิมพ์รายวันในท้องถิ่น (ต่อ)

ท้องถิ่นประชาชนจังหวัด	ร้อยละของผู้อยู่อายุ 19 - 25 ปี											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. กาฬสินธุ์	61.1	27.8	22.2	33.3	22.2	27.8	27.8	44.4	27.8	22.2	11.1	22.2
2. ขอนแก่น	56.0	36.0	48.0	52.0	20.0	20.0	20.0	40.0	24.0	28.0	28.0	52.0
3. ชัยภูมิ	30.8	15.4	15.4	15.4	15.4	30.8	15.4	23.1	15.4	15.4	15.4	23.1
4. นครพนม	45.4	36.4	9.1	27.3	18.2	18.2	0	27.3	27.3	0	18.2	27.3
5. นครราชสีมา	55.5	26.7	13.3	35.5	22.2	15.5	20.0	26.7	13.3	22.2	20.0	35.5
6. บุรีรัมย์	41.9	16.1	19.3	25.8	16.1	9.7	12.9	16.1	19.3	6.4	16.1	19.3
7. มหาสารคาม	56.2	6.2	6.2	25.0	0	37.5	18.7	37.5	6.2	18.7	37.5	43.7
8. ยโสธร	38.5	7.7	0	15.4	23.1	30.8	0	38.5	15.4	15.4	0	0
9. ร้อยเอ็ด	50.0	50.0	100	0	0	0	50.0	100	0	0	50.0	100
10. เลย	100	33.3	0	66.7	16.7	33.3	33.3	50.0	0	0	16.7	50.0
11. ศรีสะเกษ	57.1	14.3	14.3	57.1	28.6	14.3	42.9	28.6	0	28.6	42.9	57.1
12. สกลนคร	58.1	9.7	9.7	38.7	22.6	29.0	16.1	38.7	22.6	9.7	41.9	58.1
13. สุรินทร์	64.7	47.1	41.2	41.2	29.4	35.3	41.2	23.5	23.5	29.4	29.4	35.3
14. หนองคาย	92.9	21.4	7.1	42.9	7.1	14.3	21.4	21.4	21.4	21.4	42.9	64.3
15. อุตรดิตถ์	39.3	7.1	17.9	39.3	14.3	32.1	10.7	28.6	7.1	7.1	25.0	35.7
16. อุบลราชธานี	52.9	17.6	17.6	23.5	23.5	11.8	17.6	23.5	11.8	29.4	17.6	29.4
17. รวมทั้งภาค	54.1	21.1	18.4	34.7	18.7	22.8	18.7	30.6	16.7	17.0	24.5	37.1

ตารางที่ 22 ร้อยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่ก่อการใช้หนังสือหมวดวิชาต่าง ๆ ในห้องสมุด (กธ)

ห้องสมุดประชาชนจังหวัด	ร้อยละของผู้นี้อายุ 26 - 39 ปี											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. กาศิลป์	81.8	36.4	27.3	54.5	9.1	18.2	0	45.4	0	0	9.1	18.2
2. ขอนแก่น	47.6	33.3	52.4	28.6	0	4.8	4.8	14.3	4.8	14.3	9.5	61.9
3. ชัยภูมิ	68.2	18.2	18.2	27.3	22.7	18.2	31.8	36.4	13.6	13.6	9.1	27.3
4. นครพนม	60.0	20.0	20.0	40.0	20.0	20.0	20.0	40.0	20.0	20.0	20.0	40.0
5. นครราชสีมา	66.7	55.5	44.4	33.3	22.2	44.4	22.2	33.3	22.2	22.2	22.2	22.2
6. บุรีรัมย์	62.5	62.5	87.5	50.0	37.5	12.5	12.5	25.0	12.5	12.5	25.0	37.5
7. มหาสารคาม	40.0	20.0	20.0	60.0	40.0	40.0	20.0	40.0	20.0	40.0	40.0	60.0
8. ยโสธร	50.0	37.5	12.5	50.0	0	12.5	12.5	25.0	12.5	12.5	0	0
9. ร้อยเอ็ด	57.1	28.6	28.6	28.6	0	0	0	57.1	42.9	28.6	28.6	42.9
10. เลย	100	33.3	33.3	66.7	33.3	33.3	0	33.3	0	33.3	66.7	66.7
11. ศรีสะเกษ	80.0	60.0	20.0	40.0	40.0	0	20.0	0	0	20.0	20.0	40.0
12. สกลนคร	62.5	37.5	37.5	50.0	25.0	12.5	25.0	62.5	37.5	50.0	25.0	50.0
13. สุรินทร์	50.0	25.0	0	37.5	25.0	25.0	37.5	25.0	12.5	0	0	25.0
14. หนองคาย	40.0	20.0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15. อุบลราชธานี	75.0	33.3	41.7	41.7	33.3	16.7	33.3	25.0	16.7	16.7	16.7	14.7
16. อุตรดิตถ์	84.6	23.1	33.8	30.8	15.4	7.7	15.4	38.5	15.4	38.5	15.4	30.8
17. รวมทั้งภาค	64.0	32.7	32.0	37.3	18.0	15.3	17.3	31.3	14.0	18.7	14.7	35.3

ตารางที่ 22 ร้อยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่ต้องการใช้หนังสือหมวดวิชาต่าง ๆ ในห้องสมุด (ต่อ)

ห้องสมุดประชาชนจังหวัด	ร้อยละของผู้นิยมอายุ 40 ปี ขึ้นไป											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. กาศสินธุ์	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. ขอนแก่น	81.8	36.4	72.7	54.5	18.2	27.3	9.1	45.5	18.2	18.2	36.4	72.7
3. ชัยภูมิ	45.4	18.2	0	27.3	9.1	9.1	18.2	0	9.1	0	18.2	36.4
4. นครพนม	50.0	50.0	50.0	50.0	50.0	50.0	50.0	0	0	0	0	50.0
5. นครราชสีมา	100	0	50.0	0	0	0	0	50.0	0	0	50.0	0
6. บุรีรัมย์	33.3	0	66.7	0	0	0	0	33.3	33.3	0	0	0
7. มหาสารคาม	0	100	100	0	0	0	0	100	0	0	0	100
8. ยโสธร	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9. รอยเอิก	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10. เลย	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11. ศรีสะเกษ	66.7	50.0	16.7	16.7	33.3	0	0	33.3	16.7	0	33.3	33.3
12. สกลนคร	100	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13. สุรินทร์	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14. หนองคาย	0	0	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15. อุบลราชธานี	33.3	0	33.3	66.7	0	0	0	0	0	0	0	0
16. อุตรดิตถ์	66.7	66.7	66.7	0	33.3	33.3	33.3	33.3	0	0	0	33.3
17. รวมทั้งภาค	60.0	28.9	42.2	28.9	15.5	13.3	13.3	24.4	11.1	4.4	20.0	37.8

หมายเหตุ 1 = ความรู้ทั่วไป 4 = สังคมศาสตร์ 7 = วิทยาศาสตร์ประยุกต์ 10 = กีฬาและการบันเทิง
 2 = ปรัชญา 5 = ภาษาศาสตร์ 8 = วรรณคดี 11 = ภูมิศาสตร์
 3 = ศาสนา 6 = วิทยาศาสตร์ 9 = ศิลปกรรม 12 = ประวัติศาสตร์

ตารางที่ 23 ร้อยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับประเภทต่าง ๆ ของสิ่งพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ที่ประโยชน์มากที่สุด

หนังสือพิมพ์ประชาชนจังหวัด	ร้อยละของผู้นี้อายุ 9 - 18 ปี					ร้อยละของผู้นี้อายุ 19 - 25 ปี				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. ภาพสีนูน	21.4	33.9	32.1	33.9	7.1	44.4	38.9	16.7	22.2	5.5
2. ขอนแกน	54.2	39.6	10.4	14.6	4.2	56.0	48.0	24.0	28.0	0
3. ชัยภูมิ	15.0	30.0	10.0	50.0	0	38.5	38.5	53.8	7.7	0
4. นครพนม	0	33.3	0	66.7	0	45.5	54.5	36.4	27.3	9.1
5. นครราชสีมา	15.8	55.3	13.2	23.7	7.9	46.7	28.9	8.9	26.7	2.2
6. บุรีรัมย์	38.9	38.9	11.1	25.0	0	48.4	51.6	32.3	29.0	0
7. มหาสารคาม	40.0	40.0	26.7	46.7	0	62.5	6.3	50.0	6.3	0
8. ยโสธร	38.1	47.6	14.3	19.0	0	23.1	53.8	46.2	30.8	7.7
9. รอยเอก	18.2	27.3	54.5	18.2	9.1	50.0	50.0	50.0	50.0	0
10. เลย	6.7	53.3	20.0	40.0	0	50.0	33.3	16.7	33.3	16.7
11. ศรีสะเกษ	22.2	38.9	22.2	27.8	5.5	28.6	42.9	0	42.9	14.3
12. สกลนคร	23.4	59.6	21.3	21.3	2.1	48.4	41.9	32.3	25.8	0
13. สุรินทร์	40.9	27.3	13.6	18.2	4.5	47.1	64.7	17.6	11.8	0
14. หนองคาย	35.1	40.5	16.2	13.5	8.1	35.7	64.3	14.3	28.6	0
15. อุบลราชธานี	27.5	50.0	30.0	25.0	15.0	57.1	50.0	25.0	25.0	3.6
16. อุตรดิตถ์	18.2	40.9	31.8	36.4	4.5	58.8	17.6	41.2	17.6	0
17. รวมทั้งภาค	28.9	42.8	20.5	26.1	5.1	48.0	41.8	26.9	24.1	2.4

ตารางที่ 23 ร้อยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับประเภทต่าง ๆ ของสิ่งพิมพ์ในท้องสมุกที่ให้ประโยชน์มากที่สุด (ต่อ)

ท้องสมุกประชาชนจังหวัด	ร้อยละของผู้มีอายุ 26 - 39 ปี					ร้อยละของผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1. ภาพสีนูน	45.5	72.7	9.1	27.3	0	0	0	0	0	0
2. ขอนแกน	57.1	52.4	19.1	33.3	0	81.8	54.5	63.6	9.1	0
3. ชัยภูมิ	68.2	40.9	22.7	18.2	4.5	45.4	54.5	9.1	27.3	0
4. นครพนม	60.0	60.0	40.0	40.0	20.0	100	50.0	50.0	0	0
5. นครราชสีมา	44.4	44.4	55.5	22.2	0	100	50.0	0	0	0
6. บุรีรัมย์	50.0	37.5	37.5	25.0	0	66.7	33.3	33.3	0	0
7. มหาสารคาม	60.0	60.0	40.0	20.0	0	0	100	0	0	0
8. ยโสธร	37.5	37.5	25.0	25.0	0	100	0	100	0	0
9. รอยเอ็ด	57.1	28.6	28.6	14.3	0	0	0	0	0	0
10. เลย	33.3	100	33.3	33.3	0	0	0	0	0	0
11. ศรีสะเกษ	60.0	20.0	0	40.0	20.0	66.7	33.3	16.7	16.7	0
12. สกลนคร	37.5	62.5	25.0	0	12.5	100	0	0	0	0
13. สุรินทร์	37.5	37.5	25.0	12.5	25.0	0	0	0	0	0
14. หนองคาย	60.0	40.0	40.0	0	0	100	100	100	100	0
15. อุตรดิตถ์	75.0	25.0	50.0	33.3	16.7	33.3	66.7	0	0	0
16. อุบลราชธานี	69.0	38.5	53.9	30.8	0	33.3	33.3	0	0	33.3
17. รวมทั้งภาค	56.0	45.3	30.7	24.0	5.3	64.4	48.9	28.9	13.3	2.2

หมายเหตุ 1 = วารสารและหนังสือพิมพ์ 2 = หนังสือวิชาการ 3 = นวนิยาย 4 = หนังสืออ้างอิง 5 = สิ่งพิมพ์อื่น ๆ

ตารางที่ 24 ร้อยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่อาศัยส่วนประกอบต่าง ๆ ในการเลือกหนังสืออ่านในห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน จังหวัด	ร้อยละของผู้มีอายุ 9 - 18 ปี									ร้อยละของผู้มีอายุ 19 - 25 ปี								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 ภาพสีนูน	7.1	35.7	10.7	33.9	23.2	21.4	50.0	35.7	5.4	5.5	22.2	16.7	27.8	27.8	44.4	38.9	55.5	16.7
2 ขอนแกน	14.6	20.8	4.2	6.2	22.9	33.3	14.6	25.0	0	36.0	24.0	20.0	16.0	12.0	44.0	36.0	68.0	0
3 ชัยภูมิ	5.0	35.0	20.0	20.0	15.0	60.0	30.0	50.0	0	15.4	23.1	30.8	30.8	15.4	15.4	61.5	30.8	0
4 นครพนม	0	66.7	0	0	0	0	66.7	0	0	23.3	23.3	0	18.2	18.2	27.3	27.3	18.2	0
5 นครราชสีมา	7.9	36.8	2.6	15.8	26.3	31.6	28.9	21.0	0	6.7	22.2	11.1	15.5	22.2	33.3	31.1	24.4	4.4
6 บุรีรัมย์	16.7	19.4	5.5	8.3	22.2	30.5	19.4	16.7	0	19.3	29.3	9.7	16.1	29.0	25.8	48.4	22.6	0
7 มหาสารคาม	13.3	20.0	6.7	46.7	26.7	40.0	53.3	46.7	0	37.5	37.5	18.7	25.0	12.5	25.0	37.5	33.3	0
8 ยโสธร	14.3	38.1	4.8	28.6	9.5	42.9	38.1	38.1	0	23.1	7.7	0	15.4	46.1	30.8	46.1	61.5	0
9 รอยเอือก	9.1	18.2	9.1	18.2	18.2	9.1	81.8	36.4	0	0	100.0	50.0	0	0	0	0	50.0	0
10 เลย	26.7	13.3	6.7	20.0	33.3	60.0	40.0	20.0	0	0	33.3	16.7	50.0	33.3	0	100.0	33.3	16.7
11 ศรีสะเกษ	5.5	22.2	5.5	50.0	33.4	11.1	50.0	27.8	0	0	42.9	0	0	42.9	0	28.6	14.3	0
12 สกลนคร	8.5	27.7	8.5	14.9	14.9	19.1	51.1	25.5	2.1	3.2	35.5	16.1	12.9	25.8	41.9	45.2	51.6	0
13 สุรินทร์	4.5	22.7	18.2	9.1	13.6	31.8	27.3	22.7	4.5	0	17.6	0	5.9	41.2	35.3	23.5	29.4	11.8
14 หนองคาย	10.8	21.6	13.5	18.9	8.1	37.8	35.1	21.6	0	28.6	35.7	14.3	21.4	35.7	57.1	57.1	28.6	0
15 อุดรธานี	10.0	40.0	15.0	35.0	15.0	47.5	27.5	57.5	0	28.6	32.1	3.6	14.3	32.1	35.7	25.0	21.4	0
16 อุบลราชธานี	13.6	13.6	18.2	27.3	27.3	40.9	31.8	22.7	13.6	17.6	29.4	0	29.4	5.9	29.4	52.9	17.6	5.9
17 รวมทั้งภาค	10.7	27.6	9.6	21.8	19.8	33.0	36.1	30.3	1.8	16.7	27.9	11.2	18.0	25.2	33.0	40.1	34.6	3.1

ตารางที่ 24 ร้อยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่อาศัยส่วนประกอบต่าง ๆ ในการเลือกหนังสืออ่านในห้องสมุด (ต่อ)

ห้องสมุดประชาชนจังหวัด	ร้อยละของผู้อยู่อายุ 26 - 39 ปี								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. ภาพสีนูน	27.3	45.4	0	18.2	27.3	54.5	45.4	63.6	0
2. ขอนแกน	42.9	28.6	33.3	14.3	19.0	38.1	33.3	14.3	0
3. ชัยภูมิ	9.1	13.6	18.2	9.1	50.0	54.5	36.4	36.4	0
4. นครพนม	20.0	60.0	20.0	0	40.0	60.0	40.0	40.0	0
5. นครราชสีมา	11.1	22.2	0	11.1	22.2	44.4	66.7	44.4	0
6. บุรีรัมย์	62.5	37.5	25.0	37.5	50.0	25.0	75.0	75.0	0
7. มหาสารคาม	40.0	60.0	0	0	20.0	20.0	20.0	60.0	0
8. ยูโสธร	25.0	25.0	12.5	0	12.5	25.0	37.5	87.5	0
9. รอยเอศ	0	0	28.6	42.9	0	0	57.1	71.4	0
10. โดย	66.7	33.3	33.3	33.3	33.3	0	66.7	100	0
11. ศรีสะเกษ	0	0	0	0	0	20.0	0	0	0
12. สกลนคร	25.0	25.0	0	12.5	25.0	62.5	25.0	37.5	0
13. สุรินทร์	12.5	37.5	0	0	12.5	12.5	50.0	25.0	0
14. หนองคาย	20.0	20.0	0	0	20.0	40.0	20.0	20.0	0
15. อุบลราชธานี	33.3	25.0	8.3	16.7	25.0	16.7	33.3	25.0	0
16. อุตรดิตถ์	7.7	38.5	15.4	15.4	38.5	15.4	84.6	38.5	15.4
17. รวมทั้งภาค	24.0	28.0	14.0	13.3	27.3	34.0	44.0	40.7	1.3

ตารางที่ 24 ร้อยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่อาศัยส่วนประกอบต่าง ๆ ในการเลือกหนังสืออ่านในห้องสมุด (ต่อ)

ห้องสมุดประชาชนจังหวัด	ร้อยละของผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. ภาพสีนู้	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2. ขอนแกน	54.5	45.4	36.4	27.3	18.2	36.4	45.4	18.2	0
3. ชัยภูมิ	9.1	27.3	0	0	18.2	36.4	36.4	27.3	9.1
4. นครพนม	100	50.0	0	0	50.0	0	100	50.0	0
5. นครราชสีมา	0	0	0	0	50.0	0	0	50.0	0
6. บุรีรัมย์	66.7	0	0	0	66.7	66.7	33.3	66.7	0
7. มหาสารคาม	0	0	0	0	100	100	0	100	0
8. ยโสธร	0	0	0	0	100	100	100	100	0
9. รอยเอ็ด	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10. เลย	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11. ศรีสะเกษ	16.7	0	0	0	16.7	16.7	16.7	50.0	0
12. สกลนคร	0	0	0	0	100	0	0	0	0
13. สุรินทร์	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14. หนองคาย	0	0	0	0	100	0	0	100	0
15. อุบลราชธานี	33.3	0	0	0	0	33.3	0	33.3	0
16. อุบลราชธานี	0	33.3	0	0	0	33.3	33.3	33.3	0
17. รวมทั้งภาค	28.9	22.2	8.9	6.7	26.7	33.3	33.3	37.8	2.2

หมายเหตุ 1 = ค่าแนะนำของบรรณารักษ์ 4 = ค่าแนะนำของเพื่อนหรือคนอื่น ๆ 7 = ชื่อผู้แต่ง
 2 = บทความวิจารณ์หนังสือ 5 = รายชื่อหนังสือใหญ่ในห้องสมุด 8 = เนื้อหาของหนังสือ
 3 = บทความโฆษณาหนังสือ 6 = ชื่อหนังสือ 9 = อื่น ๆ

ตารางที่ 25 ร้อยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่หาหนังสือในห้องสมุดโดยวิธีต่าง ๆ

ห้องสมุดประชาชน จังหวัด	ร้อยละของผู้มีอายุ 9-18 ปี				ร้อยละของผู้มีอายุ 19-25 ปี				ร้อยละของผู้มีอายุ 26-39 ปี				ร้อยละของผู้มีอายุ 40 ปีขึ้นไป			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1 กาฬสินธุ์	7.1	94.6	5.4	0	0	88.9	11.1	5.5	9.1	90.1	36.4	0	0	0	0	0
2 ขอนแก่น	18.7	68.7	16.7	4.2	32.0	64.0	24.0	0	23.8	66.7	52.4	0	36.4	72.7	54.5	18.2
3 ชัยภูมิ	35.0	60.0	0	0	15.4	84.6	15.4	0	18.2	63.6	27.3	0	27.3	45.4	54.5	0
4 นครพนม	0	66.7	33.3	33.3	36.4	36.4	54.5	0	40.0	60.0	20.0	20.0	50.0	100	100	0
5 นครราชสีมา	34.2	65.8	10.5	0	26.7	66.7	15.5	0	22.2	88.9	33.3	0	0	100	0	50.0
6 บุรีรัมย์	13.9	63.9	19.4	0	32.3	61.3	25.8	0	50.0	50.2	62.5	0	66.7	66.7	66.7	0
7 มหาสารคาม	40.0	66.7	26.7	0	0	68.7	37.5	0	20.0	100	60.0	0	100	0	0	0
8 ยโสธร	4.8	90.5	38.1	0	7.7	84.6	53.8	0	25.0	75.0	50.0	12.5	0	100	0	0
9 รอยเอ็ด	18.2	82.8	0	0	50.0	50.0	0	0	14.3	57.1	14.3	0	0	0	0	0
10 เลย	13.3	86.7	13.3	13.3	16.7	66.7	33.3	16.7	33.3	100	66.7	66.7	0	0	0	0
11 ศรีสะเกษ	16.7	77.8	22.2	0	14.3	71.4	0	0	0	80.0	20.0	0	16.7	66.7	33.3	0
12 สกลนคร	21.3	78.7	8.5	0	12.9	87.1	9.7	0	50.0	37.5	25.0	0	100	0	0	0
13 สุรินทร์	18.2	86.4	13.6	0	29.4	70.6	5.6	5.9	0	75.0	37.5	0	0	0	0	0
14 หนองคาย	21.6	64.9	10.8	5.4	14.3	71.4	42.9	0	0	100	0	0	0	100	100	0
15 อุดรธานี	20.0	75.0	12.5	0	35.7	64.3	28.6	0	16.7	75.0	33.3	8.3	33.3	66.7	33.3	0
16 อุบลราชธานี	13.6	81.8	22.7	4.5	17.7	76.5	23.5	5.9	15.4	69.2	23.1	7.7	33.3	100	0	0
17 รวมทั้งภาค	18.9	76.0	13.8	1.8	21.8	70.7	23.1	1.4	20.7	71.3	35.3	4.0	33.3	66.7	44.4	4.4

หมายเหตุ 1 = จากบัตรรายการ
2 = จากชั้นหนังสือ

3 = ตามบรรณารักษ์
4 = วิธีอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการให้บริการของหอสมุดจากตารางที่ 16 ถึง 25 ข้างต้นนั้น แสดงให้เห็นถึงข้อเท็จจริงบางประการ ซึ่งมีผลต่อการให้บริการของหอสมุด เช่นเดียวกับ สภาพของหอสมุด ทรัพยากร ระเบียบของหอสมุด หนังสือและสิ่งพิมพ์ ตลอดจนการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่หอสมุด ก็ถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่ง ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการให้บริการของหอสมุด ดังนั้นการจะสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ต่อบริการของหอสมุดจึงจำเป็นต้องสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อสิ่งเหล่านี้ด้วย ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับ เรื่องเหล่านี้แต่ละเรื่อง เรียงตามลำดับไป ในตารางที่ 26 ถึง 5; แล้วจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของประชาชนต่อบริการของหอสมุด ในตารางที่ 52 ถึง 87

ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับสภาพของหอสมุด (ดังตารางที่ 26 ถึง 35)

สภาพของหอสมุดเป็นองค์ประกอบสำคัญเบื้องต้นของการให้บริการและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของหอสมุด หอสมุดที่ดีควรตั้งอยู่ในทำเลดี มีการคมนาคมสะดวก มีอาคารหอสมุดที่เหมาะสม สะอาด และกว้างขวาง มีการแบ่งเนื้อที่หอสมุดที่เหมาะสม มีการตกแต่งหอสมุดให้น่าดูและชวนเข้าใช้ เมื่อได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยแล้ว พบว่า ประชาชนทุกระดับอายุเห็นว่า การถ่ายเทอากาศในหอสมุด ตลอดจนความสะอาดในหอสมุดอยู่ในระดับดีมาก และเห็นพ้องกันว่า หอสมุดมีเสียงรบกวนอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับเรื่องความกว้างขวางของหอสมุด บ่ายมอกทิศทางในหอสมุด การแบ่งสัดส่วนของเนื้อที่หอสมุด การตกแต่งหอสมุดให้น่าดูและชวนเข้าใช้ รวมถึงเรื่องความสะอาดของห้องน้ำในหอสมุดนั้น เป็นเรื่องที่ประชาชนทุกระดับอายุเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง สำหรับเรื่องแสงสว่างในหอสมุดนั้น ประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี เห็นว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง แต่ประชาชนระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี และระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป เห็นว่า แสงสว่างในหอสมุดมีความเหมาะสมมาก

ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับครุภัณฑ์ของห้องสมุด (ดังตารางที่ 36 ถึง 39)

วัสดุครุภัณฑ์เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของห้องสมุด ซึ่งจะมีผลต่อการจัดบริการและกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องสมุดด้วย เพราะห้องสมุดที่มีวัสดุครุภัณฑ์ที่เหมาะสม ครบถ้วนและจำนวนเพียงพอจะสามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างเต็มที่ จากการสำรวจพบว่า ประชาชนทุกระดับอายุมีความพอใจในระดับปานกลางในเรื่องจำนวนโต๊ะเก้าอี้ของห้องสมุด มีเพียงพอกับผู้ใช้ และเห็นว่า แขนง่ายและตู้สำหรับจัดนิทรรศการ ตลอดจนตู้และชั้นเก็บหนังสือ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับชั้นวางวารสารและนิตยสารนั้น ประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี ระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี และระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี เห็นว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ประชาชนระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป เห็นว่า มีความเหมาะสมมาก

ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับระเบียบและกฎเกณฑ์ของห้องสมุด (ดังตารางที่ 40 ถึง 41)

ระเบียบและกฎเกณฑ์ที่เหมาะสมของห้องสมุดมีส่วนช่วยดึงดูดให้ประชาชนสนใจมาใช้ห้องสมุด และทำให้การให้บริการของห้องสมุดก้าวหน้า ประชาชนทุกระดับอายุมีความเห็นพ้องกันว่าระเบียบของห้องสมุดเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกและการยืม มีความเหมาะสมมาก ประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี เห็นว่า เวลาปิดเปิดทำการของห้องสมุด มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง แต่ประชาชนระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี และระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป เห็นว่ามีความเหมาะสมมาก

ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับหนังสือและสิ่งพิมพ์ของห้องสมุด (ดังตารางที่ 42 ถึง 48)

หนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ของห้องสมุดควรได้รับการคัดเลือกแล้วว่ามีคุณค่า มีความเหมาะสม และที่สำคัญคือควรตรงกับความต้องการของผู้ใช้ เพราะจะทำให้ประชาชนสามารถใช้ประโยชน์จากห้องสมุดได้เต็มที่ การจัดเรียงหนังสือบนชั้นให้เป็นระเบียบก็มีส่วนช่วยให้ประชาชนสามารถค้นหาหนังสือที่ตนต้องการได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น สำหรับความคิดเห็นของประชาชนต่อหนังสือและสิ่งพิมพ์ของห้องสมุดนั้น ปรากฏว่า ประชาชนทุกระดับอายุ

เห็นว่า หนังสือวารสารและหนังสือพิมพ์ของห้องสมุดมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง หนังสือของห้องสมุดตรงกับความต้องการของประชาชน และการจัดเรียงหนังสือบนชั้น มีความเป็นระเบียบอยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน แต่ประชาชนทุกระดับอายุเห็นพ้องกันว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการ เลือกรับหนังสือเข้าห้องสมุดน้อย ส่วนเรื่องบัตริยการและการจัดหมู่หนังสือของห้องสมุดนั้น ประชาชนทุกระดับอายุ เห็นว่า บัตริยการของห้องสมุดให้ความ สะดวกในระดับปานกลางในการช่วยค้นหาสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด ประชาชนระดับอายุ 40 ปีขึ้นไป เห็นว่า ระบบการจัดหมู่หนังสือของห้องสมุดให้ความสะดวกมากในการค้นหาหนังสือ แต่ประชาชนระดับอายุอื่น ๆ เห็นว่าระบบการจัดหมู่หนังสือของห้องสมุดให้ความสะดวกในการค้นหาหนังสือในระดับปานกลาง เท่านั้น

ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด (ดังตารางที่ 49 ถึง 51)

บรรณารักษ์และ เจ้าหน้าที่ห้องสมุดเป็นหัวใจสำคัญยิ่งของการให้บริการของห้องสมุด เพราะถึงแม้ว่าห้องสมุดจะมีอาคารที่เหมาะสม มีวัสดุครุภัณฑ์ และหนังสือที่ดีเพียงใดก็ตาม แต่ถาปราศจากบรรณารักษ์และ เจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานแล้ว งานบริการของห้องสมุดก็จะหยุดชะงักไม่ก้าวหน้า ในเรื่องนี้ประชาชนทุกระดับอายุเห็นว่า มีความสะดวกมากในการติดต่อกับบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี พอใจในการให้บริการของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ในระดับปานกลาง และเห็นว่าบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการช่วยค้นหาหนังสืออยู่ในระดับปานกลาง แต่ประชาชนระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี และระดับอายุ 40 ปีขึ้นไป พอใจในการให้บริการของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่มาก และเห็นว่าบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นในการช่วยค้นหาหนังสือมากเช่นกัน

ความพอใจของประชาชนต่อบริการและกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้น (ดังตารางที่ 52 ถึง 62)

นอกจากห้องสมุดประชาชนจะมีหน้าที่จัดหาหนังสือต่าง ๆ มาไว้ให้บริการแก่นักอ่าน แก่ประชาชนแล้ว ห้องสมุดประชาชนยังได้จัดบริการและกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้น เพื่อให้ ความรู้และความบันเทิงแก่ประชาชน ห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งได้จัดบริการและกิจกรรม

ประเภทต่าง ๆ กัน จากการสำรวจพบว่า ประชาชนทุกระดับอายุมีความพอใจในระดับปานกลาง ในเรื่องการจัดบริการตอบคำถาม การจัดชั้นหนังสือใหม่ การจัดนิทรรศการ การจัดฉายภาพยนตร์ และการจัดทำรายชื่อนี้หนังสือใหม่ของห้องสมุด ประชาชนระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป พอใจน้อยในบริการจัดทำคู่มือช่วยการค้นคว้า การจัดปราศรัย การจัดเจ้าหน้าที่สำหรับเด็กและผู้สนใจ แต่ประชาชนระดับอายุอื่น ๆ พอใจบริการและกิจกรรมเหล่านี้ในระดับปานกลาง

ประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี พอใจบริการให้ยืมของห้องสมุดในระดับปานกลาง แต่ประชาชนอีก 2 ระดับอายุ พอใจบริการนี้มาก ส่วนประชาชนระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี พอใจการจัดอภิปรายของห้องสมุดมาก แต่ประชาชนระดับอายุอื่น ๆ พอใจในระดับปานกลาง สำหรับการจัดรายการตอบปัญหาในห้องสมุดในโอกาสพิเศษนั้น ประชาชนระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป ของจังหวัดขอนแก่น พอใจมากที่สุด แต่ประชาชนในภาคนี้ระดับอายุอื่น ๆ พอใจในระดับปานกลาง

ความต้องการ ของประชาชนเกี่ยวกับบริการและกิจกรรมของห้องสมุด (ดังตารางที่ 63 ถึง 87)

ถึงแม้ว่าห้องสมุดประชาชนทุกแห่งจะได้ออกบริการและกิจกรรมขึ้นหลายประเภท ดังกล่าวมาแล้วก็ตาม แต่จากการสำรวจความพอใจของประชาชนต่อบริการและกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้นแล้วปรากฏว่า ยังมีบริการและกิจกรรมบางประเภทที่ห้องสมุดมิได้จัดขึ้นและ บริการหรือกิจกรรมบางประเภทที่ห้องสมุดจัดขึ้นก็ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ดังนั้น จึงปรากฏว่าประชาชนในภาคนี้มีความต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการและกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ดังนี้ ประชาชนทุกระดับอายุมีความต้องการมากให้ห้องสมุดจัดบริการต่าง ๆ คือ จัดบริการตอบคำถาม บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการยืมระหว่างห้องสมุด จัดชั้นหนังสือใหม่ จัดทำรายชื่อนี้หนังสือใหม่รายเดือน จัดฉายภาพยนตร์ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ จัดฉายภาพยนตร์สารคดีเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจ จัดนิทรรศการ จัดอภิปรายทางวิชาการ จัดปราศรัยที่ให้ความรู้และจัดรายการที่ให้ความรู้ความบันเทิงทางวิทยุ นอกจากนั้นประชาชนทุกระดับอายุมีความต้องการในระดับปานกลาง ให้ห้องสมุดจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่

การจัดงานรื่นเริงสำหรับสมาชิกห้องสมุดเป็นครั้งคราว และการจัดกีฬาเพื่อสังสรรค์
ระหว่างสมาชิกห้องสมุดและบรรณารักษ์ เป็นกิจกรรมที่ประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี
ระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี และระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี มีความต้องการในระดับปานกลาง
แต่ประชาชนระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป มีความต้องการมาก

การจัดฉายภาพยนตร์เพื่อการบันเทิง การจัดแสดงหุ่นเพื่อกระตุ้นความสนใจในการ
อ่าน การจัดเล่านิทานสำหรับเด็กและผู้สนใจ มีประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และระดับ
อายุ 19 ถึง 25 ปี ต้องการในระดับปานกลาง แต่ประชาชนอีก 2 ระดับอายุ ต้องการมาก
ส่วนการจัดวิจารณ์หนังสือ เป็นบริการที่ประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และระดับอายุ
19 ถึง 25 ปี ต้องการมาก แต่ประชาชนอีก 2 ระดับอายุ ต้องการในระดับปานกลาง

การจัดตอบปัญหาในห้องสมุดในโอกาสพิเศษ เป็นความต้องการในระดับปานกลาง
สำหรับประชาชนระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป และเป็นความต้องการมากสำหรับประชาชนระดับ
อายุอื่น ๆ แต่บริการแนะนำการอ่าน เป็นความต้องการมากสำหรับประชาชนระดับอายุ
40 ปี ขึ้นไป แต่ประชาชนระดับอายุอื่น ๆ กลับมีความต้องการในระดับปานกลาง ให้ห้อง-
สมุดจัดบริการแนะนำการอ่าน

ประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี ต้องการในระดับปานกลาง ให้ห้องสมุดจัด
อภิปรายในหนังสือที่เกี่ยวกับงานอาชีพ แต่ประชาชนระดับอายุอื่น ๆ มีความต้องการมาก

ประชาชนระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการหนังสือจอง แต่
ประชาชนระดับอายุอื่น ๆ มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางที่จะให้ห้องสมุดจัดบริการ
หนังสือจอง

การจัดอภิปรายในโอกาสที่เหมาะสม เป็นความต้องการระดับปานกลางสำหรับ
ประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป แต่ประชาชนระดับอายุ 19
ถึง 25 ปี และระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี มีความต้องการมาก

ส่วนความต้องการของประชาชนในการให้ห้องสมุดช่วยเหลือในด้านการค้นคว้า
มีเช่นเดียวกับความต้องการให้ห้องสมุดจัดรายการให้ความรู้ความบันเทิงทางโทรทัศน์ คือ
มีความต้องการในระดับปานกลางสำหรับประชาชนระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี แต่มีความ-
ต้องการมากสำหรับประชาชนระดับอายุอื่น ๆ

นอกจากประชาชนจะมีความต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการและกิจกรรมต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ประชาชนยังมีความเห็นว่า ห้องสมุดควรให้ความร่วมมือจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนกิจการการศึกษาผู้ใหญ่ด้วย ซึ่งจะเห็นได้จากการสำรวจว่า ประชาชนส่วนใหญ่ของทุกระดับอายุเห็นว่า ห้องสมุดควรร่วมมือกับบริการการศึกษาผู้ใหญ่โดยจัดหาเอกสารช่วยการค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนมาไว้ให้บริการ และมีประชาชนร้อยละ 0.67 ของระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และประชาชนร้อยละ 1.0 ของระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี มีความต้องการให้ห้องสมุดร่วมมือกับบริการการศึกษาผู้ใหญ่ด้วยวิธีอื่น คือ ให้ห้องสมุดสอนให้ประชาชนรู้จักศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดด้วยตนเอง ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 88

อย่างไรก็ตาม เป็นที่ยอมรับว่าจุดประสงค์อย่างหนึ่งของห้องสมุดในการจัดบริการและกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นแล้วนั้น ก็เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน ซึ่งประชาชนผู้ให้ห้องสมุดประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยทุกระดับอายุโดยเฉลี่ยแล้ว ได้ให้ความเห็นพ้องกันว่า ห้องสมุดประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เป็นสถานที่ที่ให้ความรู้แก่ประชาชนมาก ดังตารางที่ 89

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความสะดวกในการเดินทางมาซื้อของสด

ของสดประชาชน จังหวัด	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. กากลิ้นจี่	3.5	0.9	ปานกลาง	3.0	0.9	ปานกลาง	3.5	0.8	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแกน	3.8	1.0	มาก	3.6	0.9	มาก	3.7	0.8	มาก	4.0	0.8	มาก
3. ชัยภูมิ	4.0	0.8	มาก	4.3	0.9	มาก	4.0	1.0	มาก	3.8	0.9	มาก
4. นครพนม	4.0	1.0	มาก	4.1	0.9	มาก	3.0	1.4	ปานกลาง	5.0	0**	มากที่สุด
5. นครราชสีมา	3.3	1.1	ปานกลาง	3.6	0.9	มาก	4.0	1.0	มาก	4.0	0**	มาก
6. บุรีรัมย์	3.5	1.0	ปานกลาง	3.8	0.8	มาก	4.4	0.5	มาก	3.3	1.1	ปานกลาง
7. มหาสารคาม	3.8	0.8	มาก	4.0	0.9	มาก	3.6	0.9	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยโสธร	3.4	0.7	ปานกลาง	3.9	0.9	มาก	4.4	0.7	มาก	4.0	0*	มาก
9. รอยเอ๊ก	3.3	1.1	ปานกลาง	4.0	1.4	มาก	3.5	1.4	ปานกลาง	0	0	
10. เลย	3.7	0.7	มาก	4.2	1.0	มาก	3.7	1.6	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ	3.7	0.7	มาก	3.3	0.5	ปานกลาง	3.2	1.5	ปานกลาง	3.5	0.8	ปานกลาง
12. สกลนคร	3.6	0.8	มาก	4.4	0.7	มาก	4.2	0.7	มาก	3.0	0*	ปานกลาง
13. สุรินทร์	3.4	0.7	ปานกลาง	4.1	0.7	มาก	3.7	0.5	มาก	0	0	
14. หนองคาย	3.7	1.2	มาก	3.6	1.2	มาก	4.0	1.0	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
15. อุบลราชธานี	3.6	0.9	มาก	4.0	0.7	มาก	4.6	0.7	มากที่สุด	4.0	0*	มาก
16. อุบลราชธานี	3.6	1.0	มาก	3.4	0.5	ปานกลาง	4.5	0.8	มาก	4.7	0.6	มากที่สุด
17. รวมทั้งภาค	3.6	0.9	มาก	3.8	0.9	มาก	3.9	0.9	มาก	3.9	0.8	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการถ่ายเทอากาศในห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน จังหวัด	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. กภาพลินธุ์	3.6	0.8	มาก	3.8	0.7	มาก	3.4	0.7	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแก่น	3.5	0.8	ปานกลาง	3.7	0.6	มาก	3.5	0.8	ปานกลาง	3.7	0.8	มาก
3. ชัยภูมิ	3.5	0.8	ปานกลาง	3.6	1.3	มาก	3.7	0.7	มาก	3.8	1.0	มาก
4. นครพนม	4.7	0.6	มากที่สุด	4.1	1.0	มาก	4.2	0.4	มาก	4.5	0.7	มาก
5. นครราชสีมา	3.6	0.9	มาก	3.6	0.7	มาก	4.0	1.1	มาก	3.0	1.4	ปานกลาง
6. นุรรัมย์	3.5	1.0	ปานกลาง	3.3	0.8	ปานกลาง	3.5	0.5	ปานกลาง	3.0	1.0	ปานกลาง
7. มหาสารคาม	3.6	0.6	มาก	3.5	1.2	ปานกลาง	3.8	0.8	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยโสธร	3.6	1.0	มาก	3.6	0.8	มาก	4.3	0.7	มาก	4.0	0*	มาก
9. รอยเอศ	3.8	1.0	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง	3.7	0.5	มาก	0	0	
10. เลย	3.6	0.7	มาก	3.8	0.7	มาก	4.3	0.6	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ	4.2	0.8	มาก	3.4	0.8	ปานกลาง	3.8	0.4	มาก	3.7	0.8	มาก
12. สกลนคร	3.8	0.8	มาก	3.9	0.7	มาก	4.1	0.7	มาก	4.0	0*	มาก
13. สุรินทร์	3.6	0.8	มาก	3.7	1.1	มาก	3.4	0.5	ปานกลาง	0	0	
14. หนองคาย	4.1	0.8	มาก	3.9	0.7	มาก	4.2	0.4	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
15. อุตรดิตถ์	3.6	1.0	มาก	3.7	0.7	มาก	4.2	0.6	มาก	4.3	0.6	มาก
16. อุบลราชธานี	3.8	0.6	มาก	3.3	0.9	ปานกลาง	3.1	0.8	ปานกลาง	3.3	0.6	ปานกลาง
17. รวมทั้งภาค	3.7	0.9	มาก	3.6	0.8	มาก	3.7	0.8	มาก	3.8	0.9	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความสะอาดในท้องมุด

ท้องมุดประชาชน จังหวัด	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. กาศลินุช	3.2	0.8	ปานกลาง	3.1	0.5	ปานกลาง	3.3	0.5	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแกน	3.6	0.8	มาก	3.2	0.7	ปานกลาง	3.4	0.5	ปานกลาง	3.4	0.7	ปานกลาง
3. ชัยภูมิ	3.5	1.0	ปานกลาง	3.5	1.1	ปานกลาง	3.7	0.8	มาก	3.4	1.0	ปานกลาง
4. นครพนม	4.0	1.0	มาก	3.9	0.7	มาก	4.0	0.7	มาก	4.0	0*	มาก
5. นครราชสีมา	3.4	0.7	ปานกลาง	3.5	0.8	ปานกลาง	4.0	0.7	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง
6. บุรีรัมย์	3.4	0.8	ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง	3.2	0.7	ปานกลาง	2.5	0.7	น้อย
7. มหาสารคาม	4.1	0.8	มาก	4.2	0.7	มาก	4.4	0.5	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยูโสธร	3.3	0.6	ปานกลาง	3.7	0.4	มาก	3.3	0.5	ปานกลาง	4.0	0	มาก
9. รอยเอ็ด	3.6	1.3	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง	3.2	0.4	ปานกลาง	0	0	
10. เลย	3.5	0.7	ปานกลาง	3.7	0.8	มาก	4.3	0.6	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ	3.8	0.7	มาก	4.1	0.7	มาก	3.6	0.6	มาก	3.7	0.5	มาก
12. สกลนคร	3.9	0.8	มาก	4.0	0.7	มาก	4.3	0.5	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
13. สุรินทร์	3.4	0.9	ปานกลาง	3.3	0.9	ปานกลาง	3.5	0.5	ปานกลาง	0	0	
14. หนองคาย	4.0	1.0	มาก	3.6	0.6	มาก	4.0	0.7	มาก	4.0	0*	มาก
15. อุตรธานี	3.9	1.0	มาก	4.0	0.7	มาก	4.3	0.6	มาก	4.0	0**	มาก
16. อุบลราชธานี	3.7	0.8	มาก	3.6	0.5	มาก	2.5	2.4	น้อย	3.7	0.6	มาก
17. รวมทั้งภาค	3.6	0.9	มาก	3.6	0.8	มาก	3.7	0.7	มาก	3.6	0.8	มาก

หมายเหตุ * มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความกว้างขวางของห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน จังหวัด	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. กาทลิ่งกู๋	2.7	0.8	ปานกลาง	2.5	0.5	น้อย	3.0	0.8	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแก่น	2.9	0.8	ปานกลาง	3.0	0.7	ปานกลาง	2.9	0.5	ปานกลาง	3.0	0.4	ปานกลาง
3. ชัยภูมิ	2.8	0.8	ปานกลาง	2.5	0.9	น้อย	3.2	0.7	ปานกลาง	2.6	0.7	ปานกลาง
4. นครพนม	3.7	0.6	มาก	3.5	0.9	ปานกลาง	3.8	0.8	มาก	4.0	0**	มาก
5. นครราชสีมา	2.6	0.9	ปานกลาง	2.8	0.6	ปานกลาง	3.4	1.1	ปานกลาง	3.0	0**	ปานกลาง
6. บุรีรัมย์	2.1	1.0	น้อย	3.4	0.8	ปานกลาง	3.7	0.5	มาก	3.3	1.1	ปานกลาง
7. มหาสารคาม	4.1	0.7	มาก	3.9	0.6	มาก	4.2	0.8	มาก	5.0	0	มากที่สุด
8. ยโสธร	2.7	0.7	ปานกลาง	2.9	0.8	ปานกลาง	3.1	0.6	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง
9. รอยเอ็ด	3.3	0.8	ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง	3.3	1.0	ปานกลาง	0	0	
10. เลย	2.9	0.6	ปานกลาง	3.3	0.5	ปานกลาง	4.0	1.0	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ	3.0	0.7	ปานกลาง	2.9	1.2	ปานกลาง	3.0	0.7	ปานกลาง	3.0	0**	ปานกลาง
12. สกลนคร	3.5	0.7	ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง	3.3	0.7	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง
13. สุรินทร์	2.8	0.8	ปานกลาง	3.0	0.8	ปานกลาง	2.5	0.7	น้อย	0	0	
14. หนองคาย	3.3	0.9	ปานกลาง	3.1	0.9	ปานกลาง	3.6	0.5	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
15. อุตรดิตถ์	3.6	0.6	มาก	3.8	0.7	มาก	4.0	1.0	มาก	3.7	0.6	มาก
16. อุบลราชธานี	3.6	0.7	มาก	4.0	0*	มาก	3.4	0.9	ปานกลาง	3.6	0.7	มาก
17. รวมทั้งภาค	3.1	0.9	ปานกลาง	3.2	0.8	ปานกลาง	3.3	0.9	ปานกลาง	3.3	0.8	ปานกลาง

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องเสียงรบกวนในท้องสมุทร

ท้องสมุทรประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	
1. กาลสินธุ์		2.3	1.0 น้อย	2.3	0.7 น้อย	2.8	0.6 ปานกลาง	0	0			
2. ขอนแก่น		3.4	1.2 ปานกลาง	3.6	1.0 มาก	3.9	0.8 มาก	3.5	1.6	ปานกลาง		
3. ชัยภูมิ		2.4	1.4 น้อย	3.0	0.9 ปานกลาง	2.6	0.9 ปานกลาง	2.2	1.1	น้อย		
4. นครพนม		2.0	0 น้อย	3.2	1.4 ปานกลาง	1.8	1.3 น้อย	2.0	0*	น้อย		
5. นครราชสีมา		2.8	1.0 ปานกลาง	2.9	1.1 ปานกลาง	2.8	1.3 ปานกลาง	2.5	0.7	น้อย		
6. บุรีรัมย์		2.8	1.1 ปานกลาง	2.8	1.0 ปานกลาง	2.7	0.9 ปานกลาง	2.7	1.1	ปานกลาง		
7. มหาสารคาม		2.9	1.5 ปานกลาง	2.4	1.0 น้อย	4.0	0.7 มาก	3.0	0*	ปานกลาง		
8. ยโสธร		2.2	0.8 น้อย	2.1	0.9 น้อย	2.2	0.7 น้อย	2.0	0*	น้อย		
9. รอยเอ็ด		2.0	0.9 น้อย	2.5	0.7 น้อย	2.8	0.8 ปานกลาง	0	0			
10. เลย		2.3	1.0 น้อย	2.0	0.9 น้อย	2.3	1.5 น้อย	0	0			
11. ศรีสะเกษ		2.6	0.8 ปานกลาง	2.7	1.4 ปานกลาง	2.8	0.8 ปานกลาง	2.4	0.9	น้อย		
12. สกลนคร		2.1	0.8 น้อย	2.4	1.1 น้อย	2.0	0.8 น้อย	2.0	0*	น้อย		
13. สุรินทร์		3.3	1.3 ปานกลาง	3.6	0.9 มาก	3.4	1.1 ปานกลาง	0	0			
14. หนองคาย		2.7	1.3 ปานกลาง	2.9	0.9 ปานกลาง	3.2	1.1 ปานกลาง	1.0	0*	น้อยที่สุด		
15. อุบลราชธานี		3.0	1.2 ปานกลาง	3.3	1.3 ปานกลาง	2.9	1.0 ปานกลาง	3.7	1.5	มาก		
16. อุบลราชธานี		3.1	1.0 ปานกลาง	3.8	1.4 มาก	3.5	0.9 ปานกลาง	3.7	1.1	มาก		
17. รวมทั้งภาค		2.7	1.1 ปานกลาง	2.9	1.2 ปานกลาง	3.0	1.1 ปานกลาง	2.8	1.3	ปานกลาง		

หมายเหตุ * มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความเหมาะสมของป้ายบอกทิศทาง
ในท้องสมุค

ท้องสมุคประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. กาฬสินธุ์		2.9	1.1	ปานกลาง	2.5	1.2	น้อย	2.6	1.2	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแก่น		3.3	0.9	ปานกลาง	2.9	0.9	ปานกลาง	3.4	0.9	ปานกลาง	3.3	0.5	ปานกลาง
3. ชัยภูมิ		3.2	0.9	ปานกลาง	2.5	1.1	น้อย	3.0	1.2	ปานกลาง	3.2	0.9	ปานกลาง
4. นครพนม		3.0	1.4	ปานกลาง	3.2	1.1	ปานกลาง	4.0	1.0	มาก	2.0	0*	น้อย
5. นครราชสีมา		3.0	0.8	ปานกลาง	3.1	1.0	ปานกลาง	3.9	1.1	มาก	2.5	2.1	น้อย
6. บุรีรัมย์		3.0	0.9	ปานกลาง	3.3	0.8	ปานกลาง	3.2	1.0	ปานกลาง	3.3	1.5	ปานกลาง
7. มหาสารคาม		3.4	1.0	ปานกลาง	3.1	1.2	ปานกลาง	2.2	1.3	น้อย	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยโสธร		2.7	1.2	ปานกลาง	3.6	0.8	มาก	3.5	0.8	ปานกลาง	4.0	0*	มาก
9. รอยเอ็ด		3.2	1.1	ปานกลาง	2.0	1.4	น้อย	2.6	1.1	ปานกลาง	0	0	
10. เลย		3.3	0.8	ปานกลาง	3.6	0.5	มาก	3.3	1.5	ปานกลาง	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.4	0.9	ปานกลาง	3.0	1.3	ปานกลาง	2.8	0.8	ปานกลาง	3.2	0.7	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.4	0.9	ปานกลาง	3.5	0.8	ปานกลาง	3.5	0.8	ปานกลาง	2.0	0**	น้อย
13. สุรินทร์		3.0	0.9	ปานกลาง	3.2	0.8	ปานกลาง	2.7	0.9	ปานกลาง	0	0	
14. หนองคาย		4.1	0.7	มาก	3.5	1.0	ปานกลาง	4.2	0.8	มาก	4.0	0*	มาก
15. อุตรดิตถ์		3.4	1.1	ปานกลาง	3.7	0.8	มาก	3.5	1.2	ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง
16. อุบลราชธานี		3.4	1.1	ปานกลาง	3.2	0.8	ปานกลาง	2.8	0.9	ปานกลาง	2.3	0.6	น้อย
17. รวมทั้งภาค		3.2	1.0	ปานกลาง	3.2	1.0	ปานกลาง	3.2	1.1	ปานกลาง	3.2	0.9	ปานกลาง

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความเหมาะสมของการแบ่งเนื้อที่ในท้องสมุด

ท้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. กาลสินธุ์	3.1	0.9	ปานกลาง	3.0	0.6	ปานกลาง	2.8	0.9	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแก่น	3.3	0.8	ปานกลาง	2.9	0.9	ปานกลาง	2.8	0.6	ปานกลาง	3.3	0.5	ปานกลาง
3. ชัยภูมิ	3.1	1.1	ปานกลาง	3.1	1.2	ปานกลาง	3.3	0.8	ปานกลาง	3.3	0.9	ปานกลาง
4. นครพนม	3.7	0.6	มาก	3.6	0.7	มาก	3.4	0.5	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง
5. นครราชสีมา	3.0	1.0	ปานกลาง	3.0	0.7	ปานกลาง	3.5	0.5	ปานกลาง	3.0	1.4	ปานกลาง
6. บุรีรัมย์	3.7	0.9	มาก	3.0	0.9	ปานกลาง	3.4	0.5	ปานกลาง	3.0	1.0	ปานกลาง
7. มหาสารคาม	3.0	1.1	ปานกลาง	3.6	1.1	มาก	3.4	0.9	ปานกลาง	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยโสธร	3.1	0.9	ปานกลาง	3.1	0.7	ปานกลาง	3.4	0.5	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง
9. รอยเอ็ด	3.2	1.2	ปานกลาง	2.5	0.7	น้อย	3.2	1.0	ปานกลาง	0	0	
10. เลย	3.3	0.7	ปานกลาง	3.2	0.7	ปานกลาง	4.0	1.0	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ	3.1	0.8	ปานกลาง	3.1	0.9	ปานกลาง	3.0	0.7	ปานกลาง	3.3	0.5	ปานกลาง
12. สกลนคร	3.6	0.6	มาก	3.6	0.7	มาก	3.6	0.5	มาก	3.0	0*	ปานกลาง
13. สุรินทร์	3.0	0.9	ปานกลาง	3.2	0.7	ปานกลาง	3.0	0.5	ปานกลาง	0	0	
14.หนองคาย	3.7	1.0	มาก	3.7	0.9	มาก	3.8	0.8	มาก	4.0	0*	มาก
15. อุบลราชธานี	3.4	1.0	ปานกลาง	4.0	0.6	มาก	3.7	0.6	มาก	3.7	0.6	มาก
16. อุบลราชธานี	3.6	0.9	มาก	3.2	0.6	ปานกลาง	3.2	0.7	ปานกลาง	3.7	1.1	มาก
17. รวมทั้งภาค	3.3	0.9	ปานกลาง	3.3	0.8	ปานกลาง	3.3	0.7	ปานกลาง	3.3	0.7	ปานกลาง

หมายเหตุ * มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

ตารางที่ 33 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละวัยอายุในเรื่องการตกแต่งห้องสมุด นาคูและชวนเข้าใช้

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. กาศสินธุ์		2.7	1.0	ปานกลาง	2.7	0.9	ปานกลาง	3.0	0.6	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแก่น		3.2	1.1	ปานกลาง	3.1	1.0	ปานกลาง	3.2	0.5	ปานกลาง	3.6	0.5	มาก
3. ชัยภูมิ		3.3	0.9	ปานกลาง	2.8	1.1	ปานกลาง	3.2	0.7	ปานกลาง	3.4	1.0	ปานกลาง
4. นครพนม		3.7	0.6	มาก	3.2	1.0	ปานกลาง	3.8	0.8	มาก	2.0	0*	น้อย
5. นครราชสีมา		2.9	0.8	ปานกลาง	3.1	0.7	ปานกลาง	3.7	0.5	มาก	3.0	2.8	ปานกลาง
6. บุรีรัมย์		3.1	1.0	ปานกลาง	2.9	0.9	ปานกลาง	3.2	0.5	ปานกลาง	3.7	0.6	มาก
7. มหาสารคาม		3.5	0.8	ปานกลาง	3.7	1.1	มาก	3.6	1.1	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยูโสธร		3.0	1.0	ปานกลาง	3.4	0.6	ปานกลาง	3.0	0.6	ปานกลาง	4.0	0*	มาก
9. รอยเอ็ด		2.6	1.0	ปานกลาง	3.0	2.8	ปานกลาง	3.6	0.8	มาก	0	0	
10. เลย		3.4	0.7	ปานกลาง	3.3	0.5	ปานกลาง	4.0	1.0	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		2.9	0.9	ปานกลาง	3.3	0.9	ปานกลาง	2.8	0.8	ปานกลาง	3.3	0.5	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.5	0.9	ปานกลาง	3.4	0.6	ปานกลาง	3.3	1.2	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง
13. สุรินทร์		3.2	0.7	ปานกลาง	3.1	0.9	ปานกลาง	3.2	0.9	ปานกลาง	0	0	
14. หนองคาย		3.9	0.9	มาก	3.3	0.6	ปานกลาง	4.0	0.7	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
15. อุตรดิตถ์		3.7	0.9	มาก	3.8	0.9	มาก	3.7	1.1	มาก	3.3	0.6	ปานกลาง
16. อุบลราชธานี		3.4	1.0	ปานกลาง	3.4	0.6	ปานกลาง	2.9	0.6	ปานกลาง	3.3	0.6	ปานกลาง
17. รวมทั้งภาค		3.2	1.0	ปานกลาง	3.2	0.9	ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง	3.5	0.9	ปานกลาง

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

ตารางที่ 34 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความสะอาดของห้องน้ำในท้องสมุทร

ท้องสมุทรประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ภาพสีนูน		2.0	1.0	น้อย	2.0	1.1	น้อย	2.4	0.7	น้อย	0	0	
2. ซอนแกน		3.0	1.0	ปานกลาง	3.2	0.9	ปานกลาง	3.1	0.4	ปานกลาง	3.3	0.5	ปานกลาง
3. ชัยภูมิ		2.7	1.0	ปานกลาง	3.0	1.0	ปานกลาง	3.7	0.6	มาก	3.7	1.2	มาก
4. นครพนม		3.0	1.0	ปานกลาง	3.2	1.1	ปานกลาง	3.2	0.8	ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง
5. นครราชสีมา		2.5	0.8	น้อย	2.3	0.9	น้อย	2.9	1.2	ปานกลาง	2.5	0.7	น้อย
6. บุรีรัมย์		2.4	0.8	น้อย	2.3	1.1	น้อย	2.4	0.9	น้อย	3.3	0.6	ปานกลาง
7. มหาสารคาม		3.5	0.7	ปานกลาง	4.1	0.6	มาก	3.6	0.5	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยโสธร		2.0	1.0	น้อย	0	0		3.7	1.1	มาก	0	0	
9. รอยเอศ		2.7	0.9	ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง	2.7	0.5	ปานกลาง	0	0	
10. เลย		3.0	0.7	ปานกลาง	3.0	0	ปานกลาง	3.7	0.6	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.1	0.9	ปานกลาง	3.1	1.1	ปานกลาง	3.2	0.4	ปานกลาง	3.2	0.4	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.1	0.9	ปานกลาง	3.2	0.8	ปานกลาง	3.5	0.5	ปานกลาง	4.0	0*	มาก
13. สุรินทร์		2.6	0.9	ปานกลาง	2.6	0.6	ปานกลาง	2.5	0.5	น้อย	0	0	
14. หนองคาย		3.5	1.0	ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง	3.8	0.8	มาก	4.0	0*	มาก
15. อุตรดิตถ์		3.2	0.8	ปานกลาง	3.2	1.0	ปานกลาง	3.2	1.4	ปานกลาง	3.0	0**	ปานกลาง
16. อุบลราชธานี		2.7	0.9	ปานกลาง	2.6	0.9	ปานกลาง	2.3	0.8	น้อย	3.0	0**	ปานกลาง
17. รวมทั้งภาค		2.8	1.0	ปานกลาง	2.9	1.0	ปานกลาง	3.1	0.9	ปานกลาง	3.4	0.8	ปานกลาง

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 35 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความเหมาะสมของแสงสว่างในห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. กาฬสินธุ์		3.3	0.8	ปานกลาง	3.3	0.7	ปานกลาง	3.3	0.6	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแก่น		3.5	0.8	ปานกลาง	3.6	0.7	มาก	3.4	0.6	ปานกลาง	3.6	0.5	มาก
3. ชัยภูมิ		3.5	0.8	ปานกลาง	3.1	1.0	ปานกลาง	3.9	0.7	มาก	3.4	0.7	ปานกลาง
4. นครพนม		4.3	0.6	มาก	3.7	0.7	มาก	3.8	0.8	มาก	4.1	1.4	มาก
5. นครราชสีมา		3.4	0.9	ปานกลาง	3.4	0.8	ปานกลาง	3.7	1.1	มาก	3.0	0**	ปานกลาง
6. บุรีรัมย์		3.1	0.8	ปานกลาง	2.9	0.8	ปานกลาง	3.2	0.9	ปานกลาง	3.3	0.6	ปานกลาง
7. มหาสารคาม		3.8	0.7	มาก	3.6	0.6	มาก	4.2	0.4	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยโสธร		3.6	0.8	มาก	3.7	0.5	มาก	2.7	0.7	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง
9. รอยเอ็ด		3.4	1.1	ปานกลาง	4.5	0.7	มาก	3.5	0.5	ปานกลาง	0	0	
10. เลย		3.3	0.6	ปานกลาง	3.5	0.5	ปานกลาง	4.3	0.6	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.7	0.7	มาก	3.0	1.0	ปานกลาง	3.5	0.6	ปานกลาง	3.5	0.5	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.4	0.7	ปานกลาง	3.7	0.7	มาก	3.3	0.5	ปานกลาง	0	0	
13. สุรินทร์		3.3	0.8	ปานกลาง	3.3	0.6	ปานกลาง	3.0	0.5	ปานกลาง	0	0	
14. หนองคาย		3.9	0.7	มาก	3.8	0.9	มาก	4.0	0*	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
15. อุรธานี		3.9	0.7	มาก	4.1	0.5	มาก	4.5	0.5	มาก	4.3	0.6	มาก
16. อุบลราชธานี		3.9	0.7	มาก	3.8	0.7	มาก	3.4	0.5	ปานกลาง	3.3	0.6	ปานกลาง
17. รวมทั้งภาค		3.5	0.8	ปานกลาง	3.5	0.8	ปานกลาง	3.6	0.7	มาก	3.6	0.7	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 36 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับในเรื่องความพอเพียงของโต๊ะเก้าอี้ในห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. กาฬสินธุ์		2.7	1.0	ปานกลาง	3.0	0.8	ปานกลาง	2.9	0.5	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแก่น		3.6	0.8	มาก	3.1	1.1	ปานกลาง	2.5	0.9	น้อย	2.7	0.9	ปานกลาง
3. ชัยภูมิ		2.8	0.9	ปานกลาง	3.2	1.2	ปานกลาง	3.5	0.8	ปานกลาง	3.4	0.8	ปานกลาง
4. นครพนม		4.3	0.6	มาก	4.2	0.6	มาก	4.4	0.5	มาก	4.5	0.7	มาก
5. นครราชสีมา		3.1	1.0	ปานกลาง	3.0	0.8	ปานกลาง	3.4	1.1	ปานกลาง	2.5	0.7	น้อย
6. บุรีรัมย์		3.5	0.8	ปานกลาง	3.4	0.9	ปานกลาง	3.2	0.5	ปานกลาง	4.0	1.0	มาก
7. มหาสารคาม		3.6	0.9	มาก	3.9	0.8	มาก	3.4	0.9	ปานกลาง	1.0	0 *	น้อยที่สุด
8. ยโสธร		2.6	1.0	ปานกลาง	2.7	0.6	ปานกลาง	2.5	0.7	น้อย	4.0	0 *	มาก
9. รอยเอ็ด		2.5	1.3	น้อย	2.5	0.7	น้อย	2.3	1.0	น้อย	0	0	
10. เลย		2.5	0.8	น้อย	3.3	0.8	ปานกลาง	3.7	1.1	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.8	0.5	มาก	3.1	0.7	ปานกลาง	3.4	0.9	ปานกลาง	3.3	0.5	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.8	0.7	มาก	3.9	0.6	มาก	4.0	0.6	มาก	3.0	0 *	ปานกลาง
13. สุรินทร์		3.7	0.9	มาก	3.1	0.9	ปานกลาง	3.5	0.5	ปานกลาง	0	0	
14. หนองคาย		3.8	0.9	มาก	3.5	0.6	ปานกลาง	3.4	0.9	ปานกลาง	3.0	0 *	ปานกลาง
15. อุตรดิตถ์		4.1	0.8	มาก	4.4	0.7	มาก	4.0	1.2	มาก	3.7	0.6	มาก
16. อุบลราชธานี		3.9	0.8	มาก	3.6	0.7	มาก	3.4	0.7	ปานกลาง	4.3	0.6	มาก
17. รวมทั้งภาค		3.5	0.9	ปานกลาง	3.4	0.9	ปานกลาง	3.3	1.0	ปานกลาง	3.3	0.9	ปานกลาง

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

ตารางที่ 37 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องแผนป่าหรือคูสำหรับจัดนิทรรศการในห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	
1. กาทสินธุ์		2.7	1.0 ปานกลาง	2.1	0.9 น้อย	2.8	0.8 ปานกลาง	0	0			
2. ขอนแก่น		3.1	0.8 ปานกลาง	3.0	1.1 ปานกลาง	3.2	0.8 ปานกลาง	3.1	0.6	ปานกลาง		
3. ชัยภูมิ		3.0	1.2 ปานกลาง	2.5	1.3 น้อย	3.1	1.0 ปานกลาง	3.0	0.9	ปานกลาง		
4. นครพนม		3.0	1.7 ปานกลาง	3.4	1.3 ปานกลาง	3.8	1.1 มาก	3.0	0*	ปานกลาง		
5. นครราชสีมา		3.3	1.0 ปานกลาง	3.1	0.9 ปานกลาง	4.0	0.9 มาก	3.0	1.4	ปานกลาง		
6. บุรีรัมย์		2.8	1.1 ปานกลาง	3.0	1.0 ปานกลาง	3.9	0.6 มาก	3.0	0**	ปานกลาง		
7. มหาสารคาม		3.0	0.8 ปานกลาง	3.2	1.3 ปานกลาง	2.8	0.8 ปานกลาง	1.0	0*	น้อยที่สุด		
8. ยูโสธร		2.9	0.9 ปานกลาง	3.5	0.7 ปานกลาง	2.9	0.7 ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง		
9. รอยเอ็ด		3.5	1.3 ปานกลาง	2.0	1.4 น้อย	2.8	0.8 ปานกลาง	0	0			
10. เลย		3.2	0.8 ปานกลาง	2.7	0.5 ปานกลาง	3.3	0.6 ปานกลาง	0	0			
11. ศรีสะเกษ		2.9	0.9 ปานกลาง	2.6	1.0 ปานกลาง	2.6	0.5 ปานกลาง	2.5	1.0	น้อย		
12. สกลนคร		3.3	1.0 ปานกลาง	3.2	0.8 ปานกลาง	3.0	1.3 ปานกลาง	4.0	0*	มาก		
13. สุรินทร์		3.2	1.1 ปานกลาง	3.2	0.7 ปานกลาง	2.9	0.8 ปานกลาง	0	0			
14. หนองคาย		3.6	1.0 มาก	3.5	0.8 ปานกลาง	3.2	0.4 ปานกลาง	4.0	0*	มาก		
15. อุดรธานี		3.4	0.9 ปานกลาง	3.5	0.8 ปานกลาง	3.6	1.0 มาก	2.5	2.1	น้อย		
16. อุบลราชธานี		3.3	1.0 ปานกลาง	3.1	0.8 ปานกลาง	3.1	0.7 ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง		
17. รวมทั้งภาค		3.1	1.0 ปานกลาง	3.0	1.0 ปานกลาง	3.2	0.9 ปานกลาง	2.9	0.9	ปานกลาง		

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 38 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความเหมาะสมของผู้และชั้นเก็บหนังสือ

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. กาลสินธุ์		2.8	1.1	ปานกลาง	2.7	0.9	ปานกลาง	3.0	0.8	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแก่น		3.1	1.0	ปานกลาง	3.0	1.0	ปานกลาง	3.1	0.7	ปานกลาง	3.2	0.4	ปานกลาง
3. ชัยภูมิ		3.0	0.7	ปานกลาง	2.8	1.2	ปานกลาง	3.2	1.0	ปานกลาง	3.7	0.6	มาก
4. นครพนม		4.3	0.6	มาก	2.8	1.2	ปานกลาง	3.2	1.1	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง
5. นครราชสีมา		3.1	0.8	ปานกลาง	3.0	0.9	ปานกลาง	3.7	0.7	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง
6. บุรีรัมย์		3.0	1.1	ปานกลาง	3.2	0.8	ปานกลาง	3.7	0.5	มาก	3.3	0.6	ปานกลาง
7. มหาสารคาม		3.2	0.8	ปานกลาง	3.3	1.0	ปานกลาง	3.4	0.5	ปานกลาง	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยูโสธร		3.0	1.1	ปานกลาง	3.0	0.7	ปานกลาง	3.4	0.5	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง
9. รอยเอ็ด		3.4	1.2	ปานกลาง	2.3	0.6	น้อย	2.7	1.2	ปานกลาง	0	0	
10. เลย		3.0	1.3	ปานกลาง	2.7	0.5	ปานกลาง	3.0	0**	ปานกลาง	0	0	
11. ศรีสะเกษ		2.8	1.1	ปานกลาง	2.6	1.0	ปานกลาง	2.8	0.4	ปานกลาง	2.8	0.7	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.3	0.6	ปานกลาง	3.3	0.8	ปานกลาง	3.4	1.1	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง
13. สุรินทร์		3.3	0.9	ปานกลาง	2.9	0.6	ปานกลาง	2.8	0.7	ปานกลาง	0	0	
14. หนองคาย		3.5	0.8	ปานกลาง	3.0	0.7	ปานกลาง	3.0	0.7	ปานกลาง	4.0	0*	มาก
15. อุตรดิตถ์		3.5	0.8	ปานกลาง	3.3	0.8	ปานกลาง	3.9	0.8	มาก	3.3	0.6	ปานกลาง
16. อุบลราชธานี		3.2	0.9	ปานกลาง	3.3	0.8	ปานกลาง	3.3	0.5	ปานกลาง	3.7	1.1	มาก
17. รวมทั้งภาค		3.2	1.0	ปานกลาง	3.0	0.9	ปานกลาง	3.3	0.8	ปานกลาง	3.4	0.7	ปานกลาง

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 39 ค่าเฉลี่ยนำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความเหมาะสมของชั้นวางเอกสารและนิตยสาร

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. กาฬสินธุ์		2.9	1.0	ปานกลาง	2.5	0.9	น้อย	3.0	0.8	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแก่น		3.1	1.0	ปานกลาง	2.7	0.9	ปานกลาง	3.0	0.6	ปานกลาง	3.5	0.5	ปานกลาง
3. ชัยภูมิ		2.9	1.1	ปานกลาง	2.9	1.2	ปานกลาง	3.3	1.0	ปานกลาง	3.5	0.8	ปานกลาง
4. นครพนม		4.0	0	มาก	3.3	1.1	ปานกลาง	3.6	0.9	มาก	4.0	0*	มาก
5. นครราชสีมา		2.9	1.0	ปานกลาง	2.3	1.1	น้อย	3.7	0.7	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง
6. บุรีรัมย์		2.9	1.0	ปานกลาง	3.2	0.5	ปานกลาง	3.0	0.5	ปานกลาง	3.7	0.6	มาก
7. มหาสารคาม		3.5	0.9	ปานกลาง	3.5	1.0	ปานกลาง	3.0	1.0	ปานกลาง	4.0	0*	มาก
8. ยโสธร		2.8	1.2	ปานกลาง	3.2	0.8	ปานกลาง	2.9	0.9	ปานกลาง	4.0	0*	มาก
9. รอยเอ็ด		3.3	1.3	ปานกลาง	3.0	1.4	ปานกลาง	2.8	0.4	ปานกลาง	0	0	
10. เลย		3.1	1.0	ปานกลาง	3.2	0.4	ปานกลาง	3.7	1.2	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.2	1.0	ปานกลาง	2.6	0.5	ปานกลาง	2.8	0.8	ปานกลาง	3.4	0.5	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.2	0.9	ปานกลาง	3.2	0.8	ปานกลาง	2.6	0.5	ปานกลาง	4.0	0*	มาก
13. สุรินทร์		3.1	0.9	ปานกลาง	3.5	0.6	ปานกลาง	3.1	0.6	ปานกลาง	0	0	
14. หนองคาย		3.8	1.0	มาก	2.9	0.8	ปานกลาง	3.4	0.5	ปานกลาง	4.0	0*	มาก
15. อุตรดิตถ์		3.6	0.7	มาก	3.4	1.0	ปานกลาง	4.0	0.7	มาก	3.7	0.6	มาก
16. อุบลราชธานี		3.1	1.0	ปานกลาง	2.7	0.9	ปานกลาง	2.9	0.6	ปานกลาง	3.3	0.6	ปานกลาง
17. รวมทั้งภาค		3.2	1.0	ปานกลาง	3.0	0.9	ปานกลาง	3.2	0.8	ปานกลาง	3.6	0.6	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 40 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความเหมาะสมของกฎเกณฑ์และระเบียบของหอสมุดเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกและการยืมหนังสือ

หอสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. กาทสินธุ์		3.5	1.0	ปานกลาง	3.2	1.0	ปานกลาง	3.2	0.7	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแก่น		3.7	0.8	มาก	3.3	1.0	ปานกลาง	3.3	0.7	ปานกลาง	3.4	0.5	ปานกลาง
3. ชัยภูมิ		3.5	1.1	ปานกลาง	3.2	1.1	ปานกลาง	3.7	0.7	มาก	3.6	0.9	มาก
4. นครพนม		4.3	0.6	มาก	3.7	0.9	มาก	3.8	0.8	มาก	4.0	0*	มาก
5. นครราชสีมา		3.6	0.7	มาก	3.6	0.7	มาก	4.1	0.9	มาก	4.0	1.4	มาก
6. บุรีรัมย์		3.5	0.9	ปานกลาง	3.3	0.7	ปานกลาง	4.0	0.8	มาก	3.3	0.6	ปานกลาง
7. มหาสารคาม		3.3	1.0	ปานกลาง	3.8	1.0	มาก	3.2	0.8	ปานกลาง	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยโสธร		3.0	1.1	ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง	3.2	1.0	ปานกลาง	4.0	0*	มาก
9. รอยเอ็ด		4.0	0.9	มาก	2.5	2.1	น้อย	3.7	1.0	มาก	0	0	
10. เลย		3.8	0.9	มาก	3.7	0.5	มาก	3.7	0.6	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.6	0.6	มาก	3.7	0.7	มาก	3.0	0.7	ปานกลาง	3.5	0.5	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.8	0.8	มาก	3.8	0.6	มาก	4.0	0.8	มาก	3.0	0*	ปานกลาง
13. สุรินทร์		3.0	1.1	ปานกลาง	3.3	0.8	ปานกลาง	3.4	0.5	ปานกลาง	0	0	
14. หนองคาย		4.1	0.9	มาก	3.8	1.0	มาก	3.7	0.5	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
15. อุตรดิตถ์		3.9	0.7	มาก	4.3	0.7	มาก	4.4	0.5	มาก	3.3	0.6	ปานกลาง
16. อุบลราชธานี		3.8	0.8	มาก	3.6	0.7	มาก	3.0	1.1	ปานกลาง	3.0	0**	ปานกลาง
17. รวมทั้งภาค		3.6	0.9	มาก	3.6	0.9	มาก	3.6	0.9	มาก	3.6	0.7	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 41 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความเหมาะสมของเวลาเปิด-ปิดทำการของห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. กาฬสินธุ์		3.5	1.0	ปานกลาง	3.0	0.9	ปานกลาง	3.7	0.7	มาก	0	0	
2. ขอนแก่น		3.2	0.9	ปานกลาง	3.4	1.1	ปานกลาง	3.6	0.9	มาก	3.8	0.4	มาก
3. ชัยภูมิ		3.4	0.9	ปานกลาง	3.0	0.9	ปานกลาง	3.8	0.9	มาก	3.7	0.6	มาก
4. นครพนม		4.0	1.0	มาก	4.0	0.9	มาก	4.0	0.7	มาก	3.0	0*	ปานกลาง
5. นครราชสีมา		3.4	1.1	ปานกลาง	3.2	1.1	ปานกลาง	4.0	1.2	มาก	4.0	0**	มาก
6. บุรีรัมย์		3.3	1.0	ปานกลาง	3.7	1.0	มาก	3.6	0.5	มาก	3.7	0.6	มาก
7. มหาสารคาม		3.4	1.2	ปานกลาง	3.5	1.0	ปานกลาง	3.5	0.6	ปานกลาง	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยโสธร		3.4	1.2	ปานกลาง	4.5	0.9	มาก	4.5	0.5	มาก	4.0	0*	มาก
9. ร้อยเอ็ด		3.7	1.0	มาก	2.5	0.7	น้อย	3.8	0.7	มาก	0	0	
10. เลย		3.9	1.0	มาก	3.5	1.4	ปานกลาง	3.7	0.6	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.3	0.6	ปานกลาง	3.4	1.1	ปานกลาง	3.4	0.5	ปานกลาง	3.3	1.0	
12. สกลนคร		3.7	1.0	มาก	3.7	0.9	มาก	4.0	0.6	มาก	0	0	
13. สุรินทร์		3.6	1.1	มาก	3.7	0.8	มาก	3.6	1.2	มาก	0	0	
14. หนองคาย		4.1	0.9	มาก	3.2	0.9	ปานกลาง	4.4	0.5	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
15. อุรธานี		3.7	0.9	มาก	3.8	0.7	มาก	3.5	1.0	ปานกลาง	4.3	0.6	มาก
16. อุบลราชธานี		3.6	1.2	มาก	3.3	0.7	ปานกลาง	3.5	0.8	ปานกลาง	3.0	0**	ปานกลาง
17. รวมทั้งภาค		3.5	1.0	ปานกลาง	3.5	1.0	ปานกลาง	3.8	0.8	มาก	3.8	0.7	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 42 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. ภาพสีนูน		2.2	1.2	น้อย	1.6	0.9	น้อย	1.9	0.8	น้อย	0	0	
2. ขอนแกน		2.5	1.0	น้อย	2.4	1.0	น้อย	2.6	1.4	ปานกลาง	2.7	1.4	ปานกลาง
3. ชัยภูมิ		1.8	1.2	น้อย	1.6	0.6	น้อย	1.7	0.8	น้อย	2.8	0.7	ปานกลาง
4. นครพนม		3.3	1.1	ปานกลาง	2.1	1.1	น้อย	2.6	1.3	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง
5. นครราชสีมา		2.2	1.0	น้อย	2.2	1.1	น้อย	3.1	1.4	ปานกลาง	0	0*	
6. บุรีรัมย์		2.7	1.0	ปานกลาง	2.3	0.9	น้อย	2.5	1.3	น้อย	2.7	0.6	ปานกลาง
7. มหาสารคาม		2.9	1.1	ปานกลาง	2.5	1.3	น้อย	2.0	1.4	น้อย	1.0	0*	น้อยที่สุด
8. ยูโสธร		2.0	1.2	น้อย	2.0	0.7	น้อย	2.0	1.4	น้อย	0	0	
9. รอยเอ๊ก		1.8	1.5	น้อย	1.5	0.7	น้อยที่สุด	2.0	0.8	น้อย	0	0	
10. เลย		3.3	0.7	ปานกลาง	1.8	1.2	น้อย	2.0	0**	น้อย	0	0	
11. ศรีสะเกษ		2.2	1.2	น้อย	2.1	1.3	น้อย	3.4	1.3	ปานกลาง	1.3	0.5	น้อยที่สุด
12. สกลนคร		2.1	1.2	น้อย	2.4	1.2	น้อย	2.1	0.9	น้อย	0	0	
13. สุรินทร์		1.8	1.0	น้อย	2.2	1.3	น้อย	1.1	0.3	น้อยที่สุด	0	0	
14. หนองคาย		2.9	1.5	ปานกลาง	1.9	0.8	น้อย	1.5	1.0	น้อยที่สุด	1.0	0*	น้อยที่สุด
15. อุบลราชธานี		2.7	1.2	ปานกลาง	3.2	1.0	ปานกลาง	2.7	1.0	ปานกลาง	1.0	0*	น้อยที่สุด
16. อุบลราชธานี		2.6	1.3	ปานกลาง	2.0	1.1	น้อย	2.3	1.2	น้อย	1.5	0.7	น้อยที่สุด
17. รวมทั้งภาค		2.4	1.2	น้อย	2.2	1.1	น้อย	2.2	1.1	น้อย	2.2	1.0	น้อย

หมายเหตุ * มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 43 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความเหมาะสมของหนังสือของห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 29 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	
1. กาฬสินธุ์		2.8	1.0 ปานกลาง	2.0	1.1 น้อย	2.7	0.8 ปานกลาง	0	0			
2. ขอนแก่น		2.7	1.1 ปานกลาง	2.3	1.2 น้อย	2.7	0.8 ปานกลาง	2.6	0.7	ปานกลาง		
3. ชัยภูมิ		2.7	1.1 ปานกลาง	3.0	0.5 ปานกลาง	2.8	1.0 ปานกลาง	3.1	1.0	ปานกลาง		
4. นครพนม		3.3	0.6 ปานกลาง	3.2	0.4 ปานกลาง	3.4	0.5 ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง		
5. นครราชสีมา		2.7	0.9 ปานกลาง	2.7	0.9 ปานกลาง	3.8	1.0 มาก	3.0	0**	ปานกลาง		
6. บุรีรัมย์		2.6	1.1 ปานกลาง	2.7	1.0 ปานกลาง	3.2	0.7 ปานกลาง	3.3	1.1	ปานกลาง		
7. มหาสารคาม		2.7	1.4 ปานกลาง	2.9	1.2 ปานกลาง	2.8	0.8 ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง		
8. ยโสธร		2.3	1.1 น้อย	3.1	0.5 ปานกลาง	2.5	0.9 น้อย	3.0	0*	ปานกลาง		
9. รอยเอศ		2.9	0.6 ปานกลาง	2.0	0 น้อย	2.4	0.5 น้อย	0	0			
10. เลย		3.3	0.8 ปานกลาง	2.6	1.3 ปานกลาง	3.3	0.6 ปานกลาง	0	0			
11. ศรีสะเกษ		2.6	0.8 ปานกลาง	2.7	0.5 ปานกลาง	2.4	0.5 น้อย	2.7	0.8	ปานกลาง		
12. สกลนคร		2.7	0.9 ปานกลาง	2.9	1.1 ปานกลาง	2.7	1.1 ปานกลาง	0	0			
13. สุรินทร์		2.8	1.0 ปานกลาง	2.7	1.2 ปานกลาง	2.4	0.7 น้อย	0	0			
14. หนองคาย		3.4	1.3 ปานกลาง	2.3	0.7 น้อย	2.0	0.8 น้อย	2.0	0*	น้อย		
15. อุบลราชธานี		3.5	0.7 ปานกลาง	3.6	0.8 มาก	3.4	1.2 ปานกลาง	3.3	0.6	ปานกลาง		
16. อุดรราชธานี		2.9	1.2 ปานกลาง	2.3	1.0 น้อย	2.7	1.0 ปานกลาง	2.5	0.7	น้อย		
17. รวมทั้งภาค		2.8	1.1 ปานกลาง	2.7	1.0 ปานกลาง	2.8	0.9 ปานกลาง	2.9	0.8	ปานกลาง		

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 44 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความเหมาะสมของวารสารและหนังสือพิมพ์ของห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. กาฬสินธุ์		3.0	1.0	ปานกลาง	2.6	0.9	ปานกลาง	2.8	0.9	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแก่น		3.3	0.9	ปานกลาง	2.9	1.1	ปานกลาง	3.1	0.8	ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง
3. ชัยภูมิ		3.1	1.0	ปานกลาง	2.8	1.0	ปานกลาง	3.0	1.0	ปานกลาง	3.4	1.0	ปานกลาง
4. นครพนม		3.3	0.6	ปานกลาง	3.5	1.2	ปานกลาง	3.6	1.1	มาก	4.0	0*	มาก
5. นครราชสีมา		3.2	1.0	ปานกลาง	3.0	0.9	ปานกลาง	3.8	0.7	มาก	4.0	0*	มาก
6. บุรีรัมย์		3.4	1.0	ปานกลาง	3.1	0.8	ปานกลาง	3.4	0.5	ปานกลาง	3.0	1.0	ปานกลาง
7. มหาสารคาม		3.1	1.1	ปานกลาง	3.4	1.1	ปานกลาง	2.7	0.9	ปานกลาง	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยโสธร		3.2	0.9	ปานกลาง	3.2	0.9	ปานกลาง	2.3	1.0	น้อย	4.0	0*	มาก
9. รอยเอ็ด		3.0	0.5	ปานกลาง	2.5	0.7	น้อย	2.3	0.8	น้อย	0	0	
10. เลย		3.3	0.7	ปานกลาง	3.1	0.7	ปานกลาง	3.3	0.6	ปานกลาง	0	0	
11. ศรีสะเกษ		2.9	0.7	ปานกลาง	3.0	1.1	ปานกลาง	2.8	0.8	ปานกลาง	3.0	0.9	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.2	0.7	ปานกลาง	3.4	0.7	ปานกลาง	3.4	1.0	ปานกลาง	0	0	
13. สุรินทร์		3.4	0.5	ปานกลาง	3.3	0.8	ปานกลาง	2.9	0.3	ปานกลาง	0	0	
14. หนองคาย		3.7	1.0	มาก	2.7	0.7	ปานกลาง	3.0	1.0	ปานกลาง	5.0	0*	มากที่สุด
15. อุบลราชธานี		3.5	0.8	ปานกลาง	3.7	0.7	มาก	3.9	0.5	มาก	3.0	0**	ปานกลาง
16. อุตรดิตถ์		3.4	0.8	ปานกลาง	3.2	0.4	ปานกลาง	3.3	0.6	ปานกลาง	3.7	0.6	มาก
17. รวมทั้งภาค		3.3	0.9	ปานกลาง	3.1	0.9	ปานกลาง	3.1	0.9	ปานกลาง	3.4	0.9	ปานกลาง

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 45 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องหนังสือของห้องสมุดตรงกับความต้องการของประชาชน

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	
1. ภาพสีนู้		2.6	1.2 ปานกลาง	2.0	0.9 น้อย	2.4	1.0 น้อย	0	0			
2. ขอนแก่น		2.7	0.9 ปานกลาง	2.3	1.1 น้อย	2.5	1.1 น้อย	2.6	0.7	ปานกลาง		
3. ชัยภูมิ		2.8	1.2 ปานกลาง	2.1	0.8 น้อย	2.8	1.1 ปานกลาง	3.1	0.7	ปานกลาง		
4. นครพนม		3.5	0.7 ปานกลาง	2.8	0.6 ปานกลาง	3.6	0.9 มาก	3.0	0*	ปานกลาง		
5. นครราชสีมา		2.8	0.9 ปานกลาง	2.7	0.9 ปานกลาง	3.4	1.1 ปานกลาง	3.0	0**	ปานกลาง		
6. บุรีรัมย์		2.5	0.9 น้อย	2.6	1.0 ปานกลาง	3.1	0.6 ปานกลาง	3.3	0.6	ปานกลาง		
7. มหาสารคาม		2.7	1.1 ปานกลาง	2.9	1.0 ปานกลาง	2.6	0.9 ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง		
8. ยโสธร		2.5	1.1 น้อย	2.5	0.7 น้อย	2.1	0.9 น้อย	3.0	0*	ปานกลาง		
9. รอยเอ็ด		2.9	0.6 ปานกลาง	3.0	0**	ปานกลาง	2.5	0.8 น้อย	0	0		
10. เลย		3.3	0.7 ปานกลาง	3.2	0.7 ปานกลาง	3.3	0.6 ปานกลาง	0	0			
11. ศรีสะเกษ		2.4	0.9 น้อย	2.1	0.7 น้อย	2.7	0.9 ปานกลาง	3.0	0.6	ปานกลาง		
12. สกลนคร		2.6	1.2 ปานกลาง	2.9	1.0 ปานกลาง	2.8	1.5 ปานกลาง	0	0			
13. สุรินทร์		2.7	1.2 ปานกลาง	2.9	1.3 ปานกลาง	2.0	0.6 น้อย	0	0			
14. หนองคาย		3.4	1.4 ปานกลาง	2.3	0.7 น้อย	2.6	1.1 ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง		
15. อุบลราชธานี		3.3	1.1 ปานกลาง	3.6	0.8 มาก	3.5	1.0 ปานกลาง	4.0	1.4	มาก		
16. อุดรราชธานี		2.6	0.9 ปานกลาง	2.3	1.0 น้อย	2.5	1.2 น้อย	2.3	0.6	น้อย		
17. รวมทั้งภาค		2.8	1.1 ปานกลาง	2.7	1.0 ปานกลาง	2.7	1.1 ปานกลาง	2.9	0.7	ปานกลาง		

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 46

ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความเป็นระเบียบของการจัดเรียงหนังสือบนชั้นในหอสมุด

หอสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	
1. ภาพสินธุ์		3.1	0.9 ปานกลาง	3.1	1.0 ปานกลาง	2.9	0.6 ปานกลาง	0	0			
2. ขอนแก่น		3.0	1.0 ปานกลาง	2.6	1.0 ปานกลาง	3.2	0.8 ปานกลาง	3.1	0.9 ปานกลาง			
3. ชัยภูมิ		2.8	1.1 ปานกลาง	3.0	1.0 ปานกลาง	3.2	0.9 ปานกลาง	3.4	1.0 ปานกลาง			
4. นครพนม		2.3	1.1 น้อย	3.1	0.6 ปานกลาง	3.6	0.5 มาก	4.0	0* มาก			
5. นครราชสีมา		2.6	0.9 ปานกลาง	2.9	0.9 ปานกลาง	4.0	0.7 มาก	4.0	0* มาก			
6. บุรีรัมย์		3.0	0.7 ปานกลาง	3.1	1.0 ปานกลาง	3.0	0.7 ปานกลาง	3.3	0.6 ปานกลาง			
7. มหาสารคาม		3.1	0.5 ปานกลาง	3.5	1.0 ปานกลาง	3.2	0.8 ปานกลาง	5.0	0* มากที่สุด			
8. ยูโสธร		3.0	1.0 ปานกลาง	3.3	0.8 ปานกลาง	3.4	0.9 ปานกลาง	4.0	0* มาก			
9. รอยเอ็ด		3.3	1.4 ปานกลาง	3.0	0** ปานกลาง	3.2	0.8 ปานกลาง	0	0			
10. เลย		3.1	0.7 ปานกลาง	3.4	0.5 ปานกลาง	3.3	0.6 ปานกลาง	0	0			
11. ศรีสะเกษ		3.0	0.8 ปานกลาง	2.7	0.9 ปานกลาง	2.8	0.8 ปานกลาง	3.2	0.4 ปานกลาง			
12. สกลนคร		3.3	0.7 ปานกลาง	3.5	0.8 ปานกลาง	3.4	0.5 ปานกลาง	0	0			
13. สุรินทร์		3.7	0.9 มาก	3.5	1.1 ปานกลาง	3.6	0.8 มาก	0	0			
14. หนองคาย		3.9	0.9 มาก	3.2	0.7 ปานกลาง	3.4	0.5 ปานกลาง	4.0	0* มาก			
15. อุตรดิตถ์		3.3	1.1 ปานกลาง	3.8	0.8 มาก	3.3	1.2 ปานกลาง	3.0	0** ปานกลาง			
16. อุบลราชธานี		3.5	0.7 ปานกลาง	3.0	0.6 ปานกลาง	2.8	1.3 ปานกลาง	4.0	1.0 มาก			
17. รวมทั้งภาค		3.2	1.0 ปานกลาง	3.2	0.9 ปานกลาง	3.2	0.9 ปานกลาง	3.4	0.8 ปานกลาง			

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 47 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องมาตรการของห้องสมุด ให้ความสะดวกในการช่วยค้นหาสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. ภาพสีนู้		3.0	1.2	ปานกลาง	2.1	1.1	น้อย	2.8	1.0	ปานกลาง	0	0	
2. ซอนแกน		3.2	0.9	ปานกลาง	3.0	1.2	ปานกลาง	3.1	1.1	ปานกลาง	3.6	0.5	มาก
3. ชัยภูมิ		2.7	1.1	ปานกลาง	2.0	0.6	น้อย	2.7	1.3	ปานกลาง	3.2	0.8	ปานกลาง
4. นครพนม		2.7	0.6	ปานกลาง	3.0	1.5	ปานกลาง	3.6	1.5	มาก	2.0	0*	น้อย
5. นครราชสีมา		3.0	1.1	ปานกลาง	3.1	1.0	ปานกลาง	3.7	0.5	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง
6. บุรีรัมย์		3.1	1.0	ปานกลาง	3.1	0.8	ปานกลาง	3.6	0.7	มาก	3.0	1.0	ปานกลาง
7. มหาสารคาม		3.1	0.9	ปานกลาง	3.4	1.2	ปานกลาง	3.2	0.9	ปานกลาง	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยโสธร		2.8	1.2	ปานกลาง	3.0	0.9	ปานกลาง	3.0	0**	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง
9. รอยเอ็ด		3.4	1.3	ปานกลาง	1.5	0.7	น้อยที่สุด	3.2	0.8	ปานกลาง	0	0	
10. เลย		3.5	0.9	ปานกลาง	3.6	0.5	มาก	3.7	0.6	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		2.9	1.0	ปานกลาง	3.0	1.4	ปานกลาง	3.0	1.0	ปานกลาง	2.8	1.2	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.0	0.9	ปานกลาง	3.3	1.0	ปานกลาง	2.7	0.9	ปานกลาง	0	0	
13. อุตรธานี		3.6	1.0	มาก	3.8	0.7	มาก	3.5	1.6	ปานกลาง	3.0	0**	ปานกลาง
14. อุบลราชธานี		3.2	0.8	ปานกลาง	3.0	1.0	ปานกลาง	3.2	1.3	ปานกลาง	3.7	0.6	มาก
15. รวมทั้งภาค		3.1	1.1	ปานกลาง	3.1	1.1	ปานกลาง	3.1	1.1	ปานกลาง	3.3	0.8	ปานกลาง

หมายเหตุ 1.* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน ** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน
2. ห้องสมุดประชาชนจังหวัดสุรินทร์ และหนองคาย มีใจจัดทำบัตรรายการ.

ตารางที่ 48 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องระบบการจัดหมู่หนังสือของห้องสมุด
 ให้ความสะดวกในการค้นหาหนังสือ

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. กภาพสินธุ์		3.1	1.0	ปานกลาง	2.7	0.9	ปานกลาง	2.8	0.7	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแก่น		3.2	0.8	ปานกลาง	3.0	1.4	ปานกลาง	3.6	1.2	มาก	3.7	0.9	มาก
3. ชัยภูมิ		2.9	1.2	ปานกลาง	2.8	1.2	ปานกลาง	3.1	1.0	ปานกลาง	3.5	0.8	ปานกลาง
4. นครพนม		3.3	0.6	ปานกลาง	3.4	1.1	ปานกลาง	4.0	1.0	มาก	3.0	0*	ปานกลาง
5. นครราชสีมา		3.4	1.0	ปานกลาง	3.3	0.9	ปานกลาง	3.9	0.8	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง
6. บุรีรัมย์		3.4	1.0	ปานกลาง	3.2	0.7	ปานกลาง	3.5	0.5	ปานกลาง	3.3	0.7	ปานกลาง
7. มหาสารคาม		3.2	0.9	ปานกลาง	3.8	0.7	มาก	3.2	0.5	ปานกลาง	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยูโสธร		2.9	1.0	ปานกลาง	3.3	0.6	ปานกลาง	2.9	0.6	ปานกลาง	4.0	0*	มาก
9. รอยเอ็ด		3.3	1.6	ปานกลาง	3.0	1.4	ปานกลาง	3.4	0.5	ปานกลาง	0	0	
10. เลย		3.4	0.8	ปานกลาง	3.5	0.5	ปานกลาง	4.0	1.0	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		2.9	0.7	ปานกลาง	3.0	0.6	ปานกลาง	2.8	0.8	ปานกลาง	3.5	0.8	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.6	0.8	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง	3.1	1.1	ปานกลาง	0	0	
13. สุรินทร์		3.4	1.0	ปานกลาง	3.6	1.1	มาก	3.0	0.7	ปานกลาง	0	0	
14. หนองคาย		3.9	0.9	มาก	3.1	0.6	ปานกลาง	4.0	0**	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
15. อุตรดิตถ์		3.4	1.1	ปานกลาง	3.8	0.8	มาก	3.6	1.0	มาก	3.0	0**	ปานกลาง
16. อุบลราชธานี		3.6	1.0	มาก	3.2	0.8	ปานกลาง	3.4	1.1	ปานกลาง	3.0	0**	ปานกลาง
17. รวมทั้งภาค		3.3	1.0	ปานกลาง	3.3	0.9	ปานกลาง	3.3	0.9	ปานกลาง	3.6	0.8	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 49 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องความสะดวกในการติดต่อกับบรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. กาทสินธุ์		3.3	0.9	ปานกลาง	3.1	1.1	ปานกลาง	3.8	0.6	มาก	0	0	
2. ขอนแก่น		3.6	0.8	มาก	4.0	0.8	มาก	4.1	0.6	มาก	4.3	0.7	มาก
3. ชัยภูมิ		3.8	1.1	มาก	3.7	0.7	มาก	4.0	0.8	มาก	3.9	0.5	มาก
4. นครพนม		4.7	0.6	มากที่สุด	4.3	0.8	มาก	4.4	0.5	มาก	4.0	0*	มาก
5. นครราชสีมา		3.3	0.8	ปานกลาง	3.5	0.8	ปานกลาง	4.5	0.5	มาก	4.0	0*	มาก
6. บุรีรัมย์		3.5	0.9	ปานกลาง	3.9	0.8	มาก	3.9	1.0	มาก	3.7	1.5	มาก
7. มหาสารคาม		3.7	1.3	มาก	4.4	0.5	มาก	3.6	0.5	มาก	4.0	0*	มาก
8. ยโสธร		3.5	1.0	ปานกลาง	4.5	0.7	มาก	4.5	0.7	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
9. รอยเอ็ด		3.8	1.4	มาก	2.5	0.7	น้อย	4.0	0.6	มาก	0	0	
10. เลย		4.1	0.7	มาก	3.8	0.7	มาก	4.0	1.0	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.9	0.6	มาก	3.5	0.8	ปานกลาง	3.2	0.4	ปานกลาง	4.0	0.9	มาก
12. สกลนคร		3.6	0.9	มาก	3.7	0.7	มาก	4.6	0.5	มากที่สุด	0	0	
13. สุรินทร์		3.6	0.8	มาก	3.8	1.0	มาก	4.1	0.8	มาก	0	0	
14. หนองคาย		4.0	1.1	มาก	4.0	0.8	มาก	4.6	0.5	มากที่สุด	5.0	0*	มากที่สุด
15. อุบลราชธานี		3.6	1.2	มาก	4.3	0.7	มาก	4.4	0.7	มาก	3.3	0.6	ปานกลาง
16. อุบลราชธานี		3.8	0.9	มาก	3.6	0.7	มาก	3.8	0.8	มาก	4.0	1.0	มาก
17. รวมทั้งภาค		3.6	0.9	มาก	3.8	0.9	มาก	4.1	0.7	มาก	4.0	0.7	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

ตารางที่ 50 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุเกี่ยวกับกรให้บริการของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	
1. กาศสินธุ์		3.1	1.0 ปานกลาง	3.0	1.1 ปานกลาง	3.5	0.8 ปานกลาง	0	0			
2. ขอนแก่น		3.5	0.8 ปานกลาง	3.4	0.9 ปานกลาง	4.0	0.5 มาก	4.1	0.4 มาก			
3. ชัยภูมิ		3.1	1.2 ปานกลาง	3.3	0.8 ปานกลาง	3.5	0.8 ปานกลาง	3.6	0.7 มาก			
4. นครพนม		4.3	0.6 มาก	4.0	0.8 มาก	4.4	0.9 มาก	4.0	0* มาก			
5. นครราชสีมา		3.2	0.6 ปานกลาง	3.3	0.9 ปานกลาง	4.6	0.5 มากที่สุด	4.0	0* มาก			
6. บุรีรัมย์		3.6	0.7 มาก	3.6	0.9 มาก	3.7	0.9 มาก	3.7	1.5 มาก			
7. มหาสารคาม		3.5	1.1 ปานกลาง	3.9	0.7 มาก	3.6	0.5 มาก	5.0	0* มากที่สุด			
8. บุรีรัมย์		3.0	1.2 ปานกลาง	3.9	0.7 มาก	3.7	1.0 มาก	4.0	0* มาก			
9. รอยเอ็ด		3.5	0.8 ปานกลาง	4.0	0** มาก	4.2	0.7 มาก	0	0			
10. เลย		4.1	0.9 มาก	3.5	0.8 ปานกลาง	4.0	1.0 มาก	0	0			
11. ศรีสะเกษ		3.4	0.7 ปานกลาง	3.6	0.5 มาก	3.4	0.4 ปานกลาง	3.8	0.7 มาก			
12. สกลนคร		3.5	1.0 ปานกลาง	3.7	0.7 มาก	3.4	0.7 ปานกลาง	0	0			
13. สุรินทร์		3.6	0.8 มาก	3.6	0.7 มาก	3.9	0.8 มาก	0	0			
14. หนองคาย		4.2	0.8 มาก	3.7	0.7 มาก	4.4	0.5 มาก	5.0	0* มากที่สุด			
15. อุตรดิตถ์		3.5	1.0 ปานกลาง	3.8	0.7 มาก	4.3	0.5 มาก	3.0	0** ปานกลาง			
16. อุบลราชธานี		3.6	1.0 มาก	3.1	0.9 ปานกลาง	3.6	1.3 มาก	3.0	1.0 ปานกลาง			
17. รวมทั้งภาค		3.5	0.9 ปานกลาง	3.5	0.9 ปานกลาง	3.8	0.8 มาก	3.8	0.7 มาก			

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. กาลสินธุ์		2.9	1.2	ปานกลาง	2.3	0.9	น้อย	3.7	0.7	มาก	0	0	
2. ขอนแก่น		3.3	1.0	ปานกลาง	3.3	1.1	ปานกลาง	3.8	0.8	มาก	4.2	0.7	มาก
3. ชัยภูมิ		2.7	1.4	ปานกลาง	3.1	1.1	ปานกลาง	3.3	0.9	ปานกลาง	3.5	0.8	ปานกลาง
4. นครพนม		4.7	0.6	มากที่สุด	3.7	1.2	มาก	4.4	0.9	มาก	4.0	0*	มาก
5. นครราชสีมา		2.9	1.0	ปานกลาง	3.0	1.1	ปานกลาง	4.1	0.8	มาก	4.0	0*	มาก
6. บุรีรัมย์		3.4	1.1	ปานกลาง	3.4	1.0	ปานกลาง	3.6	0.9	มาก	3.7	0.6	มาก
7. มหาสารคาม		3.4	1.2	ปานกลาง	4.0	1.0	มาก	3.6	0.9	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยโสธร		2.9	1.2	ปานกลาง	3.8	0.9	มาก	3.1	1.2	ปานกลาง	4.0	0*	มาก
9. รอยเอ็ด		3.0	1.1	ปานกลาง	3.0	0**	ปานกลาง	4.3	0.5	มาก	0	0	
10. เลย		3.7	1.0	มาก	3.5	0.5	ปานกลาง	4.0	1.0	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.0	0.8	ปานกลาง	3.3	0.9	ปานกลาง	3.2	0.8	ปานกลาง	3.7	1.0	มาก
12. สกลนคร		3.1	0.9	ปานกลาง	3.4	0.8	ปานกลาง	3.8	0.9	มาก	0	0	
13. สุรินทร์		3.4	0.9	ปานกลาง	3.7	1.1	มาก	3.7	0.7	มาก	0	0	
14. หนองคาย		4.0	0.8	มาก	4.0	0.8	มาก	4.6	0.5	มากที่สุด	5.0	0*	มากที่สุด
15. อุบลราชธานี		3.3	0.9	ปานกลาง	3.6	1.0	มาก	4.2	0.7	มาก	3.3	0.6	ปานกลาง
16. อุบลราชธานี		3.0	1.3	ปานกลาง	3.0	1.0	ปานกลาง	3.1	1.2	ปานกลาง	2.5	0.7	น้อย
17. รวมทั้งภาค		3.2	1.1	ปานกลาง	3.3	1.0	ปานกลาง	3.7	0.9	มาก	3.8	0.8	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 52 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องบริการตอบคำถาม

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	
1. กาลสินธุ์		2.9	1.1 ปานกลาง	2.5	1.2 น้อย	3.6	0.8 มาก	0	0			
2. ขอนแก่น		3.2	0.8 ปานกลาง	3.1	0.9 ปานกลาง	3.5	0.8 ปานกลาง	3.6	0.7	0.7	มาก	
3. ชัยภูมิ		3.0	1.1 ปานกลาง	3.5	0.8 ปานกลาง	3.6	0.7 มาก	2.8	0.8	0.8	ปานกลาง	
4. นครพนม		3.5	0.6 ปานกลาง	3.0	1.1 ปานกลาง	3.3	0.9 ปานกลาง	3.0	0*	0*	ปานกลาง	
5. นครราชสีมา		3.6	0.8 มาก	3.5	0.9 ปานกลาง	4.0	0.6 มาก	3.0	0*	0*	ปานกลาง	
6. บุรีรัมย์		3.6	0.7 มาก	3.5	0.9 ปานกลาง	3.2	0.9 ปานกลาง	2.9	0.7	0.7	ปานกลาง	
7. มหาสารคาม		3.3	1.1 ปานกลาง	3.7	0.8 มาก	3.5	0.9 ปานกลาง	3.0	0*	0*	ปานกลาง	
8. ยโสธร		2.9	1.2 ปานกลาง	3.0	0.7 ปานกลาง	3.7	1.1 มาก	2.0	0*	0*	น้อย	
9. รอยเอ็ด		3.0	0.7 ปานกลาง	3.6	0.7 มาก	3.2	0.7 ปานกลาง	0	0	0		
10. เลย		3.2	1.0 ปานกลาง	3.5	0.8 ปานกลาง	3.8	1.0 มาก	0	0	0		
11. ศรีสะเกษ		3.4	0.7 ปานกลาง	3.5	0.6 ปานกลาง	3.4	0.5 ปานกลาง	2.8	0.6	0.6	ปานกลาง	
12. สกลนคร		3.6	1.3 มาก	3.6	0.7 มาก	3.4	0.8 ปานกลาง	0	0	0		
13. สุรินทร์		3.4	0.9 ปานกลาง	3.7	0.7 มาก	3.4	0.8 ปานกลาง	0	0	0		
14. หนองคาย		3.0	0.9 ปานกลาง	3.6	0.6 มาก	3.7	0.6 มาก	3.0	0*	0*	ปานกลาง	
15. อุบลราชธานี		3.6	1.0 มาก	3.7	0.8 มาก	3.6	0.9 มาก	3.2	0.7	0.7	ปานกลาง	
16. อุตรดิตถ์		3.2	1.1 ปานกลาง	3.3	1.0 ปานกลาง	3.7	1.1 มาก	2.8	0.6	0.6	ปานกลาง	
17. รวมทั้งภาค		3.3	1.0 ปานกลาง	3.2	0.9 ปานกลาง	3.5	0.8 ปานกลาง	3.0	0.8	0.8	ปานกลาง	

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

ตารางที่ 53 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดชั้นแสดงหนังสือใหม่ของห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ชอนแกน	3.2	0.8	ปานกลาง	2.9	0.9	ปานกลาง	3.1	0.4	ปานกลาง	3.3	0.5	ปานกลาง
2. ชัยภูมิ	3.1	1.1	ปานกลาง	3.3	1.8	ปานกลาง	3.0	1.2	ปานกลาง	3.4	0.8	ปานกลาง
3. นครพนม	3.5	0.7	ปานกลาง	3.6	0.9	มาก	3.0	0**	ปานกลาง	0	0	
4. มหาสารคาม	3.6	1.3	มาก	2.8	1.0	ปานกลาง	2.5	0.7	น้อย	4.0	0*	มาก
5. เลย	3.7	0.7	มาก	2.7	1.1	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง	0	0	
6. สกลนคร	3.6	0.6	มาก	3.6	0.9	มาก	3.7	0.5	มาก	0	0	
7. อุดรธานี	3.6	0.9	มาก	3.5	0.8	ปานกลาง	3.7	0.6	มาก	3.0	0*	ปานกลาง
8. อุบลราชธานี	3.8	0.6	มาก	3.3	0.8	ปานกลาง	2.7	1.0	ปานกลาง	2.0	0*	น้อย
9. รวมทั้งภาค	3.5	0.9	ปานกลาง	3.3	1.0	ปานกลาง	3.1	0.9	ปานกลาง	3.3	0.7	ปานกลาง

หมายเหตุ

- * มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน
  - ** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน
2. ห้องสมุดประชาชนจังหวัด กาฬสินธุ์ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร รอยเอ็ด ศรีสะเกษ สุรินทร์ และหนองคาย ไม่ได้จัดชั้นแสดงหนังสือใหม่ของห้องสมุด

ตารางที่ 54 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดนิทรรศการของห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	
1. กภาพสินธุ์		2.7	1.4 ปานกลาง	1.7	0.9 น้อย	1.5	0.7 น้อยที่สุด	0	0			
2. ขอนแก่น		3.2	0.9 ปานกลาง	2.8	1.1 ปานกลาง	3.4	0.8 ปานกลาง	3.8	0.8	มาก		
3. ชัยภูมิ		2.7	1.3 ปานกลาง	3.0	1.6 ปานกลาง	3.1	1.1 ปานกลาง	2.2	1.3	น้อย		
4. นครพนม		3.5	0.7 ปานกลาง	3.6	0.9 มาก	3.5	0.7 ปานกลาง	0	0			
5. นครราชสีมา		3.4	1.3 ปานกลาง	3.7	1.1 มาก	4.6	0.5 มากที่สุด	1.0	0*	น้อยที่สุด		
6. บุรีรัมย์		2.6	1.1 ปานกลาง	3.8	0.9 มาก	4.6	0.5 มากที่สุด	3.3	1.5	ปานกลาง		
7. มหาสารคาม		3.9	1.1 มาก	2.8	1.3 ปานกลาง	2.0	0 น้อย	5.0	0*	มากที่สุด		
8. ยโสธร		3.6	1.4 มาก	3.0	0** ปานกลาง	3.7	0.8 มาก	0	0			
9. รอยเอิก		1.8	1.8 น้อย	1.0	0* น้อยที่สุด	1.0	0** น้อยที่สุด	0	0			
10. เลย		4.0	1.2 มาก	2.5	0.7 น้อย	0	0	0	0			
11. ศรีสะเกษ		3.2	0.5 ปานกลาง	3.0	2.0 ปานกลาง	2.5	0.7 น้อย	3.0	1.0	ปานกลาง		
12. สกลนคร		3.5	1.1 ปานกลาง	3.9	1.2 มาก	0	0	0	0			
13. สุรินทร์		3.4	1.0 ปานกลาง	3.2	1.2 ปานกลาง	2.5	0.7 น้อย	0	0			
14. หนองคาย		3.7	1.1 มาก	4.0	1.4 มาก	3.5	0.7 ปานกลาง	0	0			
15. อุดรธานี		3.6	1.1 มาก	3.2	0.7 ปานกลาง	3.5	0.9 ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง		
16. อุดรราชธานี		3.7	1.4 มาก	3.5	1.3 ปานกลาง	2.3	1.6 น้อย	2.0	0*	น้อย		
17. รวมทั้งภาค		3.3	1.2 ปานกลาง	3.3	1.2 ปานกลาง	3.2	1.2 ปานกลาง	3.0	1.3	ปานกลาง		

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 55 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดนายภาพยนตร์ของห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. กาศสินธุ์		2.4	1.1	น้อย	2.0	1.1	น้อย	1.5	0.5	น้อย	0	0	
2. ขอนแก่น		3.0	1.4	ปานกลาง	3.6	1.0	มาก	3.7	0.9	มาก	4.0	0*	มาก
3. ชัยภูมิ		2.7	1.9	ปานกลาง	3.3	1.8	ปานกลาง	3.7	0.6	มาก	1.8	1.3	น้อย
4. นครราชสีมา		3.7	1.2	มาก	3.4	1.3	ปานกลาง	4.3	0.5	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
5. มหาสารคาม		2.8	1.3	ปานกลาง	2.9	0.9	ปานกลาง	3.7	0.6	มาก	0	0	
6. เลย		4.1	0.9	มาก	0	0		4.5	0.7	มาก	0	0	
7. ศรีสะเกษ		3.0	1.0	ปานกลาง	3.3	1.1	ปานกลาง	3.2	1.6	ปานกลาง	3.5	0.9	ปานกลาง
8. สกลนคร		3.4	1.0	ปานกลาง	3.1	1.0	ปานกลาง	0	0		0	0	
9. สุรินทร์		3.0	1.3	ปานกลาง	2.5	1.4	น้อย	3.0	0*	ปานกลาง	0	0	
10. อุตรดิตถ์		3.7	1.1	มาก	3.2	0.6	ปานกลาง	3.2	1.2	ปานกลาง	3.0	0**	ปานกลาง
11. อุบลราชธานี		3.0	1.6	ปานกลาง	3.1	1.8	ปานกลาง	1.8	1.3	น้อย	2.0	0**	น้อย
12. รวมทั้งภาค		3.1	1.3	ปานกลาง	3.1	1.2	ปานกลาง	3.2	1.3	ปานกลาง	2.7	1.3	ปานกลาง

หมายเหตุ

1. * มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน
  2. ** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน
- ห้องสมุดประชาชนจังหวัด นครพนม บุรีรัมย์ ยโสธร ร้อยเอ็ด และหนองคาย
ไม่ได้ออกฉายภาพยนตร์

ตารางที่ 56 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดทำรายชื่อนั่งส้วมใหม่ของห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. กาฬสินธุ์		2.3	1.0	น้อย	2.7	0.9	ปานกลาง	3.3	0.5	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแก่น		3.3	0.8	ปานกลาง	3.3	1.1	ปานกลาง	3.1	0.4	ปานกลาง	3.4	0.7	ปานกลาง
3. ชัยภูมิ		3.5	1.0	ปานกลาง	3.7	0.7	มาก	3.7	0.7	มาก	3.5	0.8	ปานกลาง
4. นครราชสีมา		3.0	0.8	ปานกลาง	3.2	1.0	ปานกลาง	3.8	1.0	มาก	3.0	0**	ปานกลาง
5. ยโสธร		3.0	1.4	ปานกลาง	2.6	1.3	ปานกลาง	3.4	1.2	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง
6. ศรีสะเกษ		3.2	1.1	ปานกลาง	3.5	0.8	ปานกลาง	3.7	1.1	มาก	3.4	0.5	ปานกลาง
7. สกลนคร		3.3	1.0	ปานกลาง	3.5	1.1	ปานกลาง	3.0	0.8	ปานกลาง	4.0	0*	มาก
8. อุบลราชธานี		3.1	0.9	ปานกลาง	2.7	0.7	ปานกลาง	2.5	1.4	น้อย	3.0	1.0	ปานกลาง
9. บุรีรัมย์		3.2	0.7	ปานกลาง	3.5	1.3	ปานกลาง	2.3	1.6	น้อย	2.5	0.7	น้อย
10. รวมทั้งภาค		3.0	1.0	ปานกลาง	3.2	1.0	ปานกลาง	3.3	1.0	ปานกลาง	3.3	0.7	ปานกลาง

หมายเหตุ

- * ผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน
  - ** ผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน
2. ห้องสมุดประชาชนจังหวัด นครพนม บุรีรัมย์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด เลย สุรินทร์ และหนองคาย ไม่ได้จัดทำรายชื่อนั่งส้วมใหม่ของห้องสมุด

ตารางที่ 57 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องบริการจัดทำคู่มือช่วยการค้นคว้าจากเอกสารในห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ยูโสธร		2.3	1.1	น้อย	2.8	0.9	ปานกลาง	3.1	0.6	ปานกลาง	2.0	0*	น้อย
2. รอยเอศ		1.7	0.8	น้อย	2.5	0.7	น้อย	2.6	1.1	ปานกลาง	0	0	
3. เสดย		2.0	1.3	น้อย	1.8	1.2	น้อย	2.5	0.7	น้อย	0	0	
4. สกตนคร		2.9	0.9	ปานกลาง	3.6	0.8	มาก	3.5	0.8	ปานกลาง	2.0	0*	น้อย
5. หนองคาย		2.6	1.1	ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง	3.4	0.9	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง
6. รวมทั้งภาค		2.7	1.0	ปานกลาง	3.2	0.9	ปานกลาง	3.3	0.8	ปานกลาง	2.3	0.6	น้อย

หมายเหตุ

1. * มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน
2. ห้องสมุดประชาชนจังหวัด กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ สุรินทร์ อุบลราชธานี และอุบลราชธานี ไม่ได้จัดทำคู่มือช่วยเหลือคานการค้นคว้าจากเอกสาร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 58 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละวัยอายุในเรื่องการจัดบริการของห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ภาพสีนูน		2.7	1.3	ปานกลาง	2.0	1.0	น้อย	2.0	0**	น้อย	0	0	
2. ซอนแกน		3.5	1.3	ปานกลาง	3.3	1.1	ปานกลาง	3.2	0.8	ปานกลาง	4.0	0**	มาก
3. ซักกูปิ		3.7	0.5	มาก	3.2	2.1	ปานกลาง	4.5	0.7	มาก	2.0	0.8	น้อย
4. นครราชสีมา		3.3	1.2	ปานกลาง	3.6	1.2	มาก	5.0	0*	มากที่สุด	2.0	0*	น้อย
5. มหาสารคาม		3.0	1.1	ปานกลาง	2.5	0.7	น้อย	2.0	0*	น้อย	0	0	
6. รอยเอศ		2.7	1.2	น้อย	4.0	0	มาก	0	0		0	0	
7. อุดรธานี		3.4	1.0	ปานกลาง	3.2	1.0	ปานกลาง	2.4	1.7	น้อย	1.0	0*	น้อยที่สุด
8. รวมทั้งภาค		3.2	1.2	ปานกลาง	3.3	1.2	ปานกลาง	3.3	1.3	ปานกลาง	2.2	1.3	น้อย

หมายเหตุ

1. * มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน   ** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน
2. ห้องสมุดประชาชนจังหวัด นครพนม บุรีรัมย์ ยโสธร เดช ศรีสะเกษ สตูล นคร สุรินทร์ หนองคาย และอุบลราชธานี ไม่ได้ออกบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 59 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดเลิกงานสำหรับเด็กและผู้สนใจ

ท้องมุกประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. กาฬสินธุ์		2.9	1.4	ปานกลาง	2.3	1.5	น้อย	2.0	0*	น้อย	0	0	
2. ขอนแก่น		2.9	1.4	ปานกลาง	3.6	1.1	มาก	3.5	0.9	ปานกลาง	3.0**	0*	ปานกลาง
3. นครพนม		4.0	0*	มาก	3.0	0**	ปานกลาง	5.0	0*	มากที่สุด	0	0	
4. นครราชสีมา		3.0	1.4	ปานกลาง	3.6	1.0	มาก	4.2	0.9	มาก	0	0	
5. มหาสารคาม		3.6	0.8	มาก	2.5	0.7	น้อย	3.0	0*	ปานกลาง	0	0	
6. รอยเอ็ด		1.8	1.3	น้อย	2.0	0	น้อย	0	0		0	0	
7. สุรินทร์		3.3	1.6	ปานกลาง	2.7	1.4	ปานกลาง	0	0		0	0	
8. หนองคาย		4.2	0.8	มาก	2.7	1.5	ปานกลาง	2.0	0**	น้อย	0	0	
9. อุบลราชธานี		3.5	0.8	ปานกลาง	3.1	0.7	ปานกลาง	2.5	1.4	น้อย	1.0	0**	น้อยที่สุด
10. รวมทั้งภาค		3.2	1.3	ปานกลาง	3.1	1.1	ปานกลาง	3.3	1.2	ปานกลาง	2.0	1.4	น้อย

หมายเหตุ 1. * มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน ** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน
 2. ท้องมุกประชาชนจังหวัด ชัยภูมิ บุรีรัมย์ ยโสธร เลย ศรีสะเกษ สกลนคร และอุบลราชธานี ไม่ได้ออกเลิกงานสำหรับเด็กและผู้สนใจ

ตารางที่ 60 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องบริการไต้ยืม

ท้องสมุคประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	
1. ภาพสีนู้		3.6	0.7 มาก	3.4	1.3 ปานกลาง	3.8	0.7 มาก	0	0			
2. ขอนแกน		3.6	0.8 มาก	3.7	0.8 มาก	3.6	1.2 มาก	3.4	0.9 ปานกลาง			
3. ซักกมึ		3.7	0.8 มาก	3.6	0.9 มาก	3.7	0.9 มาก	3.7	0.8 มาก			
4. นครพนม		3.2	1.0 ปานกลาง	3.8	0.8 มาก	3.6	0.9 มาก	4.0	0** มาก			
5. นครราชสีมา		3.6	0.8 มาก	3.6	1.1 มาก	3.6	0.8 มาก	3.0	0** ปานกลาง			
6. บุรีรัมย์		3.6	1.1 มาก	3.9	0.9 มาก	2.8	0.9 ปานกลาง	3.5	1.1 ปานกลาง			
7. มหาสารคาม		3.0	0.6 ปานกลาง	3.6	0.7 มาก	3.7	0.7 มาก	4.0	0* มาก			
8. บุไศธร		3.3	0.7 ปานกลาง	3.3	0.7 ปานกลาง	3.0	0.9 ปานกลาง	3.0	0* ปานกลาง			
9. รอยเอ็ด		3.4	1.0 ปานกลาง	3.5	1.0 ปานกลาง	3.0	1.2 ปานกลาง	0	0			
10. เลย		3.8	0.8 มาก	3.8	1.0 มาก	3.6	1.0 มาก	0	0			
11. ศรีสะเกษ		3.4	0.7 ปานกลาง	3.5	1.1 ปานกลาง	3.6	0.9 มาก	3.5	0.8 ปานกลาง			
12. สกลนคร		3.7	0.9 มาก	4.0	1.0 มาก	3.8	0.8 มาก	4.0	0* มาก			
13. สุรินทร์		3.6	0.6 มาก	3.8	1.2 มาก	3.4	0.5 ปานกลาง	0	0			
14. หนองคาย		3.8	0.8 มาก	3.7	1.2 มาก	3.7	0.7 มาก	3.0	0* ปานกลาง			
15. อุทธธานี		3.8	0.8 มาก	3.9	0.8 มาก	3.9	0.5 มาก	3.7	0.6 มาก			
16. อุบลราชธานี		3.7	0.8 มาก	3.6	0.7 มาก	3.8	0.7 มาก	3.7	0.6 มาก			
17. รวมท้้งภาค		3.5	0.9 ปานกลาง	3.6	1.0 มาก	3.5	0.9 ปานกลาง	3.6	0.8 มาก			

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 61 ค่าเฉลี่ยนำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับในเรื่องการจัดอภิปรายของห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. ภาพสีนูน		2.7	1.2	ปานกลาง	2.6	0.9	ปานกลาง	2.7	0.6	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแกน		3.2	1.0	ปานกลาง	3.4	1.3	ปานกลาง	3.6	0.7	มาก	4.0	1.1	มาก
3. ชัยภูมิ		2.8	1.0	ปานกลาง	3.2	1.8	ปานกลาง	4.0	0*	มาก	2.3	1.1	น้อย
4. นครราชสีมา		3.3	1.1	ปานกลาง	3.2	1.0	ปานกลาง	4.4	0.5	มาก	4.0	1.4	มาก
5. มหาสารคาม		3.4	0.7	ปานกลาง	2.8	1.0	ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง	5.0	0*	มากที่สุด
6. รอยเค็ด		1.6	0.8	น้อย	2.2	1.1	น้อย	0	0		0	0	
7. รวมทั้งหา		3.1	1.1	ปานกลาง	3.1	1.1	ปานกลาง	3.6	0.9	มาก	2.8	1.4	ปานกลาง

หมายเหตุ

1. * มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน
2. ห้องสมุดประชาชนจังหวัด นครพนม บุรีรัมย์ ยโสธร โดย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี ไม่ได้จัดอภิปราย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 62 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความพอใจของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดรายการตอบปัญหาในหอสมุด
ในโอกาสพิเศษ

หอสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ภาพยนตร์		2.8	1.2	ปานกลาง	2.3	1.5	น้อย	2.0	0*	น้อย	0	0	
2. ขอนแก่น		2.9	1.1	ปานกลาง	2.8	1.1	ปานกลาง	3.1	0.8	ปานกลาง	4.7	0.6	มากที่สุด
3. นครพนม		3.0	0*	ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง	4.0	0*	มาก	0	0	
4. มหาสารคาม		3.7	1.1	มาก	3.0	1.4	ปานกลาง	2.0	0*	น้อย	0	0	
5. สุรินทร์		2.5	1.5	น้อย	2.3	1.2	น้อย	0	0		0	0	
6. รวมทั้งภาค		3.0	1.2	ปานกลาง	2.7	1.1	ปานกลาง	3.0	0.9	ปานกลาง	4.7	0.6	มากที่สุด

หมายเหตุ

1. * มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน
2. หอสมุดประชาชนจังหวัด ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สตูลนคร หนองคาย อุตรธานี และอุบลราชธานี ไม่ได้จัดรายการตอบปัญหาในหอสมุดในโอกาสพิเศษ

ตารางที่ 63 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องบริการของคำถาม

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. กาศิณัฐ		4.0	0.8	มาก	3.3	0.8	ปานกลาง	3.8	1.2	มาก	0	0	
2. ขอนแก่น		3.7	1.0	มาก	3.7	1.2	มาก	3.6	0.9	มาก	3.7	1.0	มาก
3. ชัยภูมิ		3.8	0.8	มาก	3.9	0.9	มาก	3.7	0.7	มาก	3.8	0.7	มาก
4. นครพนม		3.9	0.6	มาก	3.8	1.2	มาก	3.6	0.8	มาก	3.0	0*	ปานกลาง
5. นครราชสีมา		3.9	0.5	มาก	3.7	0.7	มาก	3.9	0.7	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง
6. บุรีรัมย์		4.0	0.8	มาก	3.5	1.4	ปานกลาง	3.8	1.1	มาก	3.6	1.0	มาก
7. มหาสารคาม		4.0	0.8	มาก	3.4	0.7	ปานกลาง	3.8	0.9	มาก	4.0	0*	มาก
8. ยโสธร		3.9	0.8	มาก	3.4	0.8	ปานกลาง	3.5	1.0	ปานกลาง	4.0	0*	มาก
9. รอยเอ็ด		3.6	1.0	มาก	4.1	0.5	มาก	3.4	1.2	ปานกลาง	0	0	
10. เลย		3.6	0.6	มาก	3.6	0.6	มาก	3.3	1.0	ปานกลาง	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.8	1.0	มาก	3.5	0.8	ปานกลาง	3.6	0.9	มาก	3.8	0.5	มาก
12. สกลนคร		3.8	0.8	มาก	3.6	1.1	มาก	3.9	0.9	มาก	0	0	
13. สุรินทร์		3.9	0.8	มาก	3.7	1.2	มาก	3.7	1.1	มาก	0	0	
14. ทนงคายน		4.0	0.6	มาก	3.9	1.0	มาก	3.7	0.6	มาก	3.0	0*	ปานกลาง
15. อุบลราชธานี		3.9	0.5	มาก	3.8	0.9	มาก	3.6	1.0	มาก	3.6	0.7	มาก
16. อุบลราชธานี		4.0	0.7	มาก	3.8	0.6	มาก	3.9	0.8	มาก	3.6	0.7	มาก
17. รวมทั้งภาค		3.8	0.8	มาก	3.7	1.0	มาก	3.7	1.0	มาก	3.6	0.9	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

ตารางที่ 64 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องบริการแนะนำการใช้ห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. กาศสินธุ์		3.9	0.5	มาก	3.8	1.0	มาก	3.8	0.8	มาก	0	0	
2. ขอนแก่น		4.2	0.9	มาก	4.0	1.3	มาก	3.8	1.0	มาก	4.0	0.8	มาก
3. ชัยภูมิ		4.0	1.1	มาก	3.9	1.1	มาก	3.6	0.9	มาก	3.8	1.0	มาก
4. นครพนม		4.0	0.9	มาก	3.3	0.7	ปานกลาง	3.6	1.1	มาก	3.0	0*	ปานกลาง
5. นครราชสีมา		3.8	1.0	มาก	4.1	0.6	มาก	3.6	0.8	มาก	4.0	0*	มาก
6. บุรีรัมย์		3.9	0.7	มาก	3.6	0.8	มาก	3.8	0.8	มาก	3.6	1.1	มาก
7. มหาสารคาม		3.8	0.9	มาก	4.1	1.2	มาก	3.7	0.6	มาก	4.0	0*	มาก
8. ยโสธร		3.8	1.0	มาก	3.9	0.9	มาก	3.6	1.0	มาก	4.0	0*	มาก
9. รอยเอ็ด		3.7	1.2	มาก	4.1	0.9	มาก	3.4	0.5	ปานกลาง	0	0	
10. เลย		3.9	0.8	มาก	3.7	0.8	มาก	3.2	1.0	ปานกลาง	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.6	0.7	มาก	3.4	1.0	ปานกลาง	3.7	0.8	มาก	3.6	0.7	มาก
12. สกลนคร		4.0	0.9	มาก	3.6	0.8	มาก	3.8	1.0	มาก	4.0	0*	มาก
13. สุรินทร์		3.2	1.1	ปานกลาง	3.8	1.1	มาก	3.4	0.7	ปานกลาง	0	0	
14. หนองคาย		3.6	0.9	มาก	3.5	0.6	ปานกลาง	3.5	1.2	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง
15. อุตรดิตถ์		3.8	0.7	มาก	3.9	1.0	มาก	3.9	0.5	มาก	3.8	0.6	มาก
16. อุบลราชธานี		3.9	1.1	มาก	3.7	0.8	มาก	4.0	0.7	มาก	3.9	0.7	มาก
17. รวมทั้งภาค		3.8	1.0	มาก	3.7	1.0	มาก	3.7	0.9	มาก	3.7	0.8	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

ตารางที่ 65 ค่าเฉลี่ยนำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องบริการยืมระหว่างห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	x	S.D.	แปลความ	x	S.D.	แปลความ	x	S.D.	แปลความ	x	S.D.	แปลความ
1. กาทสินธุ์		3.8	0.9	มาก	4.1	0.9	มาก	3.6	0.8	มาก	0	0	
2. ชอนแก่น		3.9	1.2	มาก	4.0	1.0	มาก	3.6	0.9	มาก	3.4	1.0	ปานกลาง
3. ชัยภูมิ		3.7	1.2	มาก	4.2	1.2	มาก	3.5	1.1	ปานกลาง	3.7	0.6	มาก
4. นครพนม		4.2	0.8	มาก	4.1	0.8	มาก	4.0	0.6	มาก	4.0	0*	มาก
5. นครราชสีมา		4.1	0.7	มาก	3.7	0.9	มาก	3.6	0.8	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง
6. บุรีรัมย์		3.8	1.1	มาก	3.8	1.0	มาก	3.6	0.9	มาก	3.6	0.6	มาก
7. มหาสารคาม		4.0	0.7	มาก	3.7	0.7	มาก	3.8	0.6	มาก	4.0	0*	มาก
8. ยโสธร		4.2	0.8	มาก	4.0	0.9	มาก	3.8	0.9	มาก	4.0	0*	มาก
9. รอยเอ็ด		4.0	1.0	มาก	3.9	0.8	มาก	3.7	1.3	มาก	0	0	
10. เลย		3.8	0.6	มาก	3.9	1.0	มาก	3.6	0.5	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		4.1	0.6	มาก	4.0	1.1	มาก	3.7	1.0	มาก	3.7	0.5	มาก
12. สกลนคร		4.0	0.8	มาก	3.7	0.8	มาก	3.7	0.5	มาก	4.0	0*	มาก
13. สุรินทร์		4.1	1.3	มาก	3.8	1.0	มาก	3.8	0.6	มาก	0	0	
14. หนองคาย		3.9	1.2	มาก	3.8	1.5	มาก	3.6	0.7	มาก	4.0	0*	มาก
15. อุบลราชธานี		3.6	0.9	มาก	3.5	0.8	ปานกลาง	3.7	1.0	มาก	3.7	1.0	มาก
16. ขุขันธ์		3.9	0.8	มาก	4.0	0.8	มาก	3.8	0.7	มาก	3.7	0.6	มาก
17. รวมทั้งภาค		4.0	1.0	มาก	3.9	0.9	มาก	3.7	0.9	มาก	3.6	0.9	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

ตารางที่ 66 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดชั้นแสดงหนังสือใหม่

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. ภาพสีนูน		3.8	0.8	มาก	3.7	1.1	มาก	3.8	0.9	มาก	0	0	
2. ขอนแก่น		4.0	1.2	มาก	3.6	1.2	มาก	4.0	0.8	มาก	3.9	1.0	มาก
3. ชัยภูมิ		3.6	1.0	มาก	3.7	1.4	มาก	3.6	0.9	มาก	3.8	0.8	มาก
4. นครพนม		3.6	0.8	มาก	3.6	1.0	มาก	4.0	1.3	มาก	4.0	0*	มาก
5. นครราชสีมา		3.8	1.0	มาก	3.8	1.0	มาก	4.0	1.0	มาก	2.0	0*	น้อย
6. บุรีรัมย์		3.7	1.2	มาก	3.6	0.7	มาก	4.1	0.9	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง
7. มหาสารคาม		3.6	0.8	มาก	3.7	1.2	มาก	3.8	0.8	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยโสธร		3.7	0.9	มาก	3.7	0.8	มาก	3.6	0.9	มาก	0	0	
9. รอยเอศ		3.8	0.8	มาก	3.4	1.3	ปานกลาง	3.4	0.9	ปานกลาง	0	0	
10. เลย		3.7	1.1	มาก	3.6	0.8	มาก	3.7	1.2	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.6	0.8	มาก	3.5	1.0	ปานกลาง	3.9	1.1	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.9	1.0	มาก	3.6	1.2	มาก	3.8	1.0	มาก	4.0	0*	มาก
13. สุรินทร์		3.6	1.0	มาก	3.4	1.3	ปานกลาง	3.7	1.0	มาก	0	0	
14. หนองคาย		3.6	0.7	มาก	3.6	0.9	มาก	3.5	0.8	ปานกลาง	0	0	
15. อุตรดิตถ์		3.8	0.6	มาก	3.6	0.8	มาก	3.4	0.9	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง
16. อุบลราชธานี		3.9	0.9	มาก	3.6	1.2	มาก	4.1	0.9	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง
17. รวมทั้งภาค		3.7	0.9	มาก	3.6	1.1	มาก	3.8	1.0	มาก	3.6	0.8	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

ตารางที่ 67 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดทำรายชื่อนั่งส้วมใหม่ของ
ทองสมุด

ทองสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. กาทสินธุ์		3.6	1.0	มาก	4.0	1.2	มาก	3.8	1.0	มาก	0	0	
2. ขอนแก่น		3.6	0.7	มาก	3.9	1.0	มาก	4.0	0.8	มาก	3.9	0.8	มาก
3. ชัยภูมิ		3.7	0.8	มาก	3.9	0.9	มาก	3.8	1.1	มาก	4.0	0.7	มาก
4. นครพนม		3.3	1.1	ปานกลาง	3.9	1.0	มาก	3.9	1.3	มาก	4.0	0*	มาก
5. นครราชสีมา		3.7	0.5	มาก	3.7	1.1	มาก	4.2	0.9	มาก	2.0	0*	น้อย
6. บุรีรัมย์		3.5	0.8	ปานกลาง	3.8	1.2	มาก	4.1	1.0	มาก	3.0	0**	ปานกลาง
7. มหาสารคาม		3.8	0.8	มาก	3.9	1.1	มาก	3.8	0.8	มาก	4.0	0*	มาก
8. ยโสธร		3.6	1.2	มาก	3.9	0.8	มาก	3.7	1.0	มาก	0	0	
9. รอยเอ็ด		3.2	0.7	ปานกลาง	3.5	1.0	ปานกลาง	3.3	0.9	ปานกลาง	0	0	
10. เลย		3.8	0.9	มาก	3.7	0.9	มาก	3.6	0.9	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.3	0.8	ปานกลาง	3.8	0.8	มาก	3.8	0.7	มาก	4.2	1.0	มาก
12. สกลนคร		3.9	0.7	มาก	4.0	1.0	มาก	3.8	0.9	มาก	4.0	0*	มาก
13. สุรินทร์		3.6	1.0	มาก	3.5	1.3	ปานกลาง	3.9	0.8	มาก	0	0	
14. หนองคาย		3.8	0.9	มาก	4.1	1.0	มาก	3.4	0.8	ปานกลาง	0	0	
15. อุตรดิตถ์		4.0	0.7	มาก	3.7	0.9	มาก	3.8	0.9	มาก	3.0	0**	ปานกลาง
16. อุบลราชธานี		3.9	0.8	มาก	4.2	1.1	มาก	4.0	0.8	มาก	3.0	0**	ปานกลาง
17. รวมทั้งภาค		3.6	0.9	มาก	3.8	1.0	มาก	3.9	0.9	มาก	3.8	1.1	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 68 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดนายภาพยนตร์ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 36 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. กภาพสินธุ์		3.7	1.0	มาก	3.9	0.9	มาก	3.8	0.8	มาก	0	0	
2. ชอนแก่น		3.5	1.2	ปานกลาง	4.2	0.9	มาก	4.5	0.7	มาก	4.4	0.8	มาก
3. ชัยภูมิ		3.6	1.1	มาก	4.4	0.7	มาก	3.5	1.2	ปานกลาง	4.1	0.6	มาก
4. นครพนม		2.0	1.4	น้อย	4.0	1.2	มาก	3.3	0.6	ปานกลาง	4.0	0*	มาก
5. นครราชสีมา		3.6	1.1	มาก	3.6	0.8	มาก	4.8	0.4	มากที่สุด	4.0	0*	มาก
6. บุรีรัมย์		3.5	1.2	ปานกลาง	3.8	0.8	มาก	4.4	0.5	มาก	3.7	1.2	มาก
7. มหาสารคาม		3.2	1.1	ปานกลาง	4.1	1.0	มาก	4.0	0*	มาก	4.0	0*	มาก
8. ยโสธร		3.4	1.1	ปานกลาง	4.3	1.1	มาก	3.7	1.0	มาก	0	0	
9. รอยเอ็ด		3.5	1.4	ปานกลาง	3.5	2.1	ปานกลาง	3.8	0.5	มาก	0	0	
10. เลย		3.8	0.8	มาก	4.3	0.6	มาก	4.0	0*	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.2	1.3	ปานกลาง	3.3	1.0	ปานกลาง	4.7	0.6	มากที่สุด	3.6	0.5	มาก
12. สกลนคร		3.7	1.0	มาก	4.0	1.0	มาก	3.8	1.0	มาก	4.0	0*	มาก
13. สุรินทร์		4.0	0.7	มาก	3.6	0.9	มาก	4.5	0.8	มาก	0	0	
14. หนองคาย		3.9	1.0	มาก	4.1	0.8	มาก	4.0	1.4	มาก	0	0	
15. อุตรธานี		3.7	0.9	มาก	3.3	0.8	ปานกลาง	3.8	0.8	มาก	3.0	0*	ปานกลาง
16. อุบลราชธานี		4.3	0.9	มาก	4.3	1.0	มาก	4.3	0.9	มาก	4.0	1.4	มาก
17. รวมทั้งภาค		3.6	1.1	มาก	3.8	1.0	มาก	4.1	0.9	มาก	4.0	0.7	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 69 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดฉายภาพยนตร์สารคดีเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจ

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ภาพยนตร์		4.2	1.0	มาก	4.2	0.8	มาก	4.1	0.9	มาก	0	0	
2. ขอนแก่น		3.8	1.2	มาก	4.2	0.7	มาก	4.5	0.8	มาก	4.4	0.8	มาก
3. ชัยภูมิ		4.3	0.6	มาก	4.2	1.2	มาก	4.2	0.9	มาก	4.1	0.6	มาก
4. นครพนม		2.5	2.1	น้อย	4.0	0.8	มาก	4.3	0.8	มาก	4.0	0*	มาก
5. นครราชสีมา		4.1	1.0	มาก	3.8	1.0	มาก	4.8	0.4	มากที่สุด	4.5	0.7	มาก
6. บุรีรัมย์		3.6	1.1	มาก	3.8	1.0	มาก	4.5	0.5	มาก	3.0	0	ปานกลาง
7. มหาสารคาม		3.6	1.2	มาก	4.4	0.5	มาก	5.0	0**	มากที่สุด	4.0	0*	มาก
8. ยโสธร		3.7	1.2	มาก	4.3	0.7	มาก	3.9	0.9	มาก	0	0	
9. รอยเอศ		3.5	1.6	ปานกลาง	2.5	0.7	น้อย	3.8	1.0	มาก	0	0	
10. เลย		4.0	0.8	มาก	3.0	0**	ปานกลาง	5.0	0**	มากที่สุด	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.7	1.3	มาก	4.0	0**	มาก	4.7	0.6	มากที่สุด	3.8	0.4	มาก
12. สกลนคร		3.8	1.1	มาก	4.3	0.8	มาก	4.0	0.7	มาก	4.0	0*	มาก
13. สุรินทร์		4.0	1.0	มาก	3.9	1.2	มาก	4.7	0.5	มากที่สุด	0	0	
14. หนองคาย		3.7	1.1	มาก	4.1	1.2	มาก	4.5	0.6	มาก	0	0	
15. อุตรดิตถ์		4.0	0.8	มาก	3.6	0.9	มาก	3.8	0.8	มาก	3.0	0*	ปานกลาง
16. อุบลราชธานี		4.2	1.2	มาก	4.1	1.2	มาก	4.1	1.0	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง
17. รวมทั้งหมด		3.9	1.1	มาก	4.0	1.0	มาก	4.2	0.9	มาก	4.1	0.7	มาก

หมายเหตุ * มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 70 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการ ของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการ จักนิทรรศการในโอกาสที่เหมาะสม

ท้องสมุทประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ภาพสีนูน		3.8	1.0	มาก	4.0	1.0	มาก	4.0	0.6	มาก	0	0	
2. ขอนแกน		3.4	0.9	ปานกลาง	4.0	1.0	มาก	4.6	0.7	มากที่สุด	4.4	0.8	มาก
3. ชัยภูมิ		3.8	0.8	มาก	4.2	1.2	มาก	3.8	1.0	มาก	4.0	0.7	มาก
4. นครพนม		3.0	1.7	ปานกลาง	4.3	0.8	มาก	4.3	1.0	มาก	4.0	0*	มาก
5. นครราชสีมา		4.0	0.9	มาก	3.8	1.0	มาก	4.6	0.5	มากที่สุด	1.0	0*	น้อยที่สุด
6. บุรีรัมย์		3.5	0.8	ปานกลาง	3.7	0.8	มาก	4.7	0.5	มากที่สุด	3.0	1.7	ปานกลาง
7. มหาสารคาม		3.7	1.0	มาก	3.9	1.1	มาก	4.0	1.0	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยูโสธร		3.8	1.0	มาก	4.0	0.8	มาก	3.8	1.0	มาก	0	0	
9. รอยเอ็ด		3.1	1.3	ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง	3.8	0.7	มาก	0	0	
10. เลย		4.0	1.0	มาก	3.8	1.5	มาก	4.0	0**	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.5	1.2	ปานกลาง	4.0	0.8	มาก	4.5	0.6	มาก	3.2	0.5	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.6	0.9	มาก	4.1	0.8	มาก	3.8	0.8	มาก	4.0	0*	มาก
13. สุรินทร์		4.1	0.8	มาก	3.3	0.9	ปานกลาง	4.3	0.8	มาก	0	0	
14. หนองคาย		3.6	1.1	มาก	4.0	1.2	มาก	3.5	1.7	ปานกลาง	0	0	
15. อุตรดิตถ์		4.1	0.9	มาก	3.4	0.8	ปานกลาง	3.3	0.9	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง
16. อุบลราชธานี		4.0	0.8	มาก	4.1	0.9	มาก	4.4	0.7	มาก	3.0	0*	ปานกลาง
17. รวมทั้งภาค		3.7	1.0	มาก	3.9	0.9	มาก	4.1	0.9	มาก	3.8	1.1	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 71 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดอภิปรายทางวิชาการ

ท้องมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. ภาพลัษนุ์		3.9	1.0	มาก	3.8	0.9	มาก	4.1	0.7	มาก	0	0	
2. ซอนแกน		3.4	1.1	ปานกลาง	4.4	0.7	มาก	4.6	0.7	มากที่สุด	4.5	0.7	มาก
3. ชัยภูมิ		4.1	0.7	มาก	3.9	1.6	มาก	3.9	1.0	มาก	4.1	0.8	มาก
4. นครพนม		3.0	1.7	ปานกลาง	4.2	1.0	มาก	4.0	0.8	มาก	4.0	0*	มาก
5. นครราชสีมา		4.0	0.9	มาก	3.8	1.0	มาก	4.3	1.0	มาก	2.0	0*	น้อย
6. บุรีรัมย์		3.4	0.9	ปานกลาง	3.6	0.9	มาก	4.6	0.5	มากที่สุด	2.0	0**	น้อย
7. มหาสารคาม		3.6	1.0	มาก	4.2	1.0	มาก	4.3	1.2	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยโสธร		3.9	0.8	มาก	3.8	1.2	มาก	4.3	0.8	มาก	0	0	
9. รอยเอ็ด		3.5	1.4	ปานกลาง	4.0	0**	มาก	3.3	1.0	ปานกลาง	0	0	
10. เลย		4.4	0.8	มาก	3.0	0**	ปานกลาง	1.0	0*	น้อยที่สุด	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.2	1.1	ปานกลาง	3.5	0.8	ปานกลาง	4.5	0.6	มาก	3.3	1.0	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.9	0.9	มาก	4.2	0.9	มาก	4.2	0.8	มาก	3.0	0*	ปานกลาง
13. สุรินทร์		4.0	0.7	มาก	3.2	0.8	ปานกลาง	4.1	0.9	มาก	0	0	
14. หนองคาย		3.6	1.0	มาก	3.7	1.0	มาก	3.3	1.0	ปานกลาง	0	0	
15. อุตรธานี		4.0	0.9	มาก	3.8	0.9	มาก	3.5	0.8	ปานกลาง	2.0	0*	น้อย
16. อุบลราชธานี		4.2	0.8	มาก	4.0	1.0	มาก	4.1	0.8	มาก	4.0	0*	มาก
17. รวมทั้งภาค		3.8	1.0	มาก	3.9	1.0	มาก	4.1	0.9	มาก	3.8	1.1	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 72 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความถี่ของการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดป่าตกถาที่ให้ความรู้แก่ประชาชน

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. กาศลินุ์		3.9	1.0	มาก	3.8	0.8	มาก	4.2	0.7	มาก	0	0	
2. ขอนแก่น		3.7	1.0	มาก	4.2	0.9	มาก	4.8	0.6	มากที่สุด	4.5	0.7	มาก
3. ชัยภูมิ		3.9	1.2	มาก	3.9	1.5	มาก	4.4	0.6	มาก	4.0	0.7	มาก
4. นครพนม		3.2	1.5	ปานกลาง	4.0	1.1	มาก	4.3	0.6	มาก	4.0	0*	มาก
5. นครราชสีมา		3.6	1.0	มาก	4.0	0.8	มาก	4.4	0.8	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
6. บุรีรัมย์		3.6	1.0	มาก	3.6	0.9	มาก	4.7	0.5	มากที่สุด	3.0	0**	ปานกลาง
7. มหาสารคาม		3.5	1.2	ปานกลาง	3.3	0.7	ปานกลาง	4.7	0.6	มากที่สุด	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยโสธร		3.5	1.2	ปานกลาง	3.8	1.5	มาก	4.2	0.7	มาก	0	0	
9. รอยเอ็ด		3.3	1.4	ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง	3.7	0.6	มาก	0	0	
10. เลย		3.6	0.7	มาก	4.0	1.4	มาก	4.0	0*	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.0	1.1	ปานกลาง	3.7	0.8	มาก	4.5	1.0	มาก	3.6	0.9	มาก
12. สกลนคร		3.7	1.0	มาก	3.8	1.0	มาก	4.2	1.0	มาก	3.0	0*	ปานกลาง
13. สุรินทร์		3.8	1.0	มาก	3.4	1.0	ปานกลาง	3.8	1.0	มาก	0	0	
14. หนองคาย		3.9	0.9	มาก	3.8	1.2	มาก	3.0	0.8	ปานกลาง	5.0	0*	มากที่สุด
15. อุตรธานี		4.2	0.8	มาก	3.5	1.1	ปานกลาง	3.5	0.8	ปานกลาง	1.0	0*	น้อยที่สุด
16. อุบลราชธานี		4.3	1.0	มาก	4.2	1.0	มาก	4.2	0.8	มาก	4.5	0.7	มาก
17. รวมทั้งภาค		3.7	1.0	มาก	3.8	1.0	มาก	4.2	0.8	มาก	4.0	1.0	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 73 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดรายการโทรทัศน์ ความรู้ และความบันเทิงทางวิทยุ

ท้องสมุทประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ภาพสีนูน		3.8	1.1	มาก	3.6	1.1	มาก	3.3	0.5	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแกน		3.4	1.1	ปานกลาง	4.2	0.9	มาก	4.7	0.6	มากที่สุด	4.5	0.7	มาก
3. ซักกัมมิ		3.3	1.0	ปานกลาง	3.6	1.8	มาก	3.0	1.4	ปานกลาง	3.6	1.4	มาก
4. นครพนม		4.0	1.4	มาก	4.0	0.8	มาก	4.3	0.8	มาก	0	0	
5. นครราชสีมา		3.6	1.0	มาก	3.7	1.2	มาก	4.5	0.8	มาก	0	0	
6. บุรีรัมย์		3.4	1.1	ปานกลาง	3.7	1.0	มาก	4.4	0.5	มาก	1.5	0.7	น้อยที่สุด
7. มหาสารคาม		3.6	1.3	มาก	3.6	1.1	มาก	3.3	0.6	ปานกลาง	0	0	
8. ยโสธร		3.6	0.9	มาก	3.3	1.0	ปานกลาง	4.4	0.5	มาก	0	0	
9. รอยเอศ		3.7	0.8	มาก	3.0	1.4	ปานกลาง	2.8	1.1	ปานกลาง	0	0	
10. เลย		3.9	1.4	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง	4.0	0**	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.4	1.0	ปานกลาง	4.0	1.0	มาก	4.0	1.0	มาก	3.4	0.5	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.0	1.2	ปานกลาง	3.7	0.7	มาก	3.6	1.1	มาก	0	0	
13. สุรินทร์		3.3	1.0	ปานกลาง	4.1	0.7	มาก	4.6	0.5	มากที่สุด	0	0	
14. หนองคาย		3.9	1.0	มาก	4.0	0.8	มาก	4.0	1.4	มาก	0	0	
15. อุตรดิตถ์		3.9	0.9	มาก	3.4	1.1	ปานกลาง	3.4	0.9	ปานกลาง	0	0	
16. อุบลราชธานี		4.4	0.9	มาก	4.0	1.0	มาก	3.8	1.0	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง
17. รวมทั้งภาค		3.6	1.1	มาก	3.8	1.0	มาก	3.9	1.0	มาก	3.7	1.2	มาก

หมายเหตุ

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 74 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจ้างงานที่เร่งรีบสำหรับสมาชิก
ของสมุคเป็นครั้งคราว

จังหวัด	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. กาฬสินธุ์	3.4	1.4	ปานกลาง	2.8	1.0	ปานกลาง	3.6	0.5	มาก	0	0	
2. ขอนแก่น	3.1	0.9	ปานกลาง	3.6	1.1	มาก	4.2	1.3	มาก	4.4	0.8	มาก
3. ชัยภูมิ	3.2	1.2	ปานกลาง	3.4	1.6	ปานกลาง	2.7	1.5	ปานกลาง	3.6	0.7	มาก
4. นครพนม	2.5	0.7	น้อย	3.8	1.2	มาก	2.7	1.2	ปานกลาง	0	0	
5. นครราชสีมา	3.0	1.3	ปานกลาง	3.1	1.0	ปานกลาง	3.6	0.9	มาก	0	0	
6. บุรีรัมย์	3.1	1.3	ปานกลาง	3.3	0.9	ปานกลาง	4.2	0.7	มาก	3.0	0**	ปานกลาง
7. มหาสารคาม	3.8	1.2	มาก	3.8	1.2	มาก	3.0	1.0	ปานกลาง	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยูโสธร	3.3	1.2	ปานกลาง	3.1	1.3	ปานกลาง	3.8	0.4	มาก	0	0	
9. รอยเอศ	3.1	1.2	ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง	2.5	1.0	น้อย	0	0	
10. เลย	3.9	0.9	มาก	4.0	1.0	มาก	3.0	0*	ปานกลาง	0	0	
11. ศรีสะเกษ	3.2	1.0	ปานกลาง	2.7	0.6	ปานกลาง	3.2	1.5	ปานกลาง	3.2	0.8	ปานกลาง
12. สกลนคร	3.2	1.2	ปานกลาง	3.5	1.1	ปานกลาง	3.2	1.5	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง
13. สุรินทร์	3.2	1.7	ปานกลาง	2.5	0.5	น้อย	4.2	0.8	มาก	0	0	
14. หนองคาย	3.6	1.2	มาก	3.8	1.2	มาก	3.0	0.8	ปานกลาง	0	0	
15. อุบลราชธานี	3.8	1.0	มาก	2.9	1.0	ปานกลาง	3.1	1.0	ปานกลาง	1.0	0*	น้อยที่สุด
16. อุบลราชธานี	3.6	1.1	มาก	3.3	1.0	ปานกลาง	4.0	1.2	มาก	3.0	0**	ปานกลาง
17. รวมทั้งภาค	3.3	1.2	ปานกลาง	3.3	1.1	ปานกลาง	3.5	1.2	ปานกลาง	3.7	1.0	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 75 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการ ของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดกีฬาเพื่อส่งเสริมระหว่างสมาชิกของสโมสรและบรรณารักษ์

ห้อง สโมสรประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. กอล์ฟ		3.3	1.3	ปานกลาง	3.5	0.9	ปานกลาง	3.7	0.7	มาก	0	0	
2. ขอนแกน		3.3	1.1	ปานกลาง	3.7	1.2	มาก	3.9	1.6	มาก	4.4	0.8	มาก
3. ชัยภูมิ		2.8	1.0	ปานกลาง	3.4	1.6	ปานกลาง	2.1	1.3	น้อย	3.1	1.2	ปานกลาง
4. นครพนม		2.0	1.4	น้อย	4.0	1.1	มาก	3.2	1.2	ปานกลาง	0	0	
5. นครราชสีมา		3.2	1.5	ปานกลาง	3.0	1.2	ปานกลาง	3.5	1.5	ปานกลาง	0	0	
6. บุรีรัมย์		3.2	1.4	ปานกลาง	3.2	0.9	ปานกลาง	4.2	0.7	มาก	2.5	0.7	น้อย
7. มหาสารคาม		3.6	1.3	มาก	2.7	1.4	ปานกลาง	3.7	0.6	มาก	5.0	0*	มากที่สุด
8. ชุมพร		2.7	1.2	ปานกลาง	2.6	1.3	ปานกลาง	4.0	0.7	มาก	0	0	
9. รอยเอ็ด		2.9	1.2	ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง	2.6	0.9	ปานกลาง	0	0	
10. โขย		3.9	0.9	มาก	4.3	0.6	มาก	4.0	0**	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.1	0.7	ปานกลาง	3.0	0**	ปานกลาง	3.0	1.6	ปานกลาง	3.2	0.8	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.2	1.0	ปานกลาง	3.4	0.9	ปานกลาง	3.4	1.7	ปานกลาง	4.0	0*	มาก
13. สุรินทร์		3.5	1.3	ปานกลาง	2.8	0.7	ปานกลาง	4.4	0.9	มาก	0	0	
14. หนองคาย		3.8	1.1	มาก	3.8	1.5	มาก	3.0	0.8	ปานกลาง	0	0	
15. อุบลราชธานี		3.4	1.0	ปานกลาง	3.1	1.2	ปานกลาง	3.0	0.9	ปานกลาง	1.0	0*	น้อยที่สุด
16. อุตรดิตถ์		3.5	1.1	ปานกลาง	3.4	1.2	ปานกลาง	4.3	1.0	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง
17. รวมทั้งภาค		3.3	1.2	ปานกลาง	3.3	1.1	ปานกลาง	3.5	1.3	ปานกลาง	3.6	1.2	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 76 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความตองการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดฉายภาพยนตร์เพื่อการบันเทิง

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	
1. ภาพลิ้นจี่		3.3	1.2 ปานกลาง	3.1	0.6 ปานกลาง	3.8	1.0 มาก	0	0			
2. ขอนแก่น		3.2	1.2 ปานกลาง	3.9	1.0 มาก	4.3	1.0 มาก	4.5	0.8 มาก			
3. ชัยภูมิ		3.5	1.1 ปานกลาง	3.3	1.6 ปานกลาง	2.7	1.2 ปานกลาง	3.8	0.7 มาก			
4. นครพนม		2.0	1.4 น้อย	3.7	1.1 มาก	1.7	0.6 น้อย	4.0	0* มาก			
5. นครราชสีมา		3.1	1.3 ปานกลาง	3.4	1.2 ปานกลาง	4.0	1.0 มาก	0	0			
6. บุรีรัมย์		3.5	1.1 ปานกลาง	3.3	1.1 ปานกลาง	4.2	0.8 มาก	4.0	1.0 มาก			
7. มหาสารคาม		2.9	1.5 ปานกลาง	3.8	1.3 มาก	4.3	1.1 มาก	0	0			
8. ยูโสธร		3.0	1.2 ปานกลาง	4.2	0.8 มาก	3.5	0.6 ปานกลาง	0	0			
9. รอยเอ็ก		3.5	1.4 ปานกลาง	4.0	0** มาก	3.2	0.9 ปานกลาง	0	0			
10. เลย		3.4	1.3 ปานกลาง	3.0	0** ปานกลาง	4.0	0* มาก	0	0			
11. ศรีสะเกษ		3.4	1.3 ปานกลาง	3.8	0.8 มาก	4.0	1.4 มาก	3.2	1.3* ปานกลาง			
12. สกลนคร		3.4	1.2 ปานกลาง	3.5	1.1 ปานกลาง	3.0	0.8 ปานกลาง	4.0	0* มาก			
13. สุรินทร์		3.7	1.0 มาก	3.0	0.7 ปานกลาง	4.0	1.2 มาก	0	0			
14. หนองคาย		4.2	1.0 มาก	3.7	1.1 มาก	3.7	1.5 มาก	0	0			
15. อุตรธานี		3.7	1.1 มาก	2.9	0.8 ปานกลาง	3.2	0.7 ปานกลาง	5.0	0* มากที่สุด			
16. อุบลราชธานี		4.0	1.1 มาก	3.9	1.4 มาก	4.2	0.9 มาก	0	0			
17. รวมทั้งภาค		3.4	1.2 ปานกลาง	3.5	1.1 ปานกลาง	3.7	1.1 มาก	3.9	1.0 มาก			

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 77 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดแสดงหุ่นเพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการอ่าน

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	
1. กาศสินธุ์		3.8	1.1 มาก	3.6	1.1 มาก	3.2	0.7 ปานกลาง	0	0			
2. ขอนแก่น		3.6	1.1 มาก	3.5	1.4 ปานกลาง	4.2	1.3 มาก	4.4	0.9 มาก			
3. ชัยภูมิ		3.5	1.1 ปานกลาง	3.8	1.6 มาก	3.0	1.4 ปานกลาง	3.9	0.8 มาก			
4. นครพนม		2.5	2.1 น้อย	4.0	1.1 มาก	3.7	1.1 มาก	0	0			
5. นครราชสีมา		3.1	1.2 ปานกลาง	3.5	1.1 ปานกลาง	3.9	0.7 มาก	2.0	0* น้อย			
6. บุรีรัมย์		3.0	1.1 ปานกลาง	3.3	1.1 ปานกลาง	4.2	0.8 มาก	3.0	1.7 ปานกลาง			
7. มหาสารคาม		3.2	1.4 ปานกลาง	3.9	0.9 มาก	3.3	0.6 ปานกลาง	5.0	0** มากที่สุด			
8. ยูโสธร		3.4	1.1 ปานกลาง	3.2	1.2 ปานกลาง	4.6	0.5 มากที่สุด	0	0			
9. รอยเอ็ด		3.3	1.0 ปานกลาง	4.5	0.7 มาก	3.0	1.7 ปานกลาง	0	0			
10. เลย		3.1	1.0 ปานกลาง	2.5	0.7 น้อย	4.0	0* มาก	0	0			
11. ศรีสะเกษ		3.1	1.3 ปานกลาง	3.2	1.0 ปานกลาง	3.7	1.1 มาก	2.8	1.1 ปานกลาง			
12. สกลนคร		3.7	1.2 มาก	3.7	1.0 มาก	4.6	0.5 มากที่สุด	0	0			
13. สุรินทร์		3.1	1.2 ปานกลาง	3.5	1.0 ปานกลาง	4.0	1.2 มาก	0	0			
14. หนองคาย		3.6	1.2 มาก	3.7	1.1 มาก	3.5	0.6 ปานกลาง	0	0			
15. อุตรดิตถ์		4.1	0.9 มาก	3.2	0.7 ปานกลาง	3.4	0.9 ปานกลาง	0	0			
16. อุบลราชธานี		3.8	1.2 มาก	3.6	1.1 มาก	3.6	1.1 มาก	3.0	0** ปานกลาง			
17. รวมทั้งภาค		3.4	1.1 ปานกลาง	3.5	1.1 ปานกลาง	3.7	1.1 มาก	3.8	1.1 มาก			

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 78 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดเล่นกีฬาสำหรับเด็กและผู้สนใจ

ท้องสมุคประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. ภาพสีนูน		3.4	1.1	ปานกลาง	3.3	0.9	ปานกลาง	3.7	0.7	มาก	0	0	
2. ขอนแก่น		2.9	1.2	ปานกลาง	3.4	1.3	ปานกลาง	4.1	1.4	มาก	4.4	0.9	มาก
3. ชัยภูมิ		3.1	1.1	ปานกลาง	3.5	1.4	ปานกลาง	2.8	1.2	ปานกลาง	3.7	1.0	มาก
4. นครพนม		4.0	1.4	มาก	3.7	1.1	มาก	3.0	1.7	ปานกลาง	0	0	
5. นครราชสีมา		3.0	1.3	ปานกลาง	3.1	1.1	ปานกลาง	3.2	1.2	ปานกลาง	0	0	
6. บุรีรัมย์		3.3	1.2	ปานกลาง	3.5	0.9	ปานกลาง	4.0	1.1	มาก	2.5	0.7	น้อย
7. มหาสารคาม		3.1	1.2	ปานกลาง	3.0	1.4	ปานกลาง	3.0	1.0	ปานกลาง	0	0	
8. ยโสธร		3.6	1.3	มาก	3.3	1.0	ปานกลาง	3.8	1.0	มาก	0	0	
9. รอยเอ็ด		2.8	1.5	ปานกลาง	3.5	2.1	ปานกลาง	3.7	0.5	มาก	0	0	
10. เลย		2.8	1.5	ปานกลาง	1.5	0.7	น้อยที่สุด	3.2	1.3	ปานกลาง	0	0	
11. ศรีสะเกษ		2.9	1.5	ปานกลาง	3.5	1.0	ปานกลาง	3.2	1.3	ปานกลาง	3.0	1.2	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.2	1.1	ปานกลาง	3.6	1.0	มาก	3.8	1.7	มาก	3.0	0*	ปานกลาง
13. สุรินทร์		2.9	1.4	ปานกลาง	3.0	0.9	ปานกลาง	3.7	1.5	มาก	0	0	
14. หนองคาย		3.5	1.3	ปานกลาง	3.5	1.3	ปานกลาง	3.7	0.6	มาก	0	0	
15. อุตรธานี		3.6	1.0	มาก	3.2	1.0	ปานกลาง	3.4	1.0	ปานกลาง	1.0	0*	น้อยที่สุด
16. อุบลราชธานี		3.5	1.1	ปานกลาง	3.9	1.1	มาก	3.8	1.0	มาก	2.0	1.4	น้อย
17. รวมทั้งภาค		3.2	1.2	ปานกลาง	3.4	1.1	ปานกลาง	3.6	1.1	มาก	3.6	1.2	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 79 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดวิจารณ์หนังสือของห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	
1. กาฬสินธุ์		3.6	1.1 มาก	3.6	1.0 มาก	3.6	0.7 มาก	0	0			
2. ขอนแก่น		3.6	0.8 มาก	3.5	0.5 ปานกลาง	3.6	0.8 มาก	3.1	0.6 ปานกลาง			
3. ชัยภูมิ		3.2	0.9 ปานกลาง	3.8	1.1 มาก	3.8	0.7 มาก	3.4	0.8 ปานกลาง			
4. นครพนม		4.0	0* มาก	3.6	0.8 มาก	3.0	0.8 ปานกลาง	3.0	0* ปานกลาง			
5. นครราชสีมา		3.0	1.3 ปานกลาง	3.6	0.7 มาก	3.6	0.5 มาก	3.5	0.7 ปานกลาง			
6. บุรีรัมย์		3.3	1.1 ปานกลาง	3.5	0.6 ปานกลาง	3.2	0.7 ปานกลาง	3.3	0.6 ปานกลาง			
7. มหาสารคาม		3.5	0.9 ปานกลาง	3.7	0.6 มาก	3.0	0.8 ปานกลาง	4.0	0* มาก			
8. ยโสธร		3.4	1.2 ปานกลาง	3.7	1.0 มาก	3.9	1.0 มาก	4.0	0* มาก			
9. รอยเอ๊ก		4.0	1.0 มาก	2.8	0.9 ปานกลาง	3.4	0.5 ปานกลาง	0	0			
10. เลย		3.7	1.5 มาก	3.2	1.3 ปานกลาง	3.3	0.9 ปานกลาง	0	0			
11. ศรีสะเกษ		3.6	1.0 มาก	3.1	1.1 ปานกลาง	2.6	0.8 ปานกลาง	3.2	0.8 ปานกลาง			
12. สกลนคร		3.6	0.9 มาก	3.5	0.9 ปานกลาง	3.6	0.7 มาก	3.0	0* ปานกลาง			
13. สุรินทร์		3.6	0.9 มาก	3.7	1.0 มาก	3.0	0.8 ปานกลาง	0	0			
14. หนองคาย		3.8	0.6 มาก	3.9	0.7 มาก	3.4	0.6 ปานกลาง	4.0	0* มาก			
15. อุบลราชธานี		3.6	0.7 มาก	3.5	1.2 ปานกลาง	3.0	1.0 ปานกลาง	3.5	0.7 ปานกลาง			
16. อุตรดิตถ์		3.0	0.9 ปานกลาง	3.2	0.9 ปานกลาง	3.6	0.8 มาก	3.5	0.7 ปานกลาง			
17. รวมทั้งภาค		3.6	1.0 มาก	3.7	1.0 มาก	3.4	0.9 ปานกลาง	3.3	0.9 ปานกลาง			

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

ตารางที่ 80 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดรายการตอบปัญหาในห้องสมุด
ในโอกาสพิเศษ

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. กาฬสินธุ์		3.9	1.0	มาก	4.1	0.7	มาก	3.8	0.7	มาก	0	0	
2. ขอนแก่น		3.7	1.0	มาก	4.1	1.2	มาก	4.2	1.3	มาก	4.3	0.9	มาก
3. ชัยภูมิ		4.0	1.3	มาก	3.9	1.6	มาก	3.1	1.3	ปานกลาง	3.6	0.8	มาก
4. นครพนม		4.0	0*	มาก	4.5	0.8	มาก	4.5	0.7	มาก	0	0	
5. นครราชสีมา		3.7	1.2	มาก	3.8	1.0	มาก	4.1	1.0	มาก	0	0	
6. บุรีรัมย์		3.7	1.1	มาก	3.6	0.8	มาก	4.5	0.5	มาก	2.0	0**	น้อย
7. มหาสารคาม		4.0	1.0	มาก	3.4	1.4	ปานกลาง	4.3	0.6	มาก	0	0	
8. ยโสธร		3.8	1.4	มาก	3.3	1.2	ปานกลาง	3.7	0.8	มาก	0	0	
9. รอยเอ็ด		3.8	1.5	มาก	4.0	1.4	มาก	2.7	1.2	ปานกลาง	0	0	
10. เลย		4.3	0.9	มาก	4.0	1.1	มาก	4.0	0*	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.5	1.2	ปานกลาง	3.8	0.8	มาก	4.0	1.0	มาก	3.0	1.2	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.7	1.1	มาก	4.0	0.8	มาก	4.0	0.9	มาก	0	0	
13. สุรินทร์		3.8	0.9	มาก	3.6	1.0	มาก	4.2	0.8	มาก	0	0	
14. หนองคาย		4.0	1.0	มาก	3.9	1.2	มาก	3.2	0.9	ปานกลาง	5.0	0*	มากที่สุด
15. อุบลราชธานี		3.7	0.9	มาก	3.5	0.8	ปานกลาง	3.4	0.8	ปานกลาง	1.0	0*	น้อยที่สุด
16. อุบลราชธานี		3.9	0.9	มาก	3.8	1.0	มาก	4.4	0.7	มาก	3.0	0**	ปานกลาง
17. รวมทั้งภาค		3.8	1.1	มาก	3.8	1.0	มาก	3.8	1.1	มาก	3.5	1.2	ปานกลาง

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 81 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดบริการแนะแนวการอ่าน

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	$\bar{x}$	S.D. แปลความ	
1. กาฬสินธุ์		3.6	1.1 มาก	2.9	1.3 ปานกลาง	2.8	0.9 ปานกลาง	0	0			
2. ขอนแก่น		3.4	0.9 ปานกลาง	3.7	1.0 มาก	3.6	1.2 มาก	3.8	0.6 มาก			
3. ชัยภูมิ		3.6	1.0 มาก	3.5	1.1 ปานกลาง	3.3	1.0 ปานกลาง	3.5	1.1 ปานกลาง			
4. นครพนม		3.0	1.0 ปานกลาง	3.2	1.0 ปานกลาง	4.2	0.8 มาก	4.0	0*	มาก		
5. นครราชสีมา		3.2	1.1 ปานกลาง	3.3	1.0 ปานกลาง	4.1	1.3 มาก	3.5	0.7 ปานกลาง			
6. บุรีรัมย์		3.5	0.9 ปานกลาง	2.9	1.3 ปานกลาง	3.4	0.7 ปานกลาง	3.3	1.5 ปานกลาง			
7. มหาสารคาม		3.1	0.8 ปานกลาง	3.4	1.6 ปานกลาง	3.2	0.9 ปานกลาง	5.0	0*	มากที่สุด		
8. ยโสธร		3.5	0.9 ปานกลาง	3.0	0.9 ปานกลาง	3.6	1.4 มาก	4.0	0*	มาก		
9. รอยเอ็ด		2.8	1.0 ปานกลาง	4.0	1.4 มาก	2.8	0.4 ปานกลาง	0	0			
10. เลย		3.5	0.8 ปานกลาง	3.8	0.7 มาก	3.3	0.6 ปานกลาง	0	0			
11. ศรีสะเกษ		3.3	0.8 ปานกลาง	3.2	1.0 ปานกลาง	3.6	0.5 มาก	3.5	0.5 ปานกลาง			
12. สกลนคร		3.6	1.0 มาก	3.4	0.8 ปานกลาง	3.8	1.1 มาก	0	0			
13. สุรินทร์		3.2	1.1 ปานกลาง	3.3	1.1 ปานกลาง	2.6	1.2 ปานกลาง	0	0			
14. หนองคาย		3.6	1.1 มาก	2.8	0.6 ปานกลาง	3.0	1.0 ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง		
15. อุตรดิตถ์		3.5	1.0 ปานกลาง	3.8	1.1 มาก	4.0	0.6 มาก	4.0	1.4 มาก			
16. อุบลราชธานี		3.8	0.9 มาก	3.5	1.0 ปานกลาง	3.9	0.7 มาก	3.0	1.7 ปานกลาง			
17. รวมทั้งภาค		3.4	1.0 ปานกลาง	3.4	1.0 ปานกลาง	3.5	1.0 ปานกลาง	3.6	0.9 มาก			

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

ตารางที่ 82 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความถี่ของการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดอภิปรายในหัวข้อที่เกี่ยวกับงานอาชีพ

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. กาทสินธุ์		3.3	1.0	ปานกลาง	3.8	1.0	มาก	3.5	1.0	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแก่น		3.4	0.9	ปานกลาง	4.1	0.8	มาก	4.7	0.6	มากที่สุด	4.4	0.8	มาก
3. ชัยภูมิ		3.9	0.8	มาก	3.6	1.5	มาก	3.6	1.1	มาก	4.1	0.7	มาก
4. นครพนม		3.0	1.7	ปานกลาง	4.2	1.0	มาก	4.2	0.5	มาก	4.0	0*	มาก
5. นครราชสีมา		3.7	1.1	มาก	3.9	0.9	มาก	4.3	0.9	มาก	4.0	0*	มาก
6. บุรีรัมย์		3.6	1.1	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง	4.6	0.5	มากที่สุด	2.5	0.7	น้อย
7. มหาสารคาม		3.1	1.1	ปานกลาง	4.0	0.7	มาก	2.5	2.1	น้อย	5.0	0*	มากที่สุด
8. ยโสธร		3.1	1.0	ปานกลาง	3.3	1.2	ปานกลาง	4.2	0.7	มาก	0	0	
9. รอยเอ็ด		3.4	0.9	ปานกลาง	4.0	1.4	มาก	3.5	0.6	ปานกลาง	0	0	
10. เลย		3.9	0.8	มาก	4.0	0**	มาก	4.0	0*	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.1	1.0	ปานกลาง	3.6	0.9	มาก	4.2	0.5	มาก	3.4	0.5	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.7	0.8	มาก	4.0	0.8	มาก	4.3	0.5	มาก	3.0	0*	ปานกลาง
13. สุรินทร์		4.1	0.9	มาก	3.8	0.8	มาก	4.6	0.5	มากที่สุด	0	0	
14. หนองคาย		3.7	0.8	มาก	3.5	1.1	ปานกลาง	3.2	1.0	ปานกลาง	0	0	
15. อุตรดิตถ์		3.8	0.8	มาก	3.0	1.0	ปานกลาง	3.6	0.8	มาก	2.0	0*	น้อย
16. อุบลราชธานี		3.9	1.1	มาก	4.0	1.2	มาก	4.2	0.9	มาก	4.5	0.7	มาก
17. รวมทั้งภาค		3.5	1.0	ปานกลาง	3.8	1.0	มาก	4.1	0.9	มาก	3.9	0.9	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 83 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องบริการหนังสือของ

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. กาฬสินธุ์		2.7	1.1	ปานกลาง	2.3	1.1	น้อย	2.0	0	น้อย	0	0	
2. ขอนแก่น		3.2	1.3	ปานกลาง	3.0	1.7	ปานกลาง	3.0	0.8	ปานกลาง	2.7	0.9	ปานกลาง
3. ชัยภูมิ		3.0	1.0	ปานกลาง	1.7	0.8	น้อย	2.7	1.5	ปานกลาง	3.0	0.9	ปานกลาง
4. นครพนม		2.5	0.7	น้อย	2.5	1.3	น้อย	3.2	0.8	ปานกลาง	2.0	0**	น้อย
5. นครราชสีมา		3.2	1.3	ปานกลาง	2.7	1.0	ปานกลาง	3.1	1.0	ปานกลาง	2.0	0*	น้อย
6. บุรีรัมย์		2.9	0.9	ปานกลาง	2.7	0.8	ปานกลาง	2.9	1.0	ปานกลาง	2.5	0.7	น้อย
7. มหาสารคาม		3.2	1.4	ปานกลาง	2.5	1.3	น้อย	3.4	0.9	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง
8. ยโสธร		3.2	1.5	ปานกลาง	2.5	1.1	น้อย	2.5	0.9	น้อย	2.0	0*	น้อย
9. รอยเอศ		1.7	0.9	น้อย	2.7	1.2	ปานกลาง	2.5	0.8	น้อย	0	0	
10. เลย		2.5	0.8	น้อย	2.7	1.0	ปานกลาง	2.7	0.6	ปานกลาง	0	0	
11. ศรีสะเกษ		2.9	1.1	ปานกลาง	1.9	0.8	น้อย	2.8	0.8	ปานกลาง	2.7	0.5	ปานกลาง
12. สกลนคร		2.5	1.1	น้อย	2.8	1.3	ปานกลาง	2.8	0.7	ปานกลาง	3.0	0*	ปานกลาง
13. สุรินทร์		2.3	1.5	น้อย	2.8	1.6	ปานกลาง	2.5	1.3	น้อย	0	0	
14. หนองคาย		2.5	0.9	น้อย	1.9	0.7	น้อย	2.8	0.7	ปานกลาง	2.0	0*	น้อย
15. อุบลราชธานี		2.7	1.2	ปานกลาง	2.1	0.9	น้อย	2.8	0.8	ปานกลาง	2.0	0*	น้อย
16. อุบลราชธานี		2.9	1.2	ปานกลาง	2.3	1.1	น้อย	2.1	0.9	น้อย	2.0	0**	น้อย
17. รวมทั้งภาค		2.8	1.1	ปานกลาง	2.4	1.1	น้อย	2.8	1.0	ปานกลาง	2.6	0.8	ปานกลาง

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 84 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องบริการห้องสมุดเคลื่อนที่

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป			
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
1. กวาลีนุช		3.8	1.1	มาก	3.6	1.1	มาก	3.5	0.5	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแก่น		2.9	1.1	ปานกลาง	3.0	1.2	ปานกลาง	3.2	0.8	ปานกลาง	3.5	0.8	ปานกลาง
3. ชัยภูมิ		3.3	0.9	ปานกลาง	3.1	0.8	ปานกลาง	3.5	1.1	ปานกลาง	2.3	1.1	น้อย
4. นครพนม		3.7	0.6	มาก	2.8	0.6	ปานกลาง	3.2	1.0	ปานกลาง	2.5	0.7	น้อย
5. นครราชสีมา		3.0	1.0	ปานกลาง	2.5	1.3	น้อย	2.7	1.5	ปานกลาง	2.5	0.7	น้อย
6. บุรีรัมย์		3.1	1.0	ปานกลาง	3.4	1.0	ปานกลาง	3.5	0.7	ปานกลาง	3.3	0.6	ปานกลาง
7. มหาสารคาม		3.3	0.5	ปานกลาง	2.9	1.2	ปานกลาง	3.2	0.8	ปานกลาง	2.0	0*	น้อย
8. ยโสธร		3.6	1.1	มาก	3.6	0.8	มาก	3.7	0.5	มาก	2.0	0*	น้อย
9. รอยเอ็ด		3.6	1.0	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง	3.5	1.4	ปานกลาง	0	0	
10. เลย		3.8	0.7	มาก	3.3	0.5	ปานกลาง	3.7	0.6	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.6	0.7	มาก	3.7	0.7	มาก	3.4	0.4	ปานกลาง	3.3	0.5	ปานกลาง
12. สกลนคร		3.6	0.9	มาก	3.7	1.0	มาก	3.8	1.0	มาก	3.0	0*	ปานกลาง
13. สุรินทร์		2.7	1.0	ปานกลาง	3.6	0.9	มาก	4.0	1.2	มาก	0	0	
14. หนองคาย		3.3	0.9	ปานกลาง	2.9	0.9	ปานกลาง	3.2	1.1	ปานกลาง	2.0	0*	น้อย
15. อุตรดิตถ์		3.4	1.1	ปานกลาง	3.7	0.8	มาก	3.0	1.2	ปานกลาง	2.7	0.6	ปานกลาง
16. อุบลราชธานี		3.8	0.6	มาก	3.4	0.6	ปานกลาง	3.6	1.1	มาก	2.5	0.7	น้อย
17. รวมทั้งภาค		3.4	1.0	ปานกลาง	3.3	1.0	ปานกลาง	3.2	1.0	ปานกลาง	2.8	0.9	ปานกลาง

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

ตารางที่ 85 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดอภิปรายในโอกาสที่เหมาะสม

ห้องสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	
1. กาทสินธุ์		3.6	1.1 มาก	3.2	0.8 ปานกลาง	3.1	1.1 ปานกลาง	0	0			
2. ขอนแก่น		3.4	0.9 ปานกลาง	3.9	1.0 มาก	4.5	0.8 มาก	4.4	0.8	มาก		
3. ชัยภูมิ		3.4	0.9 ปานกลาง	3.7	1.5 มาก	3.1	1.3 ปานกลาง	3.7	0.7	มาก		
4. นครพนม		2.5	2.1 น้อย	3.8	1.1 มาก	3.2	1.0 ปานกลาง	4.0	0*	มาก		
5. นครราชสีมา		3.5	1.3 ปานกลาง	3.5	0.9 ปานกลาง	4.1	0.9 มาก	0	0			
6. บุรีรัมย์		3.1	1.1 ปานกลาง	3.6	0.9 มาก	4.3	0.8 มาก	2.0	0*	น้อย		
7. มหาสารคาม		3.5	0.8 ปานกลาง	3.4	1.2 ปานกลาง	3.3	2.1 ปานกลาง	0	0			
8. ยูโสธร		3.5	1.1 ปานกลาง	3.4	1.1 ปานกลาง	4.0	0.9 มาก	0	0			
9. รอยเอ็ด		3.5	0.8 ปานกลาง	3.5	0.7 ปานกลาง	3.2	0.5 ปานกลาง	0	0			
10. เลย		3.9	1.0 มาก	3.0	0.0*	ปานกลาง	4.0	0*	มาก	0	0	
11. ศรีสะเกษ		3.5	0.9 ปานกลาง	3.4	1.0 ปานกลาง	4.0	0.8 มาก	2.8	1.1	ปานกลาง		
12. สกลนคร		3.7	0.8 มาก	3.8	0.9 มาก	3.8	0.8 มาก	0	0			
13. สุรินทร์		3.9	0.9 มาก	3.2	0.9 ปานกลาง	4.2	1.0 มาก	0	0			
14. หนองคาย		3.5	0.8 ปานกลาง	3.8	0.6 มาก	3.0	0.8 ปานกลาง	5.0	0*	มากที่สุด		
15. อุบลราชธานี		3.8	0.8 มาก	3.4	0.9 ปานกลาง	3.2	0.7 ปานกลาง	1.0	0*	น้อยที่สุด		
16. อุบลราชธานี		3.6	1.2 มาก	3.9	0.9 มาก	4.1	0.8 มาก	3.0	0*	ปานกลาง		
17. รวมทั้งภาค		3.5	1.0 ปานกลาง	3.6	1.0 มาก	3.8	1.0 มาก	3.5	1.1	ปานกลาง		

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 86 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องการจัดรายการให้ความรู้และความบันเทิงทางโทรทัศน์

ห้วงสมุทประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
จังหวัด	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
1. ภาพสีนูน	3.6	1.1	มาก	3.0	1.2	ปานกลาง	3.5	0.5	ปานกลาง	0	0	
2. ขอนแกน	3.7	1.2	มาก	4.1	1.1	มาก	4.4	0.8	มาก	4.4	0.8	มาก
3. ซัยกมิ	3.5	1.2	ปานกลาง	3.3	1.8	ปานกลาง	2.1	1.2	น้อย	3.1	1.7	ปานกลาง
4. นครพนม	2.5	0.7	น้อย	3.6	0.9	มาก	3.5	0.7	ปานกลาง	0	0	
5. นครราชสีมา	3.9	0.9	มาก	3.2	1.2	ปานกลาง	3.4	1.5	ปานกลาง	0	0	
6. บุรีรัมย์	3.5	1.3	ปานกลาง	3.5	1.1	ปานกลาง	4.4	0.5	มาก	1.5	0.7	น้อยที่สุด
7. มหาสารคาม	3.4	1.3	ปานกลาง	3.5	1.4	ปานกลาง	3.3	0.6	ปานกลาง	5.0	0**	มากที่สุด
8. ยูโสธร	3.5	1.2	ปานกลาง	3.0	1.1	ปานกลาง	4.2	0.5	มาก	0	0	
9. รอยเอ็ด	3.0	1.1	ปานกลาง	3.0	1.4	ปานกลาง	2.7	1.5	ปานกลาง	0	0	
10. เลย	3.2	1.0	ปานกลาง	4.0	0	มาก	3.0	0**	ปานกลาง	0	0	
11. ศรีสะเกษ	3.2	1.1	ปานกลาง	3.7	0.5	มาก	3.7	1.1	มาก	3.4	0.5	ปานกลาง
12. สกลนคร	3.2	1.0	ปานกลาง	3.6	0.9	มาก	3.7	0.6	มาก	0	0	
13. สุรินทร์	3.2	1.4	ปานกลาง	3.4	1.4	ปานกลาง	4.4	0.5	มาก	0	0	
14. หนองคาย	4.0	1.2	มาก	4.1	0.9	มาก	3.0	2.0	ปานกลาง	0	0	
15. อุตรธานี	3.9	0.8	มาก	3.9	0.9	มาก	3.6	1.1	มาก	3.0	0**	ปานกลาง
16. อุบลราชธานี	4.4	0.9	มาก	3.8	1.0	มาก	3.4	1.5	ปานกลาง	4.0	1.4	มาก
17. รวมทั้งภาค	3.6	1.1	มาก	3.5	1.1	ปานกลาง	3.6	1.2	มาก	3.6	1.3	มาก

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 87 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความต้องการของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องบริการจัดทำคู่มือช่วยคนควาจากเอกสารในหอสมุด

หอสมุดประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	
1. กภาพสินธุ์		3.7	1.1 มาก	3.2	1.1 ปานกลาง	2.9	0.8 ปานกลาง	0	0			
2. ขอนแก่น		3.6	1.0 มาก	3.6	1.0 มาก	3.8	1.2 มาก	4.1	0.7 มาก			
3. ชัยภูมิ		4.0	0.9 มาก	3.5	1.3 ปานกลาง	3.3	1.1 ปานกลาง	3.6	1.0 มาก			
4. นครพนม		4.0	0 มาก	3.5	0.7 ปานกลาง	3.6	1.3 มาก	3.0	0* ปานกลาง			
5. นครราชสีมา		3.7	1.0 มาก	3.7	1.0 มาก	4.1	1.0 มาก	4.0	1.4 มาก			
6. บุรีรัมย์		3.7	1.1 มาก	3.4	0.8 ปานกลาง	3.5	0.7 ปานกลาง	3.7	1.1 มาก			
7. มหาสารคาม		3.8	0.8 มาก	3.8	0.8 มาก	2.5	1.3 น้อย	5.0	0* มากที่สุด			
8. ยโสธร		3.6	1.1 มาก	3.0	0.8 ปานกลาง	3.4	1.2 ปานกลาง	4.0	0* มาก			
9. รอยเอ็ด		3.6	1.0 มาก	5.0	0** มากที่สุด	2.8	0.7 ปานกลาง	0	0			
10. เลย		3.5	1.0 ปานกลาง	4.0	0.9 มาก	3.0	0** ปานกลาง	0	0			
11. ศรีสะเกษ		3.4	1.0 ปานกลาง	3.1	0.9 ปานกลาง	3.4	1.1 ปานกลาง	3.6	0.5 มาก			
12. สกลนคร		3.8	0.7 มาก	3.8	0.6 มาก	4.1	0.9 มาก	0	0			
13. สุรินทร์		3.5	1.0 ปานกลาง	3.3	1.1 ปานกลาง	2.6	0.9 ปานกลาง	0	0			
14. หนองคาย		4.0	1.0 มาก	3.1	1.0 ปานกลาง	3.4	0.5 ปานกลาง	3.0	0* ปานกลาง			
15. อุตรธานี		3.7	0.9 มาก	3.9	0.9 มาก	4.2	0.6 มาก	3.3	0.6 ปานกลาง			
16. อุบลราชธานี		3.8	0.9 มาก	3.4	1.0 ปานกลาง	4.2	0.7 มาก	4.0	0** มาก			
17. รวมทั้งภาค		3.7	1.0 มาก	3.5	1.0 ปานกลาง	3.6	1.0 มาก	3.7	0.9 มาก			

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

ตารางที่ 88 ร้อยละของประชาชนแต่ละระดับอายุที่ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความร่วมมือที่ห้องสมุดควรมีให้บริการ การศึกษาผู้ใหญ่

ห้องสมุดประชาชน จังหวัด	ร้อยละของผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ร้อยละของผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ร้อยละของผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ร้อยละของผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
1. ภาพสินธุ์	60.7	23.2	3.6	27.8	38.9	16.7	54.5	18.2	0	0	0	0
2. ขอนแก่น	52.1	33.3	0	56.0	36.0	0	52.4	22.6	0	63.6	36.4	0
3. ชัยภูมิ	55.0	35.0	0	69.3	7.7	0	63.6	22.7	0	63.6	18.2	0
4. นครพนม	100	0	0	81.8	27.3	0	60.0	40.0	0	100	50.0	0
5. นครราชสีมา	73.7	13.2	0	62.2	28.9	0	55.5	22.2	0	100	0	0
6. บุรีรัมย์	55.5	25.0	2.8	61.3	35.5	0	37.5	12.5	0	66.7	0	0
7. มหาสารคาม	80.0	33.3	0	62.5	25.0	0	60.0	60.0	0	100	0	0
8. ยโสธร	42.9	28.6	0	61.5	15.4	0	62.5	37.5	0	100	0	0
9. ร้อยเอ็ด	72.7	27.3	0	100	0	0	42.9	14.3	0	0	0	0
10. เลย	53.3	20.0	0	83.3	0	0	66.7	66.7	0	0	0	0
11. ศรีสะเกษ	72.2	16.7	0	71.4	14.3	0	60.0	0	0	50.0	50.0	0
12. สกลนคร	59.6	21.3	0	77.4	25.8	0	37.5	25.0	0	100	0	0
13. สุรินทร์	54.5	18.2	0	64.7	29.4	0	37.5	37.5	0	0	0	0
14. หนองคาย	54.0	18.9	0	71.4	57.1	0	60.0	20.0	0	100	0	0
15. อุตรดิตถ์	47.5	27.5	0	46.4	28.6	0	50.0	41.7	0	33.3	0	0
16. อุบลราชธานี	59.1	27.3	0	58.8	17.6	0	0	46.1	0	33.3	33.3	0
17. รวมทั้งภาค	58.6	24.0	0.67	61.9	28.2	1.0	51.3	29.3	0	62.2	24.4	0

หมายเหตุ 1 = จัดหาเอกสารช่วยการค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน 3 = ความร่วมมืออื่น ๆ
2 = จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร

ตารางที่ 89 ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของประชาชนแต่ละระดับอายุในเรื่องทองคำแท่งนี้เป็นสถานที่ให้ความรู้แก่ประชาชน

ทองคำประชาชน	ผู้มีอายุ 9 - 18 ปี			ผู้มีอายุ 19 - 25 ปี			ผู้มีอายุ 26 - 39 ปี			ผู้มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป		
	จังหวัด	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	$\bar{X}$	S.D. แปลความ	
1. กางสีนรุ		4.2	0.8 มาก	3.7	0.7 มาก	4.0	0.9 มาก	0	0			
2. ขอนแก่น		4.1	0.8 มาก	3.6	0.9 มาก	4.0	0.7 มาก	4.2	0.7 มาก			
3. ชัยภูมิ		4.4	0.8 มาก	4.2	0.9 มาก	3.8	0.8 มาก	4.1	0.7 มาก			
4. นครพนม		4.7	0.6 มากที่สุด	3.8	1.1 มาก	4.4	0.5 มาก	5.0	0* มากที่สุด			
5. นครราชสีมา		4.1	0.9 มาก	4.3	0.8 มาก	4.4	0.7 มาก	4.0	0** มาก			
6. บุรีรัมย์		4.1	1.0 มาก	3.8	0.9 มาก	4.1	0.8 มาก	3.0	1.0 มากปานกลาง			
7. มหาสารคาม		3.8	0.7 มาก	4.3	0.9 มาก	3.7	0.9 มาก	5.0	0* มากที่สุด			
8. ยูโสธร		4.0	0.7 มาก	4.6	0.7 มากที่สุด	4.0	0.7 มาก	4.0	0* มาก			
9. รอยเอ็ด		4.4	1.0 มาก	4.5	0.7 มาก	3.7	0.5 มาก	0	0			
10. เลย		4.3	0.7 มาก	4.5	0.5 มาก	4.0	1.0 มาก	0	0			
11. ศรีสะเกษ		3.9	0.8 มาก	4.1	1.6 มาก	3.6	0.5 มาก	4.8	0.4 มากที่สุด			
12. สกลนคร		4.2	0.7 มาก	4.1	0.7 มาก	4.1	0.9 มาก	0	0			
13. สุรินทร์		3.8	0.8 มาก	3.9	1.1 มาก	3.0	0.7 ปานกลาง	0	0			
14. หนองคาย		4.3	0.8 มาก	4.0	1.0 มาก	4.5	1.0 มาก	5.0	0* มากที่สุด			
15. อุดรธานี		4.6	0.6 มากที่สุด	4.6	0.6 มากที่สุด	4.7	0.4 มากที่สุด	3.3	0.6 ปานกลาง			
16. อุบลราชธานี		4.3	0.6 มาก	4.0	0.9 มาก	4.5	0.8 มาก	4.0	1.0 มาก			
17. รวมทั้งภาค		4.2	0.8 มาก	4.1	0.9 มาก	4.0	0.8 มาก	4.0	0.7 มาก			

หมายเหตุ

* มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงหนึ่งคน

** มีผู้ตอบแบบสอบถามมากกว่าหนึ่งคน

นอกจากประชาชนจะได้แสดงความคิดเห็น ความพอใจ และความต้องการเกี่ยวกับ
บริการและกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ของห้องสมุดแล้ว ประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ของประเทศไทย จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 938 คน ได้มีผู้ให้ความสนใจและ
ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจเกี่ยวกับห้องสมุดประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย
ในค้ำต่าง ๆ มีจำนวนดังนี้คือ ประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี จำนวน 130 คน,
ประชาชนระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี จำนวน 98 คน, ประชาชนระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี
จำนวน 42 คน และประชาชนระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป จำนวน 16 คน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนดังกล่าว จัดประเภทได้ดังนี้

1. ระเบียบและกฎเกณฑ์ของห้องสมุด
2. สภาพของห้องสมุด
3. ครุภัณฑ์ของห้องสมุด
4. หนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ของห้องสมุด
5. บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ของห้องสมุด
6. บริการและกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องสมุด
7. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

แต่เนื่องจากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของประชาชนแต่ละระดับอายุคล้ายคลึง
กัน จึงนำจึงขอลำรวมกันไป นอกจากนั้นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ประชาชนแต่ละคน
เสนอมาในแต่ละประเภทมีจำนวนน้อย ไม่อาจคำนวณหาร้อยละได้ จึงขอสรุปไว้เป็นข้อ ๆ
โดยแยกตามประเภทดังต่อไปนี้

ระเบียบและกฎเกณฑ์ของห้องสมุด

1. ควรวางระเบียบและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้แน่นอน เพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่

ผู้ใช้ห้องสมุด

2. ระเบียบและกฎเกณฑ์ในด้านการขึ้นควรจะ เกร็งครัดยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันหนังสือหาย และป้องกันการยืมหนังสือไปจากห้องสมุดแล้วไม่นำมาส่งคืน ซึ่งอาจจะทำได้โดยการปรับผู้ที่ส่งหนังสือคืนเกินกำหนดให้เด็ดขาด บรรณารักษควรจะเอาใจใส่ติดตามทวงถามผู้ที่ส่งหนังสือคืนเกินกำหนดด้วย

3. ในการทำบัตรสมาชิกห้องสมุด บรรณารักษควรตรวจสอบที่อยู่ของผู้สมัครให้แน่นอน ควรตรวจบัตรประจำตัว และควรมีผู้รับรองด้วย เพื่อประโยชน์ในการติดตามทวงถามถ้าสมาชิกไม่ส่งหนังสือคืนตามกำหนด และเพื่อป้องกันมิให้มีการนำบัตรสมาชิกของผู้อื่นมายืมหนังสือ ก็ควรให้ติดรูปถ่ายที่บัตรด้วย

4. ห้องสมุดควรขยายเวลาให้บริการออกไปจนถึงค่ำ เพื่อให้นักเรียนและผู้ทำงาน ได้มีโอกาสมาใช้ห้องสมุดหลังเลิกเรียนหรือเลิกจากที่ทำงานได้ นอกจากนี้ห้องสมุดควรเปิดให้บริการในวันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันหยุดราชการอื่น ๆ เพราะในวันเหล่านี้ประชาชนสามารถมาใช้ห้องสมุดได้มากกว่าวันธรรมดา ห้องสมุดควรจะเปลี่ยนไปหยุดวันธรรมดา

5. ควรอนุญาตให้ยืมหนังสือได้ครั้งละมากกว่า เดิมและนานกว่า เดิม

6. ควรเพิ่มค่าบำรุงห้องสมุด เพื่อให้ห้องสมุดมีรายได้น่ามากขึ้น จะได้สามารถจัดหาหนังสือมาให้บริการได้มากขึ้น และสามารถจัดบริการและกิจกรรมต่าง ๆ ได้มากขึ้นด้วย

7. ควรจัดที่สำหรับฝากกระเป๋า ถุงย่ามต่าง ๆ ของผู้มาใช้ห้องสมุด ไม่ควรอนุญาตให้นำสัตว์เลี้ยงเข้าไปในห้องสมุด หรือควรตรวจกระเป๋า ถุงย่ามต่าง ๆ ของผู้ใช้ห้องสมุดก่อนออกจากห้องสมุด เพื่อป้องกันการแอบลักหนังสือของห้องสมุดออกไป

8. ควรมีแผนป้ายขนาดใหญ่เขียนบอกระเบียบและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของห้องสมุด และติดไว้ในที่ที่เห็นได้ชัดเจน เพื่อให้สมาชิกได้ทราบและปฏิบัติตาม

9. ไม่ควรอนุญาตให้สูบบุหรี่ในห้องสมุด เพราะเป็นการรบกวนผู้ใช้ห้องสมุดคนอื่น ๆ และยังอาจ เกิดอันตรายแก่หนังสือและห้องสมุดได้

สภาพของห้องสมุด

1. ควรดูแล ตกแต่งห้องสมุดให้เป็นระเบียบ สะอาด และสวยงามชวนให้เข้าใช้
อยู่เสมอ
2. อาคารห้องสมุดบางแห่งที่เก่ามาก และชำรุดทรุดโทรม ก็ควรมีการจัดสร้าง
อาคารใหม่แทน ส่วนอาคารห้องสมุดที่คับแคบ และไม่เหมาะสมก็ควรขยายให้กว้างขวางขึ้น
เพื่อให้เพียงพอกับจำนวนผู้มาใช้บริการ
3. ห้องสมุดควรมีห้องน้ำในห้องสมุด และควรจัดหาน้ำดื่มมาไว้ให้บริการแก่ผู้มา
ใช้บริการ
4. ควรติดลูกกรงที่หน้าทางห้องสมุด เพื่อป้องกันการลักหนังสือ
5. ไม่ควรให้เด็กเข้าไปวิ่งเล่นในห้องสมุด ซึ่งจะเป็นการรบกวนผู้ที่ต้องการค้นคว้า
หรืออ่านหนังสือในห้องสมุด นอกจากนั้นไม่ควรให้เด็กวัยรุ่นเข้าไปในห้องสมุดเป็นแหล่งนัดพบ
หรือแหล่งมั่วสุมกัน เพราะทำให้ประชาชนอื่น ๆ ไม่อยากมาใช้บริการ

ครุภัณฑ์ของห้องสมุด

1. ควรจัดที่นั่ง เฉพาะสำหรับภิกษุและสามเณร เพื่อมิให้ตอ้งนั่งปะปนกับผู้อื่น
นอกจากนี้สำหรับที่นั่งอ่านหนังสือในห้องสมุดบางแห่งที่มีจำนวนน้อยก็ควรที่จะเพิ่มให้เพียงพอ
กับจำนวนผู้มาใช้บริการ
2. ควรเพิ่มพัดลมในห้องสมุด เพราะห้องสมุดบางแห่งอากาศถ่ายเทไม่สะดวก
และในฤดูร้อนอากาศร้อนจัด ทำให้ประชาชนไม่อยากมาใช้บริการ
3. ห้องสมุดที่จัดชั้นวารสารร่วมกับชั้นหนังสือ ควรจะแยกชั้นวารสารออกต่างหาก
เพื่อความสะดวกในการใช้

หนังสือและสิ่งพิมพ์ของห้องสมุด

1. ห้องสมุดส่วนใหญ่มักมีหนังสือน้อย ทำให้ประชาชนไม่อยากมาใช้บริการ จึงควร
เพิ่มจำนวนหนังสือให้เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้ และในการเลือกซื้อหนังสือของห้องสมุด

ควรให้สมาชิกมีส่วนร่วมด้วย เพื่อให้ได้หนังสือที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ซึ่งอาจทำได้ โดยการทำแบบสอบถามไว้ให้สมาชิก เสนอชื่อหนังสือที่ตนต้องการใช้

2. หนังสือของห้องสมุดส่วนใหญ่จะเป็นหนังสือเก่า ไม่ทันสมัย ควรหาซื้อหนังสือที่ทันสมัย และทันกับเหตุการณ์ของโลกปัจจุบันเข้าห้องสมุด นอกจากนี้ ห้องสมุดส่วนใหญ่มีหนังสือนวนิยายจำนวนมากกว่าหนังสือวิชาการ ทำให้ประชาชนได้ประโยชน์จากห้องสมุดไม่มากเท่าที่ควร จึงควรเพิ่มหนังสือวิชาการให้มากขึ้น

3. หนังสือที่เก่ามาก และหนังสือที่ไม่มีคนมีผู้ใช้ เช่น หนังสือภาษาอังกฤษ ซึ่งยากเกินไป ไม่ควรเก็บไว้ในห้องสมุด เพราะเป็นการเปลืองเนื้อที่ของห้องสมุด

4. ควรจัดแบ่งหนังสือในห้องสมุดออกเป็นพวกตามสาขาวิชา เพื่อความสะดวกในการค้นหา และหนังสือบนชั้นก็ควรจัดเรียงให้เป็นระเบียบ นาคู คั่นหาง่าย

5. หนังสือเก่าที่ต้องซ่อม ไม่ควรจะใช้เวลาซ่อมให้นานเกินไป เพราะหนังสือในห้องสมุดมีน้อย

6. ห้องสมุดควรขอบริจาคหนังสือจากประชาชนในจังหวัดนั้น ๆ

บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

1. บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ควรเอาใจใส่ต่อหน้าที่ให้มาก และควรเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ และเป็นกันเองกับผู้ใช้ห้องสมุด ซึ่งถ้าทำได้จะทำให้ประชาชนสนใจมาใช้ห้องสมุดมากขึ้น

2. บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดบางแห่งทำงานหนักมาก ซึ่งอาจทำให้ไม่สามารถให้บริการหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้เต็มที่ จึงควรเพิ่มจำนวนบรรณารักษ์ให้มากขึ้น

บริการและกิจกรรมของห้องสมุด

1. ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องสมุด บรรณารักษ์อาจขอความร่วมมือจากประชาชน หรือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ให้ช่วยออกความคิดเห็นหรือมาร่วมจัดกิจกรรมเหล่านั้น เช่น จัดนิทรรศการ เล่านิทาน หรือแสดงหุ่น โดยอาจให้มีการแข่งขันชิงรางวัล ซึ่งจะช่วยให้มีผู้สนใจเพิ่มขึ้น

2. ห้องสมุดควรให้บริการแก่โรงเรียนเป็นพิเศษ โดยให้ครูพานักเรียนมารับบริการ บรรณารักษ์เป็นผู้ช่วยให้คำแนะนำ และช่วยเลือกหนังสือให้อ่าน เพื่อเป็นการปลูกฝังนิสัย รักการอ่านแก่เด็ก และทำให้เด็กรู้จักคุณค่าของหนังสือ
3. บริการแนะนำการไร้ของสมุดควรทำเป็นระยะ ๆ โดยเฉพาะตอนปิดภาคเรียน ซึ่งมีผู้มาใช้ห้องสมุดมาก
4. ควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับหัวเรื่องที่น่าสนใจ เช่น เกี่ยวกับภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย หรือ เรื่องที่ทันสมัย
5. ควรดึงดูดความสนใจของประชาชนให้มาใช้ห้องสมุด ซึ่งอาจทำได้โดยการจัด เกมสการเล่านต่าง ๆ จัดประกวดเรียงความเรื่องการใช้ห้องสมุด
6. ควรจัดบริการหนังสือจอง สำหรับหนังสือใหม่หรือหนังสือที่มีคนจำนวนมาก ต้องการใช้ เพื่อให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสใช้หนังสือเหล่านั้นอย่างทั่วถึง
7. ในการให้บริการตอบคำถาม ถ้าเป็นคำถามที่น่าสนใจและมีประโยชน์ต่อส่วนรวม บรรณารักษ์ควรเขียนคำตอบลงในสมุดที่จัดเตรียมไว้ด้วย เพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุดคนอื่น ๆ ได้ทราบ คำตอบนั้นด้วย
8. ควรจัดบริการและกิจกรรมต่าง ๆ ให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

1. ควรมีการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดให้มากขึ้น เพื่อให้ประชาชนเกิดความสนใจมาใช้ห้องสมุด
2. ควรมีการเก็บรวบรวมสถิติต่าง ๆ ที่สำคัญของห้องสมุด และเผยแพร่ให้ประชาชน ได้ทราบ
3. ควรมีตู้รับความคิดเห็นของประชาชนผู้ใช้ห้องสมุด

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสำรวจความสนใจของประชาชนต่อบริการห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย และเพื่อสำรวจความต้องการของประชาชนด้านบริการห้องสมุดกับบริการที่ห้องสมุดให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นของตน กลุ่มตัวอย่างประชาชนที่ใช้ในการสำรวจคือ ประชากรที่อยู่ในเขตจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย อันได้แก่จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อุดรธานี และอุบลราชธานี โดยสุ่มตัวอย่างประชากรจากผู้เข้าใช้ห้องสมุดประชาชนจังหวัด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในช่วงเวลา 2 สัปดาห์ ตั้งแต่ วันที่ 5 ถึงวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2518

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะคำตอบทั้งแบบเฉพาะเจาะจงให้ตอบ และแบบเปิดโอกาสให้เลือกตอบโดยเสรี แบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ตอน และตอบรับวัตถุประสงค์ในการวิจัยครบทุกข้อ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน ทั้ง 16 แห่ง ให้แจกแก่ผู้เข้าใช้ห้องสมุดในระหว่างเวลา 2 สัปดาห์ดังกล่าว และได้รับแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์คืนทั้งสิ้น 938 ชุด

สรุปผลการวิจัย

1. ประชาชนที่มาใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่ร้อยละ 47.9 อยู่ในวัยอายุ 9 ถึง 18 ปี จำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 4.8 อยู่ในวัยอายุ 40 ปี ขึ้นไป ประชาชนที่มาใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่ ร้อยละ 58.8 เป็นนักเรียนและนักศึกษา จำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 0.3 เป็นแม่บ้าน ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 51.0 ร้อยละ 57.8 ร้อยละ 60.0 และร้อยละ 60.0 ของทุกระดับอายุ มาใช้ห้องสมุดด้วยอัตราความถี่มากกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

2. แรงจูงใจที่ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 44.3 ร้อยละ 45.2 ร้อยละ 52.0 และร้อยละ 51.1 ของทุกระดับอายุสนใจมาใช้ห้องสมุดคือ สนใจบริการและกิจกรรมของห้องสมุด

มีประชาชนจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 2.9 และร้อยละ 9.2 ของระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี ที่เกิดความสนใจมาใช้ห้องสมุด เพราะการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด ส่วนประชาชนจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 4.7 ของระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี สนใจมาใช้ห้องสมุด เพราะครูหรืออาจารย์แนะนำ ประชาชนระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 2.2 ที่สนใจมาใช้ห้องสมุด เพราะเพื่อนหรือคนอื่น ๆ ชักชวน และไม่มีเลยที่สนใจมาใช้ห้องสมุดเพราะครูหรืออาจารย์แนะนำ ประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 10 ปี ส่วนใหญ่ร้อยละ 59.9 มีวัตถุประสงค์ในการมาใช้ห้องสมุดคือ เพื่อยืมหนังสือที่สนใจไปอ่านที่บ้าน แต่ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 65.3 ร้อยละ 67.3 และร้อยละ 93.3 ของระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี ระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี และระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป ตามลำดับ มาห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในห้องสมุด

3. ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 44.3 ของระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี ต้องการใช้นั่งสิ่งที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางด้านการเรียน ขณะที่ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 48.0 ของระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี ต้องการใช้นั่งสิ่งอำนวยความสะดวกและหนังสือเพื่อความบันเทิง แต่ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 60.0 และร้อยละ 51.1 ของระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี และระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป ตามลำดับ ต้องการใช้นั่งสิ่งอำนวยความสะดวกและความรู้ทั่วไป ประชาชนจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 10.5 และร้อยละ 14.3 ของระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี ต้องการใช้นั่งสิ่งที่เกี่ยวข้องกับงานอดิเรกต่าง ๆ ส่วนประชาชนจำนวนน้อยที่สุด ร้อยละ 23.3 และร้อยละ 11.1 ของระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี และระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป ตามลำดับต้องการใช้นั่งสิ่งที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางด้านการเรียน

ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 42.8 ของระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี เห็นว่าหนังสือวิชาการเป็นสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดที่มีประโยชน์ที่สุด ส่วนใหญ่ร้อยละ 48.0 ร้อยละ 56.0 และร้อยละ 64.4 ของประชาชนระดับอายุอื่น ๆ เห็นพ้องกันว่า วารสารและหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดที่มีประโยชน์มากที่สุด มีประชาชนจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 20.5 ของระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี เห็นว่านวนิยายเป็นสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดที่มีประโยชน์ที่สุด แต่ประชาชนจำนวนน้อยที่สุดร้อยละ 24.1 ร้อยละ 24.0 และร้อยละ 13.3 ของระดับอายุอื่น ๆ เห็นว่าหนังสืออ้างอิงมีประโยชน์ที่สุด

4. ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 36.1 ร้อยละ 40.1 ร้อยละ 44.0 และร้อยละ 33.3 ของทุกระดับอายุ ตอบว่า ชื่อผู้แต่งเป็นส่วนประกอบในการเลือกหนังสืออ่านในห้องสมุด

สำหรับประชาชนระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไปนั้น มีส่วนใหญ่อายละ 33.3 เช่นกัน ที่ตอบว่า
 ชื่อหนังสือเป็นส่วนประกอบในการเลือกหนังสืออ่านในห้องสมุด ประชาชนส่วนใหญ่อายละ
 76.0 รอยละ 70.7 รอยละ 71.3 และ รอยละ 66.7 ของทุกระดับอายุ หาหนังสือใน
 ห้องสมุดโดยดูจากชั้นหนังสือ มีประชาชนจำนวนน้อยที่สุด รอยละ 13.8 ของระดับอายุ
 9 ถึง 18 ปี ที่หาหนังสือในห้องสมุดโดยถามบรรณารักษ์ ส่วนประชาชนจำนวนน้อยที่สุด
 รอยละ 21.8 รอยละ 20.7 และ รอยละ 33.3 ของระดับอายุอื่น ๆ หาหนังสือในห้องสมุด
 โดยดูจากบัตรรายการ

5. ประชาชนส่วนใหญ่อายละ 58.6 รอยละ 61.9 รอยละ 51.3 และ รอยละ
 62.2 ของทุกระดับอายุมีความต้องการให้ห้องสมุดร่วมมือกับบริการการศึกษาผู้ใหญ่โดยการ
 จัดหาเอกสารช่วยการคนคว่าเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน และประชาชนโดยเฉลี่ยของทุกระดับอายุ
 เห็นพ้องกันว่า ห้องสมุดประชาชนเป็นสถานที่ที่ให้ความรู้แก่ประชาชนมาก

6. ความคิดเห็นของประชาชนโดยเฉลี่ยของแต่ละระดับอายุ ปรากฏดังนี้

6.1 สภาพห้องสมุด ประชาชนทุกระดับอายุเห็นว่า ความกว้างขวางของ
 ห้องสมุด ป้ายบอกทิศทางและการแบ่งสัดส่วนเนื้อที่ของห้องสมุด การตกแต่งห้องสมุดและ
 ความสะอาดของห้องน้ำในห้องสมุด มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และเห็นว่าห้องสมุด
 มีเสียงรบกวนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเรื่องความสะดวกในการเดินทางมาใช้ห้องสมุด
 ความสะอาดของห้องสมุดและการฉายแสงของอากาศในห้องสมุด ประชาชนทุกระดับอายุเห็นว่า
 มีส่วนเหมาะสมมาก สำหรับเรื่องแสงสว่างในห้องสมุดนั้น ประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี
 และ 19 ถึง 25 ปี เห็นว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง แต่ประชาชนอีก 2 ระดับอายุ เห็นว่า
 เหมาะสมมาก

6.2 วัสดุของห้องสมุด ประชาชนทุกระดับอายุเห็นเหมือนกันว่า จำนวนโต๊ะ
 เก้าอี้ แผ่นป้ายหรือคู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ คู่มือชั้นเก็บหนังสือ มีความเหมาะสมในระดับ
 ปานกลาง แต่เรื่องชั้นวางวารสารนั้น ประชาชนระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป เห็นว่ามีความ
 เหมาะสมมาก ขณะที่ประชาชนระดับอายุอื่น ๆ เห็นว่าเหมาะสมในระดับปานกลาง

6.3 ระเบียบและกฎเกณฑ์ของห้องสมุด ประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี
 เห็นว่า กฎเกณฑ์และระเบียบของห้องสมุดมีความเหมาะสมมาก แต่ประชาชนระดับอายุอื่น ๆ

เห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เรื่องความเหมาะสมของเวลาเปิดปิดห้องสมุดนั้น ประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และ 19 ถึง 25 ปี เห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง แต่ประชาชนอีก 2 ระดับอายุเห็นว่าเหมาะสมมาก

6.4 หนังสือและสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด ประชาชนทุกระดับอายุมีความเห็นในเรื่องต่อไปนี้เป็นระดับปานกลางคือ ความเหมาะสมของหนังสือวารสารและหนังสือพิมพ์ หนังสือตรงกับความต้องการของประชาชน ความเป็นระเบียบของการจัดเรียงหนังสือบนชั้นและความเหมาะสมของบัตรรายการในการช่วยค้นหาสิ่งพิมพ์ และเห็นพ้องกันว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือของห้องสมุดน้อย สำหรับเรื่องการจัดหมวดหมู่หนังสือของห้องสมุดนั้น ประชาชนระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป เห็นว่าให้ความสะดวกมากในการค้นหาหนังสือ แต่ประชาชนระดับอายุอื่น ๆ เห็นว่าให้ความสะดวกในระดับปานกลาง

6.5 บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ประชาชนทุกระดับอายุเห็นว่าการติดต่อกับบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดสะดวกมาก ประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี เห็นว่าการให้บริการของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ ตลอดจนความกระตือรือร้นในการช่วยค้นหาหนังสือของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง แต่ประชาชนอีก 2 ระดับอายุ เห็นว่ามีความเหมาะสมมาก

6.6 บริการและกิจกรรมที่ห้องสมุดได้จัดขึ้น ประชาชนทุกระดับอายุมีความพอใจบริการและกิจกรรมต่อไปนี้ในระดับปานกลาง คือ บริการตอบคำถาม การจัดชั้นแสดงหนังสือใหม่ การจัดนิทรรศการในโอกาสที่เหมาะสม การจัดฉายภาพยนตร์ และการจัดทำรายชื่อหนังสือใหม่ของห้องสมุด

ประชาชนระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป มีความพอใจบริการและกิจกรรมต่อไปนี้เล็กน้อย แต่ประชาชนระดับอายุอื่น ๆ พอใจในระดับปานกลางได้แก่ การจัดทำคู่มือช่วยการค้นคว้า การจัดปาฐกถา และการจัดเสวนาสำหรับเด็กและผู้สนใจ ส่วนการจัดรายการตอบปัญหาในห้องสมุดในโอกาสพิเศษ ซึ่งมีห้องสมุดประชาชนจำนวน 5 แห่ง จัดบริการนี้ ประชาชนระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป ที่แสดงความเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมนี้มีเพียงของจังหวัดขอนแก่นเพียงแห่งเดียว ซึ่งมีความพอใจกิจกรรมนี้มากที่สุด ส่วนประชาชนระดับอายุอื่น ๆ พอใจกิจกรรมนี้ในระดับปานกลาง

ประชาชนระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี พอใจการจัดอภิปรายมาก แต่ประชาชนระดับอายุอื่น ๆ พอใจในระดับปานกลาง ส่วนบริการให้ยืม เป็นบริการที่ประชาชนระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี และระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป พอใจมาก แต่ประชาชนอีก 2 ระดับอายุ พอใจบริการนี้ในระดับปานกลาง

7. ความต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการและกิจกรรมต่าง ๆ ประชาชนทุกระดับอายุ ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการและกิจกรรมเหล่านี้มากคือ บริการตอบคำถาม บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการยืมระหว่างห้องสมุด จัดชั้นแสดงหนังสือใหม่ จัดทำรายชื่อนั่งหนังสือใหม่ของห้องสมุด จัดฉายภาพยนตร์ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับงานอาชีพ ฉายภาพยนตร์สารคดีเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจ จัดนิทรรศการ จัดอภิปรายทางวิชาการ จัดปฐกถาที่ให้ความรู้ และจัดรายการให้ความรู้ความบันเทิงทางวิทยุ

ประชาชนระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป ต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการและกิจกรรมเหล่านี้มาก แต่ประชาชนระดับอายุอื่น ๆ ต้องการเพียงระดับปานกลาง คือการจัดงานรื่นเริงสำหรับสมาชิกห้องสมุดเป็นครั้งคราว การจัดกีฬาเพื่อสังสรรค์ระหว่างสมาชิกห้องสมุดและบรรณารักษ์ การจัดแสดงหุ่นเพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการอ่าน และบริการแนะนำการอ่าน สำหรับบริการและกิจกรรมต่อไปนี้ ประชาชนระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป มีความต้องการระดับปานกลาง ขณะที่ประชาชนระดับอายุอื่น ๆ มีความต้องการมาก คือ การจัดวิจารณ์หนังสือ การจัดรายการตอบปัญหาในห้องสมุดในโอกาสพิเศษ และการจัดรายการให้ความรู้ความบันเทิงทางโทรทัศน์

ประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี มีความต้องการในระดับปานกลาง ให้ห้องสมุดจัดฉายภาพยนตร์เพื่อการบันเทิง จัดเลาน์นทานสำหรับเด็กและผู้สนใจ จัดทำคู่มือช่วยเหลือด้านการค้นคว้า แต่ประชาชนอีก 2 ระดับอายุมีความต้องการมาก

ประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี มีความต้องการระดับปานกลางให้ห้องสมุดจัดอภิปรายในหัวข้อที่เกี่ยวกับงานอาชีพ แต่ประชาชนอีก 3 ระดับอายุมีความต้องการมาก ส่วนบริการหนังสือจองเป็นบริการที่ประชาชนระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี ต้องการน้อย แต่ประชาชนระดับอายุอื่น ๆ ต้องการในระดับปานกลาง ประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป ต้องการให้ห้องสมุดจัดอภิปรายในโอกาสที่เหมาะสมในระดับปานกลาง

ขณะที่ประชาชนอีก 2 รัชสมัยอายุ มีความต้องการมาก และประชาชนทุกระดับอายุมีความต้องการในระดับปานกลาง ที่ให้ห้องสมุดจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่

ในการอภิปรายผลการวิจัยและการเสนอแนะต่อไปนี้ ผู้วิจัยจะเินมาตรฐานของห้องสมุดประชาชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดไว้เมื่อ พ.ศ. 2508¹ เป็นหลักในการพิจารณา

อภิปรายผล

1. มอร์ริส เอ. เกลแฟน (Morris A. Gelfand) ซึ่งได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสภาพห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2505 ได้เสนอแนะให้ห้องสมุดประชาชนจัดหาหนังสือนิตยสารที่ทันต่อเหตุการณ์เข้าห้องสมุดให้มากยิ่งขึ้น และเสนอให้มีการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร เพื่อให้บริการที่คัดเลือกเป็นตัวอย่างแก่ห้องสมุดประชาชนอื่น ๆ นั้น² ในการวิจัยเรื่องการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อบริการห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่า ในปัจจุบันยังไม่สามารถปฏิบัติตามขอเสนอแนะดังกล่าวของมอร์ริส เอ. เกลแฟน ได้ เพราะกองการศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในค่านห้องสมุดประชาชน ยังขาดงบประมาณที่จะนำมาดำเนินการดังกล่าว ดังจะเห็นได้จากงบประมาณ พ.ศ. 2518 ปรากฏว่า กองการศึกษาผู้ใหญ่ ได้รับงบประมาณในการดำเนินงานเพียง 82.3 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.8 ของงบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาเท่านั้น³ แต่กองการศึกษาผู้ใหญ่จะต้องรับผิดชอบห้องสมุดประชาชนทั่วประเทศ ทั้งห้องสมุดประชาชนจังหวัด ห้องสมุดประชาชนอำเภอ ที่

¹ ศึกษาคณวณ ก., หน้า 212-219.

² Morris A. Gelfand, The National Library Development and Training in Thailand (Bangkok: UNESCO, 1962), p. 27.

³ กรมสามัญศึกษา, การศึกษาผู้ใหญ่ (พระนคร, 2518), หน้า 43.

อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน และห้องสมุดเคลื่อนที่ นอกจากนั้นยังต้องแบ่งเงินงบประมาณส่วนหนึ่งเพื่อใช้ในการดำเนินงานการศึกษาผู้ใหญ่สายสามัญ และสายอาชีพด้วย⁴ ดังนั้น นอกจากจะทำให้ไม่สามารถจัดตั้งห้องสมุดประชาชนทั่วไปได้แล้ว ยังทำให้ห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งได้รับเงินงบประมาณอุดหนุนแต่ละปีจากกองการศึกษาผู้ใหญ่เป็นจำนวนเงินน้อย ไม่สามารถจะจัดหาหนังสือและนิตยสารเข้าห้องสมุดให้มากได้ จากการสำรวจรายได้ของห้องสมุดประชาชนใน พ.ศ. 2518 ปรากฏว่าห้องสมุดประชาชนที่ได้รับงบประมาณจากกองการศึกษาผู้ใหญ่มากที่สุดถึง 22,280 บาท คือ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดอุตรธานี มีห้องสมุดประชาชนถึง 7 แห่ง ที่ได้รับเงินงบประมาณเพียงแห่งละ 3,000 บาทเท่านั้น ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานแล้ว พบว่า มีห้องสมุดประชาชนเพียงแห่งเดียวคือ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดอุตรธานีที่โค้งงบประมาณตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน ห้องสมุดประชาชนส่วนใหญ่จำนวน 15 แห่ง ยังได้รับงบประมาณต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน การที่ได้รับงบประมาณน้อยเช่นนี้เป็นเหตุให้ห้องสมุดประชาชนไม่สามารถจัดหาหนังสือและนิตยสารเข้าห้องสมุดให้มากได้

จึงจะเห็นได้จากรายงานการดำเนินงานห้องสมุดประชาชนจังหวัด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2518 ปรากฏว่า ห้องสมุดประชาชนเพียง 3 แห่ง คือ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดสกลนคร อุตรธานี และอุบลราชธานี ที่ซื้อหนังสือเพิ่มได้มากกว่าแห่งละ 300 เล่ม ห้องสมุดประชาชนส่วนใหญ่จำนวน 9 แห่ง ซื้อหนังสือเพิ่มได้ไม่เกินแห่งละ 100 เล่ม คือห้องสมุดประชาชนจังหวัดกาฬสินธุ์ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ และหนองคาย ห้องสมุดประชาชนที่เหลืออีก 4 แห่ง ซื้อหนังสือเพิ่มได้ไม่เกิน 200 เล่ม⁵ ซึ่งอัตราการเพิ่มของจำนวนหนังสือของห้องสมุดทุกแห่งก็ยังไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งได้กำหนดให้ห้องสมุดประชาชนขนาดใหญ่มีหนังสือเพิ่มอย่างน้อยปีละ 600 เล่ม และห้องสมุดประชาชน

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 52.

⁵ กองการศึกษาผู้ใหญ่, กรมสามัญศึกษา, รายงานการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน พ.ศ. 2518. (อักษรสำนวน).

ขนาดกลาง ควรมีหนังสือเพิ่มอย่างน้อยปีละ 400 เล่ม จะเห็นได้ว่า ปัญหาในค่านจำนวนเพิ่มของหนังสือนี้เป็นปัญหาสำคัญที่สืบเนื่องมาจากการได้งบประมาณน้อย ทำให้บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งจึงต้องพยายามหารายได้อื่น ๆ มาสนับสนุน เช่น เก็บค่าสมาชิกมาบำรุงห้องสมุด เก็บค่าบริการจากผู้ที่ยืมหนังสือคืนเกินกำหนด ขอบริจาคเงินจากประชาชนในท้องถิ่นเป็นต้น ทั้งนี้เพื่อนำเงินมาซื้อหนังสือ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ หรือนำมาซื้อวัสดุที่ใช้ในการซ่อมหนังสือ เป็นต้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่ารายได้ของห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของบรรณารักษ์และความร่วมมือจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ

สำหรับข้อเสนอแนะจากการวิจัยของ มอร์ริส เอ. เกลเฟน ที่จะให้กระทรวงศึกษาธิการ สนับสนุนให้บรรณารักษ์มีโอกาสเลื่อนขั้นหรือตำแหน่งสูงขึ้น⁶ กระทรวงศึกษาธิการได้พยายามยกฐานะของบรรณารักษ์ให้สูงขึ้นโดยประกาศยกฐานะห้องสมุดประชาชนขึ้นเป็นสถานศึกษา เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2516⁷ และได้มอบให้กองการศึกษาผู้ใหญ่ กำหนดเรื่อง เสนอขอให้บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนมีตำแหน่ง เป็นครู ซึ่งจะทำให้บรรณารักษ์มีโอกาสเลื่อนขั้นขึ้นไปได้เรื่อย ๆ เช่นเดียวกับครู แต่การกำหนดเรื่อง เสนอขอให้บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนมีตำแหน่ง เป็นครูนี้ คุรุสภายังไม่ยอมรับรอง เพราะถือว่าบรรณารักษ์มิได้ทำการสอนเช่นครู ขณะเดียวกันแม้ว่าในพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2518 จะได้พยายามปรับปรุงฐานะของบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนโดยกำหนดตำแหน่งบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนให้เป็นตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ห้องสมุด แต่อย่างไรก็ตาม ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเริ่มตั้งแต่เจ้าหน้าที่ห้องสมุดระดับ 1 ถึงระดับ 3⁸ เท่านั้น ซึ่งทำให้บรรณารักษ์

⁶Gelfand, op. cit., p. 28.

⁷"ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องตั้งสถานศึกษา" คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ วันที่ 19 ธันวาคม 2516.

⁸สัมภาษณ์ วีระ ไชยธรรม เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน 12 พฤษภาคม 2519.

ไม่มีกำลังใจในการทำงาน และเป็นเหตุให้ไม่สามารถบรรจุผู้มีคุณวุฒิสูงมาทำงานของสมุคประชาชนได้ ทั้งนี้พบจากการสำรวจว่า บรรณารักษ์ของสมุคประชาชนในภาคนี้มีวุฒิการศึกษาสูงสุดเพียงพิเศษมัธยมเท่านั้น ไม่มีบรรณารักษ์ของสมุคประชาชนแห่งใดเลยที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานแล้วจะเห็นได้ว่า บรรณารักษ์ของสมุคประชาชนส่วนใหญ่จำนวน 11 แห่ง มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน ส่วนตำแหน่งของบรรณารักษะนั้น พบว่าบรรณารักษ์ของสมุคประชาชนส่วนใหญ่จำนวน 9 คน มีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของสมุคระดับ 1 มีบรรณารักษ์เพียง 6 คนเท่านั้น ที่มีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของสมุคระดับ 2 คือบรรณารักษ์ของสมุคประชาชนจังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ มหาสารคาม อุดรธานี และอุบลราชธานี⁹ แสดงให้เห็นว่า หองสมุคประชาชนในภาคนี้ยังขาดบรรณารักษ์ที่มีวุฒิและตำแหน่งสูง จึงเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งต่อการพัฒนาของสมุคประชาชนให้สามารถให้บริการได้อย่างเต็มที่

2. จากการวิจัยของ ดร.แฟรนซิส แลนเดอร์ สเปน (Dr. Frances Lander Spain) เมื่อ พ.ศ. 2508 การวิจัยของ ยอร์ช ชานด์เลอร์ (George Chandler) เมื่อ พ.ศ. 2513 และการวิจัยของ สมบูรณ์ ภูหล้า เมื่อ พ.ศ. 2514 ในด้านที่เกี่ยวข้องกับ หองสมุคประชาชนในประเทศไทยนั้น ต่างก็พบว่า หองสมุคประชาชนในสังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่ กระทรวงศึกษาธิการ ประสบปัญหาหลายด้านทั้งด้านงบประมาณ อาจารย์ วัสดุครุภัณฑ์ บุคลากร ตลอดจนหนังสือและสิ่งพิมพ์ ในการวิจัยเรื่องการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อบริการของสมุคประชาชนระดับจังหวัด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ผู้วิจัยก็ได้พบเช่นเดียวกันว่า หองสมุคประชาชนในปัจจุบันยังคงประสบปัญหาเหล่านั้น ดังปรากฏว่า ในภาคนี้มีหองสมุคประชาชนถึง 15 แห่ง ที่ประสบปัญหาด้านการเงิน และหนังสือสิ่งพิมพ์ มีหองสมุคประชาชน 12 แห่ง ประสบปัญหาด้านวัสดุครุภัณฑ์ และบุคลากร และมีหองสมุคประชาชน 11 แห่ง ที่ประสบปัญหาด้านอาคาร ซึ่งก็

⁹ "เรื่องเดือนและแต่งตั้งข้าราชการ" คำสั่งกรมสามัญศึกษาที่ 172/2519. (อัดสำเนา).

แสดงให้เห็นว่า ปัญหาต่าง ๆ ที่ห้องสมุดประชาชนในสังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่ กระทรวงศึกษาธิการ ประสบยังคงมีอยู่เช่นเดิม ยังไม่สามารถแก้ไขให้หมดสิ้นไปได้ ซึ่งปัญหาเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการให้บริการและจัดกิจกรรมของห้องสมุด ปัจจุบันกองการศึกษาผู้ใหญ่ได้วางแผนจัดตั้งศูนย์การศึกษาประชาชน (Life Long Education Center) ขึ้น ทำหน้าที่เป็นแหล่งให้ความรู้ความบันเทิงแก่ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นอย่างแท้จริง ซึ่งกองการศึกษาผู้ใหญ่เห็นว่า ถ้าสามารถทำตามแผนที่วางไว้สำเร็จ ศูนย์การศึกษาประชาชนจะช่วยขจัดปัญหาที่ห้องสมุดประชาชนประสบอยู่ได้¹⁰

แต่ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ศูนย์การศึกษาประชาชนนี้ไม่ใช่แนวทางที่จะแก้ปัญหาของห้องสมุดประชาชนที่แท้จริง เพราะการจัดตั้งหน่วยงานนี้ขึ้นมาควบคุมการดำเนินงานของห้องสมุดประชาชน ทำให้ห้องสมุดประชาชนคงเป็นหน่วยงานเล็ก ๆ ที่มีกรดำเนินงานอย่างไม่เป็นอิสระเช่นเดิม งานของห้องสมุดประชาชนจะคงอยู่ในความรับผิดชอบของหัวหน้าศูนย์การศึกษาประชาชน ซึ่งอาจจะไม่มีความรู้ในการจัดบริการห้องสมุดประชาชนที่แท้จริง ทั้งนี้แม้ว่าหัวหน้าศูนย์จะเป็นผู้มีปัญญาทางสังคมศาสตร์ก็ตาม แต่ก็มิใช่มุมวิสัยทางบรรณารักษศาสตร์โดยตรง ซึ่งทำให้ไม่ทราบถึงวิธีแก้ปัญหาของห้องสมุดประชาชน หรือไม่อาจให้คำแนะนำในการจัดบริการอย่างมีประสิทธิภาพได้

3. จากการสำรวจพบว่า ห้องสมุดประชาชนส่วนใหญ่ในภาคนี้จำนวน 11 แห่งยังมีอาคารห้องสมุดที่ไม่ได้มาตรฐาน เพราะยังประสบปัญหาในด้านอาคารและสภาพของห้องสมุด เช่น อาคารห้องสมุดไม่เหมาะสม ชำรุด คับแคบ สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม แสงสว่างในห้องสมุดไม่เพียงพอ อากาศถ่ายเทไม่สะดวก ซึ่งปัญหาเหล่านี้ทำให้ไม่สะดวกในการให้บริการหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องสมุด ดังปรากฏว่าห้องสมุดประชาชนจังหวัดสุรินทร์ อยู่ในอาคารเดียวกับหน่วยฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่ของกองการศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งมักจะมีเสียงรบกวนจากการฝึกงานเสมอ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นอาคารไม้ที่ชำรุด

¹⁰ สัมภาษณ์ โกวีท วรพิพัฒน์ ผู้อำนวยการกองการศึกษาผู้ใหญ่ 14 เมษายน

ทรุกโทรม ไม่ชวนให้เข้าใช้เป็นคน นอกจากนั้น จากการสำรวจยังพบว่า ไม่มีห้องสมุดประชาชน ในภาคนี้แห่งใดเลยที่มีครุภัณฑ์ครบถ้วนตามมาตรฐาน เช่น มีห้องสมุดประชาชนถึง 15 แห่ง ที่ยังไม่มีตู้ดูดสาร ห้องสมุดประชาชน 8 แห่ง ยังไม่มีเครื่องพิมพ์ดีด และในมาตรฐานที่กำหนดให้ห้องสมุดประชาชนขนาดใหญ่อ่านได้อย่างน้อย 90 คน และห้องสมุดประชาชนขนาดกลางอ่านได้อย่างน้อย 60 คน นั้น ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีห้องสมุดประชาชนเพียง 6 แห่ง คือ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดนครพนม มุขิรัมย์ มหาสารคาม สกลนคร อุตรธานี และอุบลราชธานี ที่สามารถอ่านได้ตามที่มาตรฐานกำหนดไว้ แต่อย่างไรก็ตาม ประชาชนทุกระดับอายุก็มีความเห็นว่า สภาพส่วนใหญ่ของห้องสมุดและครุภัณฑ์ส่วนใหญ่ของห้องสมุด มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และเห็นว่า การเดินทางมาใช้ห้องสมุดสะดวกมาก อากาศในห้องสมุดถ่ายเทดี และห้องสมุดมีความสะอาดมาก และประชาชนระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป เห็นว่าชั้นวางวารสารมีความเหมาะสมมาก แสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ห้องสมุดประชาชนส่วนใหญ่จะมีปัญหาเกี่ยวกับอาคารและสภาพของห้องสมุดและยังมีครุภัณฑ์ไม่ครบถ้วนไม่พอเพียงก็ตาม แต่ประชาชนก็มีความพอใจในอาคาร สภาพห้องสมุด ตลอดจนครุภัณฑ์เท่าที่ห้องสมุดมีอยู่ในปัจจุบัน ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสไปใช้ห้องสมุดแห่งอื่นที่ดีกว่า จึงไม่เกิดความรู้สึกเปรียบเทียบ หรืออาจจะเป็นเพราะว่าประชาชนมาใช้ห้องสมุดประชาชนโดยคำนึงถึงค่าบริการและกิจกรรมของห้องสมุดเป็นสำคัญ ดังปรากฏว่ามีประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 44.3 ร้อยละ 45.2 ร้อยละ 52.0 และร้อยละ 51.1 ของทุกระดับอายุ ตอบว่ามาใช้ห้องสมุดเพราะสนใจบริการและกิจกรรมของห้องสมุด ประชาชนจึงถือว่า สภาพของห้องสมุดและครุภัณฑ์ต่าง ๆ เป็นเพียงส่วนประกอบเท่านั้น ดังนั้นการที่ห้องสมุดมีอาคาร สภาพ และครุภัณฑ์เท่าที่มีอยู่ก็เป็นที่น่าพอใจแล้ว

4. จากการสำรวจพบว่าห้องสมุดประชาชนในภาคนี้ จำนวน 8 แห่ง เปิดให้บริการในเวลาราชการ คือระหว่างเวลา 8.30 นาฬิกา ถึงเวลา 16.30 นาฬิกา และห้องสมุดประชาชนส่วนใหญ่จำนวน 9 แห่ง เปิดให้บริการในวันเสาร์และอาทิตย์ด้วย ประชาชนโดยเฉลี่ย ของระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี เห็นว่า เวลาเปิดปิดของห้องสมุด มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง แต่ประชาชนโดยเฉลี่ยของระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี และระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป เห็นว่า เวลาเปิดปิดของห้องสมุดมีความเหมาะสมมาก ทั้ง ๆ ที่

ประชาชนที่มาใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่ร้อยละ 47.9 เป็นประชาชนในระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี จำนวนรองลงมาร้อยละ 31.3 อยู่ในระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี อาจเป็นเพราะว่าประชาชนระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี และระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ประกอบอาชีพแล้ว ดังนั้น ในวันธรรมดาซึ่งต้องไปประกอบอาชีพก็ไม่สนใจมาใช้ห้องสมุดอยู่แล้ว แต่ในวันเสาร์อาทิตย์ซึ่งเป็นวันหยุดงานจึงจะมาใช้ห้องสมุด และห้องสมุดส่วนใหญ่ก็เปิดให้บริการในวันเสาร์ อาทิตย์ด้วย ดังนั้นประชาชนทั้ง 2 ระดับอายุนี้จึงเห็นว่าเวลาเปิดปิดของห้องสมุดมีความเหมาะสมมาก ส่วนประชาชนระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี ส่วนใหญ่ยังเป็นนักเรียน นักศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนอยู่เสมอ จึงมีความต้องการที่จะใช้ห้องสมุดเป็นประจำทุกวัน ไม่เฉพาะวันเสาร์อาทิตย์ อย่างประชาชนผู้ประกอบอาชีพแล้ว แต่เนื่องจากห้องสมุดส่วนใหญ่จำนวน 10 แห่ง ปิดเวลา 16.30 นาฬิกา ซึ่งตรงกับเวลาเลิกเรียน ทำให้ประชาชนในวัยเรียนไม่สามารถมาใช้ห้องสมุดภายหลังเลิกจากโรงเรียนได้ คงมาใช้ห้องสมุดได้เฉพาะตอนพักกลางวันหรือเมื่อมีชั่วโมงว่าง หรือในวันเสาร์อาทิตย์เท่านั้น ซึ่งอาจจะไม่เพียงพอ ดังนั้นประชาชนทั้ง 2 ระดับอายุนี้ จึงเห็นว่าเวลาเปิดปิดของห้องสมุดมีความเหมาะสมปานกลาง

อย่างไรก็ตาม มีประชาชนต้องการให้ห้องสมุดขยายเวลาเปิดให้บริการออกไปจนถึงเวลาค่ำ เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา และประชาชนที่ประกอบอาชีพในเวลาว่างหาความรู้ ความสนใจหรือต้องการศึกษาค้นคว้า มีโอกาสมาใช้ห้องสมุดประชาชนภายหลังเลิกจากโรงเรียนหรือเลิกจากที่ทำงานได้

การที่ประชาชนโดยเฉลี่ยของระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี เห็นว่าระเบียบของห้องสมุดเกี่ยวกับเป็นสมาชิกและการยืม มีความเหมาะสมมาก และประชาชนโดยเฉลี่ยของระดับอายุอื่น เห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง แต่ขณะเดียวกัน ประชาชนก็ต้องการให้ใช้ระเบียบนั้นอย่างยุติธรรม เสมอภาคกัน ไม่ควรมีการให้อภิสิทธิ์แก่ผู้ใดคนหนึ่ง เช่น ให้ยืมหนังสือได้ครั้งละหลายเล่ม เกินกว่ากฎเกณฑ์ที่วางไว้ หรือไม่ถูกปรับเมื่อส่งหนังสือคืนเกินกำหนด เป็นต้น แสดงว่าประชาชนมีความพอใจระเบียบที่ห้องสมุดได้วางไว้ แต่มีความเห็นว่าวิธีการใช้ระเบียบเหล่านั้นยังไม่ยุติธรรม หรือไม่เข้มงวดเท่าที่ควร

5. ประเภทของหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ประชาชนต้องการใช้ในห้องสมุดแตกต่างกันไปตามระดับอายุ จากการสำรวจพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 44.3 ของระดับอายุ 9 ถึง-

18 ปี ต้องการใช้นั่งสื่อกึ่งส่งเสริมความก้าวหน้าทางด้านการเรียน เป็นเพราะประชาชนในวัยอายุนี้นับว่าใหญ่ยังเป็นนักเรียน จึงต้องการศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียน แต่การเรียนของประชาชนวัยอายุนี้นี้ยังไม่จำเป็นต้องศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิชาการที่ยากหรือละเอียดลึกซึ้งนัก ดังนั้นนอกจากจะค้นคว้าจากห้องสมุดโรงเรียนแล้ว ประชาชนวัยอายุนี้นี้ยังสามารถใช้ห้องสมุดประชาชนเป็นแหล่งค้นคว้าอีกที่หนึ่งได้ ประชาชนส่วนใหญ่วัยร้อยละ 48.0 ของวัยอายุ 19 ถึง 25 ปี ต้องการใช้นั่งสื่อนวนิยาย และบันเทิง ทั้งที่ประชาชนวัยอายุนี้นี้มีจำนวนไม่น้อยที่ยังศึกษาอยู่ และมีความจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้ามาก แต่เนื่องจากการศึกษาของประชาชนวัยอายุนี้นี้เป็นการศึกษาระดับสูง ดังนั้นวิชาต่าง ๆ ที่ต้องค้นคว้าอาจจะยากหรือละเอียดลึกซึ้ง จึงคงอาศัยห้องสมุดในสถานศึกษาของตนเป็นแหล่งค้นคว้า เพราะมีหนังสือวิชาการที่ตรงกับความต้องการมากกว่าในห้องสมุดประชาชน ดังนั้นจึงพบว่าประชาชนวัยอายุนี้นี้มักมาใช้ห้องสมุดประชาชนเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจโดยอ่านหนังสือเบาสมองพวกนวนิยายและหนังสือด้านกรบันเทิงต่าง ๆ สำหรับประชาชนวัยอายุ 26 ถึง 39 ปี และวัยอายุ 40 ปี ขึ้นไปนั้น เป็นประชาชนที่พ้นวัยเรียนแล้ว และประกอบอาชีพการงานต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีความจำเป็นต้องศึกษาค้นคว้ามาก ดังนั้นประชาชนทั้ง 2 วัยนี้จึงมักจะใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ และหาความรู้เพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ดังปรากฏว่าประชาชนส่วนใหญ่ร้อยละ 60.0 ของวัยอายุ 26 ถึง 39 ปี ต้องการใช้ สารคดี และร้อยละ 51.1 ของวัยอายุ 40 ปี ขึ้นไป ต้องการใช้สารคดีและหนังสือเกี่ยวกับงานอาชีพ เกี่ยวกับด้านงานหนังสือในห้องสมุดนั้น เมื่อเปรียบเทียบมาตรฐานแล้ว พบว่า ห้องสมุดประชาชนในภาคนี้จำนวน 7 แห่ง คือ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดชัยภูมิ นครพนม บุรีรัมย์ ยโสธร ร้อยเอ็ด สุรินทร์ และหนองคาย ยังมีจำนวนหนังสือไม่ไต่มาตรฐาน แต่อย่างไรก็ตามประชาชนโดยเฉลี่ยของทุกวัยอายุก็มีความเห็นพ้องกันว่าห้องสมุดมีหนังสือตรงกับความต้องการของประชาชน

ในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดนั้น ห้องสมุดประชาชนส่วนใหญ่จำนวน 12 แห่ง บรรณารักษ์ของห้องสมุดจะเป็นผู้ทำการเลือกโดยวิธีจู่จากรายชื่อหนังสือที่ผู้อ่านเสนอให้ แต่ประชาชนโดยเฉลี่ยของทุกวัยอายุกลับมีความเห็นว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบรรณารักษ์เลือกตามแต่ประชาชนที่รู้จักหรือใกล้ชิด โดยมิได้

เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนได้เสนอรายชื่อนั่งสื่อก่อนที่คนต้องการ.

การที่ประชาชนส่วนใหญ่ของทุกระดับอายุตอบว่า ชื่อผู้แต่ง เป็นสิ่งที่มีส่วนในการเลือกหนังสืออ่าน ก็แสดงว่าประชาชนให้ความนิยมและเชื่อถือชื่อเสียงของผู้แต่ง หรือนักเขียนมาก ซึ่งบางครั้งอาจทำให้เกิดผลเสียได้ เพราะประชาชนอาจพลาดโอกาสที่จะได้อ่านหนังสือดี มีคุณค่า แต่แต่งโดยผู้แต่งหรือนักเขียนที่ไม่เป็นที่รู้จักหรือไม่มีชื่อเสียง

จากการสำรวจพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ของทุกระดับอายุหาหนังสือในห้องสมุดโดยวิธีจากชั้นหนังสือ และมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่หาโดยดูจากบัตรรายการ ทั้งที่ประชาชนโดยเฉลี่ยของทุกระดับอายุเห็นพ้องกันว่า การจัดเรียงหนังสือบนชั้นในห้องสมุดมีความเป็นระเบียบในระดับปานกลาง และเห็นว่าบัตรรายการของห้องสมุดมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ในการช่วยค้นหาสิ่งพิมพ์ของห้องสมุดเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าประชาชนไม่นิยมใช้บัตรรายการ ซึ่งอาจเนื่องมาจากไม่รู้จักวิธีใช้ หรือเนื่องจากบัตรรายการของห้องสมุดยังไม่สมบูรณ์หรือยังไม่ได้จัดทำก็ได้ ซึ่งจากการสำรวจพบว่า มีห้องสมุดประชาชนในภาคนี้เพียง 4 แห่ง คือ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดกาฬสินธุ์ ชัยภูมิ อุดรธานี และอุบลราชธานี เท่านั้น ที่จัดทำบัตรรายการแล้วทั้ง 3 ประเภท คือ บัตรผู้แต่ง บัตรชื่อเรื่อง และบัตรหัวเรื่อง ห้องสมุดประชาชน 2 แห่ง ยังไม่มีการจัดทำบัตรรายการ ห้องสมุดประชาชนอีก 10 แห่ง ยังจัดทำบัตรรายการไม่เสร็จ หรือเพิ่งเริ่มลงมือจัดทำ หรือจัดทำบัตรรายการไม่ครบทุกประเภท นอกจากนั้นการที่ประชาชนไม่นิยมใช้บัตรรายการช่วยค้นหาหนังสือในห้องสมุด อาจเป็นเพราะห้องสมุดมีหนังสือจำนวนไม่มาก การหาจากชั้นหนังสือจะสะดวกกว่าหาจากบัตรรายการ และการหาจากชั้นหนังสือจะช่วยให้มีโอกาสได้เห็นเล่มหนังสือ และสามารถเปิดดูเนื้อหาข้างในเพื่อประกอบในการตัดสินใจว่า ควรเลือกหนังสือเล่มนั้นหรือไม่ หรือหนังสือเล่มนั้น เป็นเล่มที่ตรงกับความต้องการหรือไม่

6. จากการสำรวจจำนวนบุคลากรของห้องสมุดประชาชนในภาคนี้ปรากฏว่า ยังไม่มีห้องสมุดแห่งใดที่มีจำนวนบุคลากรครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน ดังจะเห็นว่าห้องสมุดประชาชนจำนวน 6 แห่ง มีเพียงบรรณารักษ์และการโรงเท่านั้น จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ห้องสมุดประชาชนไม่สามารถให้บริการและจัดกิจกรรมได้อย่างครบถ้วน อย่างไรก็ตาม เมื่อได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนแล้วได้พบว่า ประชาชนทุกระดับอายุได้รับ

ความสะดวกมากในการติดต่อบรรณารักษ์ ประชาชนระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี และระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป มีความพอใจในการให้บริการของบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดมาก และเห็นว่าบรรณารักษ์มีความกระตือรือร้นมากในการช่วยค้นหาหนังสือ แสดงให้เห็นว่าถึงแม้ว่าห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งจะมีบุคลากรไม่เพียงพอแต่บุคลากรเท่าที่มีอยู่ได้พยายามปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ และเป็นที่น่าสังเกตว่า บรรณารักษ์ที่มีความสามารถ มีมนุษยสัมพันธ์ และมีความตั้งใจในการทำงาน จะช่วยให้ห้องสมุดเจริญก้าวหน้าทำให้ห้องสมุดได้รับความสนใจ และความร่วมมือช่วยเหลือจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น เช่น บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนจังหวัดขอนแก่น ได้รับงบประมาณจากกองการศึกษาผู้ใหญ่เพียง 3,000 บาท แต่สามารถหาเงินบริจาคสำหรับสร้างอาคารห้องสมุดหลังใหม่เป็นจำนวนเงิน 200,000 บาท ได้ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดอุดรธานี มีรายได้จากค่าบำรุงห้องสมุดเป็นจำนวนเงินถึง 19,026 บาท และได้รับเงินบริจาคถึง 37,840 บาท เป็นต้น นอกจากนี้ห้องสมุดประชาชนบางแห่งยังได้รับความร่วมมือจากประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่น เช่น หนังสือพิมพ์ สถานีวิทยุ ในการประชาสัมพันธ์และในด้านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ห้องสมุดประชาชนจังหวัดนครราชสีมา ได้รับความร่วมมือจากสถานีวิทยุท้องถิ่นในการจัดรายการตอบปัญหา เสาอากาศ จัดปาฐกถาทางวิทยุ เป็นต้น

เป็นที่น่าสังเกตอีกว่า ประสบการณ์ในการทำงานของบรรณารักษ์มีส่วนต่อการให้บริการและจัดกิจกรรมของห้องสมุดด้วย ดังปรากฏจากการสำรวจว่า ห้องสมุดประชาชนจังหวัดขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา และสกลนคร ซึ่งเป็นห้องสมุดที่มีการให้บริการและจัดกิจกรรมอย่างกว้างขวางนั้น เป็นห้องสมุดที่มีบรรณารักษ์ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านห้องสมุดมาเป็นเวลานาน เช่นบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนจังหวัดขอนแก่นมีประสบการณ์ 18 ปี บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนจังหวัดชัยภูมิมีประสบการณ์ 8 ปี บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนจังหวัดนครราชสีมา มีประสบการณ์ 10 ปี และบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนจังหวัดสกลนครมีประสบการณ์นานถึง 21 ปี แต่อย่างไรก็ตาม ประสบการณ์ในการทำงานด้านห้องสมุดมิได้เป็นเครื่องวัดความสามารถในการทำงานของบรรณารักษ์ได้เสมอไป ดังปรากฏว่ามีห้องสมุดประชาชนบางแห่งที่มีบรรณารักษ์มีประสบการณ์น้อยแต่สามารถให้บริการและจัดกิจกรรมได้มากกว่าห้องสมุดที่มีบรรณารักษ์ที่มีประสบการณ์มาก เช่น บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนจังหวัดอุดรธานี มีประสบการณ์เพียง 3 ปี แต่สามารถให้บริการและจัดกิจกรรมได้อย่างกว้างขวาง

7. การที่ประชาชนที่มาใช้ห้องสมุดส่วนใหญ่ร้อยละ 58.8 เป็นนักเรียน นักศึกษารองลงมา ร้อยละ 17.0 เป็นผู้ที่มิอาชีพรับราชการ ส่วนประชาชนที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ มีจำนวนน้อยที่มาใช้ห้องสมุด ก็แสดงว่า ประชาชนสนใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากห้องสมุดเมื่อมีความจำเป็นเท่านั้น เช่น การที่นักเรียนและนักศึกษาที่มาใช้ห้องสมุดเป็นจำนวนมาก เพราะยังมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เพื่อประกอบการเรียน แต่เมื่อพ้นวัยเรียน หรือจบการศึกษาออกไปประกอบอาชีพแล้ว ก็มักจะไม่ว่างมากเท่าที่ควร ทั้งที่ประชาชนทุกคนสามารถจะใช้ห้องสมุดประชาชนเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ได้ตลอดชีวิต การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสาเหตุหลายประการนอกเหนือจากไม่มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้เป็นประจำดังกล่าว อาจเป็นเพราะห้องสมุดประชาชนมีหนังสือน้อย หรือไม่หนังสือที่ตรงกับความต้องการ หรือเวลาเปิดปิดของห้องสมุดไม่ตรงกับเวลาว่างของผู้ที่ประกอบอาชีพ เพราะห้องสมุดประชาชนส่วนใหญ่จำนวน 8 แห่ง เปิดให้บริการในเวลาราชการ เท่านั้น

8. ห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งจะสามารถจัดบริการและกิจกรรมได้มากน้อยเพียงใด และประเภทใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น บุคลากร ซึ่งหมายรวมถึงจำนวนและคุณภาพของบุคลากร ผู้ซึ่งดำเนินงานและจัดบริการของห้องสมุด รายได้ของห้องสมุด ก็เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะกำหนดจำนวนและประเภทของบริการและกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้น สถานที่ที่จะใช้ให้บริการก็นับว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญเช่นกัน แต่เนื่องจากห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่ง ในภาคนี้มีปัจจัยดังกล่าวแตกต่างกันไป ดังนั้นจำนวนและประเภทของบริการและกิจกรรมที่ห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งจัดขึ้นจึงแตกต่างกันไปด้วย จากการสำรวจพบว่า บริการให้ยืมหนังสือและบริการตอบคำถาม เป็นบริการที่ห้องสมุดประชาชนทุกแห่งจัดขึ้น อาจเป็นเพราะบริการทั้ง 2 ประเภทเป็นบริการหลักที่ห้องสมุดประชาชนทุกแห่งจะต้องจัดให้ไว้ก่อนที่จะจัดบริการหรือกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ นอกจากนี้มีห้องสมุดประชาชนจำนวน 9 แห่ง จัดทำรายชื่อนี้ชื่อใหม่ของห้องสมุดและห้องสมุดประชาชนจำนวน 8 แห่ง จัดขึ้นแสดงหนังสือใหม่ของห้องสมุด การที่บริการทั้ง 2 เป็นบริการที่มีห้องสมุดจำนวนมาก รองลงมาจัดขึ้น อาจเป็นเพราะบริการทั้ง 2 เป็นบริการที่จัดได้ง่ายและสะดวกมาก เนื่องจากการจัดซื้อหนังสือใหม่ในแต่ละปีของห้องสมุดแต่ละแห่งมีจำนวนไม่มากนัก และมักจะจัดซื้อเพียงปีละครั้ง หรือ 2 ครั้ง เท่านั้น

สำหรับบริการห้องสมุดเคลื่อนที่นั้น เป็นบริการที่มีห้องสมุดประชาชนจำนวนน้อยที่สุดเพียง 2 แห่ง คือห้องสมุดประชาชนจังหวัดศรีสะเกษ และสกลนครจัดขึ้น อาจจะเนื่องมาจากเป็นบริการที่ยุ่งยาก และเป็นภาระหนักสำหรับบรรณารักษ์ เพราะ เป็นการนำหนังสือออกไปให้บริการนอกห้องสมุด จึงต้องอาศัยจำนวนบุคลากร และเงินมากขึ้นกว่าการให้บริการเฉพาะในห้องสมุด ซึ่งห้องสมุดประชาชนส่วนใหญ่ในภาคนี้ยังประสบปัญหาด้านจำนวนบุคลากรและงบประมาณ ดังกล่าวมาแล้ว จึงไม่สามารถจัดบริการนี้ได้ แม้แต่ห้องสมุดประชาชนจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งจัดบริการนี้ก็สามารถจัดได้เพียงนาน ๆ ครั้งเท่านั้น แต่การที่ห้องสมุดประชาชนจังหวัดสกลนคร สามารถจัดบริการนี้ได้ทุกเดือน ก็เนื่องจากได้รับความร่วมมือช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นตลอดจนจากประชาชนในท้องถิ่น คือห้องสมุดประชาชนจังหวัดสกลนครจัดเป็นคูหนังสือฝากไปกับตู้ฝึกฝนอาชีพ เครื่องที่หน่วย 29 ให้นำไปยังจุดรับฝากหนังสือในท้องถิ่นซึ่งมีจำนวน 15 แห่ง โดยมีครูหรือกำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้รับผิดชอบตามจุดรับฝากเหล่านั้นและทำหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่นนั้น และจากการสำรวจความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ ปรากฏว่า ประชาชนมีความต้องการในระดับปานกลาง-เท่านั้น เป็นเพราะประชาชนสามารถเดินทางมาใช้ห้องสมุดได้สะดวกมาก ดังนั้นเห็นว่าบริการนี้ไม่ใช่บริการที่จำเป็นมากนัก

ส่วนการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และส่งเสริมการอ่านนั้น จากการสำรวจพบว่า การจัดนิทรรศการ เป็นกิจกรรมที่ห้องสมุดประชาชนทุกแห่งจัดขึ้นทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดนิทรรศการ เป็นกิจกรรมที่จัดได้ง่ายและสะดวกสามารถจัดได้โดยอาศัยเพียงบุคลากรเงิน และสถานที่เท่าที่ห้องสมุดมีอยู่ ดังนั้นการจัดนิทรรศการ จึง เป็นกิจกรรมที่ห้องสมุดจำนวนสูงสุดจัดขึ้น ซึ่งตรงข้ามกับการจัดรายการทางวิทยุซึ่งมีห้องสมุดประชาชนเพียง 4 แห่งเท่านั้น ที่จัดกิจกรรมนี้ อาจเป็นเพราะ เป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างประกอบด้วยเช่น บรรณารักษ์จะต้องได้รับความร่วมมือจากสถานีวิทยุนี้ หรือต้องมีอุปกรณ์รายการ และบรรณารักษ์ต้องเสียเวลาเตรียมรายการที่จะไปจัดด้วย ซึ่งถ้าไม่มีความชำนาญทางด้านนี้ก็อาจทำไม่ได้โดยลืมหือที่ควร เป็นคน สำหรับการจัดแสดงหุ่นเพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการอ่านนั้น ไม่มีห้องสมุดประชาชนแห่งใดในภาคนี้ที่จัดขึ้น อาจเป็นเพราะ เป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยผู้ที่มีความสามารถทางด้านนี้โดยเฉพาะมาจัดแสดง และเป็นกิจกรรมที่ต้องลงทุนจัดเตรียม

สถานที่ หรือฉาก ประกอบการแสดง ตลอดจนเตรียมทำหุ่น ซึ่งถ้าบรรณารักษ์ไม่มีฝีมือทางนี้ ก็อาจประสบปัญหาได้เช่นกัน

จากการสำรวจจำนวนประเภทของบริการที่ห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งจัดขึ้นนั้น ปรากฏว่า ห้องสมุดประชาชนจังหวัดสกลนคร จัดบริการมากที่สุดคือ 8 ประเภท อาจเป็นเพราะว่า ห้องสมุดประชาชนแห่งนี้มีบรรณารักษ์ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานด้านห้องสมุดมานานที่สุดถึง 21 ปี จึงทำให้มีความรู้และความสามารถในการดำเนินงานห้องสมุด บรรณารักษ์ อาจเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดีจึงทำให้ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานและประชาชนในท้องถิ่นซึ่ง ทำให้สามารถจัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ไ้ และบรรณารักษ์อาจเป็นผู้ที่มีความตั้งใจทำงานและขยันขันแข็ง จึงพยายามจัดบริการที่สามารถทำได้ให้ได้มากที่สุด ห้องสมุดประชาชนจังหวัด นครพนม บุรีรัมย์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และสุรินทร์ เป็นห้องสมุดที่จัดบริการน้อยที่สุดเพียงแห่งละ 3 ประเภทเท่านั้น อาจเป็นเพราะว่าห้องสมุดเหล่านี้ ยกเว้นห้องสมุดประชาชน จังหวัดมหาสารคาม มีบรรณารักษ์ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงานด้านห้องสมุดน้อย เพียง 1 ถึง 2 ปีเท่านั้น หรืออาจจะเป็นเพราะว่าการทำคู่มือช่วยคนเร่ร่อนจากเอกสารและการให้บริการด้านบรรณานุกรม ซึ่งเป็นบริการที่ห้องสมุดเหล่านี้ยกเว้นร้อยเอ็ดไม่ได้จัดทำนั้น เป็นบริการที่ยังไม่มีความจำเป็นเท่าใดนัก บรรณารักษ์จึงเอาเวลาไปจัดกิจกรรมแทน ดังจะเห็นได้จากการสำรวจจำนวนประเภทของกิจกรรมที่ห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งจัดขึ้นนั้น ปรากฏว่า ห้องสมุดประชาชนจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นห้องสมุดแห่งหนึ่งที่จัดบริการน้อยประเภทที่สุดนั้น กลับเป็นห้องสมุดที่จัดกิจกรรมมากที่สุดถึง 9 ประเภท ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่า ห้องสมุดแห่งนี้มีอาคารห้องสมุดที่ทันสมัยและ ใ้คนมาครุฐานทำให้สามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างสะดวก และอาคารห้องสมุดที่ทันสมัยก็มีส่วนดึงดูดให้ประชาชนเกิดความสนใจมาใช้ห้องสมุดด้วย และบรรณารักษ์ของห้องสมุดแห่งนี้ก็มีประสบการณ์ในการทำงานด้านห้องสมุดมานาน 6 ปี ซึ่งทำให้มีความรู้และชำนาญในการจัดกิจกรรม ส่วนห้องสมุดประชาชนจังหวัด บุรีรัมย์ ยโสธร และอุบลราชธานี เป็นห้องสมุดประชาชนที่จัดกิจกรรมน้อยประเภทที่สุด คือ จัดนิทรรศการ เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะมีปัญหาทางด้านจำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ คือมีบุคลากรเพียงแห่งละ 3 คน เท่านั้น แต่ต้องให้บริการแก่ประชาชนจำนวนมาก

โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้องสมุดประชาชนจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งต้องให้บริการแก่ประชาชน ที่อาศัยในเขตเทศบาลเป็นจำนวนถึง 82,714 คน และจากสถิติผู้ใช้ห้องสมุดประชาชน แห่งนี้ ปรากฏว่ามีผู้ใช้ห้องสมุดเฉลี่ยวันละ 300 คน และมีผู้ยืมหนังสือเฉลี่ยวันละ 200 คน ซึ่งอาจทำให้บรรณารักษ์ไม่มีเวลาพอที่จะจัดกิจกรรมอื่น ๆ ได้ ห้องสมุดประชาชน จังหวัดยโสธร ประสบปัญหาหนักในด้านอาคารสถานที่ซึ่งคับแคบ สามารถจุผู้อ่านได้เพียง 20 คนเท่านั้น ไม่มีที่พอจะจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ นอกจากนั้นยังขาดงบประมาณในการดำเนินการ จัดกิจกรรม เพราะห้องสมุดแห่งนี้ได้งบประมาณประจำปีเพียง 3,000 บาท และได้เงิน ค่าสมาชิกเพียง 200 บาท รวมรายได้ทั้งหมดของห้องสมุดแห่งนี้เพียงปีละ 3,200 บาทเท่านั้น ซึ่งไม่เพียงพอที่จะให้จัดกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ ได้ สำหรับห้องสมุดประชาชนแห่งอื่น ๆ ที่จัด กิจกรรมได้น้อย เช่นห้องสมุดประชาชนจังหวัดเลยและศรีสะเกษ ซึ่งจัดกิจกรรมเพียง 3 ประเภท และห้องสมุดประชาชนจังหวัดหนองคาย จัดกิจกรรมได้เพียง 2 ประเภท ก็อาจ เป็นเพราะประสบปัญหาต่าง ๆ เช่น อาคารห้องสมุดคับแคบไม่สะดวกในการจัดกิจกรรม ขาดงบประมาณ ทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมบางอย่างได้ เช่นการจัดงานรื่นเริงหรือจัด รายการทางวิทยุ ขาดอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม เช่น การจัดฉายภาพยนตร์ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม เมื่อได้เปรียบเทียบกับมาตรฐานแล้ว ปรากฏว่าห้องสมุด ประชาชนในภาคนี้จำนวน 8 แห่ง สามารถจัดบริการได้ครบถ้วนตามงานหลักใหญ่ ๆ 5 ประเภท ที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน คือ บริการให้ยืมหนังสือ บริการแนะนำการใช้หนังสือ และห้องสมุด บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า การจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และ ส่งเสริมการอ่าน ตลอดจนการร่วมมือกับสถาบันอื่น ห้องสมุดประชาชนอีก 8 แห่ง ยังขาด บริการด้านการร่วมมือกับสถาบันอื่น และเมื่อสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อบริการ และกิจกรรมของห้องสมุดแล้วปรากฏว่า ประชาชนทุกระดับอายุมีความพอใจบริการและกิจกรรม ส่วนใหญ่ที่ห้องสมุดได้จัดขึ้นอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น แสดงว่าบริการและกิจกรรมที่ห้องสมุด ได้จัดขึ้นยังไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน หรือยังจัดไม่ได้เต็มที่ และดีเท่าที่ควร หรือ ยังไม่สามารถสนองความต้องการของประชาชนได้มากเท่าที่ควร ดังนั้นจึงพบว่าประชาชน ทุกระดับอายุมีความต้องการมากที่จะให้ห้องสมุดจัดบริการและกิจกรรมส่วนใหญ่ แสดงให้เห็น ว่า ประชาชนมีความต้องการ อย่างจริงจังที่จะให้ห้องสมุดประชาชนเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้

ตลอดจนเป็นแหล่งให้ความบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจด้วย การที่ประชาชนมีความต้องการมากที่จะให้ห้องสมุดจัดบริการและกิจกรรมส่วนใหญ่ อาจหมายความว่า ห้องสมุดก็ได้จัดบริการและกิจกรรมเหล่านั้นอยู่แล้ว เช่น การจัดนิทรรศการ การจัดบริการตอบคำถาม แต่ประชาชนมีความต้องการให้จัดเพิ่มมากขึ้น หรือมีความต้องการให้จัดมากอยู่เสมอ หรืออีกนัยหนึ่งคือห้องสมุดอาจจะยังไม่ได้จัดบริการและกิจกรรมเหล่านั้น เช่น บริการยืมระหว่างห้องสมุด ประชาชนจึงมีความต้องการมากที่จะให้จัดขึ้น

เป็นที่น่าสังเกตว่า ประชาชนที่มีระดับอายุใกล้เคียงกัน เช่นระดับอายุ 9 ถึง 18 ปี และระดับอายุ 19 ถึง 25 ปี หรือระดับอายุ 26 ถึง 39 ปี และระดับอายุ 40 ปี ขึ้นไป เป็นต้น มักจะมีความต้องการในบริการและกิจกรรมอยู่ในระดับเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าประชาชนที่มีระดับอายุใกล้เคียงกันมักจะมีความต้องการที่ใกล้เคียงกันกว่าประชาชนที่มีระดับอายุแตกต่างกัน

ขอเสนอแนะ

1. จากการวิจัยพบว่า ห้องสมุดประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ยังไม่สามารถให้บริการและจัดกิจกรรมได้อย่างเต็มที่ และดีเท่าที่ควร เนื่องจากประสบปัญหาต่าง ๆ คือ ปัญหาด้านอาคาร งบประมาณ บุคลากร หนังสือและสิ่งพิมพ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะวิธีแก้ปัญหาดังนี้

1.1 ด้านอาคารห้องสมุด จากการวิจัยพบว่า ห้องสมุดประชาชนในภาคนี้ส่วนใหญ่จำนวน 11 แห่ง ยังมีอาคารห้องสมุดที่ไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการให้บริการและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องสมุด สำนักงบประมาณควรจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อสร้างอาคารห้องสมุดขนาดใหญ่สำหรับห้องสมุดประชาชนจังหวัดนครราชสีมา และสร้างอาคารห้องสมุดขนาดกลางสำหรับห้องสมุดประชาชนจังหวัดกาฬสินธุ์ ยโสธร และหนองคาย เนื่องจากห้องสมุดเหล่านี้ประสบปัญหาทางด้านอาคารห้องสมุดมาก และควรปรับปรุงซ่อมแซมอาคารของห้องสมุดประชาชนจังหวัดบุรีรัมย์ และเลย ให้สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างเต็มที่ ส่วนห้องสมุดประชาชนอีก 5 แห่ง คือ ห้องสมุดประชาชนจังหวัด ขอนแก่น ชัยภูมิ ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ และสุรินทร์ ซึ่งแม้จะประสบปัญหาด้านอาคารห้องสมุดเช่นกันนั้น แต่กองการศึกษาผู้ใหญ่ กำลังดำเนินการจัดสร้างอาคารห้องสมุดใหม่สำหรับห้องสมุดประชาชนจังหวัดขอนแก่น

และชัยภูมิแล้ว¹¹ และห้องสมุดประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ และสุรินทร์ ก็จะได้ อาคารห้องสมุดใหม่ตามโครงการศูนย์การศึกษาประชาชนของกองการศึกษาผู้ใหญ่เช่นกัน¹²

ในปัจจุบันการพิจารณาสร้างอาคารห้องสมุดใหม่สำหรับห้องสมุดประชาชนจังหวัดใดนั้น กองการศึกษาผู้ใหญ่จะพิจารณาจากเงินสมทบที่แต่ละจังหวัดจัดหามาให้¹³ ผู้วิจัยเห็นว่า กองการศึกษาผู้ใหญ่ควรจัดสรรงบประมาณในการสร้างอาคารห้องสมุดประชาชนใหม่ โดยพิจารณาจากความจำเป็นและสภาพที่แท้จริงของห้องสมุดแต่ละแห่งมากกว่า เพราะบางจังหวัดนั้น ที่ทางจังหวัดหาเงินสมทบได้น้อยจะ ไม่มีโอกาสได้อาคารห้องสมุดหนึ่งใหม่ทำให้ ไม่สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้เต็มที่ซึ่ง เป็นปัญหาที่ห้องสมุดประชาชนหลายแห่ง เช่น ห้องสมุดประชาชนจังหวัดกาฬสินธุ์ประสบปัญหาอยู่ในปัจจุบัน¹⁴

1.2 ด้านงบประมาณ จากการวิจัยพบว่า ห้องสมุดประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยจำนวน 12 แห่ง ใ้รับงบประมาณน้อยกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน ซึ่งทำให้ไม่สามารถซื้อหนังสือ สิ่งพิมพ์ ได้เพียงพอ และทำให้ไม่สามารถจัดบริการและกิจกรรม ได้ครบถ้วน ผู้วิจัยขอเสนอให้สำนักงานงบประมาณจัดสรรงบประมาณให้แก่ห้องสมุดแต่ละแห่ง เพิ่มขึ้น ในการของบประมาณเพิ่มขึ้นนี้บรรณารักษ์จะต้องเขียนคำชี้แจงความจำเป็นในการของบประมาณเพิ่ม โดยระบุรายละเอียดต่าง ๆ ได้แก่ จำนวนผู้เข้าใช้ห้องสมุด ครุภัณฑ์ หนังสือ สิ่งพิมพ์ บริการและกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้น ค่าใช้จ่ายในการจัดบริการและกิจกรรมเหล่านั้น รวมทั้ง

¹¹ กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา, ห้องสมุดประชาชนมาตรฐาน (พิมพ์คัด).

¹² สัมภาษณ์ พิมพ์ จิตต์หมั่น ผู้อำนวยการกองวิเคราะห์ 2 สำนักงานงบประมาณ

14 พฤษภาคม 2519.

¹³ สัมภาษณ์ โกวิท วรพิพัฒน์ ผู้อำนวยการกองการศึกษาผู้ใหญ่ 14 เมษายน 2519.

¹⁴ สัมภาษณ์ เลื่อน วานิชสุจิต บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนจังหวัดกาฬสินธุ์

21 พฤศจิกายน 2518.

เสนอโครงการที่จะจัดบริการและกิจกรรมเพิ่มขึ้น แล้วเสนอคำชี้แจงนี้ผ่านกองการศึกษาผู้ใหญ่ ให้สำนักงานงบประมาณเพื่อไปประกอบการพิจารณาจัดสรร เงินงบประมาณเพิ่มให้แก่ห้องสมุด

1.3 ตามบุคลากร จากการวิจัยพบว่า ห้องสมุดประชาชนในภาคนี้ทุกแห่ง ยังมีจำนวนบุคลากรน้อยกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ปัญหาในกรณีนี้ ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังนี้คือ

1.3.1 สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนควรตั้งอัตราบุคคลสำหรับห้องสมุดประชาชนให้เพิ่มขึ้น และเปิดสอบบรรจุเจ้าหน้าที่ห้องสมุดสำหรับห้องสมุดประชาชนต่าง ๆ ที่ยังมีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่ไ้มาตรฐาน

1.3.2 สำนักงานงบประมาณควรอนุมัติให้มีตำแหน่งลูกจ้างชั่วคราวสำหรับห้องสมุดประชาชนที่ยังมีบุคลากรไม่เพียงพอ ในกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนไม่สามารถจะตั้งอัตราเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเพิ่มแก่ห้องสมุดประชาชนแห่งนั้นได้ ทั้งนี้บรรณารักษ์ของห้องสมุดประชาชนแห่งนั้นจะต้องเขียนคำชี้แจงรายละเอียดส่งมายังกองการศึกษาผู้ใหญ่ ว่าปัจจุบันห้องสมุดแห่งนั้นมีจำนวนบุคลากรเท่าไร มีจำนวนผู้ใช้ห้องสมุดเพิ่มขึ้นเท่าไร ห้องสมุดจัดบริการและกิจกรรมประเภทใดบ้าง และให้ระบุดัชนีจำนวนที่เป็นของมีจำนวนบุคลากรเพิ่มเท่าใด กองการศึกษาผู้ใหญ่จะนำคำชี้แจงนี้เสนอมานกรมสามัญศึกษามาข้สำนักงานงบประมาณเพื่อพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อจ้างลูกจ้างชั่วคราวสำหรับห้องสมุดแห่งนั้น

1.3.3 บรรณารักษ์ควรขอความร่วมมือช่วยเหลือจากประชาชนและหน่วยงานในท้องถิ่นในการจัดบริการและกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ขอความร่วมมือจากโรงเรียนให้ส่งนักเรียนมาช่วยงานของห้องสมุด เป็นต้น

นอกจากจำนวนบุคลากรของห้องสมุดประชาชนยังไม่ไ้มาตรฐานแล้ว จากการวิจัยยังพบว่า คุณวุฒิของบรรณารักษ์ของห้องสมุดประชาชนจำนวน 13 แห่ง ยังต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน เพราะปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนกำหนดให้บรรณารักษ์ของห้องสมุดประชาชนเป็นเพียงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ซึ่งสามารถเลื่อนขั้นได้เพียงระดับ 3 เท่านั้น เป็นเหตุให้ไม่สามารถบรรจุผู้มีคุณวุฒิส่งมาทำงานที่นี้ได้ ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนกำหนดตำแหน่งใหญ่ที่ทำงานห้องสมุดประชาชน เป็น 2 ประเภท คือ ระดับบรรณารักษ์ซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาอย่างต่ำระดับปริญญาตรี และระดับเจ้าหน้าที่ห้องสมุดซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาอย่างต่ำคือระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือมัธยมปีที่ 6 และได้รับการอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์จากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ซึ่งจะทำให้สามารถรับผู้ที่มีคุณวุฒิสูงมาทำหน้าที่บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนได้

ในการขอบรรจุบรรณารักษ์ซึ่งมีวุฒิการศึกษาอย่างต่ำระดับปริญญาตรีนั้น กองการศึกษา ผู้ใหญ่ ควร เสนอรายละเอียดของงานในหน้าที่ ความรับผิดชอบ จำนวนหนังสือ จำนวนผู้ใช้ห้องสมุด การจักรบริการและกิจกรรรม ส่งไปยังสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เพื่อประกอบการพิจารณาในการบรรจุบุคคลให้ดำรงตำแหน่งบรรณารักษ์ของห้องสมุดประชาชน

1.4 คำนหนังสือและสิ่งพิมพ์ จากการวิจัยพบว่า มีห้องสมุดประชาชนในภาคนี้ จำนวน 6 แห่ง ที่มีจำนวนหนังสือน้อยกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน และไม่เพียงพอกับความ ต้องการของผู้ใช้ ดังนั้นกองการศึกษาผู้ใหญ่จึงควรจัดสรรงบประมาณสำหรับซื้อหนังสือให้ห้องสมุดแต่ละแห่งใหม่มากขึ้น โดยพิจารณาจากจำนวนประชากรในเขตเทศบาลของแต่ละจังหวัด เป็นสำคัญ เพื่อให้ห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่งมีจำนวนหนังสือไว้ให้บริการแก่ประชาชน ตรงตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน นอกจากนั้นบรรณารักษ์ควรขอความร่วมมือจากประชาชน และหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่นนั้นให้ช่วยบริจาคหนังสือแก่ห้องสมุด เพื่อให้ห้องสมุดมีหนังสือไว้ให้บริการมากขึ้น

จากการวิจัยยังได้พบอีกว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดน้อย ดังนั้น ในการเลือกซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดทุกครั้ง บรรณารักษ์ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนได้แสดงความเห็น และมีส่วนร่วมในการเลือกซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดด้วย เพื่อให้ห้องสมุดประชาชน มีหนังสือที่ตรงกับความต้องการของประชาชนยิ่งขึ้น

นอกจากนั้นในการวิจัยได้พบว่า ประชาชนไม่นิยมใช้บัตรรายการในการค้นหาหนังสือในห้องสมุด ทั้ง ๆ ที่บัตรรายการ เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้สามารถค้นหาหนังสือในห้องสมุดได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว เป็นเพราะห้องสมุดส่วนใหญ่จำนวน 12 แห่ง ยังจัดทำบัตรรายการไม่ครบถ้วน หรือยังไม่ได้จัดทำบัตรรายการ ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอให้บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนทุกแห่ง จัดทำบัตรรายการให้ครบถ้วน และบรรณารักษ์ควรแนะนำให้ประชาชนได้เห็นคุณค่าและ

รู้จักวิธีใช้ทรัพยากรการควย อีกประการหนึ่ง บริการจัดทำทรัพยากรสำเรจรูปซึ่งหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ดำเนินการจัดทำอยู่ น่าจะได้มีการปรับปรุงให้กว้างขวางขึ้น และขยายความช่วยเหลือให้แก่ทองสมุคประชาชนได้มากยิ่งขึ้น

1.5 **ด้านบริการ** จากการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความต้องการให้ทองสมุคประชาชน ในภาคนี้จัดบริการและกิจกรรมต่าง ๆ มาก แต่ทองสมุคประชาชนบางแห่งยังไม่จัดบริการหรือกิจกรรมอย่างครบถ้วน และบริการกิจกรรมบางประเภทที่ทองสมุคจัดขึ้นก็ยังไม่เป็นที่พอใจของประชาชนเท่าที่ควร ดังนั้น ในการจัดบริการและกิจกรรมของทองสมุค นั้น บรรณารักษ์ควรคำนึงถึงความเหมาะสมและความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญ บริการและกิจกรรมประเภทใดที่ประชาชนมีความต้องการมากก็ควรจัดขึ้นก่อน บริการและกิจกรรมประเภทใดที่ประชาชนมีความพอใจน้อยหรือปานกลาง บรรณารักษ์ควรหาทางแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมและดียิ่งขึ้น ในการจัดบริการและกิจกรรมของทองสมุคนี้ บรรณารักษ์อาจขอความร่วมมือช่วยเหลือจากประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ในท้องถิ่น เช่น ขอความร่วมมือช่วยเหลือทางด้านการประชาสัมพันธ์ บริการและกิจกรรมของทองสมุค จากสถานีวิทยุท้องถิ่น หรือหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ขอความร่วมมือช่วยเหลือทางด้านการให้บริการและกิจกรรมบางประเภท เช่น จัดนิทรรศการ วิจารณ์หนังสือ จัดปาฐกถา เป็นต้น จากประชาชนหรือหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ โรงเรียน หน่วยราชการ เป็นต้น กองการศึกษายุใหญ่ก็สามารถมีส่วนช่วยเหลือทองสมุคประชาชนในด้านที่เกี่ยวกับบริการและกิจกรรมนี้ได้ โดยการจัดสัมมนาบรรณารักษ์ทองสมุคประชาชนอย่างน้อยปีละครั้ง ให้บรรณารักษ์ทองสมุคประชาชนทั่วประเทศลัดเปลี่ยนกันมาร่วมสัมมนา เพื่อให้บรรณารักษ์ได้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการใหม่ ๆ ในงานทองสมุค และได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์กันด้วย และควรนำชมทองสมุคประชาชนที่มีกิจกรรมและบริการที่ดีสามารถเป็นตัวอย่างแก่ทองสมุคประชาชนแห่งอื่น ๆ ได้ เช่น ทองสมุคประชาชนจังหวัดอุดรธานี นอกจากนี้ กองการศึกษายุใหญ่ควรจัดเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและคอยติดตามผลงานของทองสมุคประชาชนแต่ละแห่งอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้กองการศึกษายุใหญ่ทราบว่า การจัดบริการและกิจกรรมของทองสมุคแต่ละแห่งได้ผลมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ยังทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคที่ทองสมุคประชาชนแต่ละแห่งประสบ กองการศึกษายุใหญ่ก็จะสามารถหาทางแก้ไข

หรือให้ความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้อง เพื่อให้ห้องสมุดประชาชนสามารถทำหน้าที่เป็นแหล่งให้ความรู้และความบันเทิงแก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง

2. ปัจจุบันงานห้องสมุดประชาชนเป็นเพียงหน่วยงานหนึ่งที่อยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายปฏิบัติการ กองการศึกษาผู้ใหญ่ เป็นเหตุให้การดำเนินงานล่าช้า ไม่เป็นอิสระและทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาค่านอาคาร งบประมาณ ตลอดจนบุคลากร ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาฐานะของงานห้องสมุดประชาชนขึ้นเป็นสำนักงานห้องสมุดประชาชน ขึ้นตรงต่อกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งนอกจากจะทำให้ห้องสมุดประชาชนได้รับงบประมาณและบุคลากรเพิ่มขึ้นแล้ว ยังจะสามารถแก้ปัญหาของห้องสมุดประชาชนได้ สำนักงานห้องสมุดประชาชนนี้ควร จะดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้และประสบการณ์ด้านห้องสมุดประชาชนโดยตรง คณะกรรมการจะได้รับการแต่งตั้งขึ้นมา และมีเลขาธิการสำนักงานห้องสมุดประชาชนทำหน้าที่เป็นผู้บริหารงานตามนโยบายของคณะกรรมการ สำนักงานห้องสมุดประชาชนจะทำหน้าที่เป็นผู้วางนโยบาย และให้คำปรึกษาแก่ห้องสมุดประชาชนต่าง ๆ และเพื่อให้งานของห้องสมุดประชาชนได้ผลดียิ่งขึ้น ควรมีการจัดระบบห้องสมุดประชาชนโดยแบ่งห้องสมุดประชาชนออกเป็นเขต พิจารณาตามความเหมาะสม เช่น พิจารณาจากสภาพทางภูมิศาสตร์ จำนวนห้องสมุดประชาชนที่มีอยู่ เป็นต้น ในแต่ละเขตนี้จะมีห้องสมุดระดับเขตทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางประสานงาน และดูแลห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด ระดับอำเภอ และที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ห้องสมุดประชาชนระดับเขตจะเป็นศูนย์จัดซื้อหนังสือด้วยเงินงบประมาณของห้องสมุดประชาชนทั้งเขต นอกจากนั้นห้องสมุดประชาชนระดับเขตยังเป็นผู้จัดหมู่หนังสือ และทำบัตรรายการให้ห้องสมุดประชาชนอื่น ๆ ในเขตนั้นด้วย เพื่อให้บรรณารักษ์ของห้องสมุดประชาชนเหล่านั้นสามารถให้บริการและกิจกรรมได้อย่างเต็มที่

3. มาตรฐานของห้องสมุดประชาชนที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดไว้เมื่อ พ.ศ. 2508 ได้กล่าวถึงบริการของห้องสมุดประชาชนไว้อย่างกว้าง ๆ เท่านั้น โดยไม่ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับประเภทและจำนวนครั้งของการจัดบริการและกิจกรรมไว้อย่างชัดเจนและแน่นอน ซึ่งทำให้ไม่สามารถจะใช้มาตรฐานนี้เป็นเครื่องวัดได้ว่าห้องสมุดประชาชนแห่งใดจัดบริการและกิจกรรมได้ดีกว่ากัน เพราะห้องสมุดประชาชนที่จัดบริการ

และกิจกรรมได้ครบถ้วนตามหลักใหญ่ ๆ ของบริการที่กำหนดไว้ในมาตรฐาน ก็ถือว่าบริการ และกิจกรรมของห้องสมุดแห่งนั้นได้มาตรฐาน โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าห้องสมุดประชาชน แห่งนั้นจะจัดบริการหรือกิจกรรมกี่ประเภท หรือจัดบริการและกิจกรรมแต่ละประเภทได้กี่ครั้ง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้กระทรวงศึกษาธิการปรับปรุงมาตรฐานของห้องสมุดประชาชนใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านบริการควรกำหนดรายละเอียดของประเภทของบริการและกิจกรรม ตลอดจนเสนอแนะมาตรฐานขั้นต่ำของจำนวนครั้งในการจัดบริการและกิจกรรมแต่ละประเภท ให้ชัดเจนและแน่นอน

ขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตกว้างขวางครอบคลุมห้องสมุดประชาชน จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด ในครั้งต่อไปจึงควรจะมีการวิจัยในวงจำกัดโดย เน้นเฉพาะห้องสมุดในแต่ละจังหวัด ซึ่งมุ่งให้ครอบคลุมห้องสมุดอำเภอทุกแห่งภายในจังหวัด นั้น ๆ จะทำให้เห็นได้เด่นชัดยิ่งขึ้นว่า ห้องสมุดประชาชนในแต่ละจังหวัดมีบทบาทในการให้ความรู้ต่อประชาชนในท้องถิ่นอย่างไร
2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะทดสอบถามความคิดเห็นของประชาชนผู้มีผู้ใช้ห้องสมุดประชาชน ว่ามีทัศนคติและความคิดเห็นอย่างไรต่อกับห้องสมุดประชาชน ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นแนวทางให้มีการปรับปรุงห้องสมุดประชาชนให้สอดคล้องกับข้อคิดเห็นของชนในท้องถิ่น ที่ห้องสมุดตั้งอยู่ยิ่งขึ้น เพื่อให้ห้องสมุดประชาชนเป็นแหล่งวิชาการสำหรับประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษาอย่างแท้จริง
3. ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรจะได้มีการเผยแพร่ผลการวิจัยให้กว้างขวางออกไปให้มากที่สุด เช่น โดยการเขียนบทความลงในหนังสือหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ นอกเหนือจากหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ทางบรรณารักษศาสตร์ นอกจากนี้ผู้วิจัยควรมอบผลการวิจัยให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กองการศึกษาผู้ใหญ่ สำนักงานประมาณ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และคุรุสภา เพื่อที่สถาบันเหล่านี้จะได้นำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางแก้ไขปรับปรุง หรือให้ความช่วยเหลือร่วมมือแก่ห้องสมุดประชาชนและเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป ด้วย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระมหาสมณเจ้า. "คำนำ," ประชุมจารึกวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม. พิมพ์ครั้งที่ 2. พระนคร : ผ่านฟ้าวิทยา, 2510.

ธรรมการ, กระทรวง. รายงานกระทรวงธรรมการฉบับที่ 9. พระนคร, 2459.
(อัครสาเนา).

_____ . รายงานกระทรวงธรรมการฉบับที่ 10. พระนคร, 2460. (อัครสาเนา).

_____ . รายงานกระทรวงธรรมการฉบับที่ 11. พระนคร, 2461. (อัครสาเนา).

_____ . รายงานกระทรวงธรรมการฉบับที่ 12. พระนคร, 2462. (อัครสาเนา).

_____ . รายงานกระทรวงธรรมการฉบับที่ 18. พระนคร, 2468. (อัครสาเนา).

_____ . รายงานกระทรวงธรรมการฉบับที่ 19. พระนคร, 2469. (อัครสาเนา).

_____ . รายงานกระทรวงธรรมการฉบับที่ 20. พระนคร, 2470. (อัครสาเนา).

ประคอง วรรณคดี. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 4. พระนคร :
ไทยวัฒนาพานิช, 2517.

"พระราชกฤษฎีกาการจัดวางระเบียบราชการกรมประถมศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2494," ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 68, ตอนที่ 55 (4 กันยายน,
2494), 1323.

"พระราชกฤษฎีกาการจัดวางระเบียบราชการกรมสามัญศึกษาในกระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2495," ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 69, ตอนที่ 54 (9 กันยายน,
2495), 1066 - 8.

แมคคอนวิน, ไลออนเนล อาร์. การขยายกิจการของห้องสมุดประชาชน. แปลโดย
แมนมาส ชาลิต. พระนคร : องค์การศึกษาศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม
แห่งสหประชาชาติ, 2494.

แมนมาส ชาลิต. "ห้องสมุดในประเทศไทย," จันทร์เกษม, 66(กันยายน - ตุลาคม,
2508), 5 - 11.

วิเทศสหการ, กรม. คณะกรรมการ. คณะอนุกรรมการงานคานห้องสมุดประชาชน.
"โครงการพัฒนาห้องสมุดประชาชน," (อัครสำเนา).

_____. "รายงานการประชุมโครงการแผนพัฒนางานห้องสมุดประชาชนครั้งที่
1/2508," (8 มีนาคม 2508) (อัครสำเนา).

ศึกษาธิการ, กระทรวง. "ตั้งสถานศึกษา" คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการลงวันที่ 19
ธันวาคม 2516.

_____. "แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานห้องสมุดของกระทรวง
ศึกษาธิการ," คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 500/2505 (ธันวาคม, 2505)
(อัครสำเนา).

_____. "แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานห้องสมุดของกระทรวง
ศึกษาธิการ," คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วส.104/2510 (28 กุมภาพันธ์,
2510) (อัครสำเนา).

_____. "แต่งตั้งคณะกรรมการสำรวจและเสนอแนะเพื่อปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียน
และห้องสมุดประชาชน," คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ป.299/2505 (กรกฎาคม,
2505) (อัครสำเนา).

_____. "มาตรฐานของห้องสมุดประชาชน," คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการลงวันที่ 9
ธันวาคม 2508. (อัครสำเนา).

สถิติแห่งชาติ, สำนักงาน. สำมะโนประชากรและการเคหะ พ.ศ. 2513. พระนคร,
2514.

สนั่น ปัทมะทิน. "ปรากฏการณ์เรื่องการจัดของสมุคประชาชนในประเทศไทย," สมุดที่ระลึก
งานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2495.
พระนคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2496.

สมบุรณ์ ภูหัดำ. "ปัญหาของสมุคประชาชนในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515. (อัดสำเนา).

สามัญศึกษา, กรม. การศึกษานูใหญ่. พระนคร, 2518.

สามัญศึกษา, กรม. กองการศึกษานูใหญ่. "ข้อเสนอแนะในการหาสถานที่สำหรับของสมุค
ประชาชน," (อัดสำเนา).

_____ . "คำชี้แจงหน้าที่และความรับผิดชอบของบรรณารักษ์ที่ชอกำหนดตำแหน่ง
เป็นบรรณารักษ์ตรี, (อัดสำเนา).

_____ . "คำแนะนำการปรับปรุงส่งเสริมของสมุคประชาชน," (อัดสำเนา).

_____ . "โครงการศูนย์การศึกษาประชาชน," (อัดสำเนา).

_____ . "งบประมาณหมวดค่าวัสดุของของสมุคประชาชนจังหวัด." หนังสือ
กระทรวงศึกษาธิการ ที่ 0809/9783 (31 กรกฎาคม, 2518).

_____ . "งบประมาณหมวดค่าวัสดุ." หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 0809/4621.
(24 กุมภาพันธ์, 2518).

_____ . "เงินหมวดค่าวัสดุ." หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ที่ 0809/8804.
(9 เมษายน, 2518).

สามัญศึกษา, กรม. กองการศึกษาผู้ใหญ่. "มาตรฐาน คุณภาพ และปริมาณงานใน
หน้าที่ครูบรรณารักษ์ สำหรับห้องสมุดประชาชน." (อัครสำเนา).

ระเบียบและคำสั่งเกี่ยวกับงานการศึกษาผู้ใหญ่. พระนคร,
2513.

รายงานการดำเนินงานห้องสมุดประชาชน พ.ศ. 2518 (อัครสำเนา).

"รายชื่อบรรณารักษ์สามัญ และดูจางประจำของกองการศึกษาผู้ใหญ่
สำรวจเมื่อ 9 พฤษภาคม 2514." (อัครสำเนา).

"รายชื่อห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย," (พิมพ์คัด).

"ใ้ห้องสมุดประชาชนเป็นสถานศึกษา" คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ
ที่ 0809/1127. (15 มกราคม 2517).

สุรางค์ คุณวงษ์. "การประเมินผลการปฏิบัติงานห้องสมุดประชาชนของกรุงเทพมหานคร."
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ, 2517. (อัครสำเนา).

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัมภาษณ์

คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน. สัมภาษณ์ นายวีระ ไชยธรรม
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล. 12 พฤษภาคม 2519.

งบประมาณ, สำนัก. สัมภาษณ์ ดร. พิมล จิตต์หมั่น ผู้อำนวยการกองวิเคราะห์ 2
สำนักงบประมาณ. 14 พฤษภาคม 2519.

เลขาธิการรัฐสภา, สำนักงาน. สัมภาษณ์ นายแนบ นองแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร.
21 เมษายน 2519.

_____ . สัมภาษณ์ นายประมวล กุลมาตย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร.
21 เมษายน 2519.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. สำนักงานปลัดกระทรวง. สัมภาษณ์ นายอักษร ต้นสุวรรณรัตน์
ศึกษาธิการอำเภอบางคลา จังหวัดฉะเชิงเทรา. 15 มกราคม 2519.

สามัญศึกษา, กรม. กองการศึกษาผู้ใหญ่. สัมภาษณ์ ดร. โกวิท วรพิพัฒน์ ผู้อำนวยการ
กองการศึกษาผู้ใหญ่. 14 เมษายน 2519.

_____ . สัมภาษณ์ นางจรรุวรรณ คุณแก้ว บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนจังหวัด
อุบลราชธานี. 4 ธันวาคม 2518.

_____ . สัมภาษณ์ นางบานบุรี สุนทร่า บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนจังหวัดยโสธร.
2 ธันวาคม 2518.

_____ . สัมภาษณ์ นางสาวณกาวรรณ ประจันติ บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนจังหวัด
สุรินทร์. 6 ธันวาคม 2518.

_____ . สัมภาษณ์ นางสาวดวงศรี พิลาฤทธิ บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนจังหวัด
หนองคาย. 27 พฤศจิกายน 2518.

สามัญศึกษา, กรม. กองการศึกษาผู้ใหญ่. สัมภาษณ์ นางสาวพัชรี คุ้มชม บรรณารักษ์
ของสมุดประชาชนจังหวัดนครพนม. 2 ธันวาคม 2518.

_____ . สัมภาษณ์ นายกล่อม อุปพงศ์ บรรณารักษ์ของสมุดประชาชนจังหวัดสกลนคร.
1 ธันวาคม 2518.

_____ . สัมภาษณ์ นายจรูญ ว่างาม บรรณารักษ์ของสมุดประชาชนจังหวัดบุรีรัมย์.
7 ธันวาคม 2518.

_____ . สัมภาษณ์ นายชูเกียรติ สุวรรณศรี บรรณารักษ์ของสมุดประชาชนจังหวัด
อุตรธานี. 27 พฤศจิกายน 2518.

_____ . สัมภาษณ์ นายณรงค์ ราชธา บรรณารักษ์ของสมุดประชาชนจังหวัดขอนแก่น.
28 พฤศจิกายน 2518.

_____ . สัมภาษณ์ นายนิรันดร เอ็นตะวัน บรรณารักษ์ของสมุดประชาชนจังหวัด
มหาสารคาม. 29 พฤศจิกายน 2518.

_____ . สัมภาษณ์ นายประพันธ์ วิสุ่งเร บรรณารักษ์ของสมุดประชาชนจังหวัด
ร้อยเอ็ด. 1 ธันวาคม 2518.

_____ . สัมภาษณ์ นายพรชัย โกกิดานนท์ บรรณารักษ์ของสมุดประชาชนจังหวัดเลย.
28 พฤศจิกายน 2518.

_____ . สัมภาษณ์ นายเลื่อน วานิชสุจิต บรรณารักษ์ของสมุดประชาชนจังหวัด
กาฬสินธุ์. 29 พฤศจิกายน 2518.

_____ . สัมภาษณ์ นายสง่า กิตติศิริพันธ์ บรรณารักษ์ของสมุดประชาชนจังหวัด
นครราชสีมา. 7 ธันวาคม 2518.

สามัญศึกษา, กรม. กองการศึกษาผู้ใหญ่. สัมภาษณ์ นายสิงห์ ศรีพล บรรณาธิการของ
สมุคประชาชนจังหวัดชัยภูมิ. 10 ธันวาคม 2518.

_____ สัมภาษณ์ นายอารีย์ ศรีขาว บรรณาธิการของสมุคประชาชนจังหวัดศรีสะเกษ.
6 ธันวาคม 2518.

ห้องสมุคแห่งประเทศไทย, สมาคม. สัมภาษณ์ นางสาวนิลวรรณ อินทเคหะ เลขานุการ
ฝ่ายบริหารสมาคมห้องสมุคแห่งประเทศไทย. 30 เมษายน 2519.

ภาพอ้างอิง

Ala, Stella Pinches. Library Work With Young People. London: Clive Bingley, 1966.

American Library Association. Interim Standard for Small Public Libraries. Chicago: American Library Association, 1962.

. Minimum Standards for Public Library System, 1966. Chicago: American Library Association, 1967.

. Post War Standards for Public Libraries. Chicago: American Library Association, 1943.

. Public Library System in the United States. Chicago: American Library Association, 1969.

Barber, Beckie and Obljubek, Frank. The Role of the Public Library in the Community. What should it be and do? Ontario: North Western Ontario Action Group, 1972.

Barnett, Stanley A., and Others. Developmental Book Activities and Needs in Thailand. New York: Wolf Management Services, 1967. (Agency for International Development, Contract No, AID/CSD-1162).

Carnovsky, Leon, ed. The Public Library in the Urban Setting. Chicago: University of Chicago Press, 1968.

- Chandler, George. Libraries in the East. London: Seminar Press, 1971.
- Conant, Ralph W. The Public Library and the City. Massachusetts: Massachusetts Institute of Technology Press, 1965.
- Crawley, I. A. "The Library in the community: Its Growth Present and Future Functions," The Library World, LXVIII (September, 1966), 68-70, +.
- De Gil, Beatrix Messa, Trantran, Ray and Goy, Peter. Dictionary of Librarianship. Mexico: Editorial F. Trillas, 1964.
- Drehm-kmudsun, Erik. Public Libraries in Denmark. Copenhagen: State Inspectorate of Public Libraries, 1967.
- Evans, Charles. Middle Class Attitude and Public Libraries Use. Colorado: Libraries Unlimited Incorporate, 1970.
- Galvin, H.R. The small Public Library Building. Paris: The United Nations Educational Scientific and Cultural Organization, 1962.
- Gardner, Frank M. "Public Library Aims and Objectives," Unesco Bulletin for Libraries, XXVII(July-August, 1973), 208-212.
- Gardner, Frank M. The Delhi Public Library. Paris, Unesco. 1957.
- Gimble, Henning. Work Simplefication in Danish Public Libraries. Translated by Rudolph C. Ellsworth. Chicago, American Library Association, 1969.

- Good, Carter Victor. Dictionary of Education. New York: McGraw-Hill, 1973.
- Gregory, Ruth W. Public Libraries in Co-operative Systems. Chicago: American Library Association, 1971.
- Gross, Elizabeth Henry. Public Library Service to Children. U.S.A. Oceana Publications, 1967.
- Harrison, K.C. Libraries in Scandinavia. London: C. Tinling & Co. Ltd., 1969.
- Heintze, Ingeborg. The Organization of The Small Public Library. Paris: Unesco, 1963.
- Hewitt, A.R. A Summary of Public Library Law. London: Association of Assistant Librarians, 1965.
- Hutchings, F.G.B. Librarianship: a Short Manual. Kaulalumpur: Oxford University Press. 1969.
- Johnson, Elmer D. History of Libraries in the Western World. New York: The Scarecrow Press, 1970.
- Jordan, R.T. Tomorrow's Libraries. New York: R.R. Bowker, 1970.
- Knight, Douglas M., and Nourse, E. Shepley. Library at Large. New York: R.R. Bowker, 1969.
- Landon, Thomas. Encyclopedia of Librarianship. New York: Hafner Publishing Company, 1961.

- Lee, Robert Ellis. Continuing Education for Adults Through the American Public Library 1833-1964. Chicago: American Library Association, 1966.
- McColvin, Lionel R. Libraries for Children. London: Phoenix House Ltd., 1961.
- . Libraries for the People. London: The Library Association: 1968.
- McGinniss, Dorothy A. Libraries and Youth: Cooperation to Give Service to Children and Young People. New York: School of Library Science, Syracuse University, 1968.
- Murison, W.J. The Public Library. Great Britain: George G. Harrap & Co., Ltd., 1971.
- Pennee, Carlos Victor. "Planning Library Services," Unesco Bulletin for Libraries, XXI(March-April, 1967), 60-88.
- Proceedings of the First Conference of Southeast Asian Librarians. Singapore, 1972.
- Public Library Association. A Strategy for Public Library Change. n.p.: American Library Association, 1972.
- Ranganathan, S.R., Nulameghan, A., and Gupta, A.K., ed. Free Book Service for All: An Introductory Survey. Bombay: Asia Publishing House, 1968.

Rice, B. Public Relations for Public Libraries. New York: H.W.

Wilson Company, 1972.

Roberty, Norman. "Some Thought on Librarianship in England, Wales and Other Countries," The Library World, LXVIII(September, 1966), 163.

Sinclair, Dorothy. Administration of the Small Public Library.

Chicago: American Library Association, 1965.

Spain, Frances Lander. Some Notes on Library Development in Thailand,

1951-1965. ("Library Science Paper," No.2). Bangkok:

Department of Library Science, Faculty of Arts, Chulalongkorn University, 1965.

Stephen, Lorna R. Selling Library Services to Commerce and Industry.

London: Library Association, 1965.

Taylor, John N., and Johnson, Ian M. Public Library and Their Use.

London: Her Majesty's Stationery Office, 1973.

Thomsen, Carl, Sydney, Edward and Thomkins, Miriam D. Adult Educa-

tion Activities for Public Library. Paris: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 1950.

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

Standards for Library Service. London: United Nations

Educational, Scientific and Cultural Organization, 1970.

Viswanathan, C. An Introduction to Public Library Organization with Special Reference to India. Bombay: Asia Publishing House, 1961.

Wheeler, Joseph L., and Goldhor, Hubert. Practical Administration of Public Libraries. New York: Harper & Row, 1962.

White, Brenda. "Public Library Participation in Planning," The Library World, LXXI(April, 1970), 302-305.

Withers, F.N. Standards for Library Service. London: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 1970.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ก.

มาตรฐานของห้องสมุดประชาชน

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ห้องสมุดประชาชนทำหน้าที่สถาบันสำคัญอันหนึ่งของสังคม ห้องสมุดประชาชนควรกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้

- 1.1 ให้การศึกษานอกโรงเรียนแก่คนทุกชั้น ทุกวัย และทุกระดับการศึกษา
- 1.2 ส่งเสริมประชาชนให้มีความรักการอ่านและการศึกษาค้นคว้า
- 1.3 ให้บริการทางข่าวสารและความรู้ต่าง ๆ ที่ทันต่อเหตุการณ์และความเคลื่อนไหวของประเทศและของโลก
- 1.4 ส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมของชุมชนและประเทศ
- 1.5 ส่งเสริมและแนะนำให้ประชาชนเข้าใจ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย
- 1.6 ส่งเสริมให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างในทางที่เกื้อประโยชน์และความรื่นรมย์

2. คณะกรรมการห้องสมุดประชาชน

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยดี และได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ควรมีคณะกรรมการห้องสมุดชั้นคณะหนึ่ง ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอเป็นผู้แต่งตั้ง โดยการคัดเลือกหรือโดยการจัตติให้มีการออกเสียงเลือกตั้ง จากผู้เป็นสมาชิกประจำของห้องสมุดนั้น กรรมการห้องสมุดควรมีจำนวนอย่างน้อย 5 คน อยู่ในตำแหน่งคราวละ 2 ปี และควรมีการประชุมกันโดยสม่ำเสมออย่างน้อย 3 เดือนต่อครั้ง คณะกรรมการห้องสมุดมีหน้าที่ดังนี้

- 2.1 เป็นผู้วางนโยบายของห้องสมุด
- 2.2 เป็นผู้หาทางช่วยเหลือในการดำเนินงานของห้องสมุด เช่น ช่วยจัดหาเงินอุดหนุนเพื่อใช้สอยและจัดบริการให้มากขึ้น

3. สถานที่และขนาดของห้องสมุด

ห้องสมุดประชาชนซึ่งตั้งอยู่ในชุมชนหนึ่งหมื่นคนขึ้นไป และพลเมืองอยู่รวมกันหนาแน่น ควรมีสถานที่เป็นของตนเองโดยเอกเทศ และตั้งอยู่ในย่านกลาง มีคนไปมามาก อยู่ในเส้นทางคมนาคมที่สะดวก

3.1 ขนาดของห้องสมุดประชาชน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ

3.1.1 ห้องสมุดขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ในจังหวัด ซึ่งเป็นที่ตั้งของภาคการศึกษา หรือเป็นจังหวัดใหญ่มีประชากรในเขตที่ตั้งหรือในเขตเทศบาลตั้งแต่ 20,000 คนขึ้นไป

3.1.2 ห้องสมุดขนาดกลาง ตั้งอยู่ในจังหวัดหรืออำเภอ ซึ่งมีประชากรในเขตที่ตั้งหรือในเขตเทศบาล ตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป

3.1.3 ห้องสมุดขนาดเล็ก ตั้งอยู่ในจังหวัด อำเภอ หรือตำบล ซึ่งมีประชากรในเขตที่ตั้งหรือในเขตเทศบาล น้อยกว่า 10,000 คนลงมา

3.2 ลักษณะของห้องหรืออาคาร ควรให้ถูกต้องตามสุขลักษณะ สะอาด โปร่ง และอากาศถ่ายเทได้ดี มีแสงสว่างพอเพียง การจัดภายในห้องคำนึงถึงประโยชน์ในการใช้สอย และความสวยงามด้วย ห้องต่าง ๆ ควรให้มีเนื้อที่มากพอสำหรับเก็บหนังสือเป็นที่อ่านหนังสือ ตามลำดับความจำเป็นดังนี้

ห้องสมุดขนาดใหญ่

ห้องอ่านหนังสือ	ตู้เนื้อที่ทำงาน	ห้องเก็บของ	ห้องน้ำ	ห้องสำหรับเด็ก
210	50	24	16	100

รวมเนื้อที่ 400 ตารางเมตร

ห้องสมุดขนาดกลาง					ห้องสมุดขนาดเล็ก				
ห้อง	ห้อง	ห้อง	ห้อง	ห้อง	ห้อง	ห้อง	ห้อง	ห้อง	ห้อง
อ่าน	ทำ	เก็บ	น้ำ	สำหรับ	อ่าน	ทำ	เก็บ	น้ำ	สำหรับ
หนังสือ	งาน	ของ		เด็ก	หนังสือ	งาน	ของ		เด็ก
140	50	20	10	80	100	24	18	8	50
300 ตารางเมตร					200 ตารางเมตร				

(เกณฑ์การคำนวณข้างต้น ห้องอ่านหนังสือ เนื้อที่ประมาณ 25 ตารางฟุต หรือ 2 1/3 ตารางเมตร ต่อผู้อ่านหนึ่งคน ห้องอ่านหนังสือขนาดใหญ่ จุผู้อ่านได้ประมาณ 90 คน ขนาดกลาง 60 คน และขนาดเล็ก 40 คน ทั้งนี้ได้รวมเนื้อที่ของตู้และชั้นเก็บหนังสือประเภทค้นคว้าอ้างอิงเอาไว้ด้วย)

4. ครุภัณฑ์และวัสดุ

- 4.1 ให้มีครุภัณฑ์และอุปกรณ์เครื่องใช้ที่จำเป็น เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางหนังสือ โต๊ะรับจ่ายหนังสือ ตู้ไว้วารสาร นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ ตู้บัตรรายการ ตู้เก็บกฤตภาค ฯลฯ ให้ใกล้ชิดส่วนกับความต้องการของผู้ใช้ และเนื้อที่รูปแบบของเครื่องใช้ที่ทันสมัย ย่อมเพิ่มความสนใจแก่ผู้เข้ามาในห้องสมุด และขนาดที่เหมาะสมแก่การใช้ ย่อมอำนวยความสะดวกสบายแก่ทั้งเด็ก และผู้ใหญ่ที่มาใช้ห้องสมุด
- 4.2 ให้มีหนังสือ วารสาร และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในทุกประเภท ซึ่งมีคุณค่าในทางส่งเสริมการสร้างสรรค์ ความคิดริเริ่ม ส่งเสริมคุณธรรมและระสนิยมของประชาชน
- 4.3 จัดให้มีโสตทัศนวัสดุเท่าที่พอจะหาได้ เช่น รูปภาพ ลูกโลกแผนที่ ฯลฯ
- 4.4 ให้มีหนังสือใหม่ ๆ ทันสมัยอยู่เสมอ หนังสือเหล่านี้อาจจัดหามาได้โดยการซื้อ ขอ หรือใช้วิธีแลกเปลี่ยนหมุนเวียนกับห้องสมุดอื่น ๆ

4.5 จำนวนหนังสือจะต้องมีพอที่จะให้อ่าน และให้ยืมไปอ่านที่บ้านได้ในเขตชุมชน
 ที่ห้องสมุดตั้งอยู่ ประมาณว่าจะมีผู้ใช้ห้องสมุด 10 % ของจำนวนประชากร
 ในเขตนั้น ฉะนั้นควรมีหนังสือ 2,000 - 3,000 เล่ม คอผู้ใช้ห้องสมุด
 1,000 คน หรือราว 2 - 3 เล่ม คอผู้ใช้เป็นรายหัว และเพิ่มหนังสือขึ้น
 ปีละ 10 % ของจำนวนหนังสือเดิมที่มีอยู่ ดังนั้นห้องสมุดประชาชนแต่ละระดับ
 ควรมีหนังสือ ดังนี้

ห้องสมุดขนาดใหญ่	ไม่น้อยกว่า 6,000 เล่ม	เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ	600 เล่ม
ห้องสมุดขนาดกลาง	ไม่น้อยกว่า 4,000 เล่ม	เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ	400 เล่ม
ห้องสมุดขนาดเล็ก	ไม่น้อยกว่า 2,000 เล่ม	เพิ่มขึ้นอย่างน้อยปีละ	200 เล่ม

5. บุคคล

เนื่องจากวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเทคนิค ผู้บริหารงานในห้องสมุดจำเป็นต้อง
 ได้บุคคลที่มีความรู้ในทางนี้โดยเฉพาะเป็นผู้ควบคุมดำเนินงาน ในห้องสมุด สำนักงาน
 ราชการ องค์การ มหาวิทยาลัย และโรงเรียนทางกองการ ได้ผู้มีวุฒิชั้นสูงทำหน้าที่บรรณา-
 รักษ์ เพื่อให้ได้หลักวิชาการในการจัดแบ่งหมวดหมู่หนังสือ ทำบัตรรายการ จัดหนังสือ และจัด
 บริการต่าง ๆ ให้แก่บุคคลในหน่วยงาน หรือแก่นักเรียนในสถานศึกษานั้น ๆ

5.1 บรรณารักษ์

5.1.1 คุณวุฒิ ต้องมีความรู้อย่างน้อย ป.กศ. ซึ่งสอบได้วิชาชุดบรรณารักษ-
 ศาสตร์ หรือได้รับวุฒิปริญญาการห้องสมุดจากสมาคมห้องสมุดแห่ง
 ประเทศไทย หรือสถาบันซึ่งจัดโดยกองหรือกรมอื่นของกระทรวง
 ศึกษาธิการ

5.1.2 ให้มีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยเป็นข้าราชการฝ่าย
 วิชาการ เช่นเดียวกับตำแหน่งครูอาจารย์ หรือตำแหน่งอื่น ๆ ที่
 ต้องใช้วิชาเฉพาะ ให้มีโอกาสได้เลื่อนวิทยฐานะได้

5.2 เสมียน

5.2.1 คุณวุฒิ อย่างต่ำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.6 เดิม) สามารถพิมพ์ดีด
ได้ทั้ง ไทยและอังกฤษ และถ้ามีวุฒิต่างอื่น ๆ เช่น วาดเขียน
ความรู้ภาษาต่างประเทศมาประกอบด้วยก็ยิ่งดี

5.2.2 ให้มีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

5.3 อัตรากำลัง

ขนาดห้องสมุด		จำนวนเจ้าหน้าที่	วุฒิที่ตองการ
ขนาดใหญ่	บรรณารักษ์	1 คน	ปริญญาอย่างใดอย่างหนึ่ง และอนุปริญญาบรรณารักษ- ศาสตร์
	บรรณารักษผู้ช่วย	1 คน	ม.ศ.3 (ม.6 เดิม) และ ป.ป. หรือ ป.กศ.สูง และได้วิชาชุดบรรณารักษ์ หรือวุฒิบัณฑิต
	เสมียน	2 คน	ม.ศ.3 (ม.6 เดิม) พิมพ์ดีดไทย-อังกฤษ
	ภารโรง	1 คน	-

(ห้องสมุดขนาดใหญ่มาก มีกิจกรรมพิเศษบ่อย ๆ และมีบริการกว้างขวางก็ อาจเพิ่ม
บรรณารักษผู้ช่วย และเสมียนได้อีกตามความเหมาะสม)

ขนาดห้องสมุด		จำนวนเจ้าหน้าที่	วุฒิที่ต้องการ
ขนาดกลาง	บรรณารักษ์	1 คน	ม.ศ.3 (ม.6 เดิม) และ ป.ม. หรือ ป.กศ.สูง และ ได้วิชาชุดบรรณารักษ์ หรือ วุฒิบัณฑิต x
	บรรณารักษะผู้ช่วย	1 คน	ม.ศ.3 (ม.6 เดิม) และ ป.ป. หรือ ป.กศ. และได้ วิชาชุดบรรณารักษ์ หรือ วุฒิบัณฑิต x
	เสมียน	1 คน	ม.ศ.3 (ม.6 เดิม) พิมพ์ดีด ไทย-อังกฤษ
	การโรง	1 คน	-
ขนาดเล็ก	บรรณารักษ์	1 คน	ม.ศ.3 (ม.6 เดิม) และ ป.ป. หรือ ป.กศ. และได้ วิชาชุดบรรณารักษ์ หรือวุฒิ บัณฑิต x
	เสมียน	1 คน	ม.ศ.3 (ม.6 เดิม) พิมพ์ดีด ไทย-อังกฤษ
	การโรง	1 คน	-

หมายเหตุ (x) จะต้องเป็นผู้สอบได้วิชาบรรณารักษศาสตร์ช่วย หรือได้รับวุฒิบัณฑิตวิชาการจัดห้องสมุดเบื้องต้นจากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย หรือกรมกองในกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดขึ้น

6. การเงิน

ประมาณการค่าใช้จ่ายในการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนแต่ละระดับ ดังนี้

หมวดเงิน	ห้องสมุด ขนาดใหญ่	กลาง	เล็ก	หมายเหตุ
ค่าครุภัณฑ์	62,150	30,200	21,200	รายละเอียดของแต่ละหมวด
ค่าวัสดุ	60,000	40,000	20,000	ปรากฏตามบัญชีแนบท้าย
ค่าใช้จ่าย	2,000	800	500	
ค่าตอบแทน	1,000	500	500	
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	150,000	100,000	60,000	
เงินเคื่อนและค่าจ้าง	37,800	26,000	17,400	

ประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำรงห้องสมุดแต่ละปี ดังนี้

หมวดเงิน	ห้องสมุด ขนาดใหญ่	กลาง	เล็ก	หมายเหตุ
ค่าวัสดุ	16,000	10,000	5,000	
ค่าใช้จ่าย	2,000	800	500	
ค่าตอบแทน	1,000	500	500	
เงินเคื่อนและค่าจ้าง	37,800	26,400	17,400	ยังไม่ได้รวมเงินเพิ่มประจำปี

ห้องสมุดจัดหาเงินมาได้โดย

เงินงบประมาณ

เงินบริจาคและคอกผลของเงินบริจาคเพื่อสมทบกับเงินงบประมาณ
เงินช่วยเหลือของท้องถิ่น เช่น เงินสภาจังหวัดหรือสุขาภิบาล
การจัดงานต่าง ๆ เพื่อเก็บเงินและอื่น ๆ

7. บริการ

7.1 ให้ยืมหนังสือ

7.2 แนะนำการใช้หนังสือและห้องสมุด

7.3 บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า

7.4 จัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และส่งเสริมการอ่าน เช่น นิทรรศการ ปรากฏา อภิปราย นายภาพยนตร์ ฟิล์มสตริฟ สไลด์ เล่านิทาน คนตรี ฯลฯ

7.5 ร่วมมือกับสถาบันอื่น เช่น จัดหาหนังสือ สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ให้ตามความต้องการ การหรือให้ยืมสถานที่ เพื่อการประชุมที่เกี่ยวกับประโยชน์ของสังคม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ข.

รายชื่อห้องสมุดประชาชนสังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย

เลขที่	ชื่อ	จังหวัด
1	ห้องสมุดประชาชนจังหวัดกาฬสินธุ์	กาฬสินธุ์
2	ห้องสมุดประชาชนอำเภอภูผินารายณ์	กาฬสินธุ์
3	ห้องสมุดประชาชนอำเภอกมลาไสย	กาฬสินธุ์
4	ห้องสมุดประชาชนจังหวัดขอนแก่น	ขอนแก่น
5	ห้องสมุดประชาชนอำเภอบ้านไผ่	ขอนแก่น
6	ห้องสมุดประชาชนอำเภอพล	ขอนแก่น
7	ห้องสมุดประชาชนชุมแพ	ขอนแก่น
8	ห้องสมุดประชาชนอำเภอกระนวน	ขอนแก่น
9	ห้องสมุดประชาชนอำเภอเมืองจันทบุรี	ขอนแก่น
10	ห้องสมุดประชาชนอำเภอภูเวียง	ขอนแก่น
11	ห้องสมุดประชาชนอำเภอหนองเรือ	ขอนแก่น
12	ห้องสมุดประชาชนอำเภอชนบท	ขอนแก่น
13	ห้องสมุดประชาชนอำเภอน้ำพอง	ขอนแก่น
14	ห้องสมุดประชาชนจังหวัดชัยภูมิ	ชัยภูมิ
15	ห้องสมุดประชาชนอำเภอเมือง	ชัยภูมิ
16	ห้องสมุดประชาชนอำเภอบ้านเขว้า	ชัยภูมิ
17	ห้องสมุดประชาชนอำเภอคอนสาร	ชัยภูมิ
18	ห้องสมุดประชาชนอำเภอภูเขียว	ชัยภูมิ
19	ห้องสมุดประชาชนอำเภอน้ำเหืองจตุรพัก	ชัยภูมิ

เลขที่	ชื่อ	จังหวัด
20	ห้องสมุดประชาชนอำเภอเกษตรสมบูรณ์	ชัยภูมิ
21	ห้องสมุดประชาชนอำเภอกอนสวรรค์	ชัยภูมิ
22	ห้องสมุดประชาชนอำเภอจตุรัส	ชัยภูมิ
23	ห้องสมุดประชาชนจังหวัดนครพนม	นครพนม
24	ห้องสมุดประชาชนอำเภอธาตุพนม	นครพนม
25	ห้องสมุดประชาชนจังหวัดนครราชสีมา	นครราชสีมา
26	ห้องสมุดประชาชนอำเภอมัวใหญ่	นครราชสีมา
27	ห้องสมุดประชาชนอำเภอโชคชัย	นครราชสีมา
28	ห้องสมุดประชาชนอำเภอห้วยแถลง	นครราชสีมา
29	ห้องสมุดประชาชนจังหวัดบุรีรัมย์	บุรีรัมย์
30	ห้องสมุดประชาชนอำเภอพุทไธสง	บุรีรัมย์
31	ห้องสมุดประชาชนจังหวัดมหาสารคาม	มหาสารคาม
32	ห้องสมุดประชาชนอำเภอแกกันทรวิชัย	มหาสารคาม
33	ห้องสมุดประชาชนอำเภอเชียงยืน	มหาสารคาม
34	ห้องสมุดประชาชนอำเภอโกสุมพิสัย	มหาสารคาม
35	ห้องสมุดประชาชนอำเภอบรบือ	มหาสารคาม
36	ห้องสมุดประชาชนจังหวัดยโสธร	ยโสธร
37	ห้องสมุดประชาชนอำเภอมหาชนะชัย	ยโสธร
38	ห้องสมุดประชาชนอำเภอเลิงนกทา	ยโสธร
39	ห้องสมุดประชาชนอำเภอคำเขื่อนแก้ว	ยโสธร
40	ห้องสมุดประชาชนจังหวัดร้อยเอ็ด	ร้อยเอ็ด
41	ห้องสมุดประชาชนอำเภอจตุรพักตรพิมาน	ร้อยเอ็ด

เลขที่	ชื่อ	จังหวัด
42	ห้องสมุดประชาชนอำเภอเกษกรวิสัย	ร้อยเอ็ด
43	ห้องสมุดประชาชนอำเภอพนมไพร	ร้อยเอ็ด
44	ห้องสมุดประชาชนอำเภออาจสามารถ	ร้อยเอ็ด
45	ห้องสมุดประชาชนอำเภอวัชบุรี	ร้อยเอ็ด
46	ห้องสมุดประชาชนอำเภอเสลภูมิ	ร้อยเอ็ด
47	ห้องสมุดประชาชนอำเภอโพนทอง	ร้อยเอ็ด
48	ห้องสมุดประชาชนจังหวัดเลย	เลย
49	ห้องสมุดประชาชนอำเภอเชียงคาน	เลย
50	ห้องสมุดประชาชนจังหวัดศรีสะเกษ	ศรีสะเกษ
51	ห้องสมุดประชาชนอำเภอขุขันธ์	ศรีสะเกษ
52	ห้องสมุดประชาชนอำเภอรามันไศด	ศรีสะเกษ
53	ห้องสมุดประชาชนอำเภออุทุมพรพิสัย	ศรีสะเกษ
54	ห้องสมุดประชาชนอำเภอกันทรลักษ์	ศรีสะเกษ
55	ห้องสมุดประชาชนจังหวัดสกลนคร	สกลนคร
56	ห้องสมุดประชาชนอำเภวาริชภูมิ	สกลนคร
57	ห้องสมุดประชาชนอำเภอพรรณานิคม	สกลนคร
58	ห้องสมุดประชาชนวานรนิวาส	สกลนคร
59	ห้องสมุดประชาชนอำเภอสว่างแดนดิน	สกลนคร
60	ห้องสมุดประชาชนจังหวัดสุรินทร์	สุรินทร์
61	ห้องสมุดประชาชนอำเภอลำทะเมนชัย	สุรินทร์
62	ห้องสมุดประชาชนอำเภอรัตนบุรี	สุรินทร์
63	ห้องสมุดประชาชนอำเภอศรีณรงค์	สุรินทร์

เลขที่	ชื่อ	จังหวัด
64	ห้องสมุดประชาชนอำเภอปราสาท	สุรินทร์
65	ห้องสมุดประชาชนอำเภอท่าตูม	สุรินทร์
66	ห้องสมุดประชาชนอำเภอจอมพระ	สุรินทร์
67	ห้องสมุดประชาชนจังหวัดหนองคาย	หนองคาย
68	ห้องสมุดประชาชนอำเภอท่าบ่อ	หนองคาย
69	ห้องสมุดประชาชนอำเภอโพนพิสัย	หนองคาย
70	ห้องสมุดประชาชนจังหวัดอุดรธานี	อุดรธานี
71	ห้องสมุดประชาชนอำเภอหนองหาน	อุดรธานี
72	ห้องสมุดประชาชนอำเภอโนนสัง	อุดรธานี
73	ห้องสมุดประชาชนวัดมณีนิมิตนาวาส	อุดรธานี
74	ห้องสมุดประชาชนจังหวัดอุบลราชธานี	อุบลราชธานี
75	ห้องสมุดประชาชนอำเภออำนาจเจริญ	อุบลราชธานี
76	ห้องสมุดประชาชนอำเภอเขมราฐ	อุบลราชธานี
77	ห้องสมุดประชาชนอำเภอวารินชำราบ	อุบลราชธานี
78	ห้องสมุดประชาชนอำเภอม่วงสามสิบ	อุบลราชธานี
79	ห้องสมุดประชาชนอำเภอตระการพืชผล	อุบลราชธานี
80	ห้องสมุดประชาชนอำเภอเขื่องใน	อุบลราชธานี
81	ห้องสมุดประชาชนอำเภอเกษตรกรรม	อุบลราชธานี
82	ห้องสมุดประชาชนอำเภอพนม	อุบลราชธานี
83	ห้องสมุดประชาชนอำเภอขามมูน	อุบลราชธานี
84	ห้องสมุดประชาชนอำเภอพิบูลย์มังสาหาร	อุบลราชธานี
85	ห้องสมุดประชาชนวัดโพธิ์ตาก	อุบลราชธานี

เลขที่	ชื่อ	จังหวัด
86	ห้องสมุดประชาชนอำเภอศรีเชียงใหม่	อุดรราชธานี
87	ห้องสมุดประชาชนอำเภอโขงเจียม	อุดรราชธานี
88	ห้องสมุดประชาชนอำเภอบุณฑริก	อุดรราชธานี

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ค.

การจำแนกตำแหน่งเจ้าหน้าที่ห้องสมุดประชาชนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
ของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

ชื่อตำแหน่ง

เจ้าหน้าที่ห้องสมุด 1

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ปฏิบัติงานชั้นต้นเกี่ยวกับงานห้องสมุดที่ไม่ยาก ภายใต้การกำกับตรวจสอบโดยใกล้ชิด หรือคำสั่งหรือแบบ หรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างแน่ชัด หรือละเอียดถี่ถ้วน และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

จัดหา ดูแล เก็บรักษาและซ่อมแซมหนังสือ คู่มือวิทยาสังคฤ และครุภัณฑ์ของห้องสมุด ทำทะเบียน จัดหมวดหมู่หนังสือ และทำบัตรรายการหนังสือ แนะนำ และให้บริการแก่ ประชาชนในการใช้ห้องสมุด ให้บริการตอบคำถามต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการของห้องสมุด และ ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

ได้รับประกาศนียบัตร.....หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ทางบรรณารักษ์ หรือวิชาการศึกษา หรือทางอื่นที่ ก.พ. กำหนดว่าใช้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้

ความรู้ความสามารถที่ต้องการ

1. มีความรู้ในการบริหารงานห้องสมุดชั้นต้นอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่

2. มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับอื่น ที่ใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่
3. มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานธุรการ และงานสารบรรณอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่
4. มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอย่างเหมาะสมแก่การปฏิบัติงานในหน้าที่
5. มีความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความละเอียดแม่นยำ

ก.พ. กำหนด 9 ก.ย. 18

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อตำแหน่ง

เจ้าหน้าที่ห้องสมุด 2

(ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม 17 ธ.ค. 18)

หน้าที่และความรับผิดชอบ

ปฏิบัติงานห้องสมุดที่ค่อนข้างยากภายใต้การกำกับตรวจสอบโดยทั่วไป หรือตามคำสั่งหรือแบบ หรือแนวทางปฏิบัติที่มีอยู่อย่างกว้าง ๆ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ปฏิบัติงานที่ค่อนข้างยากเกี่ยวกับการจัดหา ดูแล เก็บรักษา และซ่อมแซมหนังสือ รับผิดชอบอาคาร วัสดุ และครุภัณฑ์ของห้องสมุด ทำทะเบียน จัดหมวดหมู่หนังสือ และทำบัตรรายการหนังสือ แนะนำ และให้บริการแก่ประชาชนในการใช้ห้องสมุด และให้บริการตอบคำถามต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการของห้องสมุด จัดกิจกรรมของห้องสมุดเพื่อส่งเสริมเผยแพร่ และชักจูงให้ประชาชนใช้ห้องสมุดมากขึ้น รวบรวมสถิติและจัดทำรายงานประจำปีของห้องสมุด และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

1. ไก่ครองตำแหน่งในระดับ 1 หรือที่ ก.พ. เทียบเท่ามาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี โดยจะต้องปฏิบัติราชการเกี่ยวกับงานห้องสมุด หรืองานอื่นที่เกี่ยวข้องมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี กำหนดเวลา 5 ปี ไหลดเป็น 2 ปี สำหรับผู้ได้รับประกาศนียบัตรที่ ก.พ. กำหนดว่าใช้เป็นผู้สมมติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ ซึ่งมีหลักสูตร 3 ปี ต่อจากประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญ และไหลดเป็น 3 ปี สำหรับผู้ได้รับประกาศนียบัตรที่ ก.พ. กำหนดว่าใช้เป็นผู้สมมติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ ซึ่งมีหลักสูตร 2 ปี ต่อจากประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญ หรือ

2. ได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ ทางบรรณารักษ์หรือประกาศนียบัตรชั้นสูง หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ทางการศึกษา หรือทางอื่นที่ ก.พ. กำหนดว่าใช้เป็นผู้สมมติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนี้ได้

ความรู้ความสามารถที่กองกร

นอกจากจะมีความรู้ความสามารถเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ห้องสมุด 1 แล้ว จะต้องมีความสามารถในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบและวิธีการปฏิบัติงานอยู่ในความรับผิดชอบ

ก.พ. กำหนด 17 ธ.ค. 18

ผนวก ง.

กองการศึกษาผู้ใหญ่

22 สิงหาคม 2518

เรียน บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนจังหวัด

ควยนิสิตปริญญาโทบรรณารักษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความประสงค์
จะสำรวจความคิดเห็นของประชาชนคอบริการของห้องสมุดประชาชนจังหวัด ในสังกัด
กองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลจัดทำวิทยานิพนธ์ กองการศึกษา
ผู้ใหญ่ได้พิจารณาแล้วเห็นชอบควย เพื่อจะได้ทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบริการ
ของห้องสมุดประชาชนแต่ละแห่ง ซึ่งจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงและส่งเสริมการดำเนินงาน
ของห้องสมุดประชาชนให้เจริญยิ่งขึ้นต่อไป จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านได้โปรดช่วย
กรอกรายการแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้ ตามความเป็นจริง แล้วส่งไปตามที่อยู่ในแบบสอบ
ถามดังกล่าว ภายในวันที่ 12 กันยายน 2518 ควย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ หวังว่าคงได้รับความร่วมมือควยดี และขอขอบคุณมาใน
โอกาสนี้ควย.

ขอแสดงความนับถือ

(นายโกวิท วรพิพัฒน์)

ผู้อำนวยการกองการศึกษาผู้ใหญ่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน

คำชี้แจง

1. เขียนวงกลมล้อมรอบตัวอักษรหน้าข้อ ที่ตรงกับความเป็นจริง หรือตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงข้อเดียว
2. เติมตัวเลขหรือข้อความอื่น ๆ ลงในช่องว่าง ตามที่ระบุไว้ในคำชี้แจงแต่ละตอน

ตอนที่ 1 ประวัติส่วนตัว และสถานภาพในการทำงาน

1. ท่านเป็นบรรณารักษ์ ประเภทใด
  - 1.1 สามัญ
  - 1.2 ลูกจ้าง
  - 1.3 ครูทำหน้าที่บรรณารักษ์
  - 1.4 เจ้าหน้าที่จากแผนกศึกษาธิการจังหวัด ทำหน้าที่แทนบรรณารักษ์
  - 1.5 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
2. วุฒิที่ท่านได้รับ

วุฒิสามัญ

  - 2.1 มัธยมศึกษาปีที่ 3 (ม.6 เกิม)
  - 2.2 มัธยมศึกษาปีที่ 5 (ม.8 เกิม)
  - 2.3 วุฒิอื่น ๆ (โปรดระบุ).....

วุฒิบรรณารักษ์

  - 2.1 ป.กศ.สูง (บรรณารักษศาสตร์)
  - 2.2 ปริญญาตรี (บรรณารักษศาสตร์)
  - 2.3 ประกาศนียบัตรการอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ จากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
  - 2.4 วุฒิอื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. ประสบการณ์ในการทำงานห้องสมุด.....ปี .....เดือน
4. จำนวนบุคลากร
  - 4.1 ผู้ช่วยบรรณารักษ์.....คน
  - 4.2 เสมียนพิมพ์ดีด.....คน
  - 4.3 ภารโรง.....คน
  - 4.4 ไม่มีผู้ช่วยบรรณารักษ์ เสมียนพิมพ์ดีด และภารโรง
5. ห้องสมุดแห่งนี้มีคณะกรรมการห้องสมุดหรือไม่
  - 5.1 มี
  - 5.2 ไม่มี
6. ในกรณีที่มีคณะกรรมการห้องสมุด คณะกรรมการประกอบด้วยใครบ้าง
(ระบุเฉพาะตำแหน่ง)
  - 6.1 .....
  - 6.2 .....
  - 6.3 .....
  - 6.4 .....
7. คณะกรรมการห้องสมุดของท่านมีหน้าที่อะไรบ้าง (โปรดระบุ)

.....

.....

ตอนที่ 2 สภาพห้องสมุด วัสดุภัณฑ์ หนังสือ หรือสิ่งพิมพ์

8. ห้องสมุดของท่านตั้งอยู่ที่ใด
  - 8.1 ในบริเวณย่านชุมชน
  - 8.2 ไม่อยู่ในย่านชุมชน
9. อาคารห้องสมุดมีลักษณะ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
  - 9.1 อาคารเอกเทศ
  - 9.2 ไม่เอกเทศ

- 9.3 อาคารเป็นตึก
- 9.4 ตัวอาคารเป็นไม้
- 9.5 จุดอ่านได้ประมาณ.....คน
10. ปัญหาเกี่ยวกับอาคารห้องสมุด
- 10.1 อาคารไม่เหมาะสม
- 10.2 สถานที่คับแคบ
- 10.3 สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม
- 10.4 แสงสว่างไม่เพียงพอ
- 10.5 อากาศถ่ายเทไม่สะดวก
- 10.6 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
11. เวลาทำการของห้องสมุด (ตอบทุกข้อ)
- 11.1 เปิดเวลา.....น. ถึง .....
- 11.2 เปิดวัน.....
- 11.3 ปิดบริการวัน.....
12. จำนวนครุภัณฑ์ในห้องสมุด
- 12.1 ที่วางหนังสือพิมพ์.....ที่
- 12.2 ชั้นวางวารสารจำนวน.....ที่
- 12.3 โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับอ่านหนังสือ
- ชนิดนี้ 1 คน จำนวน.....ชุด
- ชนิดนี้ 2 คน จำนวน.....ชุด
- ชนิดนี้ 4 คน จำนวน.....ชุด
- ชนิดนี้ 6 คน จำนวน.....ชุด
- ชนิดนี้เกินกว่า 6 คน จำนวน.....ชุด
- 12.4 โต๊ะ หรือเคาน์เตอร์จ่ายรับ.....ชุด
- 12.5 ตู้บัตรรายการ
- ขนาด.....ลิ้นชัก จำนวน.....ตู้
- ขนาด.....ลิ้นชัก จำนวน.....ตู้

- 12.6 คู่มือสารานุกรม.....ลิ้นชัก จำนวน.....คู่มือ
- 12.7 รถเข็นหนังสือ.....คัน
- 12.8 เครื่องพิมพ์ดีดภาษาไทย.....เครื่อง ภาษาอังกฤษ.....เครื่อง
- 12.9 ที่จัดนิทรรศการ
- 12.9.1 กระจกบานป่าย จำนวน.....ที่
- 12.9.2 ตู้จัดนิทรรศการจำนวน.....ตู้
13. จำนวนหนังสือและสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด
- 13.1 หนังสือภาษาไทย.....เล่ม
- 13.2 วารสารภาษาไทย.....ชื่อ
- 13.3 หนังสือพิมพ์ภาษาไทย.....รายการ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น...รายการ
- 13.4 สิ่งพิมพ์รัฐบาล.....รายการ
- 13.5 หนังสือภาษาอังกฤษ.....เล่ม
- 13.6 วารสารภาษาอังกฤษ.....ชื่อ
- 13.7 หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ.....รายการ
- 13.8 รูปภาพ.....ภาพ
- 13.9 แผนที่.....แผ่น
- 13.10 อื่น ๆ (ไปรษณียบัตร).....
14. ห้องสมุดของท่านมีหนังสือในสาขาวิชาดังต่อไปนี้ ประมาณกี่เล่ม
- 14.1 หมวดเบ็ดเตล็ด.....เล่ม
- 14.2 หมวดปรัชญา.....เล่ม
- 14.3 หมวดศาสนา.....เล่ม
- 14.4 หมวดสังคมศาสตร์.....เล่ม
- 14.5 หมวดภาษาศาสตร์.....เล่ม
- 14.6 หมวดวิทยาศาสตร์.....เล่ม
- 14.7 หมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์.....เล่ม
- 14.8 หมวดศิลปะ และการบันเทิงรวมทั้งกีฬา.....เล่ม

- 14.9 หมวดวรรณคดี.....เล่ม
- 14.10 หมวดภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว (รวมประวัติศาสตร์).....เล่ม
15. ทานเลือกซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดโดยวิธีใด
- 15.1 ดูจากรายชื่อที่ร้านขายหนังสือ
- 15.2 คณะกรรมการห้องสมุดเสนอซื้อหนังสือ
- 15.3 ผู้อ่านเสนอรายชื่อ
- 15.4 ดูหนังสือที่ร้านขายหนังสือ
- 15.5 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
16. ทานได้เขียนเล่มวารสารหรือไม่
- 16.1 เขียนเล่มเฉพาะวารสารวิชาการ
- 16.2 ไม่เขียนเล่ม
- 16.3 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
17. หนังสือในห้องสมุดมีการจัดหมู่โดยวิธีใด
- 17.1 ระบบคิวอี้
- 17.2 ไม่ได้จัดตามระบบใด แต่จัดหมวดหมู่เอาเอง
- 17.3 ไม่ได้จัดหมวดหมู่อย่างใดทั้งสิ้น
18. ทานได้ทำบัตรรายการไว้เพื่อบริการผู้ใช้อย่างไร
- 18.1 บัตรผู้แต่ง
- 18.2 บัตรชื่อเรื่อง
- 18.3 บัตรหัวเรื่อง
- 18.4 ทำทั้ง 3 ประเภท
- 18.5 ไม่ได้จัดทำเลย
19. ทานได้จัดหนังสือและสิ่งพิมพ์บริการแก่ประชาชนในเขตอำเภอรอบนอกหรือไม่
- 19.1 จัดบริการ โดยจัดรถห้องสมุดเคลื่อนที่
- 19.2 จัดบริการ โดยจัดเรือห้องสมุดเคลื่อนที่
- 19.3 จัดบริการ โดยฝากตู้หนังสือรวมไปกับหน่วยงานอื่น ๆ

19.4 ไม่จัดบริการใด ๆ ทั้งสิ้น

19.5 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 3 บริการ และกิจกรรม

20. หอสมุดท่านใดจัดบริการและกิจกรรมเหล่านี้หรือไม่ กรุณาตอบตามความเป็นจริง โดยวงกลม ล้อมรอบหัวข้อ บริการ และกิจกรรมที่หอสมุดจัดขึ้นเท่านั้น

1. บริการให้ยืมหนังสือ
2. บริการตอบคำถาม
3. บริการช่วยคนคว้า เช่น จัดทำ คำนีวารสาร สารสังเขป บรรณานุกรม และกฤตภาค
4. บริการจัดชั้นแสดงหนังสือใหม่
5. บริการจัดทำรายชื่อหนังสือใหม่
6. บริการหนังสือจอง
7. จัดวิจารณ์หนังสือ
8. จัดบริการการร่วมมือกับการศึกษามัธยมศึกษา
9. จัดฉายภาพยนตร์
10. จัดนิทรรศการ
11. จัดอภิปราย
12. จัดเสวนาทาน
13. จัดตอบปัญหา
14. จัดแสดงหุ่น เพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการอ่าน
15. จัดปาฐกถา
16. จัดประชุม
17. จัดงานรื่นเริง
18. จัดกีฬา
19. บริการและกิจกรรมอื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ผนวก จ.

แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3 ตุลาคม 2518

เรียน ผู้ใช้ห้องสมุดประชาชน

เนื่องจากข้าพเจ้ากำลังเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่องการสำรวจความคิดเห็น
ของประชาชนคอบริการห้องสมุดประชาชน จำเป็นต้องขอความร่วมมือจากท่าน ได้โปรด
ตอบแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง เพื่อนำมาวิจัยอันจะเป็นประโยชน์ต่อตัวท่าน และเป็น
แนวทางในการปรับปรุงห้องสมุดให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ขอขอบพระคุณ
ในความกรุณาจากท่าน.

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวบุปผา เจริญทรัพย์

นางสาวพัชรินทร์ ชันทอง

นางสุนิษา เย็นสบาย

นางสาวสุภาพร นาทีกาญจนกุล

นางสาวอุบล รอดเยี่ยม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๖ ๖๖
แบบสอบถามประชาชนผู้ใช้ห้องสมุดประชาชน

ตอนที่ 1 ประวัติส่วนตัว

1. ท่านมีอายุ.....ปี เพศ.....
2. อาชีพ.....

ทั้งนี้ขอ 3-11 กรุณาเขียนวงกลม ล้อมรอบข้อที่ตรงกับความเป็นจริง หรือตรงกับความคิดเห็นของท่าน สำหรับข้อ 12-16 กรุณาเขียนเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นและความต้องการของท่าน

ตอนที่ 2 สภาพการใช้ห้องสมุดโดยทั่วไป

3. ท่านมาใช้ห้องสมุดประชาชนแห่งนี้บ่อยเพียงใด

- 3.1 สัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- 3.2 มากกว่าสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- 3.3 อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

4. แรงจูงใจที่ทำให้ท่านมาใช้ห้องสมุด

- 4.1 เพื่อนหรือคนอื่นชักชวนมา
- 4.2 ครู หรืออาจารย์แนะนำมา
- 4.3 มาเพราะการประชาสัมพันธ์ของห้องสมุด
- 4.4 มาเพราะสนใจกิจกรรมและบริการของห้องสมุด

- 4.5 แรงจูงใจอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

5. เหตุผลที่ท่านไปใช้ห้องสมุดประชาชน (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 5.1 เพื่ออ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ในห้องสมุด

- 5.2 เพื่อยืมหนังสือที่ท่านสนใจไปอ่านที่บ้าน

- 5.3 เพื่อใช้หนังสืออ้างอิง ที่ยืมกลับบ้านไม่ได้

(ตัวอย่างหนังสืออ้างอิงได้แก่ พจนานุกรม สารานุกรม หนังสือรายปี)

- 5.4 เพื่อนำหนังสือจากที่บ้านหรือที่อื่น ๆ มาอ่านในห้องสมุด

- 5.5 เพื่อมาทำการบ้านที่ได้รับมอบหมายจากครูหรืออาจารย์

- 5.6 เหตุผลอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น (โปรดระบุ) ....

.....

6. ประเภทของหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ท่านต้องการใช้ในห้องสมุด

6.1 นวนิยาย

6.2 สารคดี

6.3 หนังสือที่เกี่ยวกับงานอดิเรก

6.4 หนังสือที่เกี่ยวกับงานอาชีพ

6.5 หนังสือที่ส่งเสริมความก้าวหน้าทางด้านการเรียน

7. หนังสือหมวดวิชาต่าง ๆ ในห้องสมุดที่ท่านต้องการใช้ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

7.1 ความรู้ทั่วไป

7.2 ปรัชญา

7.3 ศาสนา

7.4 สังคมศาสตร์

7.5 ภาษาศาสตร์

7.6 วิทยาศาสตร์

7.7 วิทยาศาสตร์ประยุกต์

7.8 วรรณคดี

7.9 ศิลปกรรม

7.10 กีฬาบันเทิง

7.11 ภูมิศาสตร์

7.12 ประวัติศาสตร์

8. สิ่งที่มีส่วนในการเลือกหนังสืออ่านของท่าน

8.1 คำแนะนำของบรรณารักษ์

8.2 บทความวิจารณ์หนังสือ

8.3 บทความโฆษณาหนังสือ

8.4 คำแนะนำของเพื่อนหรือคนอื่น ๆ

8.5 รายชื่อหนังสือใหม่ในห้องสมุด

- 8.6 ชื่อหนังสือ
- 8.7 ชื่อผู้แต่ง
- 8.8 เนื้อหาของหนังสือ
- 8.9 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
9. ทานหาหนังสือในห้องสมุดควรวีธีใด
  - 9.1 ดูจากบัตรรายการ
  - 9.2 ดูจากชั้นหนังสือ
  - 9.3 ตามบรรณารักษ์
  - 9.4 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
10. ท่านคิดว่า สิ่งพิมพ์ประเภทใดในห้องสมุดที่ประโยชน์แก่ท่านมากที่สุด
  - 10.1 หนังสือพิมพ์
  - 10.2 หนังสือวิชาการ
  - 10.3 นวนิยาย
  - 10.4 หนังสืออ้างอิง
  - 10.5 อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
11. ท่านคิดว่า ห้องสมุดควรร่วมมือกับบริการการศึกษาผู้ใดอย่างไรบ้าง
  - 11.1 จัดหาเอกสารช่วยการค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่อง เร็ม
  - 11.2 จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
  - 11.3 อื่น ๆ (โปรดระบุ) .....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไป วัสดุอุปกรณ์และสิ่งพิมพ์ กฎเกณฑ์และการบริหาร

12. สภาพทั่วไป	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12.1 การเดินทางมาโรงเรียน มีความสะดวก					
12.2 ห้องสมุดมีความกว้างขวาง					
12.3 แสงสว่างในห้องสมุดมีความเหมาะสม					
12.4 การถ่ายเทอากาศในห้องสมุดดี					
12.5 ห้องสมุดมีเสียงรบกวน					
12.6 ห้องสมุดมีความสะอาดดี					
12.7 ป้ายบอกทิศทางในห้องสมุดชัดเจน					
12.8 การแบ่งสัดส่วนของเนื้อที่ห้องสมุดเหมาะสม					
12.9 การตกแต่งห้องสมุดน่าดูและชวนเข้าใช้					
12.10 ห้องน้ำในห้องสมุดมีความสะอาด					
13. วัสดุอุปกรณ์และสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด					
13.1 จำนวนโต๊ะเก้าอี้เพียงพอกับผู้ใช้งาน					
13.2 ท่านพอใจชั้นวางวารสารและนิตยสาร					
13.3 ท่านพอใจตู้หรือชั้นเก็บหนังสือ					
13.4 แผนป้ายหรือคู่มือสำหรับจัดนิทรรศการมีความเหมาะสม					
13.5 บัตรรายการของห้องสมุดมีความเหมาะสมในการช่วยค้นหาหนังสือ					
13.6 ระบบการจัดหมู่หนังสือของห้องสมุดให้ความสะดวกในการค้นหาหนังสือ					

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
13.7 หนังสือของห้องสมุดมีความเหมาะสม					
13.8 หนังสือในห้องสมุดตรงกับความต้องการของท่าน					
13.9 ท่านมีส่วนร่วมในการเลือกหนังสือ					
13.10 การจัดเรียงหนังสือบนชั้นมีความเป็นระเบียบ					
13.11 วารสารและหนังสือพิมพ์ของห้องสมุดมีความเหมาะสม					
14. กฎเกณฑ์ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในห้องสมุด					
14.1 เวลาเปิด - ปิด ของห้องสมุดมีความเหมาะสม					
14.2 กฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเป็นสมาชิก และการยืมมีความเหมาะสม					
14.3 ความสะดวกในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ห้องสมุด					
14.4 เจ้าหน้าที่ห้องสมุดมีความกระตือรือร้นในการช่วยค้นหาหนังสือ					
14.5 ท่านพอใจในการให้บริการของเจ้าหน้าที่					

16. ท่านมีความต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการ
และกิจกรรมเหล่านี้มากน้อยเพียงใด

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
16.1 การจัดทำคู่มือช่วยคนควาจากเอกสาร					
16.2 จัดบริการตอบคำถาม					
16.3 แนะนำการใช้ห้องสมุด					
16.4 แนะนำการอ่าน					
16.5 จัดทำรายชื่อหนังสือใหม่					
16.6 จัดชั้นแสดงหนังสือใหม่					
16.7 จัดให้มีการวิจารณ์หนังสือ					
16.8 จัดบริการหนังสือจอง					
16.9 จัดบริการการยืมระหว่างห้องสมุด					
16.10 จัดบริการห้องสมุดเคลื่อนที่ไปยังชุมชน ของท่าน					
16.11 ให้นายภาพยนตร์เพื่อการบันเทิง					
16.12 ให้นายภาพยนตร์ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับงาน อาชีพ					
16.13 ให้นายภาพยนตร์สารคดีเกี่ยวกับเรื่องที่ น่าสนใจ					
16.14 จัดนิทรรศการในโอกาสที่เหมาะสม					
16.15 จัดอภิปรายทางวิชาการ					
16.16 จัดอภิปรายเกี่ยวกับงานอาชีพ					
16.17 จัดอภิปรายในโอกาสที่เหมาะสม					
16.18 จัดปาฐกถาที่ให้ความรู้แก่ประชาชน					
16.19 จัดแสดงหุ่นเพื่อกระตุ้นให้เกิดความ สนใจในการอ่าน					

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
16.20					
16.21					
16.22					
16.23					
16.24					
16.25					
16.26					

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะ

หากท่านมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับห้องสมุดประชาชนที่ท่านใช้บริการโปรดชี้แจงอย่างละเอียด

17. ค่าระเบียบกฎเกณฑ์ของห้องสมุด.....
18. หนังสือสิ่งพิมพ์ .....
19. บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด .....
20. บริการ และกิจกรรมของห้องสมุด .....
21. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ประวัติการศึกษา

ชื่อ

นางสาวสุภาพร นาทีกาญจนกุล

วุฒิการศึกษา

อักษรศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2515

ตำแหน่งหน้าที่การงาน

อาจารย์ตรี วิทยาลัยครูนครสวรรค์

